

**ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

**BİLİM VE
SANAT MERKEZLERİ**

**TÜRKÇE ALANI
YARDIMCI DERS MATERYALİ**

ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK
HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

BİLİM VE SANAT MERKEZLERİ
TÜRKÇE ALANI
YARDIMCI DERS MATERYALİ

ANKARA, 2022

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Prof. Dr. Kemal Varin NUMANOĞLU

YAYIN KOORDİNATÖRÜ

M. Ramazan BARIN

YAYIN ETİĞİ KOMİSYONU

Prof. Dr. Yücel GELİŞLİ

Doç. Dr. Ömer Can SATIR

Dr. Özkan APAYDIN

PROJE KOORDİNATÖRÜ

Dr. Derya YÜREĞİLLİ GÖKSU

EDİTÖRLER

Prof. Dr. Mehmet Akif SÖZER

Prof. Dr. Mehmet KARA

YAZARLAR

Dr. Ayşegül İŞLEKELLER BOZCA

Dr. Neslihan YILDIZ

Dr. Ozan ALEVLİ

Handan Burak AKSOY

Mazhar ÜNAL

Mustafa YOĞURTÇU

PROGRAM GELİŞTİRME UZMANLARI

Prof. Dr. Mehmet Akif SÖZER

Dr. Öğr. Üyesi Şenol ORAKÇI

Dr. Derya YÜREĞİLLİ GÖKSU

ÖLÇME DEĞERLENDİRME UZMANI

Prof. Dr. İsmail KARAKAYA

DİL UZMANI

Nejla ŞANAL

GÖRSEL TASARIM

SUDE AJANS REKLAM ORG. TAN. LTD. ŞTİ.

ISBN

978-975-11-5818-5

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerâhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

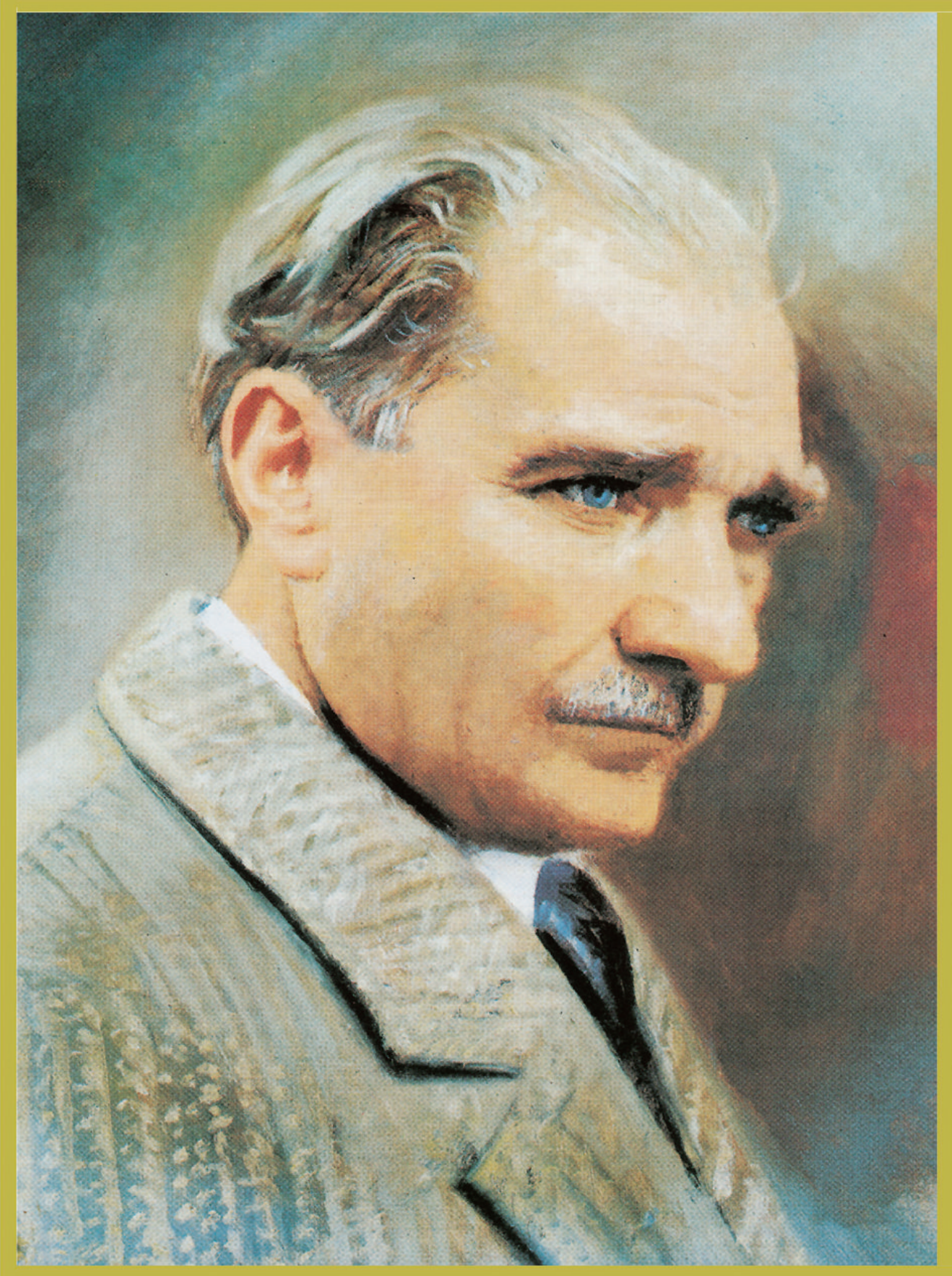
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsaît bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

ÜÇ KARDEŞ	13
BİR CÜMLE BİR HİKÂYE	17
ALTI ŞAPKA	20
MOTİFLİ ŞİİRLER	25
HOŞ GELDİNİZ!	30
KÜRESEL ISINMAYI DURDUR	34
BENİM FABLİM	40
ÇOCUK OYUNLARI	42
KAPILAR	45
METİNLER ARASINDA GEZMEK	49
DEĞER Mİ DEĞER	54
DİLEKÇE	58
GÖKYÜZÜ HAYALİM VAR	70
TÜRK EFSANELERİ	77
BAKIŞ AÇISI	81
KİM HAKLI?	92
OKUYALIM SORGULAYALIM	99
PROBLEMİ ÇÖZELİM	104
HAYALDEN GERÇEĞE	109
DERDİMİ SANATLA ANLATIRIM	111
KÜLTÜR MÜZEM	114
KAPAKTAN KİTABA	117
HADİ BENİ İKNA ET!	121
FİKİRLER ÇARPIŞIYOR	126
UÇMA HAYALİM VAR	132
CÜMLE ZİNCİRİ	136
ATASÖZÜ AVI	138
TAHMİN ET BAKALIM	144
KAHRAMANIM BENİM	147
HAYVAN, BİTKİ, EŞYA	151
İL TEMSİLCİSİ	156
KAHRAMANLAR İŞ BAŞINDA	162
ÖĞREN/ÖĞRET	169
GRAFİK VE TABLOLU-YORUM	174
MEKTUPTAN AL HABERİ	179
ELEKTRONİK POSTA	183
ŞİİR VE MÜZİK	186
ZİHNİMDEKİ ŞİİR	190
SÖZ SANATLARI	194
SES BAYRAĞIM	199

DUVAR GAZETEMİZ	201
HİKÂYE-DEYİM	205
SALGINA BAŞKA AÇIDAN BAKIYORUM	211
ETKİLİ KONUŞMA	216
OKU-YORUM EMPATİ KURUYORUM	221
KAÇ ÖYKÜ YAZABİLİRİZ?	225
ÜÇ TURUNÇ	231
KÜLTÜREL MİRASIMIZ	235
EVLYA ÇELEBİ'NİN BURSASI	240
DESTANSI YASALAR	244
YABANCI AKSAN SENDROMU	249
KELOĞLAN İLE DEVLER	252
TÜRLÜ TÜRLÜ KARİKATÜR	258
BİLİMSEL KONUŞMALAR	262
TÜKENMEZ KALEM	266
GİRİŞ CÜMLELERİ	269
BULMACA DÜNYASI	273
BİN DİNLE BİR SÖYLE	280
SU OKURYAZARLIĞI BİLİNÇLENME HAREKETİ	286
İKNANIN GÜCÜ	290
BİR ANLATIM DİLİ OLARAK AFİŞ	295
HEM ÇİZERİM HEM YAZARIM/BİLİM KURGU DERGİSİ	298
METİNLER BİR ARADA	305
MASAL AŞURESİ	311
ŞİİRİMİN KLİBİ	315

GENEL MÜDÜRDEN ÖN SÖZ

Teknolojik gelişmeler, toplumsal ve kültürel değişimler eğitim sistemlerini de büyük ölçüde etkilemektedir. Bu süreçte eğitim programlarının çağın gerekleri doğrultusunda öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde geliştirilmesi bir zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır. Çoklu potansiyele sahip özel yetenekli öğrencilere yönelik farklılaştırılmış ve zenginleştirilmiş eğitim programlarının hazırlanması ayrı bir önem taşımaktadır.

Özel yetenekli öğrenciler genel anlamda akranlarına göre farklı gelişim özellikleri gösteren, özel akademik yeteneğe sahip, soyut fikirleri kolay anlayabilen, akıl yürütme ve muhakeme becerileri güçlü olan bireylerdir. Özel yetenekli öğrencilerin bireysel yeteneklerinin farkında olmaları ve kapasitelerini geliştirerek en üst düzeyde kullanmalarını sağlamak amacıyla 1995 yılında bilim ve sanat merkezleri (BİLSEM) açılmış olup Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü bünyesinde hizmet vermeye başlamıştır. BİLSEM’lerde resim, müzik ve genel zihinsel yetenek alanlarında tanınan öğrencilere alan uzmanları tarafından hazırlanmış programlar uygulanmakta; öğrenciler uyum (oryantasyon) programı, destek eğitimi programı, bireysel yetenekleri fark ettirme programı, özel yetenekleri geliştirme programı ve proje üretimi/yönetimi programı olmak üzere beş aşamalı bir süreçten geçmektedirler.

Özel yetenekli öğrencilerimize yönelik uygulanan BİLSEM programlarının ve kullanılan yardımcı ders materyallerinin güncel gelişmeler dikkate alınarak revize edilmesi, programların farklı becerilerin gelişimini destekleyecek şekilde hazırlanması ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu doğrultuda alanında yetkin öğretmen ve akademisyenlerin bulunduğu komisyonlar oluşturulmuş ve 19 branşta eğitim programlarının geliştirilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

Genel Müdürlüğümüz bünyesinde faaliyet gösteren Özel Yeteneklilerin Geliştirilmesi Daire Başkanlığı tarafından yürütülen bu çalışmayla, ülke genelinde özel yetenekli çocuklarımızın gelişimlerinin desteklenmesi ve onlara sunulan eğitimin niteliğinin artırılması amaçlanmıştır. Buna ek olarak özgün ve işlevsel materyaller ile özel eğitim alanında hizmet veren öğretmenlere uygulamalarında rehberlik edecek bir yol haritası da sunulmuştur. Öğretmenlere rehber olması ve özel yetenekli öğrenciler ile çalışan tüm kurumlara ışık tutması amacıyla 19 branş bazında hazırlanan yardımcı ders materyalleri esnek bir yapıya sahiptir. Covid-19 pandemi sürecindeki tüm zorluklara rağmen titiz çalışmalar yürüten Genel Müdürlüğümüz personeline, akademisyenlerimize ve öğretmenlerimize verdikleri emekler için sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Daha nice yeni çalışmalarda buluşmak dileğiyle...

Prof. Dr. Kemal Varın NUMANOĞLU
Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri
Genel Müdürü

GİRİŞ

Özel yetenekli öğrencilere katkı sunmak amacı ile hazırlanan ve yardımcı ders materyali niteliğinde olan Bilim Sanat Merkezleri Türkçe Etkinlik Kitabı, Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlı bilim ve sanat merkezlerinde Destek Eğitim Programı'na ve Bireysel Yetenekleri Fark Ettirme Programı'na devam eden özel yetenekli öğrenciler için hazırlanmıştır. Türkçe etkinliklerine ait temel beceri alanlarının belirlenmesiyle başlayan süreç üst düzey kazanımların yazılmasıyla devam etmiş; temalar belirlenmiş, akabinde kazanımlara uygun nitelikte etkinlikler geliştirilmiştir. Bireysel Yetenekleri Fark Ettirme Programı kazanımları, Destek Eğitimi Programı kazanımlarını takip eder nitelikte oluşturulmuştur. Öğretim programı modül, öğrenme alanı, kazanımlar şeklinde tasarlanmıştır.

Bu kitapta aşağıda belirtilen sekiz tema belirlenmiş ve etkinlikler bu temalar dikkate alınarak hazırlanmıştır.

1. Örüntü/Desen
2. Değişim
3. Sistem
4. Fikir ayrılıkları
5. Keşif
6. Güç
7. İlişkiler/Bağlantılar
8. Uyum/Adaptasyon

Etkinliklerin uygulanacağı yaş grubu düşünüldüğünde eğlenerek öğrenmenin etkisi ve önemi ön plana çıkmaktadır. Dolayısıyla etkinlik başlangıçları için ilgi çekici, motivasyon artırıcı ve eğlenceli girişler yapılması önemlidir.

Etkinlik içeriklerinde alan becerileri gruptan farklı olan öğrenciler için ek etkinlik önerileri bulunmaktadır. Ek etkinliklerin uygulanması ile ilgili süreç öğretmenin kontrolündedir.

Öğrencilerin hazırbulunuşluğuna, farklı ilgi ve yetenek alanlarına göre etkinliklere eklemeler yapılması faydalı olacaktır.

Etkinlikler için belirtilen süreler zenginleştirmelere, etkinlikte uygulayacağınız aşamalara ve sizlerin yapacağı eklemelere göre artırılabilir/azaltılabilir.

Ölçme ve değerlendirme araçları; öğretmenin, öğrenme öğretme süreçlerini takip etmesine, öğrencinin gelişimini izlemesine yardımcı olacaktır. Değerlendirme bölümlerinde verilen ölçme ve değerlendirme araçları etkinlik sürecine bağlı olarak değişiklik gösterebilir.

Türkçe etkinlik kitabında bazı etkinliklerin sağ üst kısmında bulunan karekodlar etkinlikte kullanılması gereken ses, video gibi dosyalara daha hızlı ulaşılmasına yardımcı olacaktır.

Türkçe eğitiminde zenginleştirilmiş ve farklılaştırılmış etkinlikler yoluyla öğrencilerimize yeni öğrenme yaşantıları sunmayı amaçlayan bu çalışmanın Bilim ve Sanat Merkezi öğrencilerine katkı sağlaması ve yeni fikirlere ışık tutmasını temenni ediyoruz.

BİLSEM’ler kendi bölgesinde, kendine has özellikleri ve bünyesindeki özel yetenekli öğrencilerin de kendine has farklılıklarını dikkate alarak eğitim hizmeti sunmaktadır. Etkinlikleri birbiri ile karşılaştırmak ya da bir etkinliğin her yerde ve her öğrenci için aynı şekilde uygulanmasını beklemek mümkün olmayabilir. Fakat bu çalışma ile sunulan etkinliklerin, ulaştığı kıymetli öğretmenlerin yorum ve katkıları ile çok daha değerli hâle geleceğine inanmaktayız. Bu etkinliklerin Türkçe atölyelerinde öğretmen ve öğrencilerin unutulmaz heyecanlar yaşadıkları anlara eklenmesi, yegâne dileğimizdir.

Millî Eğitim Bakanlığı, Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü yetkilileri başta olmak üzere, bu çalışmanın ortaya çıkmasında emeği geçen herkese teşekkür ederiz.

Faydalı olması dileği ile...

Türkçe Kitap Yazım Komisyonu

Mart, 2022

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	ÜÇ KARDEŞ
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	Örüntü
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Görsel Sanatlar
BECERİLER:	Okuma, yazma, konuşma; eleştirel, yaratıcı düşünme

KAZANIMLAR

Hikâye edici metinler

Hikâye edici metin yazar.

Öğrencilerin serim, düğüm ve çözüm bölümlerinde yazacaklarını belirleyerek bir *metin taslağı oluşturmaları, düşünceyi geliştirme yollarını yazılarında kullanmaları sağlanır.*

Masallarında özgün kahramanlar üretmesi sağlanır.

Yazılarını zenginleştirir.

Yazılarında kelimeleri farklı anlamları ile kullanır.

Yazılarında söz sanatlarına yer verir.

Hazırlıksız konuşma

Vurgu, tonlama ve duraklara dikkat ederek konuşur.

Akıcı ve anlaşılır bir dille hazırlıksız konuşma yapar.

Duygu ve düşüncelerini bütünlük içerisinde ifade eder.

Sorulan soruları açık ve anlaşılır bir biçimde yanıtlar.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Yaratıcı yazma, güdümlü konuşma

ARAÇ-GEREÇLER: Kalem ve kâğıt

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA:

Ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğrencilere bir masalın serim kısmının okunacağı ve bu bölümün iyi dinlenmesi gerektiği söylenir. Öğrencilere masalın serim kısmı okunur.

Bir varmış, bir yokmuş. Zamanın birinde bir ülkede Karahan ve Aykız üç oğluyla yaşarmış. Bu üç oğul birbirinden yetenekliymiş. Günlerden bir gün Aykız hastalanmış. Hekimler bu hastalığın dermanının Kafdağı'nın ardında yer alan bir çiçekte olduğunu söylemişler. Kafdağı'nın yolu tehlikelerle doluymuş. Bu çiçeği bulma işi üç kardeşe düşmüş. Üç kardeş birlikte yola koyulmuşlar. Az gitmişler, uz gitmişler, dere tepe düz gitmişler. Gide gide bir yol ayrımına varmışlar. Burada yol üçe ayrılıyormuş. Üç kardeş farklı yollardan gitmeye karar vermiş.

Daha sonra öğrencilere masalda geçen “üç kardeş” hakkında bilgi verileceği ve etkinliğin bundan sonraki kısmında bu bilgilerden yararlanılacağı söylenir. Öğretmen aşağıdaki bilgileri okur.

Kardeşlerin özellikleri şu şekildedir:

Büyük kardeş: Adı Alp. Adı gibi güçlü ve cesurdur. Çok iri yapılı, kaslı bir vücudu var. Arkadaşlarıyla oynadığı her oyunu kazanır. Hızlı koşar, çok yüksek yerlere bile tırmanabilir. Ancak bir zaafı vardır: Zor durumlar karşısında hızlı düşünüp karar veremez.

Ortanca kardeş: Adı Eren. Zeki ve bilgedir. Çok kitap okur. Büyüklerinin sözünü dinler. Arkadaşları arasında ara buluculuk, hakemlik gibi görevler hep ona verilir. Sorunlar karşısında aklını ve bilgisini kullanarak çözümler üretebilir. Ancak bir zaafı vardır. Fiziken güçsüz bir yapıya sahiptir. Zayıftır ve spor gibi fiziksel güç gerektiren uğraşlardan hep uzak durur.

Küçük kardeş: Adı Kutay. Yardımsever ve ince düşüncelidir. Kim zor durumda kalırsa onun yardımına koşar. Bu iyiliklerinin mükâfatını da önünde sonunda alır. Herkesin yardımına koştuğu için her yerde bir tanıdığı vardır. Bu nedenle zor durumlardan çabucak kurtulmasını bilir. Çok şanslıdır. Ancak bir zaafı vardır. Çok iyi niyetli olduğu için çabucak kandırılabilir.

Öğrencilere Ek'teki masal şablonu verilir. ve onlardan yukarıdaki bilgilerden yararlanıla-

rak Ek'teki masal şablonunda istenen yönergeler doğrultusunda kahramanların resimlerini çizmeleri ve masalı tamamlamaları istenir. Öğrencilere önce kahramanların resmini çizecek ardından bu üç kardeşten birini seçerek onun ağzından masanın devamını söylenir. Onlara masanın devamını yazarken kardeşlerin kişisel ve fiziksel özelliklerinden faydalanmayı unutmamaları hatırlatılır. Bununla birlikte öğrencilere yazılarının içeriğini deyim ve atasözü ile zenginleştirmelerini; kelimeleri farklı anlamlarıyla kullanmaları; yazılarında söz sanatlarına (abartma, tezat, benzetme) yer vermeleri söylenir.

Öğrenciler Ek'teki yönergelerle göre masalı tamamladıktan sonra öğrencilerden bir konuşma çemberi oluşturup yazdıklarını paylaşmaları istenir. Onlardan "Neden bu kahramanı seçtin?" gibi sorular sorularak duygu ve düşüncelerini belirtmeleri istenir. Öğrencilere konuşurken vurgu, tonlama, duraklara dikkat ederek akıcı ve anlaşılır bir dille, duygu ve düşüncelerini bütünlük içerisinde konuşmaları söylenir.

DEĞERLENDİRME: Değerlendirme Formu kullanılır.

DEĞERLENDİRME FORMU

Öğrencinin Adı ve Soyadı:

Tarih:

Kazanımlar	Öğrenci		Akran		Öğretmen	
	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır
Kahramanın özelliklerine uygundur.						
Yazılanlar masanın serim bölümüne bölümüne uygundur.						
Yazılanlar düğüm, çözüm bölümlerine uygundur.						

EK

MASAL ŞABLONU

Seçtiğim Kahramanın Resmi

Başlık.....

Serim: Karahan ve Aykız'ın üç oğlu varmış. Bu üç kardeş birbirinden yetenekliymiş. Günlerden bir gün Aykız hastalanmış. Hekimler bu hastalığın dermanının Kafdağı'nın ardında bulunan bir çiçekte olduğunu söylemişler. Bu çiçeği bulma işi üç kardeşe düşmüş. Üç kardeş birlikte yola koyulmuşlar. Az gitmişler, uz gitmişler, dere tepe düz gitmişler. Gide gide bir yol ayrımına varmışlar. Burada yol üçe ayrılmış. Üç kardeş de farklı yollardan gitmeye karar vermişler.

Düğüm (Doruk nokta):

.....

.....

.....

.....

Çözüm:

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	BİR CÜMLE BİR HİKÂYE
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	Örüntü/Desen
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
BECERİLER:	Dinleme, yazma, iş birliği

KAZANIMLAR

Dinlediklerini/izlediklerini anlama

Dinlediklerinin/izlediklerinin öncesi veya sonrasına dair tahminlerde bulunur.

Hikâye edici metinler

Hikâye edici metin yazar.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Yaratıcı, güdümlü yazma; grup çalışması

ARAÇ-GEREÇLER: Kâğıt, kalem

HAZIRLIKLAR: Ekteki metin, öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.

KAVRAMLAR: Bağdaşıklık, tutarlılık

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: Ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğrencilere “Elektriğin keşfi insanların hayatında ne gibi değişikliklere yol açmıştır? Hiç bulunmamış ve kullanılmamış olsaydı şu an nasıl bir hayatımız olurdu?”, “2050 yılında Dünya nasıl olacak?” soruları sorularak onların duygu ve düşünceleri alınır.

Öğretmen, öğrencilere “Her olayın ya da durumun bir sebebi ve sonucu vardır. Yazılarımızda daha etkili ve güzel bir anlatım için

cümleler ve paragraflar arasında sebep-sonuç ilişkileri ile bir bağlantıları kurarız. Her cümle kendinden önceki ve sonraki cümle ile anlam olarak bir ilgi kurar.” dedikten sonra Ek’teki metin öğrencilere dağıtılır ve onlara cümlelerden hikâye kurguluyorum oyununu oynayacakları söylenir. Bir öğrencinin bir cümle yazıp kâğıdı sağındaki arkadaşına vermesi istenir. Kâğıdı alan öğrenciler önceki cümlelere uygun bir cümle yazıp kâğıdı yanındaki arkadaşına verir. Hikâye bittiğinde bir öğrenci hikâyeyi sesli okur.

Öğrencilere “Cümleler arasında anlam bütünlüğü var mıydı?” ve “Metinde özne ve zaman olarak bütünlük var mıydı?” soruları sorulur. Cevaplar alındıktan sonra öğrencilere metin içindeki cümlelerin birbiriyle kurdukları anlam ilişkisine bağdaşıklık dendiği ve metnin anlam bütünlüğü açısından tutarlı olmasının önemi anlatılır. Öğretmen, metin içinde birbiriyle ilişkili cümlelerin anlam olarak birbirini tamamlamalarına, cümlelerdeki kelime ve kelime gruplarının aynı anlam dairesi içinde kullanılmalarına, cümleler arasında ek ve zaman uyumlarının olmasına, paragraflar arasında anlamsal ve kurgusal bir bütünlüğün olmasına bağdaşıklık ve tutarlılık dendiğini söyler.

Öğrencilerden aşağıdakilerden birini seçip birer hikâye yazmaları istenir. Yazılarını yazarken bağdaşıklık ve tutarlılığa dikkat etmeleri söylenir.

1. Işınlanma icat edildi ve insanlar sıklıkla kullanıyor.
2. Elektriğin keşfedilmediği bir dönemdesiniz.
3. İnsanlar bir anda renkleri kaybetti, herkes sadece siyah ve beyaz görebiliyor.
4. Türkçenin konuşulmadığı bir yerdesiniz.
5. İnsanlar sadece Dünya'da yaşamıyor. Venüs ve Mars uzun zaman önce yerleşime açıldı.

Öğrencilere hikâyelerini yazarken düğüm ve çözüm bölümlerinden önce durup diğer arkadaşlarından metnin nasıl devam edeceğini tahmin etmelerini isteyecekleri konusunda bilgi verilir. Hikâyeler tamamlandıktan sonra öğrenciler düğüm ve çözüm bölümlerinden önce diğer arkadaşlarına hikâyenin nasıl devam etmiş olabileceğini sorarlar. Tahminleri alındıktan sonra hikâyenin kalan kısmı okunur ve tahminlerinin doğruluğu kontrol ettirilir. Daha sonra hikâyedeki anlam/kurgu bütünlüğüne dikkat çekilir.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

Öğrencilerden serim bölümünü kendilerinin yazdıkları bir metni diğer arkadaşlarının devam ettirecekleri bir hikâye yazmaları istenir.

Seçilen konularda hikâye yazan öğrencilerden hikâyelerinin resimlerini yapmaları istenir.

DEĞERLENDİRME: Hikâye Değerlendirme Formu kullanılır.

HİKÂYE DEĞERLENDİRME FORMU

Öğrencinin Adı ve Soyadı: Tarih:

Ölçütler	Evet	Kısmen	Hayır
Cümleler arasında anlam bütünlüğü vardır.			
Hikâyede kurgusal bir bütünlük vardır			
Paragraflar arasında anlam bütünlüğü vardır.			
Serim, düğüm ve çözüm bölümleri belirgindir.			
Başlık içeriğe uygundur.			
Hikâye özgündür.			

EK

Demir'in/Aybike'nin heyecanla beklediği pazar günü gelip çatmıştı. Tüm hafta boyunca pikniğe gidecekleri günü ipe çekmişti. Annesinin piknik sepetini hazırlamasını, babasının arabanın mangalı bagajına koymasını dikkatle izlemişti. Üstelik bu kez pikniğe teyzesi de gelecekti.

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	ALTI ŞAPKA
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	İlişkiler/Bağlantılar
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Sosyal Bilgiler
BE CERİLER:	Dinleme/izleme, konuşma, yazma, problem çözme

KAZANIMLAR:

Hazırlıklı konuşma

Bir problemin çözümüne yönelik proje önerisi sunar.

Bilgilendirici Metinler

Sorunlara yönelik sıra dışı çözüm önerileri sunar.

Bir problemin çözümüne ilişkin proje önerisi hazırlar.

Bilimsel süreçlere dikkat etmeleri sağlanır.

Taslağı hazırlarken kullandığı bilgi kaynaklarının internet, yazılı, görsel (dergi/e-dergi, kitap/e-kitap, broşür, gazete vb.) güvenilirliğini sorgulanmaları sağlanır.

Değerlendirmeler doğrultusunda yazılarını düzenler.

Yazılarını öğretmeninin ve arkadaşlarının görüşlerini dikkate alarak düzeltmeleri sağlanır.

Gereksiz tekrarların düzeltilmeleri sağlanır.

Yazdıklarını paylaşır.

Öğrencilerin yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul/sınıf panosunda veya güvenilir medya ortamlarında paylaşmaları teşvik edilir.

Yazma yarışmalarına katılması teşvik edilir.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Anlatım, soru cevap, problem çözme, güdümlü yazma, altı şapka düşünme tekniği

ARAÇ-GEREÇLER: Kalem, kâğıt, akıllı tahta

HAZIRLIKLAR: Öğretmen; EBA'dan Doç. Dr. Nurdan Kalaycı, 6 Şapka Düşünme Tekniği başlıklı videoyu izler.

Akdeniz Üniversitesi, Prof. Dr. Hilmi Demirkaya'nın erişime açık 6 Şapka Düşünme Tekniği isimli sunusu öğrencilere gösterilmek üzere hazırlanır.

Ek, öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.

Öğretmen, öğrenci sayısı kadar beyaz/sarı/mavi/siyah/yeşil/kırmızı kartonlar hazırlar.

KAVRAMLAR: Altı şapka düşünme tekniği

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: Süreç ve ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğrencilere “İnsanlar ne zaman, neden şapka takar?” sorusu sorulur, cevaplardan sonra Prof. Dr. Hilmi Demirkaya'nın erişime açık 6 Şapka Düşünme Tekniği isimli sunusu izlettirilir.

Öğrencilere kartonlar dağıtılır. Her öğrencinin 6 şapkanın beyaz/sarı/mavi/siyah/yeşil/kırmızı renklerini temsil edecek şekilde, özgün şapkalar yapmaları istenir.

Öğrencilere Ek dağıtılır ve onlardan bunu doldurmaları istenir.

Ek'in sonunda bulunan "Seçtiğin evrensel sorun nedir? Bu sorunu 6 şapka düşünme tekniğini kullanarak nasıl çözebiliriz?" sorularının cevaplarının sınıfla paylaşılması istenir. Her öğrenci seçtiği iki arkadaşı için Akran Değerlendirme Formu'nu doldurur.

DEĞERLENDİRME: Akran Değerlendirmesi Formu kullanılır.

AKRAN DEĞERLENDİRME FORMU

Adı ve Soyadı:

Tarih:

No:

Ölçütler	Dereceler		
	Hayır	Kısmen	Evet
6 şapka düşünme tekniğinin ne olduğunu söyledi.			
6 şapka düşünme tekniğini etkin kullandı.			
Verilen sorunlarla ilgili özgün çözümler üretti.			
Durumlara farklı açılardan baktı.			

KAYNAKLAR

1. EBA, Doç. Dr. Nurdan Kalaycı, 6 Şapka Düşünme Tekniği.
2. Akdeniz Üniversitesi, Prof. Dr. Hilmi Demirkaya, 6 Şapka Sunumu Ders Notu.
(http://formasyon.akdeniz.edu.tr/wp-content/uploads/2020/04/Hafta-10_2_Alt%C4%B1-%C5%9Eap-kal%C4%B1-D%C3%BC%C5%9F%C3%BCnme.pdf) Erişim Tarihi: 23.02.2022

Notlar:

.....

.....

.....

EK

6 Şapka Düşünme Tekniği

Altı şapka Düşünme Tekniği nedir?

Bu teknik ne zaman ortaya çıkmıştır?

.....

.....

.....

Bu teknikle şapkalar her zaman aynı sıra ile mi kullanılmalı?

Altı şapka düşünme tekniğinin renkleri ne anlama gelir? Öğretmeninizin yaptığı sunumdan notlar alarak cevaplayınız.

1. Beyaz Şapka:

.....

.....

.....

En sevdiğin şapka hangisi, niçin?

Hayatında hangi şapkaları daha çok kullanıyorsun? Niçin?

İkamet ettiğiniz yerde çöpler sokak kenarlarına konuyor. Hem hastalıklara sebep olan hem de görüntü kirliliği yaratan bu duruma 6 şapka düşünme tekniğini kullanarak farklı açılardan bakınız.

1. Şapka :

.....

.....

.....

2. Şapka

.....

.....

.....

3. Şapka

.....

.....

.....

4. Şapka

.....

.....

.....

5. Şapka

.....

.....

.....

6. Şapka

Evrensel bir sorun belirleyiniz. Bu sorununu 6 şapka düşünme tekniğini kullanarak çözünüz.

1. Şapka

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	MOTİFLİ ŞİİRLER
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	Örüntü/Desen
SÜRE:	40 dk. + 40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER:	Geleneksel El Sanatları, Edebiyat
BECERİLER:	Okuma, konuşma, yazma, yaratıcı düşünme, tasarım

KAZANIMLAR

Okuduklarını anlamlandırma

Okumalarına yönelik verilen yönergeleri uygular.

Okuduklarını paylandırma

Görsel okumalarından çıkarımlarda bulunur.

Dinlediklerini/izlediklerini anlama

Dinlediklerinin/izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu ifade eder.

Etkili ve güzel konuşma

Farklı duygu durumları ile ses tonu arasında bağlantı kurar.

Akıcı ve anlaşılır bir şekilde konuşur.

Şiir

Duygularını/düşüncelerini dile getiren özgün şiir yazar.

Şiirini zenginleştirir.

Değerlendirmeler doğrultusunda şiirini düzenler.

Şiirlerini öğretmeninin ve arkadaşlarının görüşlerini dikkate alarak düzeltmeleri sağlanır.

Gereksiz tekrarları düzeltmeleri sağlanır.

Ahenk unsurlarına dikkat etmeleri sağlanır.

Mısralar arasında konu ve anlam bütünlüğüne dikkat etmeleri sağlanır.

Yazdıklarını paylaşır.

a. Öğrencilerin yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul/sınıf panosunda veya güvenilir medya ortamlarında paylaşmaları teşvik edilir.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Görsel okuma, soru-cevap, yaratıcı yazma, konuşma çemberi

ARAÇ-GEREÇLER: Bilgisayar, kâğıt, kalem

HAZIRLIKLAR: Öğretmen, etkinlikte kilim konulu farklı şiirler de kullanmak isterse önceden hazırlık yapmalıdır.

KAVRAMLAR: Motif, gönül

ÖN BİLGİLER: Şiirde ses uyumları ile örüntü oluşturulduğunu bilir.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: İçerik ve süreç farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğretmen verilen şiiri okur (Ardından kilim konulu farklı şiirler okunabilir.).

KİLİMİN DİLİ

Saklıdır duygularımız kilimde,
Her bir renginde nice anlam gizli.
Duymak için gönüllerin sesini,
Görmek yeterli dokunan kilimi.

Saklıdır fikirlerimiz kilimde,
Her bir motifte nice anlam gizli.
Anlamak için akıldan geçeni,
Bilmek yeterli kilimin dilini.

...

Handan Burak AKSOY

Notlar:

Konuşma çemberi oluşturularak öğrencilerin, kilim ile duygu ve düşünceler arasındaki bağı ilişkilendirmeleri sağlanır.

Öğrencilere kilim ve halı motiflerinin aslında birer anlamı olduğu, duygu ve düşünceleri aktarmanın bir yolu olarak motiflerin kullanıldığı açıklanır.

“Sizce insanlar duygu ve düşüncelerini neden motifler aracılığıyla aktarma ihtiyacı hissetmiş olabilirler?”

“Günümüzde de duygu ve düşüncelerin aktarımı için kullanılan semboller, işaretler var mı, varsa neler?” soruları sorularak yorum yapmalarına destek olunur.

Ek, öğrencilerin incelemesini sağlayacak şekilde yansıtılır ya da akıllı tahtadan paylaşılır, daha sonra öğrencilere yönerge verilir.

EK

KİLİM MOTİFLERİ (DESENLERİ) VE ANLAMLARI

Hayat ağacı: Sonsuzluk anlamına gelir.

Su yolu: Suyun insan hayatındaki önemini ifade eder.

Kuş: Kartal; güç ve kudret; baykuş ve karakarga kötülük, bülbül ve güvercin; iyi şans anlamına gelir.

Bereket: Eli belinde ve koçboynuzu ile kullanılır. Ortadaki göz nazar içindir.

Göz: Kem gözlere, zarara karşı koruyucu olduğuna inanılır.

Küpe: Evlenmek isteyen genç kızlar bu isteklerini dolaylı olarak bu motifle belli eder.

Çengel: Tehlikelerden korunmak için kullanılır.

Koçboynuzu: Üretkenlik, güç ve erkeklik anlamına gelir.

Bukâğı: Aile birliği ve birlikte olma umudunu ifade eder.

Saç bağı: Evlenme isteğidir. Dokumaya katılan saç ise ölümsüzlüğü temsil eder.

El belinde: Annelik, üretkenlik anlamına gelir.

Pıtrak: Bolluk, bereket ifade eder.

Yönergeler

Çocuklar,

1. Tahtaya yansıtılan kilim motifleri ve anlamları ile ilgili tabloyu inceleyin.
2. Kendiniz için önemli kavramları belirleyin. Bu kavramları belirlerken tablodan yararlanabilirsiniz, kendiniz yeni kavramlar belirleyebilirsiniz.
3. Belirlediğiniz kavramların sizin için anlamını yazın.
4. Belirlediğiniz kavramlara yönelik görseller hazırlayarak örnekteki gibi bir tablo oluşturun.
5. Belirlediğiniz kavramları kullanarak bir şiir yazın. Bu aşamada Görev 1 ya da 2'yi seçebilirsiniz. Şiirinizde kavramları kullandığınız yerlerde oluşturduğunuz görselleri kullanın.
Görev 1: Serbest Şiir
Görev 2: Kafiye Şiir
6. Şiirinizi arkadaşlarınız ve öğretmeninizle paylaşın.
7. Şiirinizi okul/sınıf panosunda veya güvenilir medya ortamlarında paylaşın.

Notlar:

Görevlerin tamamlanmasından sonra konuşma çemberi oluşturulur ve öğrenciler birbirlerinin şiirlerindeki görselleri inceleyerek onların hangi kavramlara karşılık kullanılmış olabilecekleri hakkında konuşulur.

Daha sonra her öğrenci kendi görsellerini açıklar ve şiirini okur.

“Kavramları görsel tasarımlarla ifade etmek ile kelimelerle ifade etmek arasında nasıl bir fark oldu? Aynı kavrama farklı görseller oluşturulmuş olmasının sebepleri neler olabilir?” soruları doğrultusunda konuşmaları desteklenir. Konuşurken farklı duygu durumları ile ses tonu arasında bağlantı kurmaları, akıcı ve anlaşılır bir şekilde konuşmaları söylenir.

Kullanılan motiflerdeki anlam farklılıklarından hareketle kilim motiflerinin de bölgesel olarak farklı anlamlar taşıyabileceği, bu motiflerin “Geleneksel Türk El Sanatları’nın önemli bir unsuru oldukları ve “kültürel miras” öğelerimiz arasında yer aldıkları belirtilmelidir.

Motiflerle yazılan şiirler paylaşıldıktan sonra gerekiyorsa düzeltme yapmalarına fırsat verilir. Şiirler sınıf/okul panosunda sergilenir.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

- Şiirler farklı ezgilerle şarkıya dönüştürülür.
- Şiirler ile e-kitap tasarımı yapılır.
- Geleneksel el sanatları ile ilgili araştırma ve bundan hareketle sunum yapılır.

DEĞERLENDİRME: Öğretmen tarafından dereceleme ölçeği kullanılır.

DERECELEME ÖLÇEĞİ						
1. Zayıf	2. Geliştirilmeli	3. Orta	4. İyi	5. Çok iyi		
Etkinlik Adı:						
Öğrencinin Adı-Soyadı: Grup:						
No	Maddeler	Puanlama				
		1	2	3	4	5
1	Okumalarına yönelik verilen yönergeleri uyguladı.					
2	Görsel okumalarından çıkarımlarda bulundu.					
3	Belirlediği kavrama uygun görsel tasarladı.					
4	Dinlediklerinin/izlediklerinin ana duygusunu ifade etti.					
5	Farklı duygu durumları ile ses tonu arasında bağlantı kurdu.					
6	Duygularını/düşüncelerini dile getiren özgün şiir yazdı.					
7	Şiirini zenginleştirdi.					
8	Ahenk unsurlarına dikkat etti.					
9	Mısralar arasında konu ve anlam bütünlüğüne dikkat etti.					
10	Değerlendirmeler doğrultusunda şiirini düzenledi.					
11	Yazdıklarını paylaştı.					
12	Şiirde örüntü farkındalığına sahiptir.					
13	Farklı kavramlara yönelik çizilen motiflerin anlamlarını tahmin etti.					
14	Akıcı ve anlaşılır bir şekilde konuştu.					
15	Farklı fikirlere karşı saygılı ve hoşgörülüydü.					
Toplam Puan:						

KAYNAKLAR:

http://megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller_pdf/Kar%C4%B1%C5%9F%C4%B1k%20Motif%20C3%87izimleri.pdf (Erişim Tarihi: 23.05.2021)

<https://egitim.tarimorman.gov.tr/elazig/Sayfalar/Detay.aspx?OgeId=9&Liste=Slogan> (Erişim Tarihi: 23.05.2021)

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	HOŞ GELDİNİZ!
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	Değişim
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Sosyal Bilgiler
BE CERİLER:	Dinleme/izleme, konuşma, yazma, grupla çalışma, empati, sosyal beceri

KAZANIMLAR

Dinlediklerini/izlediklerini anlama

Dinlediği /izlediği metinde geçen mizah, ironi, metafor ve imge unsurlarını belirler.

Beden dili

Beden dilinin kişi ve ortam farklılıklarına göre değişimini ayırt eder.

Hazırlıksız konuşma

Akıcı ve anlaşılır bir dille hazırlıksız konuşma yapar.

Topluluk karşısında hazırlıksız konuşma yapar.

Hazırlıksız konuşmalarında nezaket kurallarına uyar.

Dinlediklerinden/izlediklerinden, okuduklarından yaptığı çıkarımlar/edindiği bilgiler ile konuşmalarını geliştirir.

Hikâye Edici Metinler/Şiir

Hikâye edici metin yazar.

Duygularını/düşüncelerini dile getiren özgün şiir yazar.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Soru cevap, güdümlü yazma, canlandırma

ARAÇ-GEREÇLER: Kâğıt, kalem, sınıf içindeki nesneler

KAVRAMLAR: Canlandırma, misafirlik, mizah, ironi, metafor ve imge

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: Ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğrencilere kısa bir Nasreddin Hoca fıkrası anlatılarak dikkat çekilir.

Misafir olduğu evde Nasreddin Hoca'ya: "Susuz musun, uykusuz mu?" diye sorarlar. Hoca da: "Buraya gelirken bir pınar başında uyumuştum." der.

Öğrencilere "Nasreddin Hoca ne demek istemiş olabilir? Neden doğrudan aç olduğunu söylememiş olabilir?" soruları yöneltilir.

Öğrencilerin cevaplarından sonra misafirlikle ilgili başka bir Nasreddin Hoca fıkrası daha anlatılır.

Bir gün köylerden birine giden Nasreddin Hoca'ya, yemek ikram etmedikleri gibi: "Hocam insan neden esner?" diye sorarlar. Bunun üzerine Nasreddin Hoca esneyerek: "Vallahi ya açlıktan ya da uykusuzluktan ama benim uyku yok." diye cevap verir.

Öğrencilere “Misafirliğe gitmeyi ve size misafir gelmesini sever misiniz? Neden? Misafir ne/neler ikram edilir? Diğer ülkelerdeki misafirlikle ilgili neler biliyorsunuz? Misafirliğe gittiğinizde davranışlarınız evinizdeki gibi mi olur? Niçin?” soruları sorulur.

Öğrencilere “Atalarımız, misafirler için yol kenarlarına kervansaraylar ve hanlar inşa etmişlerdir. Toplumumuzda evde sadece misafirlerin kullanması için hazırlanan bir oda, yemek takımları, terlikler, havlular bulunur. Misafir ağırlarken yazılı olmayan bazı görgü kurallarına uyarız. Eve gelen misafire hoş geldiniz, denir. Gülümseyerek karşılanır. Misafir kapıdan uzak olan başköşeye oturtulur ve gülsuyu, kolonya, şeker vb. ikram edilir. Hâl hatır sorulur. Misafirin geliş saatine göre ikram etmek için daha önceden hazırlık yapılır. Misafir gitmeden önce ayak-kabıları düzeltilir. Misafir de bazı görgü kuralları çerçevesinde hareket eder. Mesela misafir; ev sahibinin tanımadığı kişileri yanına alarak gelmemeli, gelirken bir hediye ya da yiyecek getirmeli, ikramlarda gördüğü eksik ya da kusurları dile getirmemeli, habersiz gelmemelidir. Ardından öğrenciler siz başka kurallar biliyor musunuz?” denir.

Öğrencilerden konusu misafirlik olan bir şiir ya da hikâye yazmaları istenir. Öğrencilere, seçtikleri türdeki yazılarını tamamladıktan sonra resimleyebilecekleri söylenir. Yazılan şiir ya da hikâyeler okunur.

Öğrenciler iki gruba ayrılır. Bir grup misafir, diğer grup ev sahibi olur. Grup üyelerinden, kendilerine aile içindeki anne, baba, çocuk vb. roller belirlemeleri istenir. Bir grup ev sahibi, diğer grup ise misafir rolünü üstlenerek canlandırma yaparlar. Canlandırma yaparken ortamda bulunan nesneleri farklı bir görevde kullanmaları istenir. Örneğin defter-çay tepsisi vb.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

- Ev sahibi olan grubun misafir, misafir olan grubun ise ev sahibi rolünü üstlenerek canlandırma yapımları istenir.

DEĞERLENDİRME: Ek 1 ve Ek 2'deki Grup Değerlendirme Formu ve Etkinlik Değerlendirme Formu kullanılır.

Notlar:

EK 1

GRUP DEĞERLENDİRME FORMU

	Ölçüler	Evet	Kısmen	Hayır
1	Grup üyeleri birbirlerinin düşüncelerini dinler.			
2	Grup üyeleri görüşlerini rahatlıkla ifade eder.			
3	Grupta birbiriyle çatışan görüşler olduğunda, gruptakiler bunları tartışmaya açar.			
4	Grup üyelerinin her biri çalışmalarda aktif rol alır.			
5	Grup üyeleri birlikte çalışmaktan hoşlanır.			
6	Grup üyeleri ihtiyaç duyduklarında birbirinden yardım ister.			
7	Çalıştıkları konuda, grup üyeleri ortak bir görüş oluşturur.			
8	Grup üyeleri bilgileri birbirleri ile paylaşır.			
9	Grup üyeleri birbirlerini takdir eder.			
10	Grup üyeleri birbirlerini cesaretlendirir.			

EK 2

ETKİNLİK DEĞERLENDİRME FORMU

	Ölçüler	Evet	Kısmen	Hayır
1	Dinlediği /izlediği metinde geçen mizah, ironi, metafor ve imge unsurlarını belirlemiştir.			
2	Beden dilinin kişi ve ortam farklılıklarına göre değişimini ayırt etmiştir.			
3	Akıcı ve anlaşılır bir dille hazırlıksız konuşma yapmıştır.			
4	Topluluk karşısında hazırlıksız konuşma yapmıştır.			
5	Hazırlıksız konuşmalarında nezaket kurallarına uymuştur.			
6	Dinlediklerinden/izlediklerinden, okuduklarından yaptığı çıkarımlar/edindiği bilgiler ile konuşmalarını geliştirmiştir.			
7	Kurallarına uygun hikâye edici metin/şiir yazmıştır.			

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	KÜRESEL ISINMAYI DURDUR
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	Değişim
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Fen ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler
BECERİLER:	Dinleme, konuşma, yazma, yaratıcı ve eleştirel düşünme, problem çözme, sorumluluk

KAZANIMLAR

Dinleme/izleme yöntem ve teknikleri

Dinleme/izleme yöntem ve tekniklerini uygular.

Dinlediklerini/izlediklerini anlama

Dinlediklerinin/izlediklerinin öncesi veya sonrasına dair tahminlerde bulunur.

Dinlediklerini/izlediklerini özetler.

Dinlediklerinden/izlediklerinden hareketle farklı bakış açıları geliştirir.

Dinlediklerini/izlediklerini yorumlar.

Dinlediği/izlediği bir metni canlandırır.

Beden dili

Beden dilini sahne sanatlarında kullanır.

Hazırlıksız konuşma

Duygu ve düşüncelerini bütünlük içerisinde ifade eder.

Sorulan soruları açık ve anlaşılır bir biçimde yanıtlar.

Hikâye edici metinler

Bir metni yeniden yazar.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Soru cevap, problem çözme, rol oynama, eleştirel dinleme

ARAÇ-GEREÇLER: Boya kalemleri, otantik materyaller

HAZIRLIKLAR: Öğretmen “Küresel Isınmayı Soğutan Gezgin Perde”

ğutan Gezgin Perde” adlı hikâyeyi önceden okur.

KAVRAMLAR: Küresel ısınma, icat, bulutsu, ozon tabakası, kozmik, besin zinciri.

ÖN BİLGİLER: Öğrenciler yaratıcı okuma sürecini bilir.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: Süreç farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

“Daha önce küresel ısınmayla ilgili bir metin okudunuz mu, belgesel izlediniz mi?” sorusu ile dikkat çekilir. Alınan cevaplar tartışılır. Öğretmen yaratıcı okuma sürecini başlatır ve “Küresel Isınmayı Soğutan Gezgin Perde” adlı hikâyeyi okumaya başlar. Her sorudan sonra öğrencilerin cevaplarını not etmeleri sağlanır. Süreç içinde cevaplar kontrol edilir.

Aykırı fikirler, yaratıcı düşünceler ve sıra dışı görüşler üzerinde önemle durulur.

“Küresel Isınmayı Soğutan Gezgin Perde” adlı hikâyenin başlığı paylaşılır ve öğretmen “Bu hikâye acaba bize neler anlatacak?” sorusunu sorar.

Dağhan, Denizhan ve Robot Muncuk, uzun süren bir çalışma sonucu uzay gemisi Gezgin Perde’yi yapmışlardı.

Öğrencilerden Gezgin Perde'yi hayal etmeleri ve resmini çizmeleri istenir. Resimler paylaşıldıktan sonra hikâye okunmaya devam edilir.

Gezgin Perde, uzayın en uzak yerlerine yolculuk yapabildiği gibi, kayaların ve sıvı gezegenlerin içinde de yol alabilecek şekilde icat edilmişti. Gezgin Perde bu gücünü Denizhan'ın icadı olan özel kalkanına borçluydu. Bu kalkan, uzay gemisini uzayda karşılaşılabileceği her türlü tehlikeden korumak amacıyla yapılmıştı. Tüm sıcaklığına rağmen yıldızların içine bile dalabilen gemiye, kalkanından dolayı "Gezgin Perde" ismini vermişlerdi.

2. Siz olsaydınız gemiye hangi ismi verirdiniz, neden?

Dağhan'ın önerisiyle Gezgin Perde'de bir icat odası yapmışlardı. Bu oda Gezgin Perde'ye, karşılaştığı olaylara göre yeni icatlar yapma imkânı sağlıyordu. Hatta Robot Muncuk zaman makinesini de icat odasında yapmaya karar verdi. Uzun uzay yolculukları bu fırsatı Robot Muncuk'a verecekti.

Dağhan ve Denizhan, Güneş'i çok merak ediyorlardı. Güneş'e giderek hem Güneş'i incelemek hem de Gezgin Perde'nin kalkanını denemek için uzaya açıldılar. Çok sıcak olmasına rağmen Güneş'in dış katmanlarına dalış yapacaklardı. Gezgin Perde'nin koruyucu kalkanı vardı, evet ama yine de Güneş'in derinliklerine indikçe artan sıcaklıktan gemiyi korumak için çok dikkatli olmaları gerekiyordu. Çünkü orada sıcaklığın on beş milyon derece olduğunu hepsi biliyordu. Robot Muncuk ise Dünya'yı tanımak istiyordu. Özellikle okyanusun dibinde yaşayan canlıları incelemek istiyordu. Çünkü kendi yaşadığı dönemde okyanus diplerinde hiç balık kalmamıştı. Çevre kirliliği tüm balıkların soylarını tüketmişti. Önce Güneş'e mi gideceklerine yoksa Robot Muncuk'a okyanus dibindeki canlıları mı göstereceklerine karar veremediler.

Dağhan, "Aklıma bir fikir geldi." diyerek çözüm bulduğunu söyledi.

3. Dağhan'ın bulduğu çözüm ne olabilir?"

Denizhan ve Robot Muncuk aynı anda cevap verdiler:

- Nedir?
- Saymaca ile karar verelim.

Robot Muncuk, saymacanın ne olduğunu anlamadığını söyleyince Denizhan,

"Şimdi anlarsın." diyerek en sevdiği saymacayı söylemeye başladı:

Tak tak tamaşa
Hoş geldin Kemal Paşa
Kemal Paşa'nın atları
Kişim kişim kişniyor
Arpa saman istiyor
Arpa saman yok
Kilimcide çok
Kilimci kilim dokur
Üstünde bülbül okur
O bülbül benim olsa
İki kardeşim olsa
Biri ay biri yıldız
Biri oğlan biri kız
Severiz biz ay yıldız

Denizhan'ın işaret parmağı en son Robot Muncuk'u göstermişti. Robot Muncuk'un istediği yere gideceklerdi. Robot Muncuk hem bir saymaca öğrendiğine hem de okyanus dibindeki canlıları inceleyeceğine çok sevindi.

Dağhan, hangardaki Gezgin Perde'ye binmek için ilerlerken Robot Muncuk'tan bir ricada bulundu:

- Okyanus dibine gitmeden önce Gezgin Perde'yi bir deneyebilir miyiz?
- Nerede?
- Uzayda.
- Tamam anlaştık.

4. Sizce uzayda neler yaşanacak?

Hangarın kapısı açılır açılmaz uçuşa geçtiler.

Gezgin Perde öyle hızlı gidiyordu ki sanki bulutlar, uzay gemisine yol açmak için etrafa kaçıyorlardı.

Gezgin Perde uzaya çıkınca Dağhan, Robot Muncuk'a Dünya'yı gösterdi:

- Dünya ne kadar güzel, değil mi Robot Muncuk?

Robot Muncuk'tan önce Denizhan cevap verdi:

- Bence de çok güzel. Masmavi... Ben mavi rengi çok seviyorum. Mavi renk bana güç verir. Dünya mavi denizleriyle, yeşil ormanlarıyla uzayın en güzel gezegenidir.

Robot Muncuk üzgün bir ses tonuyla konuşmaya başladı:

- Denizhan çok üzgünüm ama yakın gelecekte Dünya'nın bu güzelliği kalmayacak. Mavi denizler kahverengileşecek, yeşil ormanlar çölleşecek. Dünya yaşaması zor, kurak bir gezegen olacak.

Denizhan çok şaşırmıştı:

- Bu mümkün değil! Nasıl olur?..

Robot Muncuk anlatmaya başladı:

- Her şey Dünya'nın kirletilmesiyle başladı. İnsanlar ağaçları kestiler, denizleri kirlettiler, doğaya bırakılan yabancı atıklarla doğal dengeyi bozdular. Havada kirlilik oluşturan gazların salınması ile ozon tabakası delindi. Dünya kozmik ışıklardan korunamadı. Bütün bunların sonucunda küresel ısınma arttı. İnsanlar önlem almakta gecikteler. Buzulların birer birer erimesine

göz yumdular. Küresel ısınma Dünya'yı yaşamaz hâle getirdi. Hayvanlar öldü. Toprakta bitkiler yetişmedi. Besin zinciri bozuldu. Binlerce canlı türünün soyu tükendi.

5. Dağhan ve Denizhan bunları duyunca neler hissetmiş olabilir?

Denizhan üzgün üzgün sordu. Üzüntüden sesi titriyordu:

- Dinozorlar gibi mi?

– Evet, ama bir farkla: Dinozorlar, Dünya'ya bir gök taşı çarpması sonucu yok olmuşlardı. Bu felakete ise insanlar sebep oldu. Dağhan merakla sordu:

- Nasıl?

– İnsanlar Dünya'yı kirletmeden yaşayıp doğanın dengesini bozmasalardı yaşam tehlikeye girmezdi. Binlerce canlının soyu tükenmezdi. İnsanlar yer altında yaşamak zorunda kalmazlardı. Dağhan da Denizhan da Robot Muncuk'un sözlerine inanamadılar. Dağhan,

– Senin zamanında insanlar yer altında mı yaşıyorlar?

- Evet.

- Neden?

– Toprak, hava ve su çok kirletildiği için yeryüzünde yaşamak mümkün değil.

– Yeryüzünde hayvan, bitki yaşayamıyor mu?

– Hayır. Havada ozon tabakası olmadığı için zararlı ışınlar yeryüzündeki yaşamı yok ediyor.

- Bunu bilmiyordum!

Denizhan üzüntüyle:

– Yeryüzünün yok olmasına izin veremeyiz. Dünya'nın kirletilmesine mutlaka engel olmalıyız, dedi.

Dağhan başını sallayarak cevap verdi:

– Bence de bir çözüm bulmalıyız. Belki insanları yaptıkları her hatada uyaran ve Dünya'nın doğallığını koruyan bir cihaz icat edebiliriz.

– Robot Muncuk bu konuda sen ne düşünüyorsun?

– Bence de güzel bir fikir. Eğer Dünya'daki küresel ısınmayı engelleyebilirsek tüm canlıların ölmesini önleyebiliriz. Böylece Dünya'nın canlılığı ve güzelliği devam eder. Gelecekte insanlar yer altında yaşamak zorunda kalmazlar. Çocuklar balık, meyve ve sebze yiyebilirler.

Denizhan sabırsızlıkla:

– Dünya'nın geleceğinde hiç balık, sebze ve meyve yok mu, diye sordu.

– Robot Muncuk: Yok çünkü Dünya kirlendiği için bu canlıların hepsinin soyu tükendi.

Denizhan oturduğu yerden heyecanla fırlayarak:

– Bu durumda Güneş'e ve okyanus dibine gitmeyi iptal etmeliyiz. Dünya'yı kurtarmak daha önemli, dedi.

Dağhan, Denizhan ve Robot Muncuk Dünya'nın geleceğini kurtarmak için bir çözüm aramaya başladılar. Her biri farklı pek çok fikir üretiyordu. Sonra birlikte bu fikirleri ayrı ayrı değerlendirip çözüm olup olamayacağına karar veriyorlardı.

Dağhan, aklına gelen yeni bir düşünceyi açıklamak için konuşmaya başladı:

– Dünya, küresel ısınma yüzünden yaşanmaz bir yer olacak değil mi?

– Evet.

– O hâlde Dünya'nın ısınmasını önlersek sorunu çözebiliriz.

– Nasıl?

– Bence ısıyı düşürmenin en iyi yolu buzdur.

Denizhan,

– Dünya'nın ısınıp düşürecek kadar buzunu nereden bulacağız, diye sordu.

– Kuyruklu yıldızlardan, uzayda dolaşan gezegenimsilerden, buzla kaplı gök cisimlerinden yeteri kadar buz toplayabiliriz.

6. Siz olsaydınız Dünya'nın ısınıp düşürmek için neler yapardınız?

– O kadar buz Dünya'ya nasıl götüreceğiz?

– Çok kolay. İcat edeceğimiz atom sıkıştırıcı ile buz moleküllerini sıkıştıracağız. Böylece buz fazla yer kaplamayacak. Biz atom sıkıştırıcıyı icat ederken Robot Muncuk da büyük bir taşıyıcı yapacak. Sıkıştırılmış buzları Gezgin Perde'nin arkasına takacağımız taşıyıcıya yerleştireceğiz ve sürükleyerek Dünya'ya götüreceğiz. Atom sıkıştırıcıyı ve buzunu Dünya'nın kutuplarına yerleştireceğiz. Dünya'nın ısı arttıkça cihaz buz püskürtecek ve küresel ısınma olmayacak.

Denizhan'ın gözleri parladı:

– Bu düşünceyi çok beğendim. Bu sorunu çözdüğümüzde Dünya'daki hayvanlar, bitkiler ölmez. İnsanlar yer altında yaşamak zorunda kalmazlar. Dünya masmavi güzelliğini kaybetmez. Yine uzayın en güzel gezegeni olur.

Denizhan bir an durdu, biraz düşündükten sonra tekrar konuşmaya başladı:

– Peki ama Dünya'yı kirlüten insanlara nasıl engel olacağız?

Bu soruyu Robot Muncuk cevapladı:

– Yapacağımız cihaza bir parça daha ekleriz. Cihaz, Dünya'yı kirlüten insanlara çok soğuk buz zerreciği atar. Buz zerreciği atılan insan bir hafta boyunca donar. Böylece Dünya'yı kirlütenin cezasını çeker. Dünya'yı kirlletmemesi gerektiğini de anlar.

Denizhan haykırdı:

– Haydi hemen buz bulmaya gidelim.

Soğuk ve buzlu gök cisimlerinin çok olduğu, Güneş sisteminin hemen ötesindeki Oort Bulutsusu’na doğru yola çıktılar. Yolları oldukça uzundu. Yolda Gezgin Perde’nin yeteneklerini denemek için çok fırsatları oldu. İki ay sonra bulutsuya varana kadar “buz adam” ismini verdikleri cihazı icat ettiler. Buz adam kısa sürede buz kütlelerini moleküllerine ayırdı ve depoladı.

Dünya’ya döndüklerinde hiç vakit kaybetmeden sıkıştırılmış buzları kutup bölgelerine yerleştirdiler. Bu işlemden sonra buz adam bölünerek binlerce buz adama dönüştü. Buz adamlar Dünya’nın her bölgesine yerleştiler.

7. Buz adam kontrolden çıkıp kötü olsaydı neler olurdu?

Dağhan, Denizhan Gezgin Perde ile Dünya’nın yörüngesinde kentleri izlerken Robot Muncuk bir görüntü tespit etti. Hep birlikte seyretmeye başladılar: Karadeniz’de bir balıkçı olta-sıyla hamsi avlıyordu. Yediği yemeğin poşetini denize attı. Henüz birkaç dakika geçmişti ki buz adamı karşısında buldu. Buz adam “Denizi kirletmek çok yanlıştır.” dedi ve bir buz zerreciğini balıkçının üzerine fırlattı. Balıkçı çok korkmuştu. Kaçmaya çalışırken zerreciğe yakalandı ve dondu.

8. Öğrencilerden buz adam ve balıkçıyı canlandırmaları istenir.

Denizhan görüntüyü kapattıktan sonra Robot Muncuk’a sordu:

– Balıkçıya bir şey olacak mı?

– Hiçbir şey olmayacak. Sadece bir hafta donacak.

Dağhan söze karıştı:

– Bir daha denizi kirleteceğini hiç sanmıyorum. Hep birlikte “Yaşasın! Küresel ısınmayı ve çevre kirliliğini yendik.” dediler ve Büyük Okyanus’un dibine doğru hızla yol almaya başladılar.

Zübeyir TOKGÖZ,
(Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları,
Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi)

9. Bu hikâyeyi neler komik yapardı?

10. Bu hikâye bin yıl önce yaşansaydı nasıl olurdu?

11. Siz olsaydınız metni nasıl bir sonla bitirirdiniz?

Yaratıcı okuma sonunda “Metinde sıkıcı veya eğlenceli bölümler var mı? Yazar olsaydınız metinden hangi bölümü çıkarırdınız?” vb. sorular yönelti-lerek öğrencilerin dinledikleri hikâyeyi değerlendir-meleri istenir.

Okuma süreci sonunda öğrencilerden,

- Öğrencilerin hikâyeyi başka bir metin türüne dönüştürerek ya da değiştirme, kısaltma, uyar-lama, yok etme, birleştirme ve zıtlıkları kullanarak yeniden yazmaları sağlanır. Yazılan metinler payla-şılarak değerlendirilir.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

- Öğrencilerden küresel ısınmayı durdurmak için bir ürün tasarımları ve ürünlerin özelliklerini yazmaları istenir.
- Buz adamın resmini çizmeleri istenir.
- Küresel ısınmaya dikkat çeken bir broşür ya da slogan hazırlamaları istenir.

DEĞERLENDİRME: Öz Değerlendirme For-mu kullanılır.

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Bu form, kendinizi değerlendirebilmeniz amacıyla hazırlanmıştır. Çalışmalarınızı en doğru yansıtan seçeneğe “X” işareti koyunuz. Daha sonraki üç soruda ise (7, 8 ve 9) cevaplarınızı boş bırakılan yerlere yazınız.

Öğrencinin Adı ve Soyadı:

Tarih:

Sınıf:

No:

Öğrencilerin Değerlendireceği Davranışlar	Dereceler		
	Her zaman	Bazen	Hiçbir zaman
1. Yaratıcı okuma sırasında verilen yönergeye uydum.			
2. Eleştirel dinleme yaptım.			
3. Söz varlığını geliştirmeye yönelik çalışmalar yaptım.			
4. Canlandırmada beden dilini etkili kullandım.			
5. Yazım kurallarına ve noktalama işaretlerine dikkat ettim.			
6. Yazma sürecinde zamanı etkili kullandım.			

7. Bu etkinlikten neler öğrendim?

.....

8. Bu etkinlik sırasında en iyi yaptığım şeyler nelerdir?

.....

9. Bu etkinlik sırasında kendimde eksik olarak gördüğüm özellikleri nasıl tamamladım?

.....

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	BENİM FABLİM
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	İlişkiler/Bağlantılar
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Edebiyat
BE CERİLER:	Okuma, dinleme, yazma, eleştirel düşünme, yaratıcılık

KAZANIMLAR

Dinleme/izleme yöntem ve teknikleri

Dinleme/izleme yöntem ve tekniklerini kullanırlar.

Dinlediklerini/izlediklerini anlama

Dinlediği /izlediği metinde geçen mizah, ironi, metafor ve imge unsurlarını belirler.

Dinlediklerinden/izlediklerinden hareketle farklı bakış açıları geliştirir.

Hikâye Edici Metinler

Bir metni yeniden yazar.

Öğrencilerin değiştirme, kısaltma, uyarlama, yok etme, birleştirme ve zıtlıkları kullanarak bir metni yeniden yazmaları sağlanır.

Değerlendirmeler doğrultusunda yazılarını düzenler.

Yazılarını öğretmeninin ve arkadaşlarının görüşlerini dikkate alarak düzeltmeleri sağlanır.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Araştırma-inceleme, değerlendirme, yaratıcı yazma

KAVRAMLAR: Fabl

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA:

Ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğrencilere, “Ağustos Böceği ile Karınca” adlı fabl türündeki metni bilip bilmedikleri sorulur. Eğer bu fablı bilmeyen öğrenciler varsa fabl anlatılır ve aşağıdaki görsel hakkında duygu ve düşüncelerini belirtmeleri istenir.

Görsel 1

Öğrencilere Ağustos Böceği ile Karınca arasında seçim yapsalar hangisinden yana olacakları ve nedeni/nedenleri sorulur. Daha sonra kış için hazırlık yaparken yazın tadını kaçıran Karınca ile tüm yaz eğlenen Ağustos Böceği’nin farklı ve benzer yönlerini bulup sıralamaları istenir. Öğrencilere hem Ağustos

Böceği'nin hem de Karınca'nın sadece bir yıl yaşadıkları ifade edilir. Bu fabldaki çatışma unsurlarına dikkat çekilir. Karınca'nın paylaşımcı olmadığı, Ağustos Böceği'nin de geleceği düşünmediği vurgulanır. Ardından "Ağustos Böceği ve Karınca" fablını yeniden yazacakları ve ilk başta belirledikleri özelliklerin tam tersini bu canlılara yükleyerek yeniden bir kurgu yapacakları belirtilir. Yazılarında bu canlılara ait ve bu canlıların yaşadıkları ortamda bulunan görseller de oluşturmaları istenir. Yazılar tamamlandıktan sonra birlikte değerlendirilir ve değerlendirmeler sonucunda yazılar yeniden düzenlenir.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

İnsanlara ait özellikler, başka hangi hayvanlara ve diğer canlılarla ilişkilendirilmiştir. Bu hayvanların görsellerini yapmaları istenir.

DEĞERLENDİRME: Yansıtıcı Günlük kullanılır.

YANSITICI GÜNLÜK

Öğrencinin Adı ve Soyadı:

Tarih:

No:

1. Neleri iyi yaptım?

2. Nelere dikkat etmeliyim?

3. Bu işi yaparken neler hissettim?

4. Daha iyi nasıl yapabilirim?

5. Görüşler doğrultusunda yazımda ne gibi düzenlemeler yaptım?

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	ÇOCUK OYUNLARI
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	Değişim
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Sosyal Bilgiler
BECERİLER:	Dinleme, yazma, kültürel farkındalık

KAZANIMLAR

Dinleme/izleme yöntem ve tekniklerinden öğrenme stiline uygun olanı seçer.

Dinleme/izleme yöntem ve tekniklerini uygular.

Dinlediklerinden/izlediklerinden amacına yönelik bilgi notları oluşturur.

Vurgu, tonlama ve duraklara dikkat ederek konuşur.

Akıcı ve anlaşılır bir dille hazırlıksız konuşma yapar.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Derleme

ARAÇ-GEREÇLER: Çocuk Oyunları Derleme Formu

HAZIRLIKLAR: Çocuk Oyunu Derleme Formu öğrenci sayısı kadar çoğaltılmalıdır.

KAVRAMLAR: Derleme, canlandırma, deşifre etme, derleyici

ÖN BİLGİLER: Derleme kurallarını bilir.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: Ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilir:

“Bir hafta süre ile elektrikler kesilse nasıl vakit geçirirsiniz?”

“Bilgisayar oyunları ve internet olmasa hangi çocuk oyunlarını oynarsınız?”

Öğretmen derleme konusunda öğrencilere şu açıklamayı yapar. Destan, efsane, masal, mâni, bilmece, ninni, türkü gibi ürünler bilinmeyen bir zamanda ve bilinmeyen bir kişi tarafından söylenir. Daha sonra ağızdan ağza yayılır ve bu arada kısmen değişir. Ağızdan ağza söylenişin devam ettiği bu sürecin bir noktasında eser bir derleyici tarafından tespit edilir ve kaydedilir. Buna derleme adı verilir.

Öğrencilere Ek'te yer alan Çocuk Oyunları Derleme Formu verilir. Öğrencilerden bu formu kullanarak anne, baba, dede, büyükanne ya da akrabalarından herhangi biriyle görüşme yapıp çocuk oyunları derlemeleri istenir. Öğrencilere dinleme sırasında uygun dinleme stratejisini kullanmaları gerektiği hatırlatılır.

Öğrenciler derlemeyi bitirdikten sonra derlemelerini sınıfta okur. Derlenen bu oyunlar içerisinde biri sınıfta oynanır ya da canlandırılır. Oyunların tek görevinin eğlence olmadığı aynı zamanda çocuklara farklı değerleri kazandırmak gibi bir görevinin de olduğu söylenir.

Öğrencilere oyun oynarken oynadıktan sonra hangi değerleri kazandıkları sorulur. Öğrencilerden

düşüncelerini ifade ederken akıcı ve anlaşılır bir dille konuşmaları istenir (paylaşma, yardımlaşma, iletişim kurma, duyguları kontrol etme vb.).

Öğrencilere topaç isimli eski çocuk oyuncağı ile günümüzdeki beyblade isimli oyuncağın aslında aynı oyuncak olduğu anlatılır.

Öğrencilerden, verilen örnekten yola çıkarak eski çocuk oyunlarının günümüze nasıl uyarlanabileceği sorusuna (içerik, şekilsel, oynanış şekli, araç gereç, vb.) cevap vermeleri istenir.

Öğrencilere Ek'teki derleme formundaki sorulardan verip onlardan bu forma uygun sorular yazmaları evde anne, baba, dede ya da büyükannelerinden bir masal da derlemeleri istenir.

DEĞERLENDİRME: Öğretmen Değerlendirme Formu kullanılacak.

ÖĞRETMEN DEĞERLENDİRME FORMU

Ölçütler	Evet	Kısmen	Hayır
Derleme kurallara uygun derleme yaptı.			
Derlemede belirlenen oyun oynanırken kurallara uydu.			
Derleme formuna uygun sorular yazdı.			
Dinleme/izleme yöntem ve tekniklerinden öğrenme stiline uygun olanı seçti.			
Dinleme/izleme yöntem ve tekniklerini uyguladı.			
Uyguladığı izleme/dinleme yöntem ve tekniklerinin verimliliğini sorguladı.			
Dinlediklerinden/izlediklerinden amacına yönelik bilgi notları oluşturdu.			
Vurgu, tonlama ve duraklara dikkat ederek konuştu.			
Akıcı ve anlaşılır bir dille hazırlıksız konuşma yaptı.			
Duygu ve düşüncelerini bütünlük içerisinde ifade etti.			

KAYNAKLAR: EKİCİ, M. (2016). Halk Bilgisi Derleme ve İnceleme Yöntemleri. Geleneksel Yayıncılık, Ankara.

EK

ÇOCUK OYUNU DERLEME FORMU

1	Kaynak kişinin adı ve soyadı	
2	Kaynak kişinin doğum yeri	
3	Kaynak kişinin yaşı	
4	Kaynak kişinin eğitim durumu	
5	Kaynak kişinin mesleği	
6	Derlemenin yapıldığı tarih	
7	En sevdiğiniz oyunu nasıl oynadığınızı bize baştan sona anlatır mısınız?	
8	Bu oyunu kimden öğrendiniz?	
9	Bu oyunu nerede oynardınız?	
10	Oyunda ebeyi nasıl seçiyordunuz?	
11	Oyuna hangi kişi veya grubun başlayacağını nasıl belirliyordunuz?	
12	Oyunda tekerleme kullanıyor muydunuz?	
13	Tekerlemeleri kimden öğrendiniz?	
14	Oyunda araç kullanıyor muydunuz?	
15	Oyunda araç kullanıyorsanız bunu kendiniz mi yapıyordunuz yoksa satın mı alıyordunuz?	
16	Oyun sonunda ceza ya da mükâfat var mıydı?	
17	Oyun oynarken oyunu bozan kişiye ne diyordunuz?	
18	Derlemenin yapıldığı yer	
19	Derlemenin yapıldığı tarih	
20	Derlemeyi yapan kişinin adı ve soyadı	

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	KAPILAR
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	İlişkiler/bağlantılar
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
BECERİLER:	Dinleme, yazma, bilimsel araştırma

KAZANIMLAR

Dinleme/izleme yöntem ve teknikleri

Dinlediklerinden/izlediklerinden amacına yönelik bilgi notları oluşturur.

Dinlediklerini/izlediklerini anlama

Dinlediklerinden/izlediklerinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapar.

Hazırlıksız konuşma

Vurgu, tonlama ve duraklara dikkat ederek konuşur.

Akıcı ve anlaşılır bir dille hazırlıksız konuşma yapar.

Hikâye edici metinler

Görsellerden hareketle özgün bir metin yazar.

YÖNTEM: Not alarak dinleme, güdümlü yazma, empati kurarak konuşma

ARAÇ-GEREÇLER: Kâğıt, kalem

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA:
İçerik farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğretmen, öğrencilere bir metin okuyacağını ve metni dinlerken onlara ilginç gelen yerleri not almaları gerektiğini söyledikten sonra aşağıdaki metni okur.

Kapı, insanlık tarihi kadar eski olsa da üzerinde pek düşünmediğimiz bir kelime. Bir kapı; bulunduğu yere göre bir kelebek kanadı kadar zarif ve süslü kanatlara da sahip olabilir, bir zırh gibi kalın da olabilir. Bir bakarsınız ahşap bir bakarsınız çelik. Malzemesi her ne olursa olsun içeridekini koruma amacı güder ve gizemli bir ruhu vardır. Sevdiklerimiz, en değerlilerimiz o kapının ardındadır. Sosyal hayatımız ise dışındadır... Tıpkı binlerce yıl önce evlerinin kapıları sokağa değil de tavana açılan Çatalhöyük halkının sosyal hayatı gibi. Anadolu'da eski kapı tokmakları bize dönemin sosyal hayatı ile ilgili çeşitli bilgiler verir. O eski kapılarda biri tiz diğeri ise tok ses çıkaran ve misafirin erkek mi kadın mı olduğunu ev sahibine haber veren iki farklı tokmak bulunur. Bu hâliyle ev sahibine kapıyı kimin açacağı ile ilgili yol gösterir. Kapıların yön gösterdiği de olur. Mesela minarelerin şerefeye açılan kapıları güneyi gösterir. Karınca yuvalarının kapıları da öyle değil midir? Bazı ülkelerde kapılar içe doğru, bazı ülkelerde ise dışa doğru açılır. Kapıların yeri, malzemesi, yönü ne olursa olsun en güzel hikâyeleri onlar bilir. Konuşabilseler neler neler anlatırlar. Yunus Emre yıllarca hasret çektiği Taptuk Emre'nin kapısına vardığında eşikte beklerken yaşadığı heyecanı o kapıdan dinleyebilsek keşke..."

Neslihan YILDIZ

“Öğrenciler metni dinledikten sonra öğretmen onlardan metinde en çok dikkatlerini çeken bölüm (kapı malzemeleri, Çatalhöyük evleri, Anadolu’da eski kapı tokmakları, minare kapıları, karınca yuvalarının kapıları, Yunus Emre’nin Taptuk Emre’nin kapısına gitmesi) ile ilgili araştırma yapmalarını ve not almalarını ister. Araştırma sonucunda elde edilen bilgi notları öğrenciler tarafından okunarak paylaşılır.

Öğrencilere Ek’teki görseller gösterilir ve onlardan aşağıdaki sorulardan birini seçmeleri istenir. Öğrencilere konuşma yaparken vurgu ve tonlamalara dikkat etmeleri; akıcı ve anlaşılır bir dille konuşmaları söylenir.

1.	Siz bir kapı olsanız bu kapılardan hangisi olurdunuz? Nelere şahit olduğunuzu anlatırmısınız? “Ben.....kapısıyım.” diye başlayan bir metin yazınız.
2.	Bu kapılardan hangisini açıp içeriye girmek istersiniz? Neden? İçeride neler var? “Açtığım kapı...” , “Bu kapı benim kapım çünkü...” diye başlayan bir metin yazınız.

Öğrencilere metinlerini yazmaları için süre verilir. Metinler okunduktan sonra değerlendirme yapılır.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

- Öğrencilerden dinleme metnini başka bir varlığa uyarlayarak yeniden yazmaları ya da konuşmaları istenir.

DEĞERLENDİRME: Etkinlik Değerlendirme Formu kullanılır.

ETKİNLİK DEĞERLENDİRME FORMU

Öğrencinin Adı ve Soyadı:						
Ölçütler	Öğrenci			Öğretmen		
	Evet	Kısmen	Hayır	Evet	Kısmen	Hayır
Dinleme esnasında not alındı.						
Dinleme metni ile ilgili araştırma yapıldı.						
Yapılan araştırmanın notları paylaşıldı.						
Yazılan metinle seçilen konu arasında tutarlılık vardır.						
Konuşmada vurgu, tonlama ve duraklara dikkat edilmiştir.						
Akıcı ve anlaşılır bir dille hazırlıksız konuşma yapılmıştır.						

EK

a

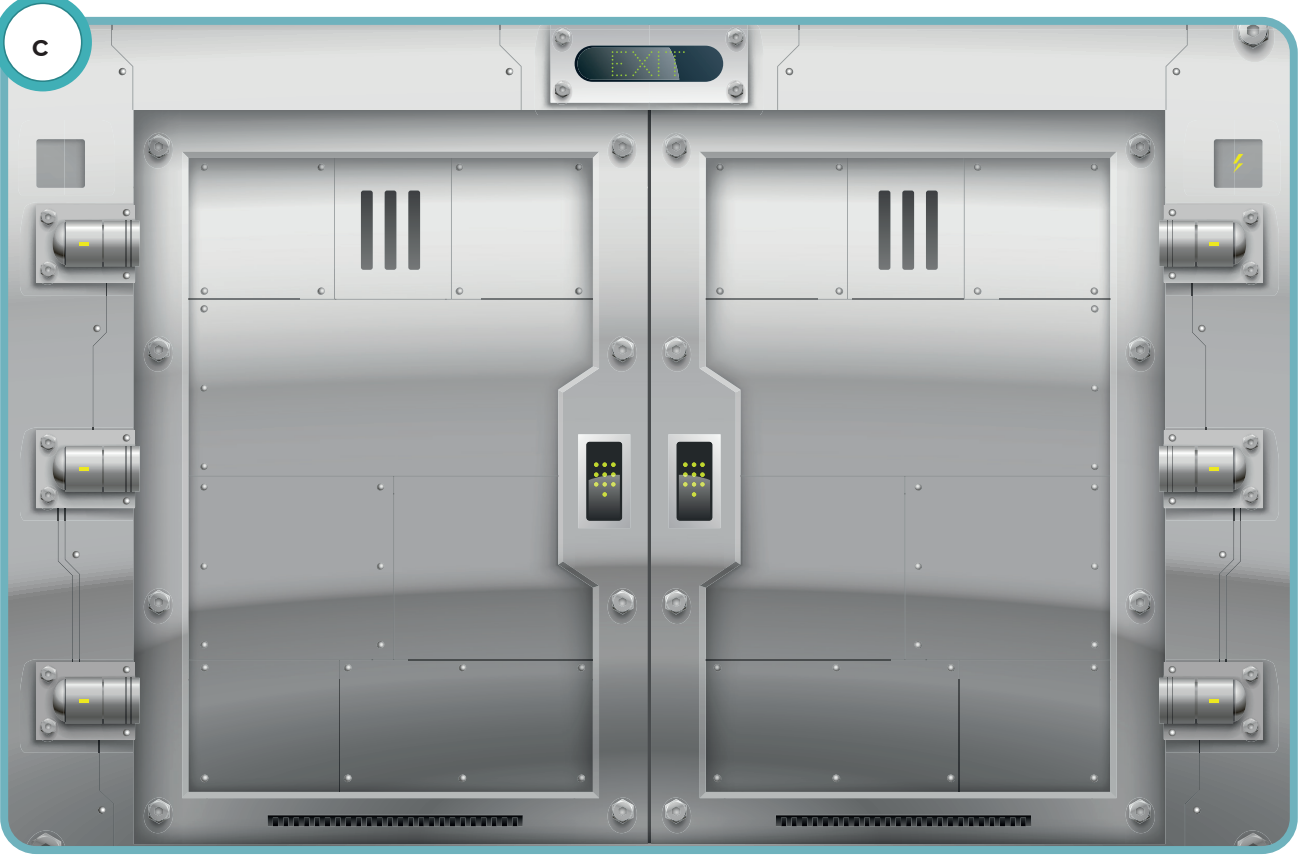

b

c

d

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	METİNLER ARASINDA GEZMEK
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	Değişim
SÜRE:	40 dk. + 40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Edebiyat
BECERİLER:	Dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma , eleştirel düşünme, yaratıcılık, üretkenlik ve sorumluluk

KAZANIMLAR

Okuduklarını yapılandırma

Okuduklarındaki metinler arası ilişkilerini fark eder.

Dinlediklerini/izlediklerini anlama

Dinlediklerindeki/izlediklerindeki metinler arası ilişkilerini fark eder.

Hazırlıklı konuşma

Konuşmalarında metinler arası ilişkilerini kullanır.

Hikâye Edici Metinler

Yazılarında metinler arası ilişkilerini kullanır.

- Alıntı, gönderge ve anırtıyı kullanır.
- Yazılarında seçkin kişilerin (bilim, sanat, spor vb. alanlarda öğrencilere örnek olabilecek kişilerin) hayatlarından alıntılar yapar.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Anlatım, soru-cevap, araştırma, uygulama

ARAÇ-GEREÇLER: Kalem, kâğıt, akıllı tahta

HAZIRLIKLAR: Öğretmen metinler arası kavramı ve metinler arası ilişkileri konusunda ön hazırlık yapmalıdır. Farklı metin örnekleri kullanılacaksa önceden belirlemelidir. Ek'te verilen formlar öğrenci sayısı kadar çoğaltılmış olmalıdır.

KAVRAMLAR: Metinler arası, alıntı, gönderge, aşırma, anırtı, öykünme, yansılama, alaycı dönüştürüm

ÖN BİLGİLER: Öğrenciler farklı metin türleri konusunda bilgi sahibi olmalıdır.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: Ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

“Bazen insanlar konuşmalarında başkalarının da sözlerini kullanır. Niçin?”

“Bir metni daha iyi anlamak için neler yaparsınız?”

“Kimseden etkilenmeden bir metin yazmak mümkün müdür?”

“Bir metnin içinde başka metinden bölümler olabilir mi?” vb. sorular ile dikkat çekilir, metinler arası kavramı açıklanır. Ardından metinler arası ilişkileri anlatılır. (Ek 1)

EK 2'de verilen metinler öğretmen tarafından okunur, öğrencilerden metinlerdeki metinler arası ilişkilerini tespit etmeleri istenir. Tespit edilen metinler arası ilişkileri yorumlanır.

- Görevler adlı form öğrencilere dağıtılır. Her bir öğrenci ilgi alanına göre görevini seçer. Görev tamamlama tarihi belirlenir. Görevlerin evde tamamlanacağı belirtilir.
- Görevler tamamlandıktan sonra öğrenciler ürünlerini paylaşır. Ürünler metinler arası ilişkilerine göre değerlendirilir.

DEĞERLENDİRME: Görev Değerlendirme Formu kullanılır.

GÖREV DEĞERLENDİRME FORMU

Adı Soyadı: Tarih:

No:

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
Seçtiği görevdeki metinler arası ilişkilerini belirlemiştir.			
Oluşturduğu üründe alıntı yapmıştır.			
Oluşturduğu üründe gönderge kullanmıştır.			
Oluşturduğu üründe anırtırma kullanmıştır.			

KAYNAKLAR:

Aktulum, K. (2007). Metinler arası İlişkiler. Öteki Yayınları.

Aktulum, K. (2011). Metinler arası/Göstergelerarasılık. Kanguru Yayınları.

Notlar:

.....

.....

.....

EK 1

METİNLER ARASILIK İLİŞKİLERİ

Alıntı: Bir metnin farklı bir metin içinde açıkça ve sözcüğü sözcüğüne yinelenmesi işlemidir.

Gönderge: Bir yapıtın başlığını, bir yazarın adını ya da bir eserde geçen kahramanın adını anmakla yetinmektir. Göndergeyi bir kültür ögesi, sosyal, siyasi, tarihî bir olay, gazete, dergi, reklam da oluşturabilir.

Aşırma: Bir alıntının ayrıçlarla ya da italik yazıyla gösterilmeden ve geldiği yapıt ya da yazarın adı belirtilmeden yapılması olarak tanımlanır. Aşırma için “intihal” sözcüğü de kullanılabilir.

Anıştırma: Doğrudan belirtmeden sezdir-

me yoluyla bir metne, düşünceye, gönderme yapılması olarak tanımlar.

Öykünme-pastiş: Bir metnin, yazarın kullandığı dil ve anlatım özelliklerini kullanarak taklit yoluyla tekrar yazılmasıdır, kısaca bir metnin biçimini taklit etmektir.

Yansılama (Parodi): Edebî bir metnin, basmakalıp sözün gülünç bir çelişki yaratacak biçimde açıkça gözler önüne serilerek ve dönüştürülerek oyunsal düzende yeniden yazılmasıdır. Amaç, okuyucuyu eğlendirmektir. İçerik-konu taklit edilir.

Alaycı dönüştürüm: Ciddi bir üslupla yazılmış metni, konusunu olduğu gibi koruyarak içeriğini değiştirmeden basit bir üslupla yeniden yazmaktır.

EK 2

Metinler	Metinler arasılik Örneği
Türkçedeki bazı akrabalık kelimelerine Batı dillerinde rastlanılmaması Türk kültüründe aile bağlarına daha çok önem verildiğini gösterir. Mesela “Komşu komşunun külüne muhtaçtır.” atasözü bireyci bir toplumun dilinde üretilemez.	Alıntı: “Komşu komşunun külüne muhtaçtır.” atasözü
MUSTAFA KEMAL’İN KAĞNISI Yediyordu Elif kağnisini, Kara geceden geceden. Sankim elif elif uzuyordu, inceliyordu, Uzak cephelerin acısıydı gıcirtılar, İnliyordu dağın ardı, yasla, Her bir heceden heceden. (...) Fazıl Hüsnü DAĞLARCA	Gönderge “Mustafa Kemal’in Kağnisı” Mustafa Kemal Atatürk’e gönderge yapılmıştır. Elif Millî Mücadele’deki kadın kahramanlara gönderge yapılmıştır. Arap alfabesindeki elif harfine gönderge yapılmıştır.
(...) İSTİKLAL MARŞI Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım. Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım! Kükremiş sel gibiyim; bendimi çiğner, aşarım; Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım. (...) ÇANAKKALE ŞEHİTLERİNE (...) Ne büyüksün ki kanın kurtarıyor Tevhid’i Bedr’in aslanları ancak bu kadar şanlı idi. (...) Mehmet Âkif Ersoy	Anıştırma: Ergenekon Destanı’na anıştırma yapılmıştır. Bedir Savaşı’ndaki askerlere gönderme yapılmıştır.
Puslu Kıtalar Atlası İhsan Oktay Anar	Öykünme-Pastiş: Dil ve anlatım özellikleri olarak halk hikâyelerindeki tekniği kullanması (Rivayet ederler ki, derler ki...)

EK 3

GÖREVLER

Adı ve Soyadı:

Etkinliği tamamlama tarihî:

İlgi Alanı (İlgi Alanını Seçip Göreve Başlayabilirsin.)	Görevler
Yaratıcı yazma (şiiir, hikâye edici metin ya da bilgilendirici metin) ☐	1. Bir şiiir, hikâye edici metin ya da bilgilendirici metin seçerek metindeki metinler arasılık ilişkilerini belirleyiniz. 2. Alıntı, gönderge ve anıştırma içeren bir şiiir, hikâye edici metin ya da bilgilendirici metin yazınız.
İkna edici konuşma ☐	1. Bir konuşma videosu seçerek konuşmadaki metinler arasılık ilişkilerini belirleyiniz. 2. Alıntı, gönderge ve anıştırma içeren bir ikna edici konuşma metni hazırlayınız.
Kısa film ☐	1. Bir kısa film seçerek kısa filmdeki metinler arasılık ilişkilerini belirleyiniz. 2. Alıntı, gönderge ve anıştırma içeren bir kısa film hazırlayınız.
Afiş ☐	1. Bir afiş seçerek afişteki metinler arasılık ilişkilerini belirleyiniz. 2. Alıntı, gönderge ve anıştırma içeren bir afiş hazırlayınız.
Farklı bir alan yazabilirsin ☐	1. Bir seçerek metinler arasılık ilişkilerini belirleyiniz. 2. Alıntı, gönderge ve anıştırma içeren bir hazırlayınız.

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	DEĞER Mİ DEĞER
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	Sistem
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Sosyal Bilgiler
BECERİLER:	Konuşma, okuma, Dinleme/izleme

KAZANIMLAR

Okuduklarını yapılandırma

Görsel okumalarından çıkarımlarda bulunur.

Etkili ve güzel konuşma

Özgün bir konuşma yapar.

Farklı duygu durumları ile ses tonu arasında bağlantı kurar.

Akıcı ve anlaşılır bir şekilde konuşur.

Beden dili

Beden dilini etkili ve uygun bir şekilde kullanır.

Hazırlıksız konuşma

Vurgu, tonlama ve duraklara dikkat ederek konuşur.

Hazırlıklı konuşma

Hazırlıklı konuşmalar yapar.

Konuşmalarında içeriğe uygun temel kavramları kullanmalarını sağlar.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Yaratıcı yazma, etkili dinleme, güdümlü konuşma

ARAÇ-GEREÇLER: Kâğıt, kalem, akıllı tahta.

HAZIRLIKLAR: TRT Çocuk, Rafadan Tayfa, Eskiçiler bölümü izletilmek üzere hazırlanmalıdır. “Eskiçiler” isimli videoya, etkinlik karekodunu okutarak ulaşabilirsiniz.

KAVRAMLAR: Değer, sevgi, sorumluluk, adalet,

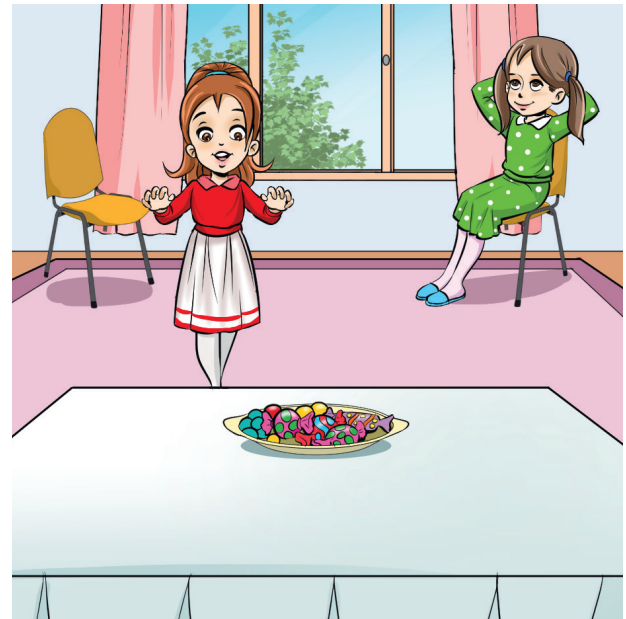
saygı, sabır, dostluk-arkadaşlık, dürüstlük, öz denetim, vatanseverlik, yardımseverlik

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: İçerik farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Ek'teki görseller gösterilerek “Bu görseller size hangi değerleri çağırıyor?” sorusu sorulur. Öğrencilerin sevgi, sorumluluk, adalet, saygı, sabır, dostluk-arkadaşlık, dürüstlük, öz denetim, vatanseverlik, yardımseverlik değerlerine ulaşması sağlanır.

Görsel 2

Görsel 3

Görsel 4

Görsel 5

Görsel 6

Öğrencilere, TRT Çocuk, Rafadan Tayfa, Eskiciler bölümü izletilir.

Buradan hareketle değerlerin hayatımızdaki önemi nedir?” ve “Hayatımızda değerler olmasa ne gibi olaylarla karşılaşabiliriz? sorusu sorulur.

Öğrencilere, sınıfta konuşulan değerler ile ilgili bir iyilik hareketi başlatılacağı söylenir. En az üç değer seçmeleri gerektiği ve bu değerler ile ilgili gerçekleştirebilecekleri davranışları tabloya yazmaları istenir.

Hafta boyunca belirledikleri davranışları tamamlamaları ve bu değerlerin neler olduğu, bunların önemi, değerlerle ilgili sergilenen davranışlar, bu davranışların kendisini nasıl etkilediği ve çevrede nasıl bir etki yarattığının anlatıldığı konuşma yaparak kaydetmeleri istenir. Konuşma kaydı sınıf ile paylaşılır ve sınıfın önerileri alınır.

Aşağıda değerlere uygun davranış örnekleri ve ekte örnek “Değerler Tablosu” verilmiştir.

Aşağıda değerlere ait örnek davranışlar verilmiştir.

Hafta boyunca kardeşime istediği kitapları okudum (Sevgi).

Arkadaşımla vakit geçirdim/geçiriyorum (Arkadaşlık).

Annem babaannemi/anneannemi arayarak onlarla sohbet etti ve ihtiyaçları olup olmadığını sordu (Saygı).

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ: Değerler ile ilgili kitap listesi oluşturulabilir.

DEĞERLENDİRME: Öğrenciler tarafından çekilen video öz değerlendirme olarak alınacaktır.

KAYNAKLAR: Rafadan Tayfa, TRT Çocuk, Eskiciler.

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Adı Soyadı: Tarih:

No:

Ölçütler	Dereceler		
	Hayır	Kısmen	Evet
Konuşmam özgündü.			
Beden dilimi etkili ve uygun kullandım.			
Vurgu, tonlama ve duraklara dikkat ederek konuştum.			
Konuşmam uygun olan bir akış içindeydi.			
Konuşmam konuya uygundu.			
Akıcı ve anlaşılır bir şekilde konuştum.			

EK

DEĞERLER TABLOSU

Değer	Davranış	Açıklama (Nerede, nasıl gerçekleşti?)	Tamamlandı./ Devam ediyor.	Davranış sonunda/ sırasında hissettiklerim
Sevgi				
Saygı				
Adalet				
Sorumluluk				
Sabır				
Arkadaşlık				
Dürüstlük				
Öz denetim				
Vatanseverlik				
Yardımseverlik				

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	DİLEKÇE
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	Sistem
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Sosyal Bilgiler
BECERİLER:	Dinleme/izleme, okuma, yazma, eleştirel düşünme, iletişim

KAZANIMLAR

Bilgilendirici Metinler

Metnin yazılış amacını belirler.

Amacına uygun yazma stratejisi belirler.

Yazdıklarını paylaşır.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Anlatım, soru cevap, uygulama, buluş yoluyla öğrenme

ARAÇ-GEREÇLER: Kalem, kâğıt, akıllı tahta, bilgisayar, Word programı

HAZIRLIKLAR: Ek 1 ve Ek 2, grup sayısı kadar çoğaltılır.

KAVRAMLAR: Dilekçe

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: İçerik farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ:

“Bu sabah Bilim ve Sanat Merkezine gelmek üzere evden çıktığımda kaldırımın kenarına

bırakılmış çöpler gördüm. Bu durum hem çevre kirliliğine ve hastalıklara hem de görüntü kirliliğine sebep oluyor. Üstelik evim çocuk parkına çok yakın. Sizce bu durumla ilgili neler yapabiliriz?” sorusu öğrencilere sorulur.

Öğrencilerin verdiği cevaplar tahtaya yazılır. Dilekçe yazmanın çözüm olabileceği söylenir.

Öğrencileri iki gruba ayırarak Ek 1’deki dilekçe örnekleri dağıtılır ve öğrencilerden bunları incelemeleri istenir. İncelenen dilekçe örneklerinden yola çıkarak Ek 2’nin doldurulması istenir.

Formu dolduran gruplardaki öğrencilerden bireysel olarak istedikleri konuda bir dilekçe yazmaları ve kendi dilekçelerini değerlendirmeleri istenir.

DEĞERLENDİRME: Öz Değerlendirme Formu kullanılır.

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Adı ve Soyadı: Tarih:

No:

Ölçütler	Dereceler		
	Hayır	Kısmen	Evet
Dilekçe A4 kâğıdına yazılmıştır.			
Dilekçe yazılırken uygun kalem kullanılmıştır.			
Dilekçe uygun kuruma yazılmıştır.			
Yer ve tarih belirtilmiştir.			
Uygun bir dil kullanılmıştır.			
Uygun şekilde bitirilmiştir.			
Yazım ve noktalamaya dikkat edilmiştir.			
Dilekçe sahibi; ad-soyad, iletişim bilgilerini belirtmiştir.			
Dilekçe sahibi imzasını atmıştır.			

KAYNAKLAR: Milliyet Gazetesi, Haberler, Gündem Haberleri, Dilekçe Nasıl Yazılır? Başlıklı yazı.
<https://www.milliyet.com.tr/gundem/dilekce-nasil-yazilir-dilekce-ornegi-ve-dikkat-edilmesi-gereken-hususlar-2769715>
Notlar:

.....

.....

EK 1

...../...../.....

Tarih

T.C.

..... BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

SAĞLIK İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞINA

..... isimli hastamızın ayağının kırık olması ve sağlık hizmetlerine ulaşamaması nedeniyle evde sağlık hizmetinizden faydalanmak istiyoruz.

Gereğinin yapılmasını arz ederim.

Adres:

Adı ve Soyadı:

.....

T.C. No:

İmza

Telefon:

.....

...../...../.....

Tarih

T.C.

..... BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

ÇEVRE KORUMA VE KONTROL DAİRESİ BAŞKANLIĞINA

..... İlçesi Mahallesi'nde bulunan bahçemizde, arazi düzenleme ve peyzaj çalışması amaçlı hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları ile dolgu işlemini gerçekleştirmek istiyorum. Söz konusu çalışmaların gerçekleştirilmesi için gerekli izinlerin tarafıma düzenlenmesini istiyorum.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Adres:

Adı ve Soyadı:

.....

T.C. No:

İmza

Telefon:

.....

Ekler:

Tapu Fotokopisi

Onaylı İmar Planı

...../...../.....

Tarih

T.C.

..... BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞINA

..... Mahallesi, Ada No:

Parsel No: da kayıtlı, ekte belirtilen taşınmazın adres kontrol yazısı-
nın tarafıma verilmesini istiyorum;

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Adres:

Adı ve Soyadı:

.....

T.C. No:

İmza

Telefon:

.....

Ek: 1 Adet Tapu (1 sayfa)

...../...../.....

Tarih

..... ORTAOKULU MÜDÜRLÜĞÜNE

Okulunuzun sınıfının numaralı
öğrenci velisiyim. tarihinde yapılacak olan gezisine
öğrencimin katılması uygundur.

Bilgilerinize arz ederim.

Adres:

Adı ve Soyadı:

.....

T.C. No:

İmza

Telefon:

.....

...../...../.....

Tarih

T.C.

KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

..... NO'LU BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNE

..... günü bölgesinde arabam virajı alamayarak yolun kenarına çıkmıştır. Virajda herhangi bir trafik işaretinin olmaması sebebi ile yaşananların tekrarlanmaması için ilgili yerlerde gerekli düzenlemelerin yapılmasını talep ediyorum.

Gereğinin yapılmasını arz ederim.

Adres:

Adı ve Soyadı:

.....

T.C. No:

İmza

Telefon:

.....

...../...../.....

Tarih

T.C.

..... BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

ZABITA DAİRE BAŞKANLIĞINA

..... adresinde
faaliyet gösteren unvanlı
işletmenin tanıtımını yapmak amacıyla tarihine
kadar Bez Afiş/Süsleme/Açılış Hizmetleri/Balon Süsleme gibi hizmetin/hizmetlerin
harç mukabilinde izninin tarafıma verilmesini talep ediyorum.

Gereğini arz ederim.

Adres:

Adı ve Soyadı:

.....

T.C. No:

İmza

Telefon:

.....

Vergi No:

..... ORTAOKULU MÜDÜRLÜĞÜNE

Okulunuzun..... sınıfının..... numaralı öğrencisiyim.

..... tarihinde hastalığım sebebi ile dersinin sınavına katılamadım. Ekte o güne ait hastane raporum bulunmaktadır. İlgili dersin mazeret sınavına katılmak istiyorum;

Gereğini arz ederim.

...../...../.....

Tarih

Adres:
.....

Adı ve Soyadı:

T.C. No:

İmza

Telefon:

.....

Ek: Rapor

T.C.

..... BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
SAĞLIK İŞLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞINA

..... ilçesinin Mahallesi'nde
oturmaktayım. Mahallemizdeki sinekler sağlık açısından tehlike oluşturmaktadır.
Vektörlerle Mücadele ve İlaçlama Merkezinizce sineklere karşı gerekli kontrol ve ilaçlamanın
yapılmasını arz ederim.

...../...../.....

Tarih

Adres:

Adı ve Soyadı:

T.C. No:

İmza

Telefon:

.....

T.C.

..... BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
SAĞLIK İŞLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞINA

..... İlçesi Mahallesi'nde oturmaktayım. Hayvan
Bakım ve Rehabilitasyon Merkezinizce 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu
gereği; sokak hayvanları için gerekli çalışmanın yapılmasını arz ederim.

...../...../.....

Tarih

Adres:

Adı ve Soyadı:

.....

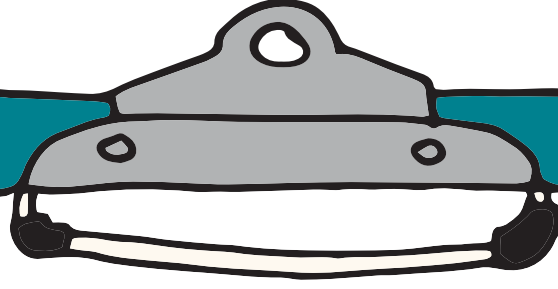
T.C. No:

İmza

Telefon:

.....

EK 2

DİLEKÇE YAZILIRKEN DİKKAT EDİLECEKLER

1. kâğıda yazılmalıdır. Kâğıdın boyutu olmalıdır.
Yarım ya da koparılmış kâğıt
2. veya kalemle yazılabilir.
kalemler dışında başka renkli kalemlerle yazılmaz.
3. Sorun hangi kurumu ilgilendiriyorsa ona hitap edilerek başlanmalıdır.
4. Yer ve tarih
5. Ciddi, resmî, saygılı bir dil ve üslup nesnel olunmalıdır.
6. Sorun, durum ya da dilek kısa ve açık olarak ifade edilmelidir. Gereksiz ayrıntılara ve kişiselliğe
7. Bir konuda üst makamın bilgilendirilmesi amaçlanmışsa “..... durumu bilgilerinize arz ederim.”
Üst makamın bir sorunu çözmesi, bir işlemi başlatması isteniyorsa “.....”;
Yapılacak bir işlem için izin isteniyorsa “İzninizi saygılarımla arz ederim.” gibi saygı ifadeleriyle son bulmalıdır.
8. Yazım ve noktalama kurallarına
9. Dilekçe sahibi ve açık adresini belirtmelidir.
10. Bir dilekçede imza bulunmalıdır. Ortak bir konuda birden fazla kişi aynı dilekte bulunacaksa bunlar da dileklerini ayrı ayrı dilekçelerle belirtmelidirler.
11. Dilekçeye eklenecek ek belgeler yazının sonunda “.....” başlığı altında maddeler hâlinde sıralanmalıdır.

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	GÖKYÜZÜ HAYALİM VAR
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	Sistem
SÜRE:	40 dk. + 40 dk. + 40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Astronomi
BECERİLER:	Okuma, dinleme, izleme, yazma, konuşma, eleştirel düşünme, yaratıcılık

KAZANIMLAR

Okuma yöntem ve teknikleri

Okuma yöntem ve tekniklerini uygular.

Öğrencilerin okumalarını hız, doğruluk, kelime tanıma ve prozodi yönleriyle değerlendirilmesi sağlanır.

Öğrencilerin eksiklikleri varsa gidermeleri üzerinde durulur.

Okuduklarını inceleme

Okumalarında amacına yönelik bilgi notları oluşturur.

Okuduklarını yorumlar.

Yazarın bakış açısını belirlemesi sağlanır.

Neden-sonuç, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme; nesnel-öznel, koşul, abartma ve duygu belirten ifadeler gibi çıkarımlar yapılması sağlanır.

Metindeki örnek ve ayrıntılara atıf yapılması sağlanır.

Okuduklarını yapılandırma

Görsel okumalarından çıkarımlarda bulunur.

Etkili ve güzel konuşma

Özgün bir konuşma yapar.

Dinlediklerinden/izlediklerinden, okuduklarından yaptıkları çıkarımlarla/edindikleri bilgilerle konuşmalarını zenginleştirmeleri sağlanır.

Beden dili

Beden dilini etkili ve uygun bir şekilde kullanır.

Hazırlıklı konuşma (bireysel/karşılıklı/grup)

Hazırlıklı konuşmalar yapar.

Bir konu hakkında kaynakları etkin kullanmaları sağlanır.

Konuşmalarında içeriğe uygun temel kavramları kullanmaları sağlanır.

Dinlediklerinden/izlediklerinden, okuduklarından yaptıkları çıkarımlarla/edindikleri bilgilerle konuşmalarını zenginleştirmeleri sağlanır.

Öğrencilerin verilen bir konuyu görsellerle destekleyerek sunum hazırlamaları ve prova yapmaları sağlanır.

Duygu ve düşüncelerini ikna edici bir biçimde sunar.

Konuşmasına yönelik sorulara ikna edici cevaplar verir.

Konuşması/sunumuyla ilgili öz eleştiri yapar.

Bir problemin çözümüne yönelik proje önerisi sunar.

Bilgilendirici Metinler

Metnin yazılış amacını belirler.

Amacına uygun yazma stratejisi belirler.

Seviyesine uygun, özgün bir metin yazar.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Soru-cevap, ikna edici konuşma, anlatım

ARAÇ-GEREÇLER: Takımyıldızı görselleri, Monroe'nun Motive Edilmiş Dizisi

HAZIRLIKLAR: Takımyıldızı görselleri çoğaltılır veya yansıtılır. Konuşma planı doğrultusunda ikna edici hazırlıklı bir konuşma yapacakları söylenir. Bu sunumun Monroe'nun Motive Edilmiş Dizisi doğrultusunda yapılacaktır. Ek, öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.

KAVRAMLAR: İkna Edici Konuşma, Monroe'nun Motive Edilmiş Dizisi

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: Ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

“Doğada yönümüzü bulmaya yarayan ipuçları var mı? Bunlar nelerdir?”

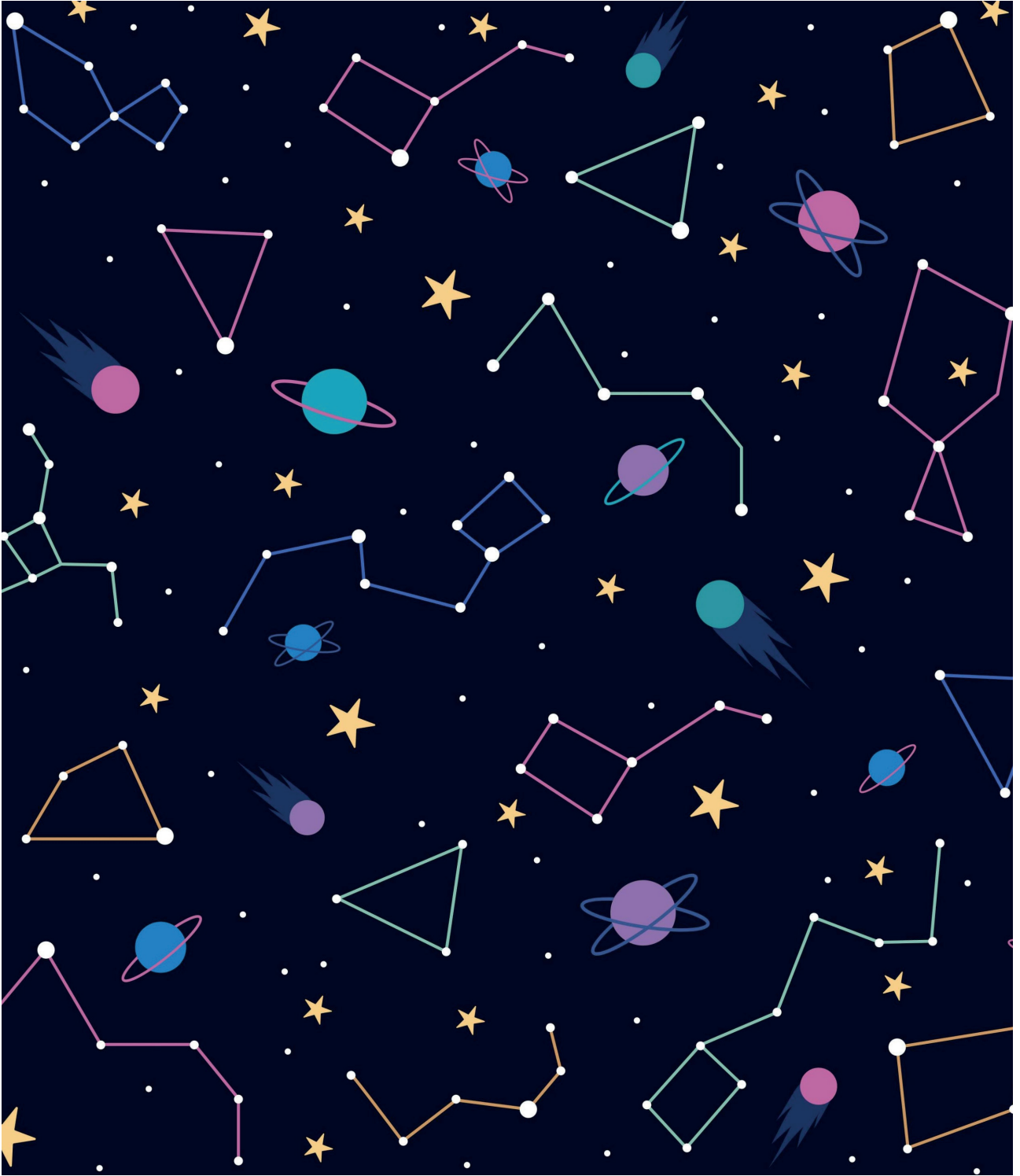
“Bulutsuz gecelerde gökyüzündeki yıldızların konumlarına, şekillerine dikkat ettiniz mi?”

“Bildiğiniz takımyıldızı isimleri var mı?” soruları yöneltilir.

Aşağıda şekilleri verilen takımyıldızlarının isimleri ne olabilir?

Görsel 7

Görsel 8

“Gök cisimlerinin nasıl isimlendirildiğini düşünüyorsunuz?” sorusu yöneltilerek öğrencilerin düşünceleri alınır.

Öğrencilere, “Gök Cisimleri Nasıl İsimlendiriliyor?” metnini dinlerken notlar tutmalarını isteyiniz.

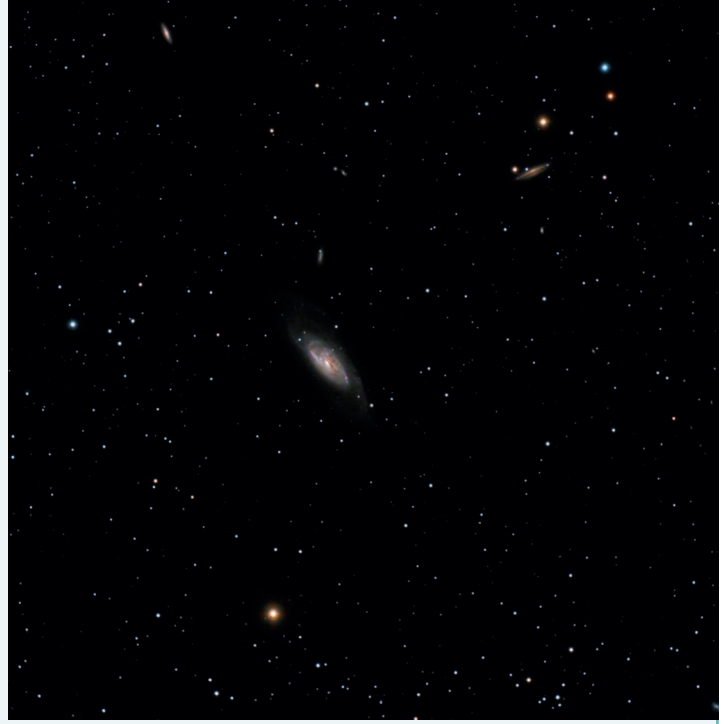

GÖK CİSİMLERİ NASIL İSİMLENDİRİLİYOR?

Çıplak gözle kolayca fark edilebilen gök cisimleri (örneğin Güneş, Ay, Güneş sistemindeki gezegenlerin bazıları, bazı yıldızlar) antik dönemlerden beri biliniyor. Bu gök cisimlerinin isimleri çoğunlukla Latince, Yunanca ve Arapça kökenlidir.

Teleskobun keşfinden sonra birçok gök cismi keşfedildi ve bu gök cisimlerinin nasıl isimlendirileceği tartışma konusuydu. Günümüzde gök cisimlerinin isimlendirilmesi ile ilgili onay yetkisi Uluslararası Astronomi Birliğine (IAU) aittir.

Güneş sistemindeki gezegenler, gezegenlerin uyduları ve cüce gezegenler isimlerini çoğunlukla mitolojik karakterlerden alır. Güneş Sistemi'ndeki yeni keşfedilen gök cisimlerine ilk olarak geçici bir isim verilir. Keşif doğrulandıktan sonra keşfi yapan bilim insanları tarafından yapılan öneriler IAU tarafından değerlendirilerek gök cismine resmî ismi verilir. Geçici isimde gök cisminin keşfedildiği tarihin yanı sıra gök cisminin türünü gösteren bir harf (örneğin uydular için S, kuyrukluyıldızlar için D, C, X ya da P, gezegen halkaları için R) ve o yıl keşfedilen kaçınıcı gök cismi olduğunu gösteren bir sayı yer alabilir. Gök cisminin türünü gösteren harf keşif tarihinden önce, keşif sırasını gösteren sayı ise tarihten sonra yazılır.

Görsel 9

Çıplak gözle gözlenebilen yıldızlar çok eski zamanlardan beri insanlar tarafından bilindiği için aynı yıldız farklı isimler verilebiliyordu. Bu karışıklığı önlemek için 2016 yılında yıldızlara verilen özel isimlerin IAU tarafından onaylanmış bir listesi yayımlandı.

Yıldızların isimlendirilmesi ile ilgili ilk sistematik yöntem ise Johann Bayer tarafından 1603 yılında geliştirildi. Bu yöntemde takımyıldızlarda bulunan yıldızlar, takımyıldızın isminin başına Yunan alfabesindeki harfler eklenerek isimlendiriliyor. Harfler en parlak yıldızdan başlanarak sırayla (alfa, beta, gama...) veriliyor. Örneğin Cygnus (Kuğu) Takımyıldızı'nın en parlak yıldızı Alfa Cygni olarak isimlendiriliyor. Ancak günümüzde yüksek çözünürlük ve hassasiyetteki teleskoplar çok sayıda yeni yıldız keşfediyor ve bu yıldızlar parlaklıklarına ve konumlarına göre farklı kataloglarda listeleniyor.

Novalar ve süpernovalar ise bulundukları takımyıldızın ismi ve gözlemlendiği tarihle birlikte isimlendiriliyor.

<https://bilimgenc.tubitak.gov.tr/makale/gokcisimleri-nasil-isimlendiriliyor>

Dr. Tuba Sarıgül 08/01/2018.

“Bir gök cismine veya takımyıldızına isim verseniz bu isim ne olurdu?”, “Gök cisimlerine Türkçe isim vermek için nasıl bir yol izlersiniz?” soruları öğrenciye yöneltilir. Onların cevaplarından sonra aşağıdaki metin okunur.

KARINCALAR YÖN BULMAK İÇİN GÜNEŞİN KONUMUNU KULLANIYOR

Bilim insanları, karıncaların yön bulmak için güneşin konumunu ve etraflarındaki görsel verileri kullandığını keşfetti.

İngiltere’nin, Edinburg Üniversitesi araştırmacıları, karıncaların yön bulma yöntemi üzerine yaptıkları deneylerde, türün hareket yönünü bedensel konumdan ayırabildiğini, dolayısıyla geri geri giderken ve hatta kendi etrafında dönerken dahi rotadan sapmadan ilerleyebildiğini belirledi.

Araştırmacılar, karıncaların yön bulmak için güneşin konumunu ve etraflarındaki görsel verileri kullandığını ancak bunları bir kez hafızaya aldıktan sonra, gövdeleri ve alıcı konumları ne yönde olursa olsun aynı rotayı izlemeye devam edebildiğini keşfetti. Karıncaların bir engelle karşılaşması hâlinde ise durup ortam verilerini hızla yeniden gözlemledikten sonra yoluna devam edebildikleri tespit edildi.

Karıncaların yön bulma bakımından böcekler içinde benzersiz bir yeteneğe sahip olduğunun altını çizen Edinburg Üniversitesi Enformatik Fakültesi Öğretim Üyesi Profesör Barbara Webb, karıncaların sürücüsüz araçlar gibi hareket edebildiğini kaydetti.

Webb, “Karıncaların görece küçük bir beyni var, bir toplu iğne ucundan daha küçük. Buna rağmen en zor koşullarda, geri geri giderken ve hatta sırtlarında yük varken yönlerini rahatlıkla bulabiliyor. Karıncaların davranışını anlamak bize bu fonksiyonlara sahip robot sistemleri üretmek için esin verebilir.” değerlendirmesinde bulundu.

Araştırmada karınca beynindeki sinirsel bağlantıların şemasının çıkarıldığını belirten Webb, söz konusu bağlantıların orman gibi engelli doğal çevrelerde hareket edebilecek arazi robotları için model sağlayacağını vurguladı.

Araştırmanın sonuçları “Current Biology” dergisinde yayımlandı.

Emre Aytekin, Anadolu Ajansı

Öğrencilere aşağıdaki görevleri, Monroe’nun Motive Edilmiş Dizisi’ne uygun olarak tamamlamaları söylenir.

“Doğada insanların haricinde de birçok canlının, takımyıldızlarının ve güneşin konumlarını kullanarak çözümler ürettikleri anlaşılıyor. Sizlerden yıldızlarla ilgili teknolojik bir ürün tasarlamanızı istiyoruz. Bu ürünün nasıl çalıştığını anlatan bir sunum hazırlayarak en iyi ürünün sizin yaptığınız ürünün özgün olduğuna arkadaşlarınızı ikna etmelisiniz. İkna yöntemini kullanırken aşağıda Monroe’nun Motive Edilmiş Dizisi’ne uygun amaç ve yöntemler belirleyerek bir sunu hazırlamanızı istiyoruz. Sununuzu hazır olduğunuzda yapabilirsiniz.”

Öğrencilere göreve başlamadan önce aşağıdaki bilgi notu okunur:

“Monroe’nun Motive Edilmiş Dizisi konuşmacılara sırasıyla dikkat, ihtiyaç, tatmin, görselleştirme ve eylem olmak üzere beş adımı içeren organize edilmiş net bir konuşma taslağı sunar. Adımların sırası sabit olmakla birlikte adımlara ayrılacak süreler, adımlarda kullanılacak yöntemler veya vurgulanacak noktalar konuşmacıya, hedef kitleye, konuşma konusuna ve amacına göre değişkenlik gösterebilmektedir.”

EK

MONROE'NUN MOTİVE EDİLMİŞ DİZİSİ'NDE AMAÇ VE YÖNTEMLER

No	Adım	Amaç	Yöntemler
1	Dikkat	Dinleyicinin konuşmanın içeriğine ve probleme ilgi duymasını sağlama	- Konu veya probleme atıf - Retorik sorular - Şoke etme - Mizah içeren hikâye/fıkra anlatımı - Örnek olay/hikâye ile zihinde canlandırma
2	İhtiyaç	Dinleyicilerde problemin Çözümü için bir şeyler Yapma ihtiyacı oluşturma	- Problemi tanımlama - Örnek olay/hikâye ile zihinde canlandırma - İstatistiki veriler ve alıntılarla destekleme - Problemi kişiselleştirme
3	Tatmin	Dinleyicileri sunulan çözüm yolunun en uygun çözüm yolu olduğuna ikna etme	- İstenen tutum/eylemi belirtme - Şema, tablo, grafikler vb. ile açıklama - Teoride gösterme - Pratikte gösterme - İtirazları engelleme
4	Görselleştirme	Çözüm yolunun sonuçlarını dinleyicilerin zihninde canlandırma	- Pozitif yöntem - Negatif yöntem - Karşılaştırma yöntemi
5	Eylem	Çözüm yolunu uygulamak üzere dinleyicileri eyleme davet etme	- Meydan okuma/itiraz etme - Referans gösterme - Kişisel niyeti açıklama - Örnek olay/hikâye anlatımı - Konuşmayı özetleme - Eyleme davet etme

Monroe, A. H. (1943). Monroe's principles of speech. New York: Scott, Foresman & Company.

Öğrencilerin, ürünlerini ve ikna yollarını birlikte değerlendirilerek grup içerisinde bir sıralama yapmalarını, elde ettikleri ürünlerin isimlerini, yapılış yollarını, ürünlerin faydalılığını, ihtiyaca cevap verebilme gücünü vb. değerlendirerek bir rapor hâlinde hazırlamaları sağlanır.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

Öğrencilerin takımyıldızlarına verilen isimleri de kullanarak masal yazmaları istenir. Masallarını bu takımyıldızının görselleriyle desteklemeleri söylenir.

Teknolojiyi geliştirmek için karıncalar dışında başka hangi hayvanların özelliklerinden faydalanabileceği ile ilgili bir araştırma yapmaları istenir.

DEĞERLENDİRME: Öz Değerlendirme Formu kullanılır.

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Etkinlik:

Tarih:

Öğrenci:

Sınıf:

1. Bu etkinlikte ne öğrendim?

.....

.....

2. Neyi iyi yaptım? Neden?

.....

.....

3. Hangi konuda zorlandım? Neden?

.....

.....

4. Nerede yardıma ihtiyacım oldu?

.....

.....

5. Hangi alanda kendimi daha çok geliştirmeliyim?

.....

.....

6. Kuvvetli ve zayıf yönlerim neler?

.....

.....

7. Daha sonraki çalışmalarda neleri farklı yapacağım?

.....

.....

8. İkna becerini geliştirirken nerelerde zorlandın?

.....

.....

KAYNAKLAR: <https://bilimgenc.tubitak.gov.tr/makale/gokcisimleri-nasil-isimlendiriliyor>. Monroe, A. H. (1943). Monroe's principles of speech. New York: Scott, Foresman & Company.

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	TÜRK EFSANELERİ
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	Sistem
SÜRE:	40 dk. + 40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Sosyal Bilgiler, Tarih, Coğrafya
BECERİLER:	Okuma, yazma, Dinleme/izleme, yaratıcı ve, eleştirel düşünme

KAZANIMLAR

Okuma yöntem ve teknikleri

Okuma yöntem ve tekniklerini uygular.

Öğrencilerin okumalarını hız, doğruluk, kelime tanıma ve prozodi yönleriyle değerlendirmesi sağlanır.

Öğrencilerin eksiklikleri varsa gidermeleri üzerinde durulur.

Okuduklarını inceleme

Okuduklarındaki kurgu ve gerçek unsurları birbirinden ayırır eder.

Hikâye edici metinler

Metnin yazılış amacını belirler.

Amacına uygun yazma stratejisini belirler.

Yazılarında metinler arasılık unsurlarını kullanır.

Bir metni yeniden yazar.

Öğrencilerin değiştirme, kısaltma, uyarlama, yok etme, birleştirme ve zıtlıkları kullanarak bir metni yeniden yazmaları sağlanır.

Şiir

Yazdıklarını paylaşır.

Öğrencilerin yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul/sınıf panosunda veya güvenilir medya ortamlarında paylaşmaları teşvik edilir.

YÖNTEM: Seçici yazma, yaratıcı yazma, soru cevap

ARAÇ-GEREÇLER: Kalem, kâğıt, akıllı tahta

HAZIRLIKLAR: Kız Kulesi videosu izletilmek üzere hazırlanır.

KAVRAMLAR: Efsane

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: Süreç farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğrencilerden “efsane” kelimesinin çağrıştırdığı duygu ve düşünceleri söylemeleri istenir. Öğrencilere Kız Kulesi videosu izletilir. Bu videoda en çok dikkatlerini çeken bölümün neresi olduğu ve neden bu bölümün dikkatlerini çektiği, olağanüstülüklerin olup olmadığı, bunun bir söylenti olup olmayacağı sorularak bu hususlara dikkat çekilir ve efsane türünün özellikleri vurgulanır.

Öğrencilere, “Zengin kültürlerle sahip milletlerin ve yerleşim yerlerinin çeşitli efsaneleri olur. Bunun sebebi ne olabilir? İnsanlar neden efsaneler anlatır?” soruları sorulur. Öğrencilerin cevapları alındıktan sonra efsanenin tanımı verilir.

“Eski çağlardan beri söylenegelen, olağanüstü varlıkları, olayları konu edinen hayalî hikâyelere, söylencelere efsane denir.”

Öğrencilerden Ek'teki tablodan üç görev seçmeleri ve seçtikleri üç görevi yerine getirmeleri istenir. Öğrencilerin hazırladıkları ürünleri arkadaşlarıyla paylaşmaları sağlanır.

Efsane bulamayan öğrenciler için Ek 2'de “Pamukkale Efsanesi” verilmiştir.

DEĞERLENDİRME: Öz Değerlendirme Formu kullanılır.

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Öğrencinin Adı ve Soyadı:

No:

Tarih:

1. Bu etkinlik hakkındaki düşüncelerim:

2. Bu etkinlik hakkındaki duygularım:

3. Bu etkinlikten öğrendiklerim:

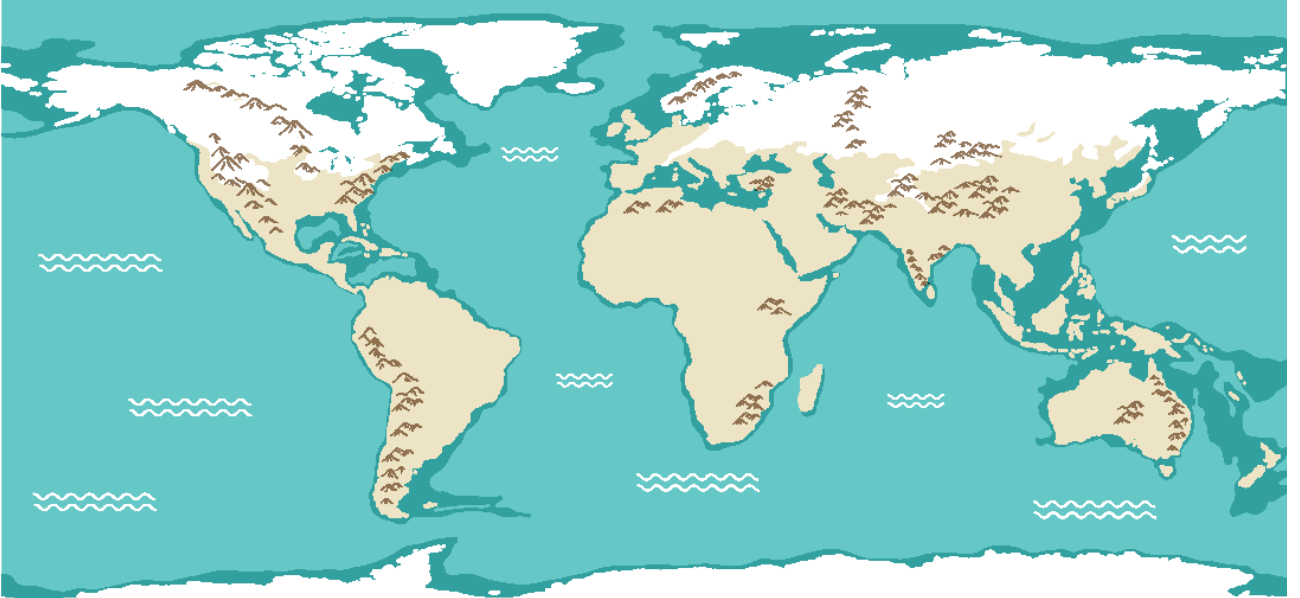
4. Bu etkinlikte başarılı olduğum bölümler:

5. Bu etkinlikte zorlandığım bölümler:

6. Eklemek istediklerim:

EK 1

Görev Tablosu		
İki efsaneyi, benzerliklerine göre karşılaştırınız.	Sınıfta konuşulmayan bir efsaneyi araştırın, kısa bir sunum hazırlayınız.	Dünyanın çeşitli bölgelerine ait efsaneler araştırınız.
Üç farklı efsanenin çeşitli öğelerini birleştirerek bir efsane oluşturunuz.	Bir efsaneyi tiyatro metni olarak hazırlayın ve arkadaşlarınızdan yardım alarak bir performans oluşturunuz.	İki efsaneyi, farklılıklarına göre karşılaştırınız.
Sınıfta ele alınan efsanelerden birine dörtlük yazınız.	Eski efsaneler ile günümüzdeki hangi metinler arasında benzerlik var? Günümüzde anlatılan efsanelere örnek veriniz.	Dünya efsanelerini karakter, olay bakımından karşılaştırınız.

EK 2

PAMUKKALE TRAVERTENLERİ

Denizli'nin Çökelez Dağı'nda yamaçlarda yaşayan çok fakir bir oduncu ailesi varmış. Bu oduncu ailesinin kızı herkes tarafından çirkinliği ile tanınmış. Kızcağız çirkinliği ile alay edilmesine aldırış etmemeye çalışıyormuş ama bir gün arkasından konuşulanlara kulak misafiri olmuş. Dünyanın en çirkin kızının kendisi olabileceğini söyleyen birkaç gencin sözleri bardağı taşıran son damla olmuş. Yaşamının hiçbir anlamı olmadığını düşünmüş ve gözlerini kapatıp kendini Çökelez Dağı'nın tepesinden aşağı bırakmış.

Kız, gözlerini içi çamur ve tortuyla dolu bir su birikintisi içinde açmış. Ne zamandır burada, bu suyun içinde olduğunu bilemiyormuş çünkü güneş yeni doğuyormuş. Kız su birikintisinin içinden çıkmış, her yeri çamur içinde topallayarak eve gitmeye çalışırken onun bu hâlini görenler yardımına koşmuşlar. Tüm köy halkı ona yardım etmeye çalışıyor ve hayranlıkla bakarak ne kadar da güzel bir kız diyor. O anda oradan geçmekte olan Denizli Beyi'nin oğlu da kızını görmüş ve kızın güzelliği karşısında ne yapacağını bilememiş, kıza evlenme teklif etmiş. O günden sonra onun burada güzelleştiğini duyan kadınlar orada bulunan termal sulara girmeye başlamışlar.

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	BAKIŞ AÇISI
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	Fikir Ayrılıkları
SÜRE:	40 dk. + 40 dk. + 40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER:	Sosyoloji, Psikoloji, Edebiyat, Değerler Eğitimi
BECERİLER:	Konuşma, Dinleme/İzleme, Okuma, Yazma, Eleştirel Düşünme, Yaratıcı Düşünme, Empati

KAZANIMLAR:

Okuma yöntem ve teknikleri

Okuma yöntem ve tekniklerini uygular.

Okuduklarını inceleme

Okuduklarını yorumlar.

Dinlediklerini/izlediklerini anlama

Dinlediklerini/izlediklerini ön bilgileriyle karşılaştırır

Dinlediklerinden/izlediklerinden hareketle farklı bakış açıları geliştirir.

Dinlediklerini/izlediklerini yorumlar.

Etkili ve güzel konuşma

Özgün bir konuşma yapar.

Dinlediklerinden/izlediklerinden, okuduklarından yaptıkları çıkarımlarla/edindikleri bilgilerle konuşmalarını zenginleştirmeleri sağlanır.

Akıcı ve anlaşılır bir şekilde konuşur.

Hazırlıksız konuşma

Topluluk karşısında hazırlıksız konuşma yapar.

Duygu ve düşüncelerini bütünlük içerisinde ifade eder.

Hikâye edici Metinler

Bir metni yeniden yazar.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Etkin dinleme/izleme, soru-cevap, akvaryum tekniği, yaratıcı yazma

ARAÇ-GEREÇLER: Akıllı tahta ya da bilgisayar, “Aynı Fikirde Değiliz” isimli video, kâğıt, kalem

HAZIRLIKLAR: Öğretmen Ek 1, 2 ve 3’ten birer adet çıktı almalıdır. Akvaryum tekniği için yere çember çizmek gerekeceği için bant, ip, tebeşir vb. hazırlanmalıdır.

KAVRAMLAR: Bakış açısı, akvaryum tekniği, algı

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLIlaştırma: İçerik ve ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğrencilerle karşılıklı iki sıra oluşturulur ve üzerinde “n” harfi, “d” harfi ve “6” rakamı olan kâğıtlar sıradaki öğrencilerin ortasında yere dizilir. Daha sonra öğrencilere ne gördükleri sorulur. Alınan cevaplardan sonra bir olayın, durumun, nesnenin anlamlandırılmasının bağlama göre (konum, zaman, fikir vb.) değişeceği vurgulanır.

Verilen cevaplar arasındaki farkların sebeplerini birlikte bulacakları belirtilerek akvaryum tekniği uygulanır. Bunun için yere bir

çember çizilir ve öğrenciler çemberin etrafına dizilirler. Konuşmak isteyen kişi bu çemberin içine girerek yorum yapar, bu esnada çemberin dışındakiler dinleyici konumundadır ve isterlerse not alabilirler. Öğrencilerin konuşmaları bittiğinde birlikte bir değerlendirme yapılır.

Bakış açımızın algılarımızı etkilediği vurgusu yapılarak öğrencilere konuyla ilgili video ...izletilir. “Elif ve Arkadaşları” çizgi filminden “Aynı Fikirde Değiliz” isimli videoya etkinlik karekodunu okutarak ulaşabilirsiniz. Öğrencilerin yaptıkları değerlendirmeleri karşılaştırmaları sağlanır.

Olaylara ve durumlara bakış açısı değiştiğinde sonuçların da değişebileceği belirtilerek Ek 4’te verilen masal öğrencilere okutulur.

Sonrasında Görev Tablosu gösterilir ve açıklamalar doğrultusunda görevlerini seçmeleri ve tamamlamaları sağlanır.

GÖREV TABLOSU

GÖREV 1	Olayları seçtiğiniz ikilinin gözünden yeniden kurgulayacaksınız. Yaptıklarına, verdikleri kararlara ve olay akışına onların bakış açısını yansıtmamız gerekmektedir. Bakış açılarına bağlı olarak istediğiniz değişiklikleri yapabilirsiniz. Metnin tamamını değil sadece değişiklik yaptığınız bölümleri yazmanız yeterlidir.
	Tarağı bulan çocuk/Tarağı bulan çocuğun annesi
	Halkına iyi davranan kral/Halkına iyi davranmayan kral
	Çocuğun ülkesindeki halktan biri/Fakir ülkelerdeki halktan biri
GÖREV 2	Olayları kuzunun durumu ve konumu açısından yeniden kurgulayacaksınız. Kuzunun hislerini yansıtmamız beklenmektedir.
NOT	Görsel anlatım yapmak isteyen öğrenciler Görev 1 ve 2’yi resim, karikatür, çizim vb. şekillerde yerine getirerek sözlü anlatım yapabilir.

Yapılan değişikliklere bağlı olarak yeni bölümleri öğrencilerin okumaları ve bakış açılarından kaynaklı farklılıkları fark ederek birlikte değerlendirmeleri sağlanır.

Görev 2’ de ortaya çıkan sonuçlar ile yazılı anlatım dışında bir ifade şekli seçilerek oluşturulan ürünler varsa bunlar da incelenerek değerlendirmeye dâhil edilmelidir.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

Yazılı anlatım yapan öğrenciler ek olarak görseller oluşturur.

Masaldaki bölümler canlandırılır.

DEĞERLENDİRME: Öğretmen ve öğrenci tarafından Dereceleme Ölçeği kullanılır.

DERECELEME ÖLÇEĞİ

[illegible]

Yazılı anlatım yerine görseller oluşturarak yapılan sözlü anlatım için aşağıdaki maddeleri doldurun.

Oluşturulan görsellerin amaca uygunluğu

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Sözlü anlatım performansının tamamlanması

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Etkinlikte neler öğrendim?

Etkinlikteki güçlü yönlerim:

Etkinlikteki zayıf yönlerim:

KAYNAKLAR

ORGM.(2018). Güneşin Bahçesinde Bin Bir Renk, BİLSEM Seçkisi. Aydınlıktaki Tarak. Ankara.

EK 1

n

EK 2

d

EK 3

6

EK 4

AYDINLIKTAKİ TARAK

Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, develer tellal iken, pireler berber iken, ben bağda üzüm bekler, derede odun yükler iken, bir varmış bir yokmuş, masalın yalanı mı olurmuş? O yalan bu yalan, fili yuttu bir yılan. Bu da mı yalan? Derken; keçiler koyunları tıraş ederken tahtakurusu saz çalar, sıçan cirit atar iken, çıkmış bir koca karı ortaya. Açmış ağzını, yummuş gözünü, bir laf etmiş, bir laf etmiş duyanların da ağzı açık kalmış. Biz de bir bakalım ne laflar etmiş?

Kaf dağının ardında, güzel mi güzel bir ülke varmış. Bu cennet ülkenin halkı, deneyimli ve güçlü kralları sayesinde nice zaferler kazanmış, bolluk ve bereket içinde yaşamış uzun yıllar boyunca. Halkı zengin, tok ve bakımlıymış çünkü bu ülkenin kralı halkına gözbebeğinden daha iyi bakarmış. Hâl böyle olunca bu toprakların şanı dünyanın dört bir yanına yayılmış, diğer ülkelerin halkları bu insanlara iyice imrenir olmuş, onların kralları bir tek kendine bakarmış çünkü.

Ne var ki her güzelliğin bir sonu olurmuş ya, bu ülkenin huzuru da bozulmuş bir gün. Yaşlı kral birdenbire hastalanmış, ağzı dili düğümlenmiş, yataktan kalkamaz hâle gelmiş. Şifacılar, bilginler toplanmış bu beklenmedik hastalığa çare bulmak için. Hepsi krala bakıyor, anlamaya çalışıyormuş derdini; oysa ne mümkün! Kralın derdini anlatacak dili düğümlüymüş bir kere, bakışlarıyla anlatacak olsa gözleri de mühürlüymüş. Kral yattığı yerde kıvranıyor, inin inin inliyormuş sadece; bilginler ve şifacılar ise bu inlemelerin anlamını çözemiyorlarmış. En sonunda durumun vahim hem de çok vahim olduğu anlaşılmış. Kral gün geçtikçe eriyor, çıkardığı inilti bile gittikçe azalıyor, sesi iyice kısılıyormuş. Ayrıca her geçen gün saçları daha çok dökülüyor, seyreliyormuş. Halk da krallarının bu hâlini duydukları kadar tedirginlik artıyor, huzursuz bir hava bürüyormuş ülkenin semalarını.

Kralı kaybedeceklerini anlayınca toprakların asırlık bilge dedesini çağırmış durumu çözemeyen genç bilgeler. O da çarpık bastonunu alıp ağır ağır yola koyulmuş. Ağır aksak varmış kralın yatağının başına. Mühürlü gözlerini, terli alnını yoklamış kralın. Krala olanları yakınındaki insanlardan bir dinlemiş. Onca şey içinde kralın saçlarının gün geçtikçe döküldüğünü duyunca kaşları çatılmış. Yüzü tedirgin bir ifade almış. Titreyen ellerini kralın ipek gibi ak saçları içinde gezdirmiş ve avcunun içine bakmış. Kralın saçlarından birkaç ince tel kalmış içinde, sonra nedendir bilinmez saçlar avcunun içinde yok oluvermiş. Bilge daha tedirgin bir hâlde genç bilgelere dönmüş. Elinin yanında sesi de titriyormuş artık.

Kralımızın şanı, kıskançlığa yol açmış bilgeler. İnsanlar halkımızın refahını, bize gözü gibi bakan kralımızı kıskanmış, kin ve kıskançlıkla dolmuşlar bize karşı. Ötemizdeki üç fakir diyarın halkı öylece sürünür, hastalıklardan kırıılır; giyecek kumaş, yiyecek aş bula-

mazken bu durum olağandır, demiş yaşlı bilge. Genç bilgeler de tedirgin olmuş ve kralın nasıl iyileşeceğini sormuşlar. Bilge; çözümün basit olduğunu, kralın ancak altınlı zümrütlü tarakla saçını tararsa bu illet hastalıktan kurtulacağını ancak tarağın da üç diyar ötedeki Karanlık Diyarı'nda yerin dibinde bulunan Aydınlıklar Mağarası'nda saklı olduğunu söylemiş. Olur da tarak kralın kafasındaki saç telleri bitmeden bulunamazsa kral saçsız kalırsa bu yoldan da geri dönülemeyeceğini sözlerine eklemiş yaşlı bilge. Bilgeler ve kralın ailesi halka tez elden duyurmuşlar bu çözüm yolunu. Tellalları çağırıp altın tarağı bulmak için seferber etmişler halkı. Davullarla zurnalarla, taraklarla inliyormuş sokaklar.

İşte bu ülkenin bir köşesinde minicik bir evde oturan, biraz yoksulca bir çocuk da işitmiş tellalların dediğini. Koşa koşa eve gidip evdeki kötürüm anasına anlatmış olanları ve tarağı bulana bin altın ödül verileceğini. Yaşlı kadın bin altını duyunca fırlayıvermiş oturduğu yerden. Bin altın ömürlerinin sonuna kadar yetermiş onlara çünkü. “Oğul, oğul! Sen hiç işittin mi benim senden bir şey istediğimi şu güne kadar? Elim ayağım tutmayasıya kadar hep işimi kendim gördüm, sana baktım, çalıştım hep. E bak şimdi anan kötürüm, iş yapamıyor. Sen de anca aşımızı kaynatacak parayı bulabiliyorsun şu kıtlıkta. E oğlum, anacağazım! Ananı üzme, git de bul şu tarağı kuzum.” demiş yaşlı kadın. Oğlu annesini kıramamış. Hem o da farkındaymış gitmesi gerektiğinin, bu yüzden hemencecik bohçasını hazırlayıp düşmüş Karanlık Diyarı'nın yoluna. Az gitmiş, uz gitmiş; dere tepe düz gitmiş, On güneş yatmış, on ay uyanmış; ardında sıradağlar sıralanmış. Üç diyarı aşmış da varmış Karanlık Diyarı'na. Oğlan bilmiyormuş Aydınlıklar Mağarası'nın yerini, hem bilmesine de gerek yokmuş zaten. Engin karanlıkların içinde fışkıran aydınlığı görmemek mümkün değilmiş. Çocuk zifiri karanlıkta, el yordamıyla gitmiş ışığın fışkırdığı yere. Tam kaynağa bakayım derken ne olmuş dersiniz? Yerin dibindeki aydınlık mağaraya düşüvermemiş mi? Düşmüş düşmüş, düşmüş de düşmüş. En sonunda “Cop!” diye suya düşüvermiş. Ardından da “Meeee” diye bir ses duymuş. Sağa bakmış bir şey yok, bir de sola bakayım demiş. Suda sırlıklam olmuş dünyalar güzeli bir kuzucuğun kendisine baktığını görmüş. Kuzu meledikçe meliyor, sanki gel de beni kurtar diyor. Soğuktan titriyor, dişleri takırdıyormuş. Çocuksa işine bakıyor, tarağı arıyormuş, oysa ne mümkün bunca suyun içinde tarağı bulması! Mağara yerin altındaymış, yüksekçe ve girintili çıkıntılı duvarları varmış. Kimi yerlerde dikitler varmış. Diz boyuna kadar da suyla doluymuş bu mağara. Aydınlık suyun altından bir yerlerden geliyor, mağaranın tepesindeki delikten havaya süzülüyormuş. Saatlerce aramış, aramış... Elinde kalan tek şey bir avuç su olmuş. Karanlık gibi bir problemi yokmuş elbet, ancak ortalıkta bir tarak da yokmuş. Çocuk tarağı aramış da aramış, serin su dizlerindeyken ter içinde kalmış. Kuzuysa hâlâ meliyor, durmadan tepiniyormuş. Çocuk, tarağı bulmak için teptiği onca yolu ve şimdi eli boş döneceğini düşününce içi acımış. Aydınlıklar Mağarası'nda kesinlikle bir tarak yokmuş. Her köşeye, bucağa bakmış ama yokmuş. Kuzucuk durmadan melemeyi sürdürüyormuş. Bakmış ki kuzucuk çok üşüyor, “Madem benim masalım kötü bitiyor, seninki de kötü bitmesin...” diyerek sırtlamış minik kuzuyu. Duvardaki sarmaşığı kullanarak Aydınlıklar Mağarası'ndan çıkmışlar. Kuzucuğu taşımak çok da kolay olmamış onun için ama

onu oracıkta bırakmaya gönlü el vermiyormuş, minnacık kuzu ne yaparmış tek başına, ne kadar yaşayabilirmiş oracıkta?

Karanlıklar Diyarı'nı aşınca evlerine varmak için arada üç fakir diyar kalmış. Yürümüşler, yürümüşler... Karşılarına ilk fakir diyar çıkmış. İnsanlar sokakta geziyor, çıplak ayaklarını utançtan gizleyerek başları önde yere bakarak yürüyorlarmış. Yırtık pırtık kıyafetleriye onları ısıtmaya hiç mi hiç yetmiyormuş. Çocuk kuzucuğu ve gür yünlerini düşünmüş. Yününün bir kısmını kesip bir terziye vererek fakirlere elbise dikmesini isteyebilirmiş. Bu fikirle hemen meydandaki terziye gitmiş. Tam makası almış yününü kırpmış ki bir mucize gerçekleşmiş. Çocuğun elindeki yünler kıyafete dönüşüvermesin mi? Terzi de çocuk da olanları ağızları beş karış açık şekilde izlemişler. Bu sihirli yünleri görenler kuyruğa dizilmiş, çocuk da başlamış yünleri kırpmaya. Kırpmış da kırpmış, elbiseleri dağıtmış da dağıtmış; kuzunun tüyleriye azıcık kısalmış. Hem önemli olan kısa veya uzun tüy de değilmiş; elbiseleri alan, ısınsan insanların yüzündeki gülümsemeler ve şükranlarıymış. Çocuk yaptığı işten gayet memnun şekilde yoluna devam etmiş. Yoluna fakirler, üşüyenler çıktıkça kırpmış kuzunun tüyünü. Ne var ki fakirler ve üşüyenler hiç bitmiyormuş. Daha önünde iki fakir diyar varmış. Kuzunun tüyleri her ne kadar bereketli olsa da sonsuz değilmiş, kesildikçe bir şekilde tükenecekmış. Çocuk da evine eli boş dönmek istemiyormuş, anneciğine götürebilecek bir kısım yünün ona kalmasını çok istiyormuş ancak burada bu yünlere daha çok ihtiyacı olan, kendinden daha fakir insanları gördükçe içi acıyor, makas yünlere gidiveriyormuş. Her ne kadar yünler azalsa da içindeki sevinç katlanarak artıyormuş. Bu şekilde önlerindeki iki fakir diyarı aşmış, üçüncünün de sonuna gelmişler. Tam da kuzunun üstünde bir kesimlik yün kalmış ama çocuk buna da sevinmiş. Altınlı zümrütlü tarağı bulamamış olsa da elinde bu güzel kuzu varmış. Bir kesimlik tüyüyle de olsa annesine bir elbise yapabilir, biraz büyüyünce de sütünü sağlayabilirlermiş. Çocuk sırtında kuzuyla Kaf Dağı'nın ardındaki ülkesine iyice yaklaştığında karşısına üstü başı yırtık pırtık, gözünün ferisi sönmüş, saçları matlaşmış, dudakları üşümekten mosmor olmuş fakir bir oğlan çıkmış. Ağacın kovuğuna yaslanmış, derisine yapışmış kaburgalarıyla ölümü bekliyormuş âdeta. Bu gördüğü zavallı diğerlerinden daha fazla yardıma muhtaç ve sefilmiş. Bir çocuğa bakmış bir son kesimlik yüne, bir çocuğa bir yüne... Fark etmiş ki bu yüne çocuğun daha çok ihtiyacı var, böylece son tüyü de kesmiş, olan da orada olmuş zaten. O son kesimlik tüyün altından altınlı zümrütlü tarak çıkmasını mı? Elbiseyi fakir oğlana verip başlamış dans etmeye. Öyle mutlu olmuş ki dünya umurunda değilmiş. Bir elinde makas, bir elinde tarak öylece dans ediyormuş. Demek ki kuzucuk "Burada işte!" demeye çalışıyordu hep diye düşünmüş çocuk. Fakir oğlanı da yanına alarak kuzuyla birlikte varmış kendi köyüne.

Artık kaybedecek vakti yokmuş çünkü kralın tüm saçları dökülmeden bu tarak saçlarında gezinmeliymiş. Âdeta kum saati gibiymiş saçları kralın, son tanesi de düşerse... Çocuk bunları düşünerek hızına hız katmış ve varmış sarayın kapısına. Giriş kapısını yumruklaya yumruklaya çalmış. Kapılar yüzü asık gardiyanlarca açılınca çocuk elindeki tarağı gösterek "Buldum!" diye bağırmış. Tarağı gören gardiyanlar ağızları kulaklarında sevinç naraları

ata ata çocuğu kralın odasına götürmüşler. Tarakla gelen bu çocuğu odadaki herkes sevinçle alkışlıyor, ona övgüler ve teşekkürler yağıdırıyorlarmış. Çocuk heyecandan elleri titreye titreye tarağı kralın saçlarında gezindirmiş. İlk olarak kralda ses seda kesilmiş, inilti dinmiş. Böyle olunca odadaki diğerleri de sessizleşmiş. Daha sonra kralın göz kapakları titremeye başlamış. Göz yuvarları hızla dönmüş ve gözleri açılmış. Şöyle bir yutkununca da dili çözülmüş ve “Hay yaşa be oğlum!” diyerek gözlerinden yaşlar gele gele kucaklamış çocuğu. Bu olanlardan hemen sonra çocuk anneciğinin yanına gitmiş. Oturmuş dizinin dibine, başlamış anlatmaya başından geçenleri. Tam tarağı bulduğu yeri anlatacağı sırada çocuk durmuş.

-Ee, hadisene oğul, nereden buldun tarağı, deyince çocuk gülümsemiş ve:

-Anacığım, meğerse tarak Aydınliklar Mağarası’nda falan saklı değılmış. Kalbimizin aydınlığında, fedakârlığın altında gizliymiş. Ben kuzunun tüylerini fakir halklara dağıtıp o son tüyünü, bizim de ihtiyacımız olduğu hâlde cılız oğlana verince hatta kuzucuğu yorgun olduğum hâlde mağaradan çıkarınca artık fedakârlığımı kanıtlamış oldum. Bir de kralımız diğer üç diyardaki fakir halkların kıskançlığından yataklara düşmedi mi? Bak işte; ben de onları mutlu ettim, böylece sıcacık kıyafetleri içinde bana şükranlarını sundular. Kıskançlıklarını dindirdim, o dağıttığım elbiselerle. Bunun sayesinde altın tarağı bulabildim zaten. Son fedakârlığı da yapınca şifayı kralımızın ayaklarına getirdim.

Oğlundan bu cümleleri duyan annesinin kör gözleri dolmuş.

-Ben bu dünyada zaten yapabileceğim en güzel şeyi yapmış, oğlumu böylece yetiştirmişim. Görüyor musun? Kör anadan doğan bir hayırlı evlat dört diyarı kurtardı, demiş. Bir yandan da gözlerinden sevinç gözyaşları süzölmeye devam ediyormuş. İşte o anda bir mucize daha gerçekleşmiş ve sevinç gözyaşlarıyla ıslanan ananın gözleri görmeye başlamış. Ana, oğul ve kuzucuk bu güzel günü kutlamışlar.

Böylece ülkenin kralı iyileşmiş, halk eski düzenine dönmüş, mutluluk ve refah içinde yaşamaya devam etmiş. Çocuğun yanında getirdiğı zavallı çocuk, yardımsever bir aile tarafından evlat edinilmiş. Kuzucuk, çocuk ve yaşlı annesiye sarayda yaşamaya başlamış çünkü kral çocuğu vezir yardımcısı yapmış.

Yardımseverlik ve fedakârlıkla tüm problemler çözülmüş, herkes mutlu hayatına geri dönmüş. Böylece onlar ermiş muradına, biz çıkalım kerevetine. Gökten üç tarak düşmüş, her biri ihtiyacı olanların başına...

Işıl Berat AKÇAY (Güneşin Bahçesinde Bin Bir Renk, BİLSEM Seçkisi)

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	KİM HAKLI?
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	Fikir Ayrılıkları
SÜRE:	40 dk. + 40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Edebiyat
BECERİLER:	Dinleme/izleme, konuşma ve yazma , iletişim ve iş birliği, eleştirel düşünme, girişimcilik, empati

KAZANIMLAR

Dinleme/izleme yöntem ve teknikleri

- Dinleme/izleme yöntem ve tekniklerini uygular.
- Uyguladığı izleme/dinleme yöntem ve tekniklerinin verimliliğini sorgular.
- Dinlediklerinden/izlediklerinden amacına yönelik bilgi notları oluşturur.

Dinlediklerini/izlediklerini anlama

- Dinlediklerine/izlediklerine bağlı olarak verilen yönergeleri uygular.
- Dinlediklerinin/izlediklerinin öncesi veya sonrasına dair tahminlerde bulunur.
- Dinlediklerini/izlediklerini özetler.
- Dinledikleri/izledikleri arasındaki farklı bakış açılarını değerlendirir.
- Dinleme/izleme uygulamalarının amaca ne kadar ulaştığını sorgular.
- Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen ikna edici unsurları belirler.

Beden dili

- Konuşmacının beden dili ile konuşmasının içeriği arasındaki uyumunu değerlendirir.

Bilgilendirici Metinler

- Bir konu hakkında kısa eleştiri yazıları yazar.
- Film, kitap, çizgi film, reklam, afiş, broşür vb. metinlerden faydalanılır.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Anlatım, soru cevap, eleştirel Dinleme/izleme, beyin fırtınası

ARAÇ-GEREÇLER: Kalem, kâğıt, akıllı tahta

HAZIRLIKLAR: Etkinlik öncesi ekteki şablonlar çoğaltılmış olmalıdır. Kaynakçada verilen çizgi film ya da başka bir münazara videosu önceden hazırlanmalıdır.

KAVRAMLAR: İletişim, eleştiri yazısı, münazara, ikna

ÖN BİLGİLER: Öğrenciler Dinleme/izleme yöntemlerini önceden öğrenmiş olmalıdır.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: Ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

“Annenizi ve babanızı bir konuda ikna etmek için neler yapıyorsunuz?” sorusu sorularak beyin fırtınası yapılır. Alınan cevaplar yazılarak ikna teknikleriyle ilişkilendirilir.

Sık kullanılan ikna teknikleri örneklerle anlatılır (Örnekleme, karşılaştırma, benzetme, abartma, anekdot kullanma vb.).

Öğrencilere “Rafadan Münazara” adlı çiz-

gi film izletilir. (Öğretmen isterse farklı bir münazara videosu kullanabilir. “Rafadan Münazara” adlı çizgi filme etkinlik karekodu okutularak ulaşılabilir.) Öğrencilere, amaçlarına göre notlar almaları için not alarak ve seçici dinleme/izleme yöntemi uygulanır. Ayrıca eleştirel dinleme/izleme yaparak münazarayı tarafsız bir bakış açısıyla değerlendirmeyi amaçladıkları vurgulanır.

Öğrencilerden, filmi izlerken olay örgüsünü ve önemli yerleri not almaları ve özetlemele-ri istenir. (Not alarak dinleme/izleme-Ek 1)
Alınan notlar paylaşılır.

Münazara bölümünde iki grubun ikna teknikleri açısından karşılaştırılması istenir. Tespit edilen teknikler tabloya not edilir. (Seçici ve eleştirel dinleme/izleme-Ek 2) Tabloda boş kalan yerleri öğrenciler kendi görüşlerine göre tamamlanır. Dinleme süreci sonunda tablodaki notlar paylaşılarak değerlendirilir. Öğrencilerden uyguladıkları izleme/dinleme yöntem ve tekniklerinin verimliliğini ve amaca ne kadar ulaştıklarını sorgulamaları sağlanır.

Öğrencilerin dinledikleri/izledikleri konuşmacının beden dili ile konuşmasının içeriği arasındaki uyumunu değerlendirmeleri sağlanır.

Son aşamada öğrenciler hazırbulunuşluklarına göre üçe ayrılır. Bunun için Ek 3 Gözlem Formu, öğrencilerin önceki derslerdeki performansları ya da farklı bir form kullanılabilir.

Öğrencilere, hazırbulunuşluğuna göre Ek 4 Görev Formu'ndaki görevlerden uygun olan görev verilir. Serbest eleştiri “basit düzey”, film/çizgi film eleştirisi “orta düzey”, kitap eleştirisi “zor düzey” olarak düşünülmüştür.

Yazma süreci bittikten sonra öğrenciler sırayla metinlerini okur. Metinlerle ilgili görüşler paylaşılır. İkna teknikleri ile açık uçlu sorular sorularak değerlendirme yapılır.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

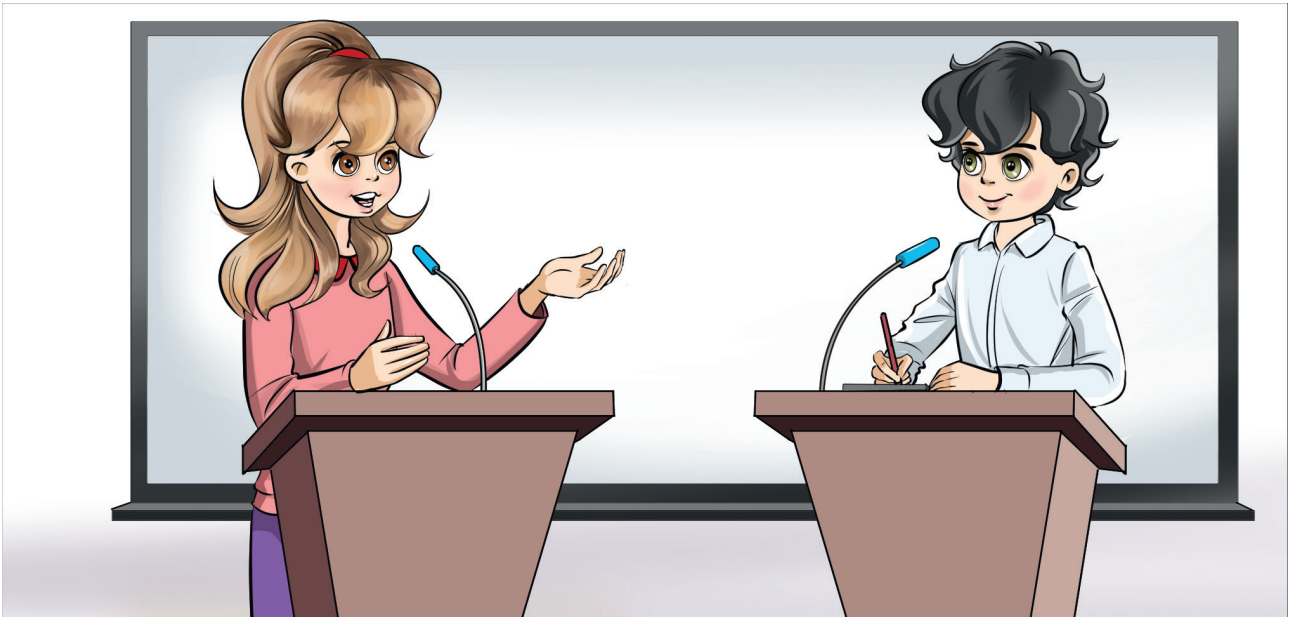
- Eleştiri yazısının konusuyla ilgili bir slogan, resim, afiş vb. çalışma yapılır.

DEĞERLENDİRME: Gözlem Formu ve Görev Değerlendirme Formu kullanılır.

Notlar:

EK 1: Not Alarak Dinleme/İzleme**Not Alarak Dinleme/İzleme**

Notlar:

EK 2: Seçici Dinleme

Seçici ve Eleştirel Dinleme		
1. Grup	İkna Teknikleri	2. Grup
	Örnekleme	
	Karşılaştırma	
	Anekdöt kullanma	
	Tanık gösterme/ alıntı yapma	
	Benzetme	
	Abartma	
	Sayısal veriler kullanma	

EK 3

GÖZLEM FORMU

Adı Soyadı: Tarih:

Etkinliğin Adı:

Ölçütler	Evet (3)	Kısmen (2)	Hayır (1)
Dinleme/izleme yöntem ve tekniklerini uyguladı.			
Uyguladığı izleme/dinleme yöntem ve tekniklerinin verimliliğini sorguladı.			
Dinlediklerinden/izlediklerinden amacına yönelik bilgi notları oluşturdu.			
Dinlediklerine/izlediklerine bağlı olarak verilen yönergeleri uyguladı.			
Dinledikleri/izledikleri arasındaki farklı bakış açılarını değerlendirdi.			
Dinleme/izleme uygulamalarının amaca ne kadar ulaştığını sorguladı.			
Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen ikna edici unsurları belirledi.			
Konuşmacının beden dili ile konuşmasının içeriği arasındaki uyumunu değerlendirdi.			
Dinlediklerini/izlediklerini özetledi.			

EK 4

GÖREV FORMU

Adı Soyadı:

Etkinliği tamamlama tarihi:

Kademeler	Görevler
Kitap eleştirisi	Okuduğunuz bir kitap hakkında kısa bir eleştiri yazısı yazınız. Yazınızda ikna tekniklerinden en az 5 tanesini kullanmalısınız.
Film/çizgi film eleştirisi	İzlediğiniz bir film/çizgi film hakkında kısa bir eleştiri yazısı yazınız. Yazınızda ikna tekniklerinden en az 4 tanesini kullanmalısınız.
Serbest eleştiri	İstediğiniz bir konuda kısa bir eleştiri yazısı yazınız. Yazınızda ikna tekniklerinden en az 3 tanesini kullanmalısınız.

Notlar:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

EK 5:

GÖREV DEĞERLENDİRME FORMU

Adı Soyadı:		Tarih:	
No:		Görevi:	
Zorluk Derecesine Göre Görevler.	Ölçütler	Evet	Hayır
Kitap eleştirisi	Eleştiri yazısı kurallarına uygun kısa bir metin yazdı.		
	Yazısında ikna tekniklerinden en az 5 tanesini kullandı.		
	Noktalama işaretlerini yerinde kullandı.		
	Yazısını imla kurallarına uygun yazdı.		
Film/çizgi film eleştirisi	Eleştiri yazısı kurallarına uygun kısa bir metin yazdı.		
	Yazısında ikna tekniklerinden en az 4 tanesini kullandı.		
	Noktalama işaretlerini yerinde kullandı.		
	Yazısını imla kurallarına uygun yazdı.		
Serbest eleştiri	Eleştiri yazısı kurallarına uygun kısa bir metin yazdı.		
	Yazısında ikna tekniklerinden en az 3 tanesini kullandı.		
	Noktalama işaretlerini yerinde kullandı.		
	Yazısını imla kurallarına uygun yazdı.		

KAYNAKLAR: “Rafadan Münazara” adlı çizgi filme TRT Çocuk (<https://www.trtcocuk.net.tr/video/rafa-dan-tayfa-87>) web sitesinden ulaşılmıştır. (Erişim Tarihi: 31.05.2021)

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	OKUYALIM SORGULAYALIM
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	Fikir Ayrılıkları
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Edebiyat
BECERİLER:	Konuşma ve okuma, eleştirel ve yaratıcı düşünme

KAZANIMLAR

Okuma yöntem ve teknikleri

Okuma yöntem ve tekniklerini uygular.

Uyguladığı okuma yöntem ve tekniğinin verimliliğini sorgular.

Okuduklarını anlamlandırma

Okumalarına yönelik verilen yönergeleri uygular.

Okuduklarında anlatımı zenginleştiren kalıp ifadeleri bağlamdan hareketle yorumlar.

Söz varlığını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapar.

Okuduklarının konusunu ifade eder.

Okuduklarının ana fikrini/ana duygusunu ifade eder.

Okuduğu metinde geçen mizah, ironi, metafor ve imge unsurlarını belirler.

Okuduklarını özetler.

Okuduklarındaki örtük ifadeleri fark eder.

Okuduklarının öncesi veya sonrasına dair tahminlerde bulunur.

Okudukları arasındaki farklı bakış açılarını değerlendirir.

Okuma çalışmalarının amaca ne kadar ulaştığını sorgular.

Okuduklarını inceleme

Okumalarında amacına yönelik bilgi notları oluşturur.

Okuduklarını yorumlar.

Yazarın bakış açısını belirlemesi sağlanır.

Neden-sonuç, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme; nesnel-öznel, koşul, abartma ve duygu belirten ifadeler gibi çıkarımlar yapılması sağlanır.

Metindeki örnek ve ayrıntılara atıf yapılması sağlanır.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Anlatım, soru cevap eleştirel, göz atarak, tahmin ederek, soru sorarak ve not alarak okuma

ARAÇ-GEREÇLER: Kalem, kâğıt, “Bilim Kurgu” metni

HAZIRLIKLAR: Ek’teki metin öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.

KAVRAMLAR: Bilim kurgu

ÖN BİLGİLER: Öğrenciler bilgilendirici metinler konusunda temel bilgilere sahiptir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğretmen öğrencilere bir metinden yola çıkarak eleştirel okuma yapacaklarını söyler ve eleştirel okumayı açıklar.

ELEŞTİREL OKUMA DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI

Öğrencinin Adı ve Soyadı:

No:

Tarih:

Ölçütler	İYİ (3 Puan)	ORTA (2 Puan)	GELİŞTİRİLMELİ (1 Puan)	Öz Değerlendirme	Öğretmen Değerlendirme
Anlam Oluşturma	Önceki bilgi ve deneyimi doğrultusunda metni anlamlandırarak metinden doğru anlam çıkarır.	Önceki bilgi ve deneyimi doğrultusunda metni anlamlandırarak metinden sınırlı anlam çıkarır.	Metinleri anlamlandırmada çelişkilere düşer ve eksiği vardır.		
Yansıtma	Okuduğu metinden yola çıkarak var olan bilgisini değiştirerek ya da ekleme yaparak düşüncelerini geliştirir.	Okuduğu metinden yola çıkarak var olan bilgisini sınırlı bir şekilde değiştirerek ya da ekleme yaparak düşüncelerini geliştirir.	Metin hakkında ilgisiz bağlantılar kurar.		
Değerlendirme	Okuduğu metindeki kavramları ve düşünceleri, farklı bakış açılarıyla değerlendirir.	Okuduğu metindeki kavramları ve düşünceleri, farklı bakış açılarıyla kısmen değerlendirir.	Okuduğu metindeki kavramları ve düşünceleri, düşünme süreci olmadan kabul eder veya reddeder.		
Sorgulama	Okurken kendine sorular sorarak metindeki amacı ve bakış açısını fark eder.	Okurken kendine sorular sorarak metindeki amacı ve bakış açısını kısmen fark eder.	Metindeki amacı ve bakış açısını sorgulamada yarılgılara düşer.		
İlişkilendirme	Metni; günlük yaşantıları, kültürü ve diğer konularla ilişkilendirir.	Metni; günlük yaşantıları, kültürü ve diğer konularla kısmen ilişkilendirir.	Metni; günlük yaşantıları, kültürü ve diğer konuları ilgisiz bağlantılarla ilişkilendirir.		

Öğretmen Yorumu:**Bu çalışmanın güçlü yönleri:**

Bu çalışmanın geliştirilmesi gereken yönleri:

EK

BİLİM KURGU

Bilim kurgu türü tam olarak 1926 yılında ortaya çıkmıştır. Günümüzün teknolojisiyle gerçekleşmesi mümkün olmayan şeylerin anlatıldığı, belirsiz bir gelecekte ya da tarihte geçen hikâye, roman ve filmler bilim kurgu olarak adlandırılır. Bu türde gerçeküstü unsurlardan faydalanılır. Olay örgüsü hayali olsa da bilimsel gerçeklere göre çoğunlukla mantıklıdır.

Bilim kurgu türüne öncülük eden ilk kişi Lüksemburglu bir ABD vatandaşı olan Hugo Gernsback'tir. Bu türün ülkemize gelmesi yaklaşık 50 yıllık bir süreyi almıştır. Bu şahane türle tanışmamız 1973 yılında olmuştur. Türk Dili dergisinde Orhan Duru "science fiction" sözcüğüne karşılık olarak bilim kurgu sözcüğünü kullanmış ve bu türün isim babası olmuştur. Bazı ülkelerde bilim kurguya kendi dillerinde isim bulamamışlar ve türün adının yarısını İngilizce diğer yarısını da ana dillerinde kullanmışlardır. Ülkemizde hem ismi hem de içeriği ile birçok insan tarafından sevilen bu türü "düş ile geleceğin buluşması" olarak tanımlayanlar olduğu gibi deveküşuna benzeten ve bu türden hoşlanmayanlar da vardır. Hatta bir arkadaşım bilim kurgudan bahsederken "Öyle çok severim ki!" demiş, gülümsedikten sonra "Ne işe yarar, anlamış değilim." diye eklemiştir. Tabii ki türler konusunda herkes aynı fikirde olmak zorunda değil. Eğer öyle olsaydı tüm insanlar tek türü okur, bu güzel zenginliğe asla kavuşulmazdı.

Sonuçta bilim kurgu, hayal gücüyle ve bilimsel gelişmelerle birlikte yükselişini sürdürmektedir.

Neslihan YILDIZ

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:

PROBLEMI ÇÖZELİM

EĞİTİM PROGRAMI:

Destek

TEMA:

Fikir Ayrılıkları

SÜRE:

40 dk. + 40 dk.

DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:

Bilişim Teknolojileri

BECERİLER:

Konuşma, okuma ve yazma, problem çözme, eleştirel ve yaratıcı düşünme

KAZANIMLAR

Okuduklarını anlamlandırma

Okuduklarındaki örtük ifadeleri fark eder.

Okuduklarını inceleme

Okumalarında amacına yönelik bilgi notları oluşturur.

Hazırlıklı konuşma

Hazırlıklı konuşmalar yapar.

Konuşmasına yönelik sorulara ikna edici cevaplar verir.

Konuşması/sunumuyla ilgili öz eleştiri yapar.

Bir problemin çözümüne yönelik proje önerisi sunar.

Bilgilendirici Metinler

Bir problemin çözümüne ilişkin proje önerisi hazırlar.

Bilimsel süreçlere dikkat etmeleri sağlanır.

Taslağı hazırlarken kullandığı bilgi kaynaklarının internet, yazılı ve görsel medya yayınlarının (dergi/e-dergi, kitap/e-kitap, broşür, gazete vb.) güvenilirliğini sorgulanmaları sağlanır.

Yazdıklarını paylaşır.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Anlatım, soru cevap, beyin fırtınası, köşelenme, not alarak okuma

ARAÇ-GEREÇLER: Renkli kartonlar

HAZIRLIKLAR: Ek'teki metin, öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.

KAVRAMLAR: Proje

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: Süreç farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğretmen, öğrencilere “bir senaryodan yola çıkarak bir problem belirleyeceklerini, problemin çözümü için farklı yollar bulmaya çalışacaklarını” söyler ve köşelenme tekniğini açıklar.

Öğrencilerden, Ek'te verilen senaryoyu okumaları istenir.

Senaryo okunduktan sonra öğrencilerden metindeki problemleri tespit etmeleri ve not almaları istenir. Not edilen problemler paylaşılır. Problemler arasından herkesin hemfikir olduğu bir problem çözüm için sınıfta seçilir.

Seçilen problem için öğrencilerden çözüm önerileri sunmaları istenir.

Seçilen problem için olası çözümlerin ara-

PROJE DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI

Öğrencinin Adı ve Soyadı:					
No:					
Tarih:					
Ölçütler	Geliştirilmeli (1)	Orta (2)	İyi (3)	Öz Değerlendirme	Öğretmen Değerlendirme
Projenin amacı	Projenin amacı net ifade edilmemiştir.	Projenin amacı anlaşılır biçimdedir ancak eksiklerle oluşturmıştır.	Projenin amacını eksiksiz ve açık olarak oluşturmıştır.		
Kaynak kullanımı	Proje için ikiden az bilimsel içerikli kaynak kullanmıştır.	Proje için 3-5 arasında bilimsel içerikli kaynak kullanmıştır.	Proje için en az 6 bilimsel içerikli kaynak kullanmıştır.		
Verilerin toplanması	Yeterli veri toplamamıştır, topladığı veriler amaca uygun değildir.	Verilerin toplanmasında az sayıda veri kaynağından yararlanmıştır, topladığı veriler amaca kısmen uygun ve zengindir.	Verilerin toplanmasında farklı veri kaynaklarından yararlanmıştır, toplanan veriler amaca uygun ve zengindir.		
Yöntem	Uygun yöntem seçilmemiştir. Yöntem uygulanırken amaçla amaçla neredeyse hiç ilişkilendirilememiştir.	Uygun yöntem seçilmiştir. Yöntem uygulanırken amaçla az ilişkilendirilebilmiştir.	Uygun yöntem seçilmiştir. Yöntem tutarlı ve etkin bir biçimde uygulanmıştır.		

Bulgular ve sonuç	Projeden elde edilen bulgular doğru analiz edilmiş ve bulguların tamamı doğru yorumlanarak sonuçlar ortaya konmuştur.	Projeden elde edilen bulgular doğru analiz edilmiş ve bulguların tamamı doğru yorumlanarak sonuçlar ortaya konmuştur.	
Sunu	Sunum sırasında sorulan sorulara ikna edici cevaplar verilmemiştir. Akıcı bir dil ve beden dili kullanılmamıştır.	Sunum sırasında sorulan sorulara genellikle ikna edici cevaplar verilmiştir. Akıcı bir dil ve beden dili kullanılmıştır.	Sunum sırasında sorulan soruların tamamına ikna edici cevaplar verilmiştir. Sunumun tamamında akıcı bir dil ve beden dili kullanılmıştır.
Öğretmen yorumu: Bu çalışmanın güçlü yönleri:			
Bu çalışmanın geliştirilmesi gereken yönleri:			

EK

“Ecem çok heyecanlıdır çünkü uzun zamandır görüşemediği arkadaşı Elif, ailesi ile birlikte onlara misafirlğe gelecektir. Ecem Elif’le hangi oyunları oynayacaklarını çok önceden planlamıştır. Nihayet Elif’ler gelir. Fakat Elif gelir gelmez elinde cep telefonu ile oynamaya başlar, doğru düzgün sohbet bile edemezler, Elif’in tek konuştuğu şey internette oynadığı oyunlardır. Ecem bu duruma çok üzülür, bir türlü Elif’in dikkatini çekemez, Elif büyülenmiş gibi telefonu elinden bırakmamaktadır, Ecem de çok sıkılır ve annesinin yanına gidip ağlamaya başlar, annesi Ecem’e sorunun ne olduğunu sorar. Ecem de bir cep telefonu istediğini söyler.”

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	HAYALDEN GERÇEĞE
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	Keşif
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Teknolojik Tasarım
BECERİLER:	Okuma ve yazma becerisi

KAZANIMLAR

Dinlediklerini/izlediklerini anlama

Dinlediklerine/izlediklerine bağlı olarak verilen yönergeleri uygular.

Hazırlıklı konuşma(bireysel/karşılıklı/grup)

Hazırlıklı konuşmalar yapar.

Bir konu hakkında kaynakları etkin kullanarak araştırma yapmaları sağlanır.

Hikâye edici metinler

Yazılarında metinler arasılık unsurlarını kullanır.

Alıntı, gönderge ve anıştırmayı kullanır.

Değerlendirmeler doğrultusunda yazılarını düzenler.

Yazılarını öğretmeninin ve arkadaşlarının görüşlerini dikkate alarak düzeltmeleri sağlanır.

YÖNTEM-TEKNİKLER: İnceleme, araştırma

ARAÇ GEREÇLER: Jules Verne(Jül Vern)'in kitap kapaklarının görselleri

HAZIRLIKLAR: Ek, öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.

KAVRAMLAR: Keşif, icat

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA:

Ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğrencilere edebî eserler ve icatlar arasında bağlantı olduğu söylenir. Bazen bilimin edebiyata öncülük yaptığı bazen de edebiyatın bilime öncülük yaptığı belirtilir. Öğrencilere daha önce okudukları eserlerin içinde henüz ortaya konmamış icat ve keşiflerin olup olmadığı sorulur. Ardından Jules Verne'in eserlerini okuyup okumadıkları sorulur. Jules Verne'in eserleri ile ilgili araştırma yapmaları istenir ve öğrencilere Görev Tablosu verilir:

Notlar:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

GÖREV TABLOSU

Görevler	Yapmış.	Kısmen yapmış.	Yapmamış.
1. “Balonla Beş Hafta” eserinin büyük bir bölümü keşfedilmemiş olan hangi kıtayı anlattığını tespit edin.			
2. “Ay’a Yolculuk” romanında roman kişileri Ay’ı incelemek için bir uzay aracı ile yola çıkıyorlar. Gerçek hayatta Ay’ı incelemek için ilk uzay aracı ne zaman fırlatıldığını araştırın			
3. Jules Verne’in eserlerinde zamanın teknolojisi ile yapılamayan hayal ürünlerinin neler olduğunu belirleyin.			
4. Jules Verne’in haricinde başka hangi yazarlar teknolojik gelişmeleri önceden tahmin etmiştir? Araştırın.			

Görevler tamamlandıktan sonra elde edilen veriler okunur. Öğrencilerden Jules Verne’in eserlerinin edebiyat yoluyla keşiflere ve buluşlara katkı sağlayıp sağlamadığı hakkında görüş belirtmeleri istenir.

Öğrencilere, “Jules Verne’in eserlerini yeniden yazsanız hangi icat ve keşiflere yer verirdiniz?” sorusu yöneltilir. Cevaplar alındıktan sonra içeriğinde icat veya keşif olan bir yazı yazmaları istenir. Öğrencilere yazılarını tamamlamaları için süre verilir. Öğrencilerden yazdıkları metinleri arkadaşlarıyla paylaşmaları istenir. Yazılar, çoğaltılan Yazma Becerisi Ölçeği doğrultusunda arkadaşları tarafından değerlendirilir ve üzgün emojiğin bulunduğu ölçütler üzerinde durulur.

DEĞERLENDİRME

EK

YAZMA BECERİSİ ÖLÇEĞİ

Ölçütler	Evet	Kısmen	Hayır
1. Sorunlar tespit edildi.			
2. Sorun ile eser arasında metinler arasılık yapıldı.			
3. Yazıda bir bütünlük oluşturuldu.			
4. Yazının konusu açıkça belirtildi.			
Metin, yeniden düzenlendi.			

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	DERDİMİ SANATLA ANLATIRIM
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	Keşif
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Görsel Sanatlar
BECERİLER:	Okuma ve yazma becerisi

KAZANIMLAR

Okuduklarını yapılandırma

Görsel okumalarından çıkarımlarda bulunur.

Bilgilendirici metinler

Metnin yazılış amacını belirler.

Değerlendirmeler doğrultusunda yazılarını düzenler.

Yazılarını öğretmen ve arkadaşlarının görüşlerini dikkate alarak düzeltmeleri sağlanır.

YÖNTEM-TEKNİKLER: Araştırma-inceleme

ARAÇ GEREÇLER: Ünlü ressamın tabloları, makas, yapıştırıcı

HAZIRLIKLAR: Osman Hamdi Bey, Frida Kahlo, Pablo Picasso, Leonardo da Vinci vb. ünlü ressamın tabloları öğrencilere göstermek için hazırlanır. Ek, öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.

KAVRAMLAR: Arkeolog, müzecilik

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: Ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğrencilere ünlü ressamın ve onların tabloları ile ilgili bilgiler verileceği söylenir. Res-

samları bu tabloları yapmaya götüren birçok neden olduğu belirtilir. Örneğin Frida Kahlo, altı yaşındayken geçirdiği çocuk felcinden ve trafik kazasından sonra geri kalan hayatını hastanelerde ve yatağının tavanındaki aynaya bakarak geçirir. Ailesinin desteğiyle resim yapmaya başlar. Kahlo'nun yaptığı 143 resmin 55'i oto-portredir. Yatağının üstündeki aynaya bakarak kendi resimlerini çizerek ün kazanmıştır (*Öğrencilere oto-portrenin ne olduğu açıklanır.).

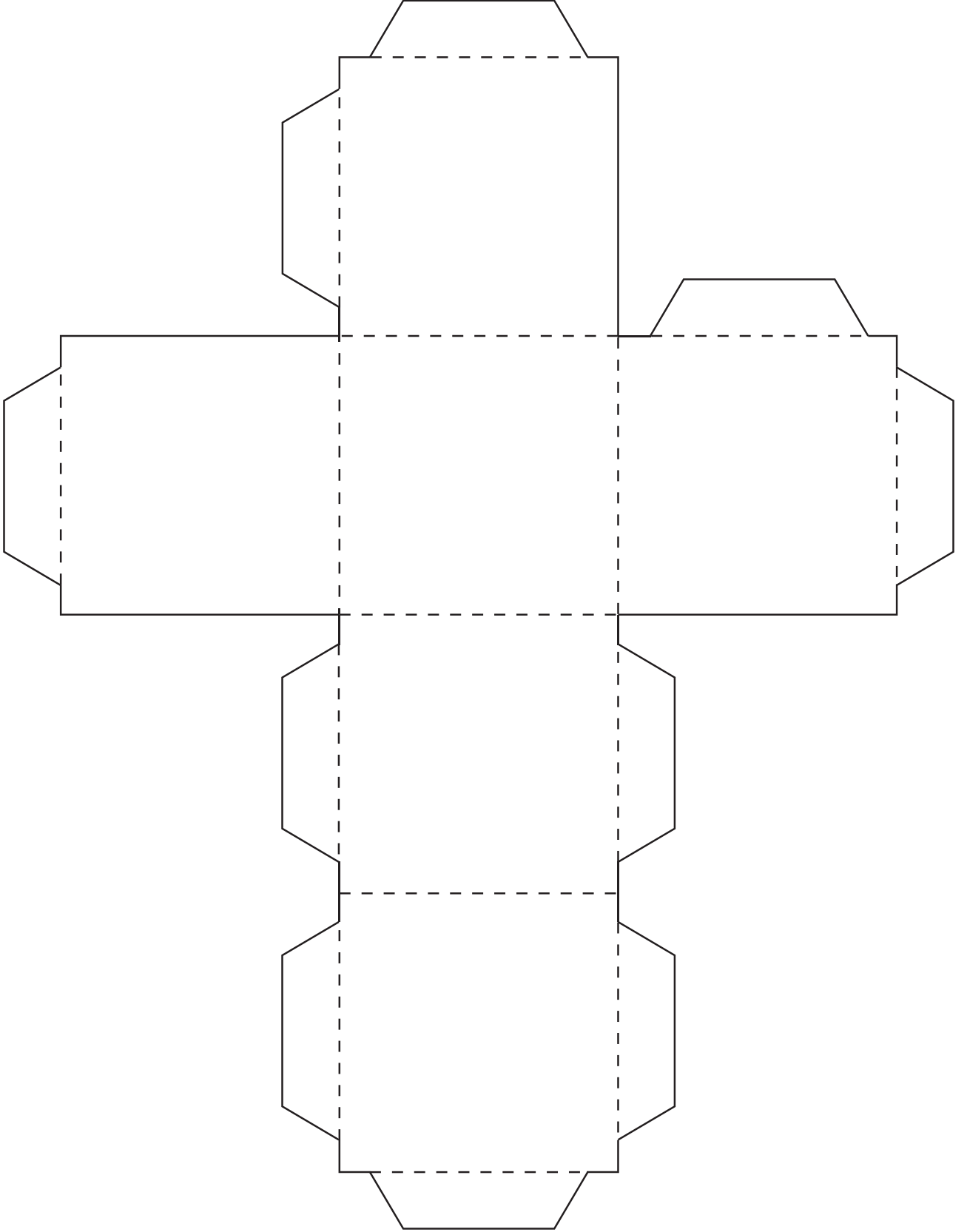

Osman Hamdi Bey; arkeolog, müzeci, Kadıköy'ün ilk belediye başkanlığı görevini üstlenmiştir. İlk Türk arkeolog ve ilk Türk ressamlardan kabul edilir. Hukuk öğrenimi için gittiği Paris'te ünlü ressamın yanında çalışır. En bilindik tablosu Kaplumbağa Terbiyecisi'dir. Sanat eleştirmenlerine göre bu tablosundaki kişi kendisidir ve değişime direnen toplumları sanat yoluyla çağdaş toplumlar seviyesine getirmeye çalıştığını belirtirler (Öğrencilere arkeolog ve müzecilik kavramları açıklanır.).

Öğrencilerle birlikte Osman Hamdi Bey, Frida Kahlo, Pablo Picasso, Leonardo da Vinci vb. ünlü ressamın tabloları incelenir. Resimlerle ilgili öğrenci görüşleri alınır.

EK 1

Öğretmen öğrenciler için çoğalttığı Ek'i dağıtır. Sanatçıları sanat yapmaya yönelten altı sorun belirler. Küpün her bir yüzeyine daha önce belirlenen birer sorun yazılır. Daha sonra küp oluşturulur. Her öğrenci kendisi için hazırladığı küpü iki defa atarak üste gelen sorunlardan hareketle öğrencilerden bir eserin ortaya çıkışını yazmaları istenir. Yazılar hazırlanırken öğrencilerden ünlü ressamın eserlerine atıfta bulunmaları istenir. Ele alınan sorunun başka hangi sanat veya sanatlarla ifade edilebileceğini açıklamaları istenir. Yazılar tamamlandıktan sonra sırayla okunur. Yazılarla ilgili öğrenci görüşleri alınır. Görüşler alınırken aşağıdaki belirtke tablosu kullanılır:

BELİRTKE TABLOSU

Ölçütler	Evet	Kısmen	Hayır
Yazıda sorun açıkça belirtilmiş mi?			
Sorunun nedenlerine yer verilmiş mi?			
Sanatçının eserinin ortaya çıkışı ile sorun arasında bağlantı kurulmuş mu?			
Öğrenci, yazısını görüşler doğrultusunda düzenlemiş mi?			

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ:

- Bir sanatçı olsaydınız toplumsal sorunları hangi sanatla ifade ederdiniz? Nedenlerini anlattığınız bir yazı yazınız.

DEĞERLENDİRME: Yazma Becerileri Ölçeği kullanılır.

YAZMA BECERİLERİ ÖLÇEĞİ

Ölçütler	Evet	Kısmen	Hayır
1. Sorunlar yazı ile tespit edilmiş mi?			
2. Sorun ile eser arasında bağlantı kurulmuş mu?			
3. Yazıda bir bütünlük oluşturulmuş mu?			
4. Yazının konusu açıkça belirtilmiş mi?			

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	KÜLTÜR MÜZEM
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	Keşfetme
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Görsel Sanatlar
BECERİLER:	Dinleme/izleme, yaratıcı düşünme ve drama

KAZANIMLAR

Dinledikleri/izlediklerini anlama

Dinledikleri/izledikleri ile ilgili özgün çıkarımlar yapar.

Beden Dili

Beden dilini etkili ve uygun bir şekilde kullanır.

Beden dilini sahne sanatlarında kullanır.

Beden dilinin kişi ve ortam farklılıklarına göre değişimini ayırt eder.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Drama

ARAÇ-GEREÇLER: Kâğıt, kalem, makas, yapıştırıcı

HAZIRLIKLAR: Öğrencilerin kullanımı için kâğıt, kalem, makas, yapıştırıcı hazır bulundurulur. Öğrencilerden somut olmayan kültürel miras ile ilgili araştırmalar yapmaları istenir.

KAVRAMLAR: Somut olmayan kültürel miras

ÖN BİLGİLER: Öğrenciler müze kavramını bilir.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA:

Ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğrencilere “Dinî bayramlarda, düğünlerde, asker uğurlamalarında neler yapılır?” sorusu yöneltilir. Öğrencilerin cevaplarından sonra bu tür etkinliklerin bizim kültürümüzü oluşturduğu anlatılır.

Öğrencilerden çember oluşturmaları istenir. Bir oyun oynayacakları söylenir. Öğrencilere “Her biriniz müzede sergilenen bir esersiniz ve akşam olunca canlanıyorsunuz.” denir. Canlandıklarında müzik eşliğinde dans edeceklerdir. Müzik kesildiğinde müze bekçisinin geldiğini düşünüp hepsi donup kalacaktır. Hareket eden öğrenci oyundan çıkacaktır. Bir ebe seçilir, ebe müze bekçisi olur. Müzik eşliğinde öğrenciler dans eder. Müzik durdurulunca öğrenciler donup kalır. Hareket eden öğrenci oyundan çıkar.

“Kültür; bir toplumun gelenekleri, her türlü yaşayış, düşünce ve sanat varlıklarının tümüdür. Kültür toplumun yaşam biçimidir.” denilerek öğrencilere kültür kavramı anlatılır.

Öğrencilere somut olmayan kültürel miras hakkında şu bilgiler verilir:

Somut olmayan kültürel miras: Bir kültüre ait uygulamalar, temsiller, anlatımlar, bilgiler, beceriler ve bunlara ilişkin araçlar, gereçler ve kültürel mekânlar biçiminde tanımlanmaktadır.

İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi'nde Türkiye'ye ait kültürel miras unsurları şunlardır (<https://www.unesco.org.tr>):

1. Meddahlık Geleneği
2. Mevlevi Sema Törenleri
3. Âşıklık Geleneği
4. Karagöz
5. Nevruz
6. Geleneksel Sohbet Toplantıları (Yaren, Barana, Sıra Geceleri ve diğer.)
7. Alevi-Bektaşî Ritüeli Semah
8. Kırkpınar Yağlı Güreş Festivali
9. Geleneksel Tören Keşkeği
10. Mesir Macunu Festivali
11. Türk Kahvesi ve Geleneği
12. Ebru: Türk Kâğıt Süsleme Sanatı
13. İnce Ekmek Yapımı ve Paylaşımı Geleneği(-Lavaş, Yufka vb.)
14. Geleneksel Çini Sanatı
15. Bahar Bayramı - Hıdırellez
16. Dede Korkut-Korkut Ata Mirası: Kültürü, Efsaneleri ve Müziği
17. Geleneksel Türk Okçuluğu
18. Minyatür Sanatı
19. Geleneksel zekâ ve strateji oyunu (Mangala/Göçürme vb.)

Öğrenciler dörder kişilik gruplara ayrılır. Her gruba renkli kâğıt, boya kalemleri, makas ve yapıştırıcı dağıtılır. Öğrencilerden somut olmayan kültürel miras ile ilgili yaptıkları araştırmalardan da yararlanarak yukarıdaki listeden bir somut olmayan kültürel miras ögesi seçmeleri ve bu kültürel mirasa

özgü bir müze hazırlamaları istenir. Örneğin âşıklık geleneğini seçen bir grup; şenlik afişleri, kopuz görselleri, âşıkların hayatları gibi materyaller hazırlayıp müze oluşturabilirler. Müzede sergilenecek eserler; renkli kâğıtlar, makas, yapıştırıcı ve boya kullanarak hazırlanacaktır. Öğrencilere aralarında bir grup temsilcisi seçmeleri söylenir ve bu grup temsilcisine hazırladıkları müzeyi diğer grubun öğrencilerine tanıtmaya görevi verilir. Bu görevi alan öğrenciye beden dilini etkili bir şekilde kullanması gerektiği hatırlatılır. Müzeyi tanıtan grup liderine müze görevlisi gibi ve müze ortamına uygun beden dilini kullanarak, müzeyi gezen öğrencilere ise müze ziyaretçileri gibi müze kurallarına uyacak şekilde davranması söylenir.

Öğrencilerin hazırladığı müzedeki eserler tanıtılır. Yukarıdaki bilgilerden de hareketle öğrencilere somut olmayan kültürel miras öğelerin her toplumda farklı olabileceği söylenir. Daha sonra öğrencilere kendi çevrelerindeki somut olmayan kültürel mirasa özgü öğelerin neler olabileceği sorularak örnekler vermeleri sağlanır.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

- Öğrencilerle çevrelerindeki müze veya öğren yerlerine gezi düzenlenir.

DEĞERLENDİRME: Değerlendirme Formu kullanılır.

Notlar:

.....

.....

.....

.....

DEĞERLENDİRME FORMU

Öğrencinin Adı ve Soyadı:

Tarih:

Ölçütler	Öğrenci		Akran		Öğretmen	
	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır
Öğrenciler beden dilini etkili ve uygun bir şekilde kullandı.						
Öğrenciler beden dilini sahne sanatlarında kullandı.						
Öğrenciler beden dilinin kişi ve ortam farklılıklarına göre değişimini fark etti.						
Öğrenciler dinledikleri/ izledikleri ile ilgili özgün çıkarımlar yaptı.						

KAYNAK: <https://www.unesco.org.tr/>

Notlar:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	KAPAKTAN KİTABA
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	İlişkiler/Bağlantılar
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Edebiyat
BECERİLER:	Okuma, yazma, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme

KAZANIMLAR

Okuduklarını yapılandırma

Görsel okumalarından çıkarımlarda bulunur.

Hazırlıksız konuşma

Sorulan soruları açık ve anlaşılır bir biçimde yanıtlar.

Hikâye edici metinler

Görsellerden hareketle özgün bir metin yazar.

Görsellerden hareketle çizgi roman, fıkra vb. türlerde metin yazmaları sağlanır.

Bilgilendirici Metinler

Yazdıklarını paylaşır.

Öğrencilerin yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul/sınıf panosunda veya güvenilir medya ortamlarında paylaşımları teşvik edilir.

Yazma yarışmalarına katılmaları teşvik edilir.

MEB 14168703-10.06.02-E.2975829 sayılı okullarda Sosyal Medyanın Kullanılması konulu genelgede yer alan ilkelere uygun hareket edilir.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Yaratıcı yazma, görsel okuma

ARAÇ-GEREÇLER: Kâğıt, kalem, ataş, silgi, toplu iğne, kalemtıraş, düğme, cetvel, boya kalemleri vb.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA:

Ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğrencilere aşağıdaki görselin neye ait olduğu sorulur. Öğrencilerin cevaplarından sonra bu görselin bir kitap kapağına ait olduğu açıklanır.

Öğrencilerden bu kitapta nelerin anlatılmış olabileceği hakkında fikir yürütmeleri istenir. Cevaplar alındıktan sonra bu kitabın tanıtım yazısı okunur:

Görsel 10

EŞEKLİ KÜTÜPHANECİ KİTAP AÇIKLAMASI

Sıcak bir yaz günü, Peribacaları diyarına Yunanistan'ın Larisa şehrinden Dimitrios Katsikas adında biri gelir. Bu genç adam, yıllar önce bu topraklardan göçen büyükbaba ve büyükannelerinin izini sürmek, bir daha buraya dönemeyen akrabalarının yerine bu güzel yerleri gezmek istemiştir. Tesadüfler, karşısına yörenin sevilen şahsiyetlerinden “Baba” lakaplı Aziz Güzelgöz’ü çıkarır. Aynı yaşlardaki bu iki genç kısa sürede kaynaşır. Dimitrios, Aziz’in evine konuk olunca bu büyüleyici diyarda inanılmaz bir adamla tanışır. Aziz’in babası Mustafa Güzelgöz’dür bu kişi; namıdiğer Eşekli Kütüphaneci.

Ürgüp’teki kitaplığı yönetirken otuzdan fazla köyün halkına eşekle kitap taşıdığı için takılmıştır bu ad ona. Herkes, özellikle de kadınlar, kitap okusun diye yıllarca çırpınmıştır Mustafa Güzelgöz.

Dimitrios ile Eşekli Kütüphaneci arasındaki sevgi köprüsü yöreyi birlikte gezerlerken iyiden iyiye pekişip güçlenir. Bu arada kan kardeşi olan Aziz ile Dimitrios’un aklına, Ürgüp ile Larisa’yı “kardeş şehir” yapma fikri düşmüştür. Ama bu o kadar da kolay olmayacaktır...

Fakir Baykurt’un, klasik anlatımının tüm olanaklarından yararlanarak gücü yetene hatta bitene dek, hasta yatağında yazdığı bu son romanında, sevgi, kardeşlik, azim, cesaret gibi duygular yine okuru sarıp sarmalıyor.

Kitapla ilk karşılaşmanın kitabın kapağı ile olduğu vurgulanır. Öğrencilere, bir kitap kapağı tasarımı yapsalar nasıl olabileceği hakkında düşünceleri sorulur. Kitap kapağında neler olduğu vb. bilgiler sorularak kitapların kapaklarına dikkat çekilir. Daha sonra öğrencilere atas, toplu iğne, cetvel, düğme, kalemıraş boya kalemleri vb. verilir. Bu malzemeleri A4 kâğıdının üzerine dağınık bir şekilde bırakmaları istenir. Kâğıt üzerinde bu malzemeleri sabit tutarak aşağıdaki gibi yaratıcı ürünler ortaya koymaları beklenir. Daha sonra bu tasarımlarından hareketle bir metin yazmaları istenir (metin türü tercihi öğrenciye bırakılabilir).

Görsel 11

Görsel 12

Görsel 13

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

- Oluşturulan görseller kullanılarak bir sanat dergisi veya nesne sanatı türünde bir kitap hazırlanır.

DEĞERLENDİRME: Öz Değerlendirme Formu kullanılır.

KAYNAKLAR: <https://www.dr.com.tr/Kitap/Esekli-Kutuphaneci/Fakir-Baykurt/Edebiyat/Roman/Turkiye-Roman/urunno=0000000282295>

Notlar:

.....

.....

.....

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Etkinlik:

Tarih:

Öğrenci:

Sınıf:

1. Bu etkinlikte ne öğrendim?

.....

.....

2. Neyi iyi yaptım? Neden?

.....

.....

3. Hangi konuda zorlandım? Neden?

.....

.....

4. Nerede yardıma ihtiyacım oldu?

.....

.....

5. Hangi alanda kendimi daha çok geliştirmeliyim?

.....

.....

6. Kuvvetli ve zayıf yönlerim neler?

.....

.....

7. Daha sonraki çalışmalarda neleri farklı yapacağım?

.....

.....

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	HADİ BENİ İKNA ET!
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	Güç
SÜRE:	40 dk. + 40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Medya Okuryazarlığı, Görsel Sanatlar, Bilgi Okuryazarlığı
BECERİLER:	Okuma, konuşma, dinleme, yazma, yaratıcı düşünme, eleştirel düşünme, problem çözme, iş birliği, ikna

KAZANIMLAR

Okuma yöntem ve teknikleri

Okuma yöntem ve tekniklerini uygular.

Okuduklarını anlamlandırma

Okudukları arasındaki farklı bakış açılarını değerlendirir.

Okuduklarını inceleme

Okuduklarını yorumlar.

Neden-sonuç, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme; nesnel-öznel, koşul, abartma ve duygu belirten ifadeler gibi çıkarımlar yapılması sağlanır.

Dinleme/izleme yöntem ve teknikleri

Dinlediklerinden/izlediklerinden amacına yönelik bilgi notları oluşturur.

Dinlediklerini/izlediklerini anlama

Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen ikna edici unsurları belirler.

Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgi ve düşüncelerin tutarlılığını sorgular.

Hazırlıksız konuşma

Duygu ve düşüncelerini bütünlük içerisinde ifade eder.

Hazırlıklı konuşma

Konuşmasına yönelik sorulara ikna edici cevaplar verir.

Bilgilendirici Metinler

Seviyesine uygun, özgün bir metin yazar.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Vızıltı tekniği, grup çalışması, soru-cevap, yaratıcı yazma

ARAÇ-GEREÇLER: Kâğıt, renkli kalemler ya da boya

HAZIRLIKLAR: Metin akıllı tahtadan yansıtılır veya metin önceden öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.

KAVRAMLAR: Haber metni

ÖN BİLGİLER: Öğrenciler, neden-sonuç, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, nesnel-öznel, koşul, abartma ve duygu belirten ifadeleri ayırt eder.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: İçerik ve ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğrencilere, “Duyduğunuz ya da okuduğunuz her şey doğru mudur? Niçin? Sahip olduğunuz bir bilginin doğru olup olmadığına na-

sıl karar verirsiniz? Bir bilginin doğruluğunu kontrol etmek için neler yaparsınız?” soruları sorularak onların düşünceleri alınır.

“Dinleyerek, okuyarak, izleyerek edinilen bir bilginin doğruluğunu neden kontrol etme ihtiyacı duyarız?” sorusu ile öğrencilerin beyin fırtınası yapması sağlanır.

Bilginin doğruluğunu teyit etmenin önemi ve bunun için kullanılabilecek farklı yöntemler olduğu vurgulanır.

Öğrencilere Ek 1’ de kısaltılmış olarak yer alan Bilim Genç Tübitak’ ta Dr. Emine Sonnur Özcan’a ait “Şili’nin Gizemli Nazca Çizgileri” adlı metin okutulur.

Öğrencilerin farklı bakış açılarını değerlendirmeye, neden-sonuç, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme; nesnel-öznel, koşul, abartma ve duygu belirten ifadeleri bulmaları sağlanır.

Okuma sonrasında vızıltı tekniği uygulaması için kısa süreli tartışma grubu oluşturulur. Tek grup olabileceği gibi öğrenci sayısına bağlı olarak iki grup da oluşturulabilir. Her öğrenciye ikişer dakika konuşma süresi verilir.

“Metindeki varsayımlardan hangisi daha fazla ilginizi çekti? Hangi bakış açısı size daha tutarlı geldi? En ikna edici varsayım sizce hangisi?” soruları ile metni değerlendirme ve yorumlamaları istenir. Değerlendirme sonunda varılan ortak sonuç paylaşılır.

Yaşadıkları bölgede bir sabah insanların farklı yerlerde renkli ve karışık izlerden oluşan lekeler gördüklerini hayal etmeleri istenir. Öğrencilerin aşağıdaki yönerge doğrultusunda notlar hazırlamaları sağlanır.

Yönergeler

Öğrencilere, siz de bu lekeleri gören kişiler arasındasınız. Bu lekelerle ilgili olarak;

- Lekelerin görüldüğü yerleri ve varsa ortak özelliklerini yazarak belirtiniz.
- Bu lekelerin günün hangi zaman diliminde oluştuğunu yazarak belirtiniz.
- Bu renkli ve karışık izlerin görünümünü çiziniz.
- Bu lekeleri görmeden önce garip bir ses duymuşsunuz, bu sesin betimlemesini yapınız.
- Lekelerin oluşumu sırasında tanık olduğunuz olay/durumları belirtiniz.
- Bu lekelerin nasıl oluştuğu ile ilgili fikirlerinizi ikna edici gerekçeler ile arkadaşlarınıza aktarınız.

Öğrencilerden hazırladıkları bu notlardan hareketle bir gazete haberi yazmaları istenir.

Haber metnlerinin nesnel ve gerçeğe uygun bir biçimde sunulması gerektiği, olayların belli bir araştırma ya da duyum sonucu incelenip araştırılarak yazıya aktarıldığı, önemli ya da ilginç olayların kısa ve özlü bir biçimde sunulduğu, yazılanların fotoğraf ya da resimle desteklendiği vurgulanır.

Yazılan haber metinleri, sınıfta veya bir panoda duvar gazetesi olarak paylaşılır.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ:

Hazırlanan haber metinleri dijital ortamda düzenlenir.

Hazırlanan veya bulunan bir haber metni canlandırılır.

DEĞERLENDİRME: Akran Değerlendirme Formu kullanılır.

AKRAN DEĞERLENDİRME FORMU

Etkinlik Adı:

1. Değerlendirici Ad ve Soyad-Grup:

2. Değerlendirici Ad ve Soyad-Grup:

Değerlendirilen Ad ve Soyad-Grup:

		1. Akran			2. Akran		
	Ölçütler	Evet	Kısmen	Hayır	Evet	Kısmen	Hayır
Vızıltı Grubu	Gruba karşı saygılıydı.						
	Farklı fikirlere saygılıydı.						
	Konuşma kurallarına dikkat etti.						
	Konuşması akıcıydı.						
	Fikirlerini açık ve net sundu.						
	Konuşması ikna ediciydi.						
Haber Metni	Haber metni ilginçti.						
	Haberin detaylarına yer vermişti.						
	Haber metni objektifti.						
	Haber metni gerçekçiydi.						
	Haber metni ile görsel uyumluydu.						
	Haber metninde anlatılanlar tutarlıydı.						
	Haber metni ikna ediciydi.						

En iyi yapılan kısım nedir?

Kendini geliştirmesi gereken kısım nedir?

Öğretmenin notları:

EK 1

ŞİLİ'NİN GİZEMLİ NAZCA ÇİZGİLERİ

Nazca Çizgileri, Güney Amerika'nın İspanyollar tarafından işgal edilmesiyle fark edildi ve gezginlerin aktarımlarıyla asırlarca bir efsane gibi dilden dile dolaştı. Çizgilerin varlığına ilişkin ilk somut kanıt 1939'da ortaya çıktı. Amerikalı arkeolog Paul Kosok, Nazca Çölü üzerinde bir keşif uçuşu yaptı ve yer çizimlerinin fotoğrafını çekti. İlk teori 1946 yılında, yaşamını bu çizgilere adanmış olan Alman matematikçi Maria Rieche'den (1903-1998) geldi. Ona göre Nazca çizgileri çölün üst tabakasındaki koyu renkli kumun kazınip alt tabakadaki açık renkli kumun ortaya çıkarılmasıyla oluşturulmuştu. Yer çizimleri Güneş, Ay ve bazı yıldızların konumlarını gösteriyordu. Bu konumlar; Nazca halkının ekim, sulama, hasat gibi tarımsal faaliyetlerinde bir tür gök takvimi olarak kullanılıyordu. Rieche'nin teorisi geometrik çizimlere dayandırılmıştı, fakat hayvan ve bitki çizimleri gibi diğer motiflere ilişkin varsayımları içermiyordu.

Maria Rieche'den 10 yıl sonra, 1950'lerde, Columbia Üniversitesinden Amerikalı arkeolog William Duncan Strong ekibiyle birlikte, Nazca Çizgileri'ni üretenlerin yaşadıkları düşünülen Cahuachi şehrini kazmaya başladı. Nazca Çizgileri'nin 12 km uzağında bulunan Cahuachi'de yapılan kazılarda kerpiçten büyük bir piramit, birkaç büyük tapınak, geniş meydanlar, platformlar ve merdivenler ile koridorları birbirine bağlayan karmaşık bir şehir planı ortaya çıkmıştı.

1983 yılında İtalyan arkeolog Giuseppe Orefici, Cahuachi'de uzun soluklu bir kazı projesine başladı. Orefici kazılarda büyük bir nekropolle (mezarlık) karşılaştı. Nekropoldeki bazı seramik mezar eşyalarının desenleri kısmen Nazca Çizgileri'ni çağırıyordu. Kazılarda bir de cenaze elbisesi olduğu düşü-

nülen giysi ortaya çıkarılmıştı. Yapılan karbon-14 testleri mezar buluntularını MÖ 5. yüzyılla MS 6. yüzyıl arasındaki 1000 yıllık döneme tarihlendirdi. Giuseppe Orefici bu giysideki desenlerden yola çıkarak Nazcalıların bu şehirde dinsel törenler yaptıklarını varsayıyor. Ayrıca kazılarda rastlanan sarmal kuyuların gelişmiş su şebekesinin parçası olduğu görüldü. Orefici, suyun hayati derecede önemli olduğu bu aşırı kurak coğrafyada dinsel törenlerin su ve bereket etrafında biçimlendiğini düşünüyor.

Son yıllarda uzaktan görüntüleme yöntemleriyle yapılan araştırmalar, Nazca'daki yer çizimlerinin sayısının 1500'den fazla olduğunu ortaya koydu. Yaklaşık 3885 km²'lik bir araziye kaplayan çizimlerin çoğu spiral, yamuk, ok, zikzak gibi anlamı bilinmeyen geometrik figürlerden oluşuyor. Bunun yanında kuş, balık, jaguar, maymun gibi hayvan motifleri; ağaç, çiçek gibi bitki motifleri; insan figürleri ve hayal ürünü olduğu düşünülen birtakım yaratık çizimleri de var. En büyük boyuttaki yer çiziminin çapı 300 metreden fazla ve birkaç kilometre uzunluğunda.

Öte yandan, Nazca Çölü'ndeki toprağın üst katmanı demir oksitli olduğu için alttaki toprak katmanına göre daha koyu renkli. Dolayısıyla üstteki toprak kazındığında alttaki açık renkli toprak ortaya çıkıyor ve çarpıcı bir zıtlık yaratılıyor. Bu sayede, toprağa kazınan desenler kolaylıkla fark ediliyor. Bilim insanlarına göre, Nazca çizgilerinin yaklaşık 2400 yıl boyunca korunmasında bölgenin kuraklığı, rüzgâr almayışı ve sıcaklığın görece sabit olması etkili olmuş.

Peki, Nazcalılar bu yer çizimlerini ne amaçla yaptılar? Bilim insanları bu soruyu desenleri yorumlayarak cevaplamaya çalışıyor ve farklı görüşler ileri sürüyor.

Dr. Emine Sonnur Özcan/TÜBİTAK Bilim Genç
(Kısaltılmıştır.)

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	FİKİRLER ÇARPIŞIYOR
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	Güç
SÜRE:	40 dk. + 40 dk. + 40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Sosyoloji, münazara konusuna göre tüm disiplinler.
BECERİLER:	Okuma, konuşma, dinleme/izleme, bilgi ve teknoloji okuryazarlığı, yaratıcı düşünme, eleştirel düşünme, problem çözme, grupla çalışma, ikna

KAZANIMLAR

Okuduklarını yapılandırma

Okuduklarından hareketle farklı bakış açıları geliştirir.

Dinlediklerini/izlediklerini anlama

Dinledikleri/izledikleri arasındaki farklı bakış açılarını değerlendirir.

Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen ikna edici unsurları belirler.

Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgi ve düşüncelerin tutarlılığını sorgular.

Hazırlıklı Konuşma

Hazırlıklı konuşmalar yapar.

Bir konu hakkında kaynakları etkin kullanarak araştırma yapmaları sağlanır.

Konuşmalarında içeriğe uygun temel kavramları kullanmaları sağlanır.

Dinlediklerinden/izlediklerinden, okuduklarından yaptıkları çıkarımlarla/edindikleri bilgilerle konuşmalarını zenginleştirmeleri sağlanır.

Duygu ve düşüncelerini ikna edici bir biçimde sunar.

Konuşmalarında metinler arası ilişkilerini kullanır.

Konuşmalarında seçkin kişilerin (bilim, sanat, spor vb. alanlarda öğrencilere örnek olabilecek kişilerin) hayatlarından alıntılar yapar.

Konuşmasına yönelik sorulara ikna edici cevaplar verir.

Konuşması/sunumuyla ilgili öz eleştiri yapar.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Beyin fırtınası, grup çalışması, soru-cevap, araştırma-inceleme, münazara

ARAÇ-GEREÇLER: Kâğıt, kalem, bilgisayar, internet, münazara konusunun içeriğine uygun kaynak kitaplar

HAZIRLIKLAR: Öğretmen tarafından grubun özellikleri, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda münazara yönelik tez ve antitez konuları belirlenir.

KAVRAMLAR: Münazara, tez, antitez, savunma, jüri

ÖN BİLGİLER: Münazara kavramını bilir.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: İçerik, ürün ve ortam farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğretmen tarafından, “Sorduğu sorular kişi hakkında fikir verir. Verdiği cevaplar kişi hakkında fikir verir.” tez ve antitezi öğrencilere yöneltilerek hangisinin doğru olduğunu düşünmeleri için süre verilir. Onlardan düşüncelerini örneklerle açıklamaları istenir. Yapılan açıklamalar sonrası fikrini değiştiren olup olmadığı sorulur.

Farklı fikirlerin konuşulup tartışılması ile ortaya yeni fikirler çıkabileceği vurgulanarak grup hâlinde yapılan hazırlıklı konuşmaların bu amaca hizmet ettiği belirtilir.

Grup hâlinde yapılan hazırlıklı konuşmaların faydaları ile ilgili beyin fırtınası yapılır. Cevaplar tahtaya not edilir.

Daha sonra grup hâlinde yapılan hazırlıklı konuşma türlerinden münazara üzerinde çalışılacağı ifade edilir ve münazara ile ilgili bilgileri sorgulanır.

Münazara kavramı ve özellikleriyle ilgili olarak internet ya da kaynak kitaplar kullanılarak 10 dakika araştırma yapma süresi verilir. Süre bitiminde elde edilen bilgilerden hareketle öğretmen konuyu detaylandırır.

Daha sonra uygulama aşamasına geçilir.

Uygulama aşamasında öğrenciler tez grubu, antitez grubu ve jüri olarak 3 gruba ayrılır. Öğretmen de münazara başkanı olarak sürece dâhil olur. Gruba ayırmada gönüllülük esas olabileceği gibi öğrenci özelliklerine göre öğretmen tarafından da karar verilebilir ancak jüri en az 2 kişiden oluşmalı, öğretmen jüri olarak da puanlamaya dâhil olmalıdır. Gruplara ayırmada küçük oyunlar da (oturma düzenine göre sırayla 1-2-3 sayıları söylenir, 1'ler bir grup 2'ler bir grup gibi) kullanılabilir.

Gruplar belirlendikten sonra görev kartlarında-
ki bilgiler öğrencilere açıklanır.

Notlar:

GÖREV KARTLARI

Tez Grubu	Antitez Grubu	Jüri
- Grup başkanı/sözcüsünü belirlemelisiniz. - Tezinizi savunabilmek için araştırma ve hazırlık yapmalısınız. - Tezinizi doğrulamaya yönelik örnekler vermeli, alıntılar yapmalı, belge, resim vb. kanıtlar sunmaya özen göstermelisiniz. - Antitezi çürütebilmek için kanıtlar ve örnekler hazırlamalısınız. - Grup içinde görev dağılımı yapmalısınız, kimin ne söyleyeceğini planlamalısınız. - Aynı sözleri, örnekleri vb. tekrar etmekten kaçınmalısınız. - Türkçeyi doğru ve etkin kullanmalısınız. - Konuşma kurallarına dikkat etmelisiniz. - Beden dili ile konuşmanızın tutarlılığına dikkat etmelisiniz. - Nezaket kurallarına uymalısınız. - İkna tekniklerini kullanmanın sağlayacağı avantajları unutmayınız.	- Grup başkanı/sözcüsünü belirlemelisiniz. - Antitezinizi savunabilmek için araştırma ve hazırlık yapmalısınız. - Antitezinizi doğrulamaya yönelik örnekler vermeli, alıntılar yapmalı, belge, resim vb. kanıtlar sunmaya özen göstermelisiniz. - Tezi çürütebilmek için kanıtlar ve örnekler hazırlamalısınız. - Grup içinde görev dağılımı yapmalısınız, kimin ne söyleyeceğini planlamalısınız. - Aynı sözleri, örnekleri vb. tekrar etmekten kaçınmalısınız. - Türkçeyi doğru ve etkin kullanmalısınız. - Konuşma kurallarına dikkat etmelisiniz. - Beden dili ile konuşmanızın tutarlılığına dikkat etmelisiniz. - Nezaket kurallarına uymalısınız. - İkna tekniklerini kullanmanın sağlayacağı avantajları unutmayınız.	- Grupları değerlendirmek için puanlama cetveli hazırlamalısınız. Bu aşamada araştırma yapmalı ve kontrol amaçlı olarak öğretmeninizden destek almalısınız. - İyi bir dinleyici olmalısınız. - İyi bir izleyici olmalısınız. - Tarafsız ve objektif olmalısınız. - Puanlama cetvelinde Türkçenin doğru kullanımı, yaratıcılık, konuya uygunluk, nezaket kuralları, konuşma kuralları, beden dili, süre kullanımı vb. unsurlara yer vermeyi unutmamalısınız. - Sonuçlara itiraz durumunda verdiğiniz puanların sebeplerini açıklamaya hazır olmalısınız. - Nezaket kurallarına uymalısınız. - Her konuşmacıyı ayrı ayrı puanlamanız gerekmektedir.

Görev kartlarındaki bilgiler paylaşıldıktan sonra tez ve antitez grubuna münazara konuları söylenir. Öğrenci grupları değişikçe grup özelliklerine bağlı olarak farklı münazara konuları kullanılması tavsiye edilmektedir.

Öğrencilere hazırlık yapmaları için yönlendirmeler ve gerekirse kaynak tavsiyesi yapılmalıdır.

ÖRNEK

Tez	Antitez
İnsanların kurallara uygun davranması eğitimden kaynaklıdır.	İnsanların kurallara uygun davranması eğitimden değil cezalardan kaynaklıdır.

Münazara ile ilgili olarak dikkat edilmesi gerekenler şunlardır:

- Münazaraya hangi grubun başlayacağı kura ile belirlenir.
- Söze grup başkanı/sözcüsü başlar.
- Her öğrencinin en az üçer dakikalık konuşma süresi olmalıdır. (Gruptaki öğrenci sayısına göre süre arttırılabilir.) Süre kullanımı puanlamada göz önünde bulundurulmalıdır.
- Gruplardaki öğrenciler sırayla konuşurlar. (Örneğin tez –antitez-tez şeklinde ilerler.)
- Grup başkanları/sözcüleri en sonda tekrar söz alarak toparlayıcı bir konuşma yapar.
- Gruplar tarafından kullanılacak görseller varsa öğretmen tarafından münazara öncesi içerik uygunluğu bakımından kontrol edilmelidir.
- Puanlama esnasında jüri üyeleri birbirlerinin verdikleri puanları görmemelidir.
- Münazara sonrası ortalama puanlar açıklanmalıdır.

Münazaranın sınıf ortamı dışında konferans salonu veya izleyici imkânı olan bir ortamda gerçekleştirilmesi tercih edilmelidir. Münazara kurallarından farklı olarak jürinin puanlamaya yönelik verdiği kararlar ile ilgili soru sorulabilir, örneklerle açıklama yapmaları istenebilir. Bu aşama değerlendirmeye yönelik kullanılabilir.

Sonraki bir aşama olarak farklı gruplar arası münazara yarışması da yapılabilir.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

- Münazara afişi hazırlanır.
- Tez ya da antitez ile ilgili bilgilendirici metin yazılır.
- Münazaradaki bir an, karikatür olarak çizilir.
- Kısa süreli çalışmalarda görevler ve münazara konusu değiştirilerek münazara tekrarlanır.

DEĞERLENDİRME: Tez ve antitez grubu/jüri grubu öğrencileri için iki ayrı Öz Değerlendirme Formu kullanılır.

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU (Tez ve antitez grubu öğrencileri için)

Etkinlik Adı:

Öğrencinin Adı ve Soyadı:

Grubu:

Ölçütler	Evet	Kısmen	Hayır
Arkadaşlarıma karşı saygılıydım.			
Kaynakları etkin kullanarak araştırma yaptım.			
Okuduklarımdan hareketle farklı bakış açıları geliştirdim.			
Konuşmamda içeriğe uygun temel kavramları kullandım.			
Dinlediklerimden/izlediklerimden, okuduklarımdan yaptığım çıkarımlarla/edindiğim bilgilerle konuşmamı zenginleştirdim.			
Duygu ve düşüncelerimi ikna edici bir biçimde sundum.			
Konuşmamda metinler arası ilişkilerini kullandım.			
Konuşmamda kanıtlar kullandım.			
Konuşmama yönelik sorulara ikna edici cevaplar verdim.			
Dinlediklerim/izlediklerim arasındaki farklı bakış açılarını değerlendirdim.			
Dinlediklerimde/izlediklerimde geçen ikna edici unsurları belirledim.			
Dinlediklerimdeki/izlediklerimdeki bilgi ve düşüncelerin tutarlılığını sorguladım.			
Konuşma kurallarına dikkat ettim.			
Türkçeyi doğru ve etkin kullandım.			
Beden dilim ile konuşmamın tutarlılığına dikkat ettim.			
Nezaket kurallarına uygun davrandım.			
Grup bütünlüğünü korudum.			
Konuşmam/sunumum ile ilgili öz eleştiri yaptım.			

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU (Jüri grubu öğrencileri için)

Etkinlik Adı:

Öğrencinin Adı ve Soyadı:

Grubu:

Ölçütler	Evet	Kısmen	Hayır
Arkadaşıma karşı saygılıydım.			
Puanlama anahtarı için kaynakları etkin kullanarak araştırma yaptım.			
Okuduklarımdan hareketle farklı bakış açıları geliştirdim.			
Dinlediklerim/izlediklerim arasındaki farklı bakış açılarını değerlendirdim.			
Dinlediklerimde/izlediklerimde geçen ikna edici unsurları belirledim.			
Dinlediklerimdeki/izlediklerimdeki bilgi ve düşüncelerin tutarlılığını sorguladım.			
Konuşma kurallarına dikkat ettim.			
Türkçeyi doğru ve etkin kullandım.			
Beden dilim ile konuşmamın tutarlılığına dikkat ettim.			
Nezaket kurallarına uygun davrandım.			
Grup bütünlüğünü korudum.			
Konuşmamda kanıtlar kullandım.			
Konuşmama yönelik sorulara ikna edici cevaplar verdim.			
Tarafsız ve objektif davrandım.			
Adil puanlama yaptım.			
Görevim ile ilgili öz eleştiri yaptım.			

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:

UÇMA HAYALİM VAR

EĞİTİM PROGRAMI:

Destek

TEMA:

İlişkiler/Bağlantılar

SÜRE:

40 dk. + 40 dk. + 40 dk.

DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ: Teknolojik Tasarım, Edebiyat

BECERİLER:

Okuma, yazma, yaratıcılık

KAZANIMLAR

Hikâye Edici Metinler

Hikâye edici metinler yazar.

Yazılarını zenginleştirir.

Yazılarında kelimeleri farklı anlamları ile kullanır.

Yazılarında söz sanatlarına yer verir.

Yazılarında metinler arasılık unsurlarını kullanır.

Yazılarında seçkin kişilerin (bilim, sanat, spor vb. alanlarda öğrencilere örnek olabilecek kişiler) hayatlarından alıntılar yapar.

Yazdıklarını paylaşır.

Öğrencilerin yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul/sınıf panosunda veya güvenilir medya ortamlarında paylaşmaları teşvik edilir.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Yaratıcı okuma, yaratıcı yazma

KAVRAMLAR: Mucit, icat

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA:

Ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğrencilere aşağıdaki sorular sorularak onların duygu ve düşünceleri alınır.

- Uçabilseydiniz nerelere gitmek isterdiniz, niçin?
- Uçmak kelimesinin sizde çağrıştırdıkları nelerdir?
- İnsanların uçma deneyimleri hakkında bildikleriniz nelerdir?

Öğrencilerden Hezârfen Ahmed Çelebi ve Wright Kardeşler ile ilgili metinleri okumaları istenir. Onlardan metni dinlerken empati kurmalarını ve metinlerdeki kahramanların uçma hayalinin ortaya çıkmasında nelerin etkili olduğunu tespit etmeleri istenir.

HEZÂRFEN AHMED ÇELEBİ KİMDİR?

Hezârfen Ahmed Çelebi, uçmayı başaran ilk Türk bilginidir. 17. yüzyılda yaşadığı, 1623-1640 yılları arasında saltanat süren Sultan Dördüncü Murad zamanında, uçuş tasarısını gerçekleştirdiği ve geniş bilgisinden ötürü halk arasında Hezârfen olarak anıldığı bilinmektedir.

Evinde deneylerle uğraşıp çeşitli konularda araştırmalar yapan Hezârfen Ahmed Çelebi İsmail Cevheri adlı bir başka Türk bilginini örnek alarak bugünkü hava taşıtlarının ilkel şeklini gerçekleştirmiştir. Kuşların uçuşunu inceleyerek tarihî uçuşundan önce hazırladığı kanatlarının dayanıklılık derecesini ölçmek için, Okmeydanı'nda deneyler yapmıştır. Bir sabah kıyılarda biriken İstanbul halkının gözleri önünde, Galata Kulesi'nden kendisini boşluğa bırakarak kanatlarını hareket ettirerek boğazı aşmış ve Üsküdar semtine inmiştir.

WRIGHT KARDEŞLER

1903 yılının bir kış gününde, Kuzey Carolina'nın ücra Outer Banks Bölgesi'nde, Ohaiolu iki erkek kardeş, Wilbur ve Orville Wright tarihin gidişatını değiştirdi. İlk ağır, motorlu ve pilot taşıyan makineyle uçuş çağı başladı.

Bu adamlar kimdi ve uçmayı nasıl başarmışlardı? Wilbur ve Orville, ticari başarıyı yakalamış iki eğitimsiz bisiklet tasarımcısı olmanın çok ötesinde, yetiştirilme tarzlarına dayanan olağanüstü cesaret ve azim sahibi, çok çeşitli entelektüel ilgi alanlarına ve bitmek tükenmek bilmeyen bir meraka sahipti. Yaşadıkları evde ne elektrik ne de su tesisatı vardı. Ama babaları tarafından temin edilmiş bolca kitap bulunuyordu ve asla okumaktan vazgeçmediler.

Birlikte çalıştıkları zamanlarda, üstesinden gelemeyecekleri hiçbir problem yoktu. Wilbur şüphesiz bir dâhiydi. Orville çok ender görülen bir mekanik beceriye sahipti. Eğitimlerinin lise düzeyinde kalması, paralarının çok az olması onları uçuşa geçmek konusundaki hayallerinden asla vazgeçirmedi. Hiçbir şey, hatta her seferinde yeni icatlarına kalkıştıklarında göze aldıkları ölüm tehlikesi bile bunu yapamadı.

<https://www.dr.com.tr/Kitap/Wright-Kardesler>

Öğrencilere metni dinlerken neler hissettikleri, kahramanların yerinde olsalardı böyle durumlar karşısında neler yapacakları ve onların uçuş hayalinin ortaya çıkmasında nelerin etkili olacağı sorularak konuşmaları sağlanır.

Öğrencilere insanların tarih boyunca uçmaya merak duydukları söylenir. Tarihte ilk uçan insanın nasıl uçmuş olabileceği ile ilgili bir araştırma yapmaları için öğrencilere süre verilir. Öğrencilere araştırmalarından elde ettikleri bilgileri sunmaları söylenir.

Daha sonra aşağıdaki görsel gösterilir ve kime ait olduğu belirtilir. Abbas Kasım'ın, Hezarfen Ahmet Çelebi'den 800 yıl önce uçmayı başardığı ve kuş tüylerinden hareketle bir düzenek geliştirdiği anlatılır.

Görsel 15

Öğrencilerden uçuş hayallerini gerçekleştirmek isteyen bir mucit olduklarını hayal etmeleri istenir. Bu hayallerini gerçekleştirmek için Abbas Kasım, Hezarfen Ahmet Çelebi ve Wright Kardeşlerden esinlenerek nasıl bir icat yapacaklarını ve icatlarında kendilerinden önceki bu bilim insanlarından nasıl etkilendiklerini söz sanatlarından da yararlanarak hikâye edici bir metinle anlatmaları istenir. Yazılarında tasarımlarının görsellerini de oluşturmaları istenir. Çalışmalar tamamlandıktan sonra birlikte incelenir ve sınıf panosunda sergilenir.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

- Uçuş deneyimlerini anlatan edebî metinler tespit edilerek bu eserlerin tanıtımlarını içeren bir kitapçık oluşturmaları istenir.

DEĞERLENDİRME: Yansıtıcı Günlük kullanılır.

YANSITICI GÜNLÜK

Öğrencinin Adı ve Soyadı:

No:

Tarih:

1. Konuşmalarımnda nelere dikkat ettim?

2. Tasarım yaparken nelere dikkat ettim?

3. Bu görevi yaparken nerelerde zorlandım?

4. Bu tasarımları tekrar yapsaydım neleri farklı yapardım?

5. Daha iyi nasıl yazabilirim?

KAYNAKLAR

<https://hezarfen.mgm.gov.tr/>

<https://www.dr.com.tr/Kitap/Wright-Kardesler>

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	CÜMLE ZİNCİRİ
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	İlişkiler/Bağlantılar
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Görsel Sanatlar
BECERİLER:	Konuşma, yazma, yaratıcı düşünme

KAZANIMLAR

Hikâye edici metinler

Hikâye edici metin yazar.

Yazılarını zenginleştirir.

Görsellerden hareketle özgün bir metin yazar.

Hazırlıksız konuşma

Duygu ve düşüncelerini bütünlük içerisinde ifade eder.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Soru-cevap, yaratıcı yazma

ARAÇ-GEREÇLER: Kâğıt, boya kalemleri

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğrencilere kâğıt ve boya kalemleri verilir. Öğrencilerden kâğıdı yatay tutmaları, kâğıdın ortasına dikey bir çizgi çekmeleri ve kâğıdın sol tarafında “Çocuk ağladı,” “Özge beğendi,” “Umut okumuştı.” cümlelerini resimle anlatmaları; kâğıdın sağ tarafını ise boş bırakmaları istenir.

Kâğıdın sol tarafındaki resimler tamamlandıktan sonra “Adam hüznünlüydü.” cümlesi tahtaya yazılır. “Bu cümleyi birlikte daha güzel hâle getirebiliriz.” denildikten sonra “Adam hüznünlüydü.” cümlesinin altına alt

alta “Adam çok hüznünlüydü,” “Adam bu akşam çok hüznünlüydü,” “Yaşlı adam bu akşam köpeği kaybaldığı için çok hüznünlüydü.” cümleleri yazılır. Cümlelerin hangisinin daha açıklayıcı, betimleyici olduğu ve nedeni sorularak bir cümledeki kelime sayısı arttıkça anlatımın ayrıntılandığı, açıklandığı vurgulanır.

Öğrencilere “Çocuk ağladı,” “Özge beğendi,” “Umut okumuştı.” cümleleri verilerek cümleleri genişletmeleri istenir.

Cümleler okunduktan sonra etkinliğin başında verilmiş olan kâğıdın boş kalan tarafına genişletilmiş olan cümlelerin resmini yapmaları istenir. Resimler paylaşılır ve kâğıdın her iki tarafındaki farkların tüm öğrenciler tarafından açıklanması için onlara söz verilerek öğrencilerin konuşmaları sağlanır.

Her öğrenciye boş bir kâğıt verilerek cümle zinciri ile bir hikâye oluşturacakları söylenir ve genişletmiş oldukları cümlelerin birinden yola çıkarak bir giriş cümlesi yazmaları istenir. Cümleyi yazan her öğrenci kâğıdı sağındaki arkadaşına verir. Herkes birer cümle ekleyerek kâğıdı tekrar sağındaki arkadaşına verir. Hikâyeler tamamlandıktan sonra okunur ve cümlelerin dil bilgisi ve anlam bakımından doğrulukları değerlendirilir.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

- Öğrencilere bazı görseller (karikatür, fotoğraf, sembol/işaret vb.) verilerek bunları yazıyla anlatmaları istenir.

DEĞERLENDİRME: Etkinlik Değerlendirme Formu kullanılır.

ETKİNLİK DEĞERLENDİRME FORMU

Öğrencinin Adı ve Soyadı:

Ölçütler	Evet	Kısmen	Hayır
Gözlem becerisine yönelik özellikler taşımaktadır.			
Kurgu tutarlıdır.			
Cümleler ayrıntılıdır.			
Olaylar bir plan dâhilinde verilmiştir.			
Başlık, içeriği yansıtmaktadır.			
Metin akıcıdır.			
TOPLAM			

Notlar:

.....

.....

.....

.....

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	ATASÖZÜ AVİ
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	İlişkiler/Bağlantılar
SÜRE:	40 dk. + 40 dk. + 40 dk.
BECERİLER:	Okuma, konuşma, yazma, yaratıcı düşünme, iş birlikli çalışma (grupla çalışma), sosyal beceri (sorumluluk)

KAZANIMLAR

Okuma yöntem ve teknikleri

Okuma yöntem ve tekniklerini uygular.

Okuduklarını yapılandırma

Okuduklarından hareketle farklı bakış açıları geliştirir.

Okuduklarını anlamlandırma

Okuma çalışmalarının ne kadar amaca ulaştığını sorgular.

Söz varlığını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapar.

Beden dili

Beden dilini etkili ve uygun bir şekilde kullanır.

Beden dilini sahne sanatlarında kullanır.

Hazırlıklı konuşma (bireysel/karşılıklı/grup)

Hazırlıklı konuşmalar yapar.

Hikâye Edici Metinler

Hikâye edici metin yazar.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Yaratıcı yazma, not alarak okuma, canlandırma

ARAÇ-GEREÇLER: Kâğıt, kalem, ekteki çalışma kâğıtları

HAZIRLIKLAR: Ek'teki materyaller öğrenci sayısı kadar çoğaltılmalıdır.

KAVRAMLAR: Atasözü

ÖN BİLGİLER: Atasözlerini bilir.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA:

İçerik farklılaştırma

TEMA: İlişkiler, bağlantılar

ÖĞRENME - ÖĞRETME SÜRECİ

Öğretmen aşağıdaki fıkrayı anlatır:

Bir kış günü sabaha kadar yağan kar, dört bir yanı kaplar. Nasrettin Hoca erkenden kalkıp kapı dışarı çıkınca bir de bakar ki kar, dam boyu olmuş. Dam çöker endişesiyle telaşlanır. Kar küreğini alıp dama çıkar ve damı temizlemeye başlar. Bir süre sonra dengesini kaybedip damdan aşağıya düşer. Nasrettin Hoca'nın sesine toplanan konu komşu, hısım akraba, "Aman nasıl olmuş? Ayağı mı, kolu mu kırılmış? Doktora götürelim! Kırıkçı çağıralım!" derken Nasrettin Hoca: "Ben doktor falan istemem. Bana damdan düşen birini getirin." der.

“Bu fıkrada bir atasözü var mıydı?” sorusu sorulur. Öğrencilerin cevapları alındıktan sonra fıkrada geçen “Damdan düşenin hâlini damdan düşen bilir.” atasözünün ne anlama geldiği sorulur. İnsanların yaşam tarzlarının dildeki söylemlere etkisi vurgulanır.

Öğrenciler sayıya göre iki ya da üç gruba ayrılır. Gruplardan, bildikleri bir atasözünün çıkış hikâyesini birlikte kurgulamaları ve sunmaları için kısa bir senaryo yazmaları istenir. Gruplar hazırladıkları senaryoları canlandırırlar.

Grubun seviyesine göre öğretmen tarafından Ek 1 ya da Ek 2'deki metin gruplara dağıtılır. Bu metinlerin yanı sıra yine grup seviyesine göre Ek 3 verilebilir. Öğrencilerden metne bir başlık yazmaları ve metnin içine saklanmış atasözlerini bulmaları istenir.

“Siz de grup çalışmanızla, bir atasözünü metnin içine saklayın.” denilir ve öğrencilere metin oluşturmaları için süre verilir. Gruplar metinlerini yazmış oldukları kâğıtları değiş tokuş yaparlar ve metnin içine saklanmış olan atasözlerini bulmaya çalışırlar.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

- Çift alanda tanımlanmış öğrenciler için atasözleri bir şarkının ya da bir resmin içine saklanır.
- Metinden bulunan atasözlerinin anlamı araştırılır.
- Aynı etkinlik deyimlere uyarlanır.
- Öğretmen başka atasözleri vererek gruplardan/öğrencilerden atasözlerini sözsüz anlatmalarını (pantomim) ister.

DEĞERLENDİRME: Gruplardaki öğrenciler, Grup Değerlendirme Formu'nu birlikte doldurmalıdır.

Notlar:

GRUP DEĞERLENDİRME FORMU

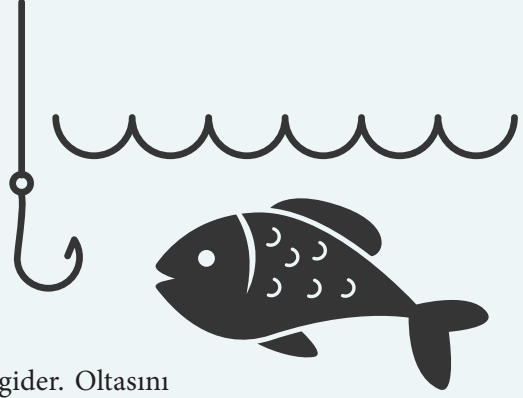
	Ölçütler	Evet	Kısmen	Hayır
1	Grup üyeleri birbirlerinin düşüncelerini dinler.			
2	Grup üyeleri görüşlerini rahatlıkla ifade eder.			
3	Grupta birbiriyle çatışan görüşler olduğunda, gruptakiler bunları tartışmaya açar.			
4	Grup üyelerinin her biri çalışmalarda aktif rol alır.			
5	Grup üyeleri birlikte çalışmaktan hoşlanır.			
6	Grup üyeleri ihtiyaç duyduklarında birbirinden yardım ister.			
7	Grup üyeleri, çalıştıkları konuda ortak bir görüş oluşturur.			
8	Grup üyeleri bilgileri birbirleri ile paylaşır.			
9	Grup üyeleri birbirlerini takdir eder.			
10	Grup üyeleri birbirlerini cesaretlendirir.			

ÜRÜN DEĞERLENDİRME FORMU

Ölçütler	Evet	Kısmen	Hayır
Paragraflar anlam bakımından bütünlük oluşturmaktadır.			
Kelimelerin tamamı kullanılmıştır.			
Metin; serim, düğüm ve çözüm bölümlerini içermektedir.			
Metnin başlığı uygundur.			

EK 1

Çok eski zamanlarda deniz kenarına kurulmuş güzel **bir** köye **ipte** yaptığı tehlikeli hareketlerle ün salmış bir **cambaz** gelir. Köyü o kadar çok sever ki oraya yerleşir. **Köy** halkı da onu hemen sever ve kabullenir. Komşuları ona yardımcı **olur**, evini birlikte kurarlar. Bahçesine de kümes yapıp ona **tavuk**, horoz, **kaz** verirler. Komşuları cambaza köyün çevresini tanıtır, **kılavuz** olurlar.

Cambaz bir sabah balık tutmak için deniz kıyısına gider. Oltasını **denize** fırlatır. Uzun zaman bekler ama olta hareket etmez. Öğlene doğru şansı açılır. Oltanın ipi hareket etmeye başlar. İp oynar **oynamaz** cambaz heyecanla yerinden kalkar ve “Oltanın ucundan hangi **balık gelecek?**” diye yavaş yavaş oltayı çekmeye başlar. Oltanın ucundaki balığı görünce çok sevinir. Tam o sırada bir ses duyar. Fısıltıya benzeyen sesin geldiği yöne bakınca bir yılan görür. Çok korkar. İster **istemez** oltayı elinden fırlatır. **Yerden iki büyük** taş alıp **yılana** atar. **Kaçan** yılanın ardından bakarken oltanın denize düştüğünü görmez. O sırada komşularından biri onu ve **düşen** oltayı görüp bağırır: “Cambaz! Cambaz! Oltan gidiyor!” **Görünen** odur ki cambaz hem balıktan hem oltadan olmuştur.

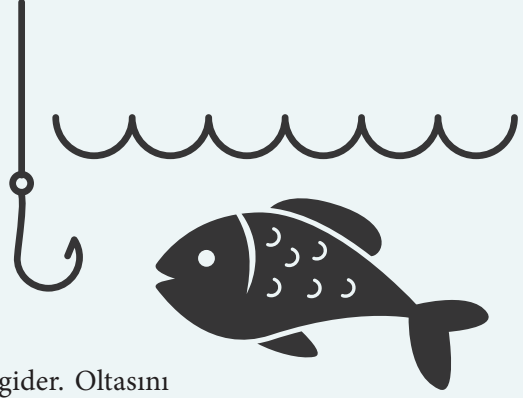
Komşusu cambazın çok üzüldüğünü görünce yanına yaklaşır, “Üzülme! Bu köyde herkesin yedik oltası olur. Sana yeni bir olta yapana kadar herkes seninle oltasını paylaşır. Hem burada ihtiyacı olandan hiçbir şey **esirgenmez.**” der. Bu sözler üzerine cambaz komşusuna **sarılır**, teşekkür eder ve “**Komşu komşunun külüne muhtaçtır.**” der.

Neslihan YILDIZ

EK 2

.....

Çok eski zamanlarda deniz kenarına kurulmuş güzel bir köye ip te yaptığı tehlikeli hareketlerle ün salmış bir cambaz gelir. Köyü o kadar çok sever ki oraya yerleşir. Köy halkı da onu hemen sever ve kabullenir. Komşuları ona yardımcı olur, evini birlikte kurarlar. Bahçesine kümes yapıp ona tavuk, horoz, kaz verirler. Komşuları cambaza köyün çevresini tanıtır, kılavuz olurlar.

Cambaz bir sabah balık tutmak için deniz kıyısına gider. Oltasını denize fırlatır. Uzun zaman bekler ama olta hareket etmez. Öğlene doğru şansı açılır. Oltanın ipi hareket etmeye başlar. İp oynar oynamaz cambaz heyecanla yerinden kalkar ve “Oltanın ucundan hangi balık gelecek?” diye yavaş yavaş oltayı çekmeye başlar. Oltanın ucundaki balığı görünce çok sevinir. Tam o sırada bir ses duyar. Fısıltıya benzeyen sesin geldiği yöne bakınca bir yılan görür. Çok korkar. İster istemez oltayı elinden fırlatır. Yerden iki büyük taş alıp yılanı atar. Kaçan yılanın ardından bakarken oltanın denize düştüğünü görmez. O sırada komşularından biri onu ve düşen oltayı görüp bağırır: “Cambaz! Cambaz! Oltan gidiyor!” Görünen odur ki cambaz hem balıktan hem oltadan olmuştur.

Komşusu cambazın çok üzüldüğünü görünce yanına yaklaşır, “Üzülme! Bu köyde herkesin yedek oltası olur. Sana yeni bir olta yapana kadar herkes seninle oltasını paylaşır. Hem burada ihtiyacı olandan hiçbir şey esirgenmez.” der. Bu sözler üzerine cambaz komşusuna sarılır, teşekkür eder ve “Komşu komşunun külüne muhtaçtır.” der.

Neslihan YILDIZ

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	TAHMİN ET BAKALIM
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	İlişkiler/Bağlantılar
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Edebiyat, Teknolojik Tasarım
BECERİLER:	Dinleme/izleme, konuşma

KAZANIMLAR

Dinleme/izleme yöntem ve teknikleri

Dinleme/izleme yöntem ve tekniklerini uygular.

Dinlediklerini/izlediklerini anlama

Dinlediklerinden/izlediklerinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapar.

Dinlediklerini/izlediklerini ön bilgileriyle karşılaştırır.

Dinlediklerindeki/izlediklerindeki metinler arası ilişkilerini fark eder.

Gönderge, alıntı, aşırma, anıştırma, öykünme(-pastiş), yansılama(parodi), alaycı dönüştürümleri belirlemeleri sağlanır.

Hazırlıksız konuşma

Vurgu, tonlama ve duraklara dikkat ederek konuşur.

Akıcı ve anlaşılır bir dille hazırlıksız konuşma yapar.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Soru-cevap, sunum, araştırma, akıl yürütme, oyunla öğretim

ARAÇ-GEREÇLER: Oyun kartları, Mukavva

ÖN BİLGİLER: Öğrenciler Nasrettin Hoca, Keloğlan, Hacivat ve Karagöz hakkında bilgi sahibidir.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: Ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğretmen, öğrencilere aşağıdaki metni okumadan önce onlardan masallar ve millî karakterlerle ilgili bir oyun tasarlasalar içerisinde neler olabileceği ile ilgili görüşlerini alır. Ardından aşağıdaki metni okur.

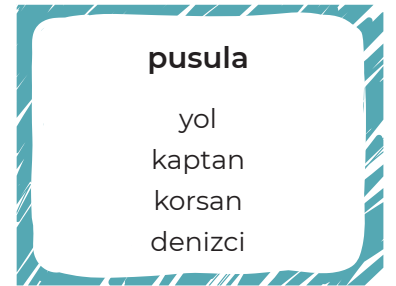
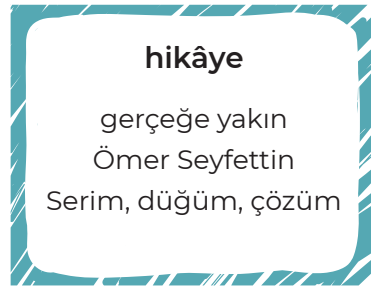

Evvel zaman içinde kalbur saman içinde, develer tellal, pireler berber iken ben anemin beşiğini tıngır mıngır salları iken, babam sallandı beşikten annem düştü eşikten. Ülkenin birinde Keloğlan adında biri yaşarmış. Keloğlan bir gün elinde anasının hazırladığı heybe ile “Ben bir garip Keloğlan’ım, eşeğimin yok palanı, varım yoğun doğrudur hiç de sevmem ben yalanı.” şarkısını söyleyerek şehre gidiyormuş. Uzaklardan bağrışmalar duymuş Keloğlan. Sesin geldiği yere yönelmiş ki bir de ne görsün Hacivat ile Karagöz her zamanki gibi tartışıyor. Keloğlan “Bre cavcavlar bırakın kavgayı da buraya gelin hep beraber anamın hazırladığı heybedeki yemekleri karşıdaki göl kenarında yiyelim, demiş. Gölün yanına gelince Nasrettin Hoca’yı görmüşler. Aman hocam canım hocam burada ne yapıyorsun, diye sormuşlar. Hoca da göle maya çalışıyordum.” demiş.

Öğrencilere hikâyedeki karakterlerle veya kendi buldukları diğer masal ve hikâye karakterleri ile ilgili “Tahmin Et Bakalım” adlı bir oyun oynayacaklarını ancak bir sorun olduğunu ve tahmin kartlarının hazır olmadığını, bu kartların kendilerinin hazırlaması gerektiği söylenerek aşağıdaki tablo verilir. Öğrencilere, bu karakterler, türler ve değerlerle ilgili kart hazırlayabilmeleri için araştırma yapmaları gerektiği ve ekteki formata uygun şekilde doldurmaları belirtilir.

Öğrenciler, yaptıkları araştırma sonucuna göre tabloyu doldurur ve kelime kartlarını hazırlar. Tablodan yararlanarak kelime kartlarına yasaklı olan kelimeleri aşağıdaki örnekteki gibi yazar.

	Fiziksel özellikler	Karakteristik özellikler	Kullandığı/ dıkları eşya/ lar	Yardımcı karakterler	Olayın gerçekleştiği mekân/ lar	
KELOĞLAN						
HACİVAT						
KARAGÖZ						
NASRETTİN HOCA						
KURNAZ						
ZEKİ						
.....						

Öğrenciler oyunu tamamlar ve birlikte oynarlar.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

- Öğrencilerden; Keloğlan, Nasrettin Hoca, Hacivat ve Karagöz’ün içinde bulunduğu bir masal yazmaları istenir. Masalda motif kullanılması istenir ve Anadolu masallarında en çok geçen motifleri araştırarak masalın kurgusunu geliştirmeleri istenir.
- Motif, genel olarak aynı ya da farklı eserlerde olduğu gibi tekrarlanan ve tipik bir özellik taşıyan olay örgüsü, anlatım tutumu veya imajlar şeklinde tanımlanabilir. Bütün sanatlarda mevcut olan motif, masal türünde geleneklerde yaşayan ve konuyu belirleyen yapısal özelliklerdir.
- Oyun kartları web araçları ile tasarlanarak kutu oyunu tasarlanabilir.

DEĞERLENDİRME: Ürün değerlendirme formu kullanılır.

DERECELEME ÖLÇEĞİ

Öğrencinin Adı-Soyadı: Tarih:

No:

Ölçütler	1 (Geliştirilebilir)	2 (Orta)	3 (İyi)	4 (Çok İyi)
1. Çalışmanın içeriğinin tam olması				
2. Kartların özgünlüğü				
3. Çalışmanın amaçları karşılaması				
4. Çalışmada çaba harcaması				
5. Yaratıcılığı göstermesi				

Ürünüm hakkındaki değerlendirmelerim:

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	KAHRAMANIM BENİM
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	İlişkiler/Bağlantılar
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
BECERİLER:	Dinleme/izleme, konuşma, yaratıcı düşünme

KAZANIMLAR

Hikâye edici metinler

Metnin yazılış amacını belirler.

Amacına uygun yazma stratejisini belirler.

Hikâye edici metin yazar.

Öğrencilerin serim, düğüm ve çözüm bölümlerinde yazacaklarını belirleyerek bir metin taslağı oluşturmaları, düşüncüyü geliştirme yollarını yazılarında kullanmaları sağlanır.

Öğrencilerin günlük hayattaki gözlem ve deneyimlerine dayanarak hikâyenin konusu ve hikâye unsurlarını belirlemeleri sağlanır.

Hikâyelerinde özgün kahramanlar üretmesi sağlanır.

Öğrencilerin günlük hayattan örnekler vermeleri sağlanır.

Değerlendirmeler doğrultusunda yazılarını düzzenler.

Yazılarını öğretmeninin ve arkadaşlarının görüşlerini dikkate alarak düzeltmeleri sağlanır.

Gereksiz tekrarları düzeltmeleri sağlanır.

Yazdıklarını paylaşırlar.

Öğrencilerin yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul/sınıf panosunda veya güvenilir medya ortamlarında paylaşmaları teşvik edilir.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Soru cevap, güdümlü yazma, yaratıcı yazma

ARAÇ-GEREÇLER: Kalem, kâğıt, akıllı tahta.

HAZIRLIKLAR: Ek 1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.

KAVRAMLAR: Metinler arasılık, kahraman

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: Süreç ve ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğretmen, öğrencilere “Şimdi eğlenceli bir o kadar da heyecanlı bir çalışma yapacağız. Size dağıttığım “Kahramanım Benim” sayfasını inceleyelim. Metindeki kahraman siz olacaksınız ve kendi hikâyenizin kararlarını kendiniz vereceksiniz. İlk seçiminizi yapın, neredesiniz? Sonra dağıtılan Ek 2’deki 1 numaralı kararlardan hangisi sizin kararınızsa onu seçip Ek 1’e yapıştırarak araya istediğiniz cümleleri ekleyip devam edin.” yönergesini verir.

Ek 1 ve Ek 2, öğrencilere dağıtılır ve öğrencilerin dağıtılan çalışmaların (eklerin) incelemeleri istenir. Her öğrencinin Ek 2’ye uygun seçimler yapması, uygun cümleleri keserek Ek 1’e yapıştırması, araya cümle eklemesi ve hikâyeye istediği şekilde devam edip tamamlaması sağlanır.

Yazılan hikâyeler sınıfta okunur. Sınıf tarafından yapılan eleştirilerden hareketle hikâyeler tekrar düzenlenir. Düzenlenmiş hikâyelerden bir kitap oluşturulur.

DEĞERLENDİRME: Öz Değerlendirme Formu kullanılır.

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Adı ve Soyadı:

No:

Tarih:

Ölçütler	Dereceler		
	Hayır	Kısmen	Evet
Yazdığım metin hikâye türünün unsurlarını taşır.			
Yazdığım metnin uygun serim, düğüm ve çözüm bölümleri vardır.			
Yazdığım metnin dili akıcıdır.			
Olaylar bir bütünlük içinde verilmiştir.			
Hikâye, önerilerden hareketle tekrar düzenlenmiştir.			

EK 1

Aşağıdaki metni okuyun ve metnin devam etmek istediğiniz bölümünü seçip öğretmeninizden yardım isteyin. Devamı hangisi olmalı?

KAHRAMANIM BENİM

Ne kadar zamandır burada olduğumu bilmiyorum. Ne yapıyordum? Uykuda mıydım? Gözlerimi açtığımda her yer aydınlıktı. Nerede olduğumu anlayamadım önce. Birileri konuşuyordu, sesler duyuyordum. Sanırım şu an...

- Ormandayım.
- Evdeyim.
- Okuldayım.
- Eski bir santraldayım.
- Büyük bir laboratuvardayım.
- Yeni büyük bir evdeyim.
- Bir otoyoldayım.
- Oyuncak fabrikasındayım.
- Kumsaldayım.
- Derin bir vadinin ortasındayım.

Hangisi senin için daha uygun?

Buraya Yapıştır

Buraya Yapıştır

Buraya Yapıştır

Buraya Yapıştır

EK 2

1. Seslerin geldiği yöne doğru ilerledim.
1. Seslerin geldiği yönün ters tarafına ilerlemeye karar verdim.
1. Seslerin geldiği tarafa gizlice ilerledim.
1. Seslerin ters yönüne beni kimse duymayacak şekilde gizlice ilerledim.
1. Saklandım ve dinledim.

2. Konuşmaları duyamıyordum, biraz daha yaklaşmalıyım.
2. Konuşmaları duyamıyordum fakat yaklaştırmaya niyetim yoktu.
2. Konuşmalar sanırım benim hakkımdaydı.
2. Konuşmalarda sanırım bir kızın ismi geçiyordu.
2. Konuşmalarda sanırım bir çocuğun ismi geçiyordu. İsmi dı.

Konuşmalarda,

3. Bir gazete haberi hakkında konuşuluyordu.
3. Polis telsizinden duyulanlar hakkında konuşuluyordu.
3. Birinin telefonunun dinlendiği ve alınan bilgiler hakkında konuşuluyordu.
3. Planlanan bir olay hakkında konuşuluyordu.

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	HAYVAN, BİTKİ, EŞYA
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	İlişkiler/Bağlantılar
SÜRE:	40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Fen Bilimleri ve Sosyal Bilgiler
BECERİLER:	Dinleme/izleme, konuşma, eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme

KAZANIMLAR

Dinleme/izleme yöntem ve teknikleri

Dinleme izleme yöntem ve tekniklerini uygular.

Dinlediklerini/izlediklerini anlama

Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu ifade eder.

Dinlediklerini/izlediklerini ön bilgileriyle karşılaştırır.

Hazırlıksız konuşma

Dinlediklerinden/izlediklerinden, okuduklarından yaptığı çıkarımlar/edindiği bilgiler ile konuşmalarını geliştirir.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Yaratıcı dinleme, soru cevap, eleştirel konuşma

ARAÇ-GEREÇLER: Kelime kartları

HAZIRLIKLAR: Öğretmen kelimeleri kart olarak kullanacaksa bir çıktısını alıp keser.

ÖN BİLGİLER: Öğrenciler kelime kartlarında yazan hayvanları, bitkileri ve eşyaları bilir.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: İçerik farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğrencilere “Sora sora Bağdat bulunur,” “Danışan dağı aşmış, danışmayan düz yolda şaşmış.” atasözlerini duydunuz mu? Bu atasözlerinde vurgulanmak istenen nedir, soruları sorulur. Öğrencilere şu metin okunur:

“İletişimde en önemli konulardan biri soru sormaktır. Soruyu doğru sormazsak cevap alamayacağımız gibi iletişimi de kesmiş oluruz. Sorunun anlaşılabilirliği büyük önem taşır. Örneğin geçen yıl okunmakta zorlandığı için bize bazı sorunlar yaşatan yazılarımızın okunabilirliğini geliştirmenin yolu nedir, sorusu yerine sadece isteğimize yönelen daha net bir soru sorabiliriz. “Nasıl daha güzel yazarız”, “Daha okunaklı yazmak için neler yapmalıyız?” gibi sorular gereksiz kelimelerden arınmış ve sadece cevaba yönelik sorulardır. Soruları açık sormanın yanı sıra doğru kişiye, doğru zamanda ve doğru sırayla da sormak önemlidir. Bir doktora anlamadığınız hukuk terimlerinden birini ya da bir avukata anlamadığınız tıp terimlerinden birini

ETKİNLİK KONTROL LİSTESİ

Öğrencinin Adı ve Soyadı:

Beceri	Ölçütler	Evet	Kısmen	Hayır
DİNLEME	Metnin konusunu kanıtlar göstererek belirledi.			
	Metne uygun başlık buldu.			
	Verdiği örnekler konuya uygundu.			
KONUŞMA	Konuşmaya doğru soru ile başladı.			
	İlk soruyu takip eden doğru sorular sordu.			
	Bağlama uygun sorular sordu.			
	Parçaları birleştirip bütüne ulaştı.			
	Süreyi verimli kullandı.			

Notlar:

.....

.....

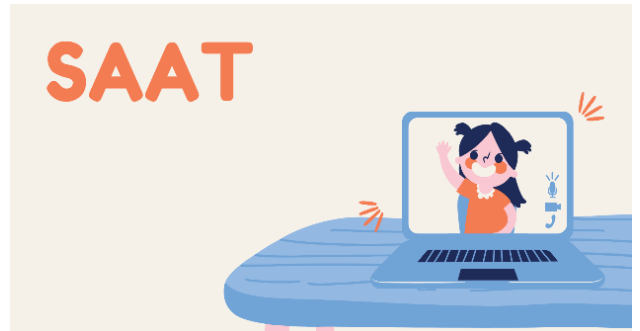
.....

.....

.....

EK

TAVUK

DOMATES

MARUL

KARGA

AHTAPOT

SERÇE

TOKA

ÇİLEK

ISPANAK

YAZI
TAHTASI

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	İL TEMSİLCİSİ
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	İlişkiler/Bağlantılar
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Sosyal Bilgiler
BECERİLER:	Dinleme/izleme, okuma, konuşma, yazma, yaratıcı düşünme, iletişim, girişimcilik

KAZANIMLAR:

Dinleme/izleme yöntem ve teknikleri

Dinleme/izleme yöntem ve tekniklerinden öğrenme stiline uygun olanı seçer.

Dinleme/izleme yöntem ve tekniklerini uygular.

Etkili ve güzel konuşma

Özgün bir konuşma yapar.

Konuşmaya etkili bir başlangıç yapmak için içeriğe uygun soru sorma, şiir okuma, bir fıkrâ, hikâyeye, anı anlatma, özlü sözler söyleme vb. yollara başvurmaları sağlanır.

Konuşmanın içeriğini; deyim, atasözü, veci-ze, terim, alıntı, kısa hikâyeye, anı, şiir fıkra, mizahi, içeriğe uygun soru sorma vb. unsurlarla zenginleştirmeleri sağlanır.

Dinlediklerinden/izlediklerinden, okuduk-larından yaptıkları çıkarımlarla/edindikleri bilgilerle konuşmalarını zenginleştirmeleri sağlanır.

Farklı duygu durumları ile ses tonu arasında bağlantı kurar.

Akıcı ve anlaşılır bir şekilde konuşur.

Beden dili

Beden dilini etkili ve uygun bir şekilde kullanır.

Konuşmacının beden dili ile konuşmasının içeriği arasındaki uyumunu değerlendirir.

Hazırlıklı konuşma

Hazırlıklı konuşmalar yapar.

Bir konu hakkında kaynakları etkin kullanarak araştırma yapar.

Konuşmalarında içeriğe uygun temel kavramları kullanmaları sağlanır.

Dinlediklerinden/izlediklerinden, okuduk-larından yaptıkları çıkarımlarla/edindikleri bilgilerle konuşmalarını zenginleştirmeleri sağlanır.

Öğrencilerin verilen bir konuyu görsellerle destekleyerek sunum hazırlamaları ve prova yapmaları sağlanır.

Duygu ve düşüncelerini ikna edici bir biçimde sunar.

Konuşmalarında metinler arası ilişkilerini kullanır.

Konuşmalarında seçkin kişilerin (bilim, sanat, spor vb. alanlarda öğrencilere örnek olabilecek kişilerin) hayatlarından alıntılar yapar.

Konuşması/sunumuyla ilgili öz eleştiri yapar.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Örnek olay, soru-cevap, güdümlü yazma, mikro öğretim

ARAÇ-GEREÇLER: Kalem, kâğıt, akıllı tahta

HAZIRLIKLAR: Ek, öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.

Cem Öğretir'in "Etkili Konuşma ve Diksiyon Semineri" başlıklı videosu hazırlanır.

KAVRAMLAR: Metinler arası ilişki, alıntı, hikâyeleştirme

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: Süreç ve ürün farklılaştırma**ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ:**

Öğrencilere, öğretmen tarafından “Etkili bir konuşma yapmak için neler gerekir?” sorusu sorulur. Cevaplar tahtaya yazılır. Cem Öğretir’in “Etkili Konuşma ve Diksiyon Semineri” başlıklı videosu izletilir ve “Etkili konuşma yapmak için önem vermemiz gerekenler neler olabilir?” sorusu sorularak videodan çıkarım yapılması beklenir. Cevaplar listelenir.

Öğrencilerden, Türkiye’nin her ilinden çocukların bulunacağı ve her öğrencinin kendi ilini tanıtacağı bir program düzenleneceğini hayal etmeleri söylenir. Bu program için bir konuşma hazırlanması gerektiği belirtilerek, Ek öğrencilere dağıtılır. Öğrencilerin Ek’i incelemeleri için süre verilir.

Öğrencilere Ek’e göre konuşmalarını hazırlayabilecekleri belirtilir. Konuşmalar video olarak kaydedilir. Konuşma sonrasında öğretmen ve öğrenci konuşmacı için önerilerde bulunur. Konuşma tekrar düzenlenir. Düzenlenen konuşma Öz Değerlendirme Formu doldurularak değerlendirilir.

DEĞERLENDİRME: Öz Değerlendirme Formu ve Öğretmen Değerlendirme Formu kullanılır.**ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU**

Adı ve Soyadı:

No: Tarih:

Ölçütler	Dereceler		
	Hayır	Kısmen	Evet
Konuşmama etkili bir giriş yaptım mı?			
Konuşmamda sunum kurallarına uygun davrandım mı?			
Konuşmam ilgi çekici miydi?			
Konuşmanı hazırlarken zorlandığın bölüm neresiydi? Neden?			
Konuşmamı yaparken neler hissettim?			

ÖĞRETMEN DEĞERLENDİRME FORMU

Adı ve Soyadı:

No: Tarih:

Ölçütler	Dereceler		
	Hayır	Kısmen	Evet
Konuşmasında bilgi verdi.			
Konuşmasına hitap ile başladı.			
Etkileyici bir giriş cümlesi kullandı.			
Konuşmasının içeriği etkileyiciydi.			
Paragraflar vardı.			
Son cümle etkileyiciydi.			

KAYNAKLAR: Cem Öğretir, Etkili Konuşma ve Diksiyon Semineri Videosu.**Notlar:**

.....

.....

.....

.....

EK

A ve Soyad:

Tarih:

İL TEMSİLCİSİ KONUŞMASI

Türkiye'nin her ilinden çocukların bulunacağı ve her öğrencinin bir ili tanıtacağı program düzenlenecektir. Sen de istediğin bir ili tanıtacaksın. Etkili bir konuşma yapmak istiyorsun. Konuşmanı tasarla.

Konuşmanda vermek istediğin bilgiler neler olacak?

Bilgi 1:

Bilgi 2:

Bilgi 3:

Bilgi 4:

Konuşmalar çoğu zaman hitap ile başlamalıdır. Konuşmanda kime hitap edeceksin?

.....

.....

Konuşmaların giriş cümleleri, kitapların girişi gibi çok önemlidir. Dinleyicilerin ilgisini çekecek, konuşmanın devamını dinlemelerini sağlayacak, etkileyici bir giriş cümlesi yazın.

.....

.....

Artık etkileyici bir giriş cümle var.

Konuşmanın devamında vermek istediğin bilgileri, hikâye ile destekleme, şahit gösterme, delil gösterme, ikna edici yöntemler; müzik ya da görsel, mizah öğeleri ekleme gibi yöntemler ile konuşmanı daha etkili hâle getirebilirsin. Bunun için aşağıya fikirlerini sırala.

Fikir 1:

.....

.....

Fikir 2:

.....

.....

Fikir 3:

.....

.....

Fikirlerin ile ilgili dinleyicileri nasıl etkileyeceksin? Yazdığın üç fikrin için etkileyici bir ya da iki cümle yazmalısın.

Fikir 1:

.....

.....

Fikir 2:

.....

.....

Fikir 3:

.....

.....

Şimdi bu cümleleri paragraflara dönüştürmelisin. Her etkileyici fikir cümle için bir paragraf yazmalısın.

Fikir 1:

.....

.....

Fikir 2:

.....

.....

Fikir 3:

.....

.....

Artık tüm fikirlerini toplamalı ve insanların aklında kalmasını istediğin bir cümleyi bitiş paragrafına eklemelisin.

.....

.....

Konuşmanı planladın. Şimdi tamamını konuşmanda kullanacağın şekilde bir kâğıda yazabilirsin.

.....

.....

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	KAHRAMANLAR İŞ BAŞINDA
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	İlişkiler/Bağlantılar
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Görsel Sanatlar
BECERİLER:	Okuma, yazma, analiz ve sentez

KAZANIMLAR

Okuduklarını yorumlar.

Metnin yazılış amacını belirler.

Amacına uygun yazma stratejisini belirler

Hikâye edici metin yazar.

Yazılarında metinler arası ilişkileri kullanır.

Alıntı, gönderge ve anırtırmayı kullanır.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Yaratıcı yazma

ARAÇ-GEREÇLER: Kâğıt, kalem

HAZIRLIKLAR: Öğretmen Ek'teki formu öğrenci sayısınca çoğaltmalıdır.

KAVRAMLAR: Hikâye, kişi, zaman, mekân ve olay

ÖN BİLGİLER: Öğrenciler olay yazıları hakkında bilgiye sahip olmalıdır.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: Ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğrencilere hikâyeyi oluşturan unsurlar olduğu söylenir. Öğrencilerden hikâyenin kişilerine, zamanına, hikâyenin geçtiği yere ve olaya dikkat ederek “Ekmek Ağacı” isimli hikâyeyi okumaları istenir.

EKMEK AĞACI

Eskimiş ahşap pencereler artık hırçın rüzgârın içeriye girmesini engellemekte eskisi kadar başarılı değildi. Üzerine kim bilir kaç defa boya vurulmuştu. Tek katlı küçük ev her yıl bakımdan geçer ama bir türlü eksiklikleri bitmezdi. Kimsenin anlam ve remediği bir inat katardı yaşama. Yazın sıcak, kışın soğuk olurdu. Bu yalnız ve inatçı eve bir arkadaş gerektiğini yıllar öncesinden anlamış olacaklar ki kapının önüne bir ağaç dikmişlerdi.

Bu ağacın bir adı bile yoktu. Dört mevsimin hiçbirinde meyve vermeyen, sadece ilkbaharda to-murcuklanan bu ağaç, yazın gölgesinde insanlara ve dört mevsim kuşlara ev sahipliği yapardı.

Sonbahar artık yavaş yavaş elini eteğini çekiyor, yerini kışa bırakıyordu. Atabey içeriye giren soğuk havayla önce irkildi. Yatağının içinde biraz daha büzüldü. Sabah olduğunu anlayınca irkilme yerini güzel bir tebessüme bıraktı. Yatağından çıkmak istemiyordu. Annesinin sesini duydu:

— Atabey, kalk artık!

Yüzünü ekşitti, istemeye istemeye kalktı yataktan. Sesleri duyar duymaz dışarı fırladı. Dışarıda yine cümbüş vardı. Mahallenin en tombul, en sırnaşık kedisi tek katlı evin çatısına çıkmış yıllardır peşinde olduğu fakat bir türlü yakalayamadığı siyah büyük kuşa karşı garip sesler çıkarıyordu. Siyah büyük kuş ise kedinin ağacın dallarına yetişemeyeceğini bilerek onu daha da kızdırıyordu. Bu sahne haftada birkaç kez tekrarlanırdı. Atabey, her defasında bu sahneden ayrı keyif alırdı. Karşılıklı restsleşme dakikalarca sürerdi. Atabey dikkatlice izliyor, bir yandan da farkında olmadan kuşun ve kedinin taklidini yapıyordu. Annesi içeriden bir kez daha seslendi:

— Geç kalana reçel yok!

Atabey koşar adım içeri girdi. Hayatta en sevdiği yiyecek annesinin çekirdeksiz kuru üzümden yaptığı reçeldi. Üzümün o güzel tadına şeker ve anne sevgisi karışınca ne de güzel olurdu. Belki de soğuk kış günleri onu bu denli sağlıklı kılan bu iki-

siydi. Üzümlü reçel ve anne sevgisi....

Atabey güzel bir kahvaltı yaptı. Sofrayı kaldırmasında annesine yardım etti. Sofraya dökülen ek-mek kırıntılarını avucunda topladı. Dışarıya çıkıp ağacın dibinde kuru bir yere bıraktı. Kafasını ağa-cın dallarına doğru kaldırıp seslendi:

— Arkadaşlar kahvaltınız hazır!

Bekledi, kuşlarını çaştı. Hafif bir sesle söylendi.

— Bunca zamandır bana hâla güvenemediniz.

Biraz bekleyip düşündü belki bu kuşlar benden daha büyüktür. Kim bilir neler görmüş geçirmişlerdir. Kaç kötü niyetli çocuk, onların canını almak için sapanlarla taş atmıştır. Avcılar koca koca tüfeklerle ufacak etleri için peşlerine düşmüşlerdir. Kuş dostlarına hak verdi. Ağır adımlarla içeri girdi. Pencerenin önünde yerini aldı. Kuşların büyük bir telaşla ağacın dallarından aşağıya inmelerini, ek-mek kırıntılarını afiyetle yemelerini, anne kuşların gagaları ile yavrularına ekmek taşımalarını büyük bir keyifle izledi. Kuşların ağaç dallarında oynadıkları evcilik Atabey'i çok mutlu etti.

Çok meraklıydı. Aklında cevabını bulamadığı binlerce soru vardı. Sadece insanların mı aileleri vardır? Kuşların da muhakkak olmalıdır. Onlarda karşılıklı konuşur gibi ötüşüyor, yavrularına yiyecek bulup onları kedilerden koruyorlar. Mesela şu tüylerini kabartmış tombul serçe ne kadar da annesine benziyordu. Acaba kuşlar üşüyor mudur? Kar yağdığı zaman biz bile evimizde üşüyoruz. Muhakkak onlar da üşüyordur. Atabey, bu düşünceler ve kuş cıvıltılarının eşliğinde uzaklara çok uzaklara dalıp gitti. Sanki onlardan biriydi. Bazen yavrularını koruyan tombul serçe oldu, bazen ekmek kırıntısı bekleyen yavru serçe.

Akşam olmuştu. Dışarıdan sadece tek bir kuş sesi geliyordu. Bu ses isimsiz ağacın misafirlerinden bülbülün sesiydi. Karanlıkta öten tek kuş bülbüldü. Öyle güzel ötüyordu ki; kimi eski bir şarkıyı anımsıyor, kimi gelecek güzel günlerin hayalini kuruyordu. Atabey ise bu sesleri oyun oynamak için

onu dışarı çağıran bir arkadaşın sesine benzetiyordu. Pencereyi açtı, ağaca göz gezdirdi ama göremedi.

Akşam yemeğinde sofradan topladığı ekmek kırıntılarını küçük avucuna doldurdu. Sessizce kapıyı açtı, dışarı çıktı. Ağacın dibine ekmek kırıntılarını bıraktı.

— Sabahları benden önce uyanıyorsunuz, kahvaltınızı şimdiden hazırladım.

Sessizce eve girdi. Yatağına uzandı, bülbülün güzel sesi eşliğinde renkli rüyalar Atabey'ine kendini bıraktı:

Sabah olmuştu. Göz kapaklarından içeriye beyaz bir güneş sızmaya başladı. Gözünü açtı. Oda her zamankinden daha aydınlıktı. Yatağından kalktı perdeyi açtı. Gece gökleri aydınlatan yıldızlar sanki bütün beyazlıklarını yeryüzüne indirmişti. Her yer bembeyaz bir örtü ile kaplıydı.

Bütün çocuklar gibi karın yağması Atabey'i de mutlu etti. Hemen dışarı çıktı. Küçük elleri ile kapının önünde birikmiş karlara dokundu. İçinde tarifi imkânsız bir sevinç vardı. Üzerine montunu giydi, dışarıya çıktı. Her adım atışında daha da mutlu oluyordu. Karın üzerine bastığında çıkan ses dünyanın en güzel orkestralarını dinlemek kadar özeldi.

Kar yağmaya devam ediyordu. Gözlerini kısarak başını gökyüzüne kaldırdı, el ele tutuşmuş kar tanelerini seyre başladı. Başını isimsiz ağaca doğru çevirdi. Birden kafasını eğdi ve isimsiz ağacın dibine bıraktığı ekmek kırıntılarının üzerini kar tanelerinin kapladığını gördü.

Sevinci boğazına düğümlendi, yerini üzüntü aldı. En sevdiği dostları kuşlar, karın ağırlığıyla eğilmiş ağaç dallarında soğuktan üşümüş ve büzülmüş bir hâlde birbirine sarılmış titrek titrek ona bakıyorlardı. Üşümüş ve acıkmışlardı. Kuşlar ağustos böceği gibi değillerdi elbet daha çalışkanlardı ama onların da yiyecek saklamak gibi bir özellikleri yoktu. Kar toprağı kapladığı zaman yemek bulmaları imkânsızdı. Kar kalkana kadar kuşlar aç mı kalacaktı? Ağacın karşısına geçip uzun uzun düşünmeye başladı. Dostlarını doyurmanın, onlara eski neşelerini geri vermenin bir yolu olmalıydı.

Kar taneleri birbirleri ile yarışarak ağacın dallarına konuyordu. Ağacın dibine yeniden ekmek koymayı düşündü. Kuşlar daha yere inmeden kar ekmeklerin üzerini kapatacaktı. İlk kez çaresizliği yaşıyordu ama yılmadı er geç bir çaresini bulacaktı. Annesi kahvaltıya çağırdı. Kuş dostları açken kahvaltı yapmak istemiyordu. Düşündü, çok düşündü.

Birden hüznü yüzüne güneş gibi bir gülümseme doğdu. Ok gibi yerinden fırladı. Evin kapısını bir hışımla açıp içeri girdi, mutfığa zor yetti. Küçük elleri ile kocaman bir ekmeği aldı. Rafta duran bıçak ile ekmeği bölmeye başladı. Bıçak eline hiç yakışmıyor, beceriksiz hamlelerle bütün bir ekmeği küçük

parçalar hâline getiriyordu. Annesini kızmasından çekindi. Ekmek parçalarını ceplerine doldurdu. Annesi yaramazlık yaptığını düşündü. Ne zaman yaramazlık yapsa böyle sessiz sessiz hareket ederdi. Oğlunu izlemeye başladı.

Atabey evden çıktıktan sonra hızlandı, bir sokakta isimsiz ağacın yanında buldu kendini. Kafasını gökyüzüne doğru kaldırıp tekrar kuşları kontrol etti. Hâlâ ordaydılar. Ağacın gövdesini elleriyle kavradı. Ardı ardına çevik hareketlerle ağaca tırmandı. Kuşlar yapılacak iyiliği sanki seziyor Atabey ne kadar yaklaşırsa da ondan kaçmıyorlardı.

Atabey bin bir zorlukla ağaç dallarını en sivri uçlarına ulaşıyor, cebinden çıkardığı ekmek parçalarını güzelce yerleştiriyordu. Dakikalar geçmiş cebindeki bütün ekmek parçalarını ait oldukları yerlere bırakmıştı. Ağaçtan dikkatli bir şekilde inmeyi başardı. Şöyle bir süslediği ağaca baktı pırıl pırıl parlıyordu. Çok üşümüştü, içeri girdiği an annesinin onu izlediğini fark etti. Annesinin elinden tutup pencerenin önüne sürükledi. Atabey cama yapıştı. Annesi gözlerine inanamıyordu. Ağaçtaki bayramı herkes görmeliydi.

Bütün kuşlar dallardaki ekmekleri afiyetle yiyor, en sevdikleri bayram şarkılarını hep bir ağızdan söylüyorlardı. Yavru kuşlar bile birden büyüyüvermiş, annelerinden yardım almadan kendi karınlarını kendileri doyuruyorlardı. Tek mutlu olan kuşlar değildi; bizim isimsiz ağaç, daha bir büyümüş, dalları daha bir gürleşmişti. Sanki yüzünde bir gülümseme oluşmuştu.

Kuşlardan yayılan mutluluk önce ağaca, pencerelerden odalara nihayetinde Atabey ve annesinin yüreğine doluyordu. Çoğu zaman önünden geçerken fark etmedikleri bu isimsiz ağacın dalları Atabey sayesinde meyvelerle dolmuştu. İsimsiz ağaç bütün heybeti ve meyveleri ile karınları doyan kuşlara sıcak bir yuva şefkati veriyordu. Kuşları ve ağacı izlerken mutluluktan uçan Atabey annesinin güzel yüzüne gülücükler saçarak sordu:

— Anne, bundan sonra bu ağacın ismi ekmek ağacı olsun mu?

Mustafa YOÇURTÇU

Öğrenciler hikâyeyi okuduktan sonra öğrencilerden hikâyeyi yorumlamaları ister. Öğrencilere hikâye unsurları ile ilgili şu bilgiler verilir:

KİŞİ: Metinde geçen olayları yaşayan varlıklara metnin kişileri denir.

MEKÂN: Metindeki olayların geçtiği yere mekân denir.

ZAMAN: Olayların başlaması ile bitmesi arasındaki sürece zaman denir.

OLAY: Metinde geçen yaşantı veya durum metnin olayını oluşturur.

Bu bilgilerden yola çıkarak öğrencilerden okudukları metindeki hikâye unsurlarını belirlemeleri istenir.

Öğrencilere, bir hikâye yazarken hikâye unsurlarını kullanmaları konusunda aşağıdaki bilgiler anlatılır:

KİŞİ

Metnin kişilerinden birisi bizim başkahramanımız olacak. Başkahramanın okuyucu tarafından sevilmesi bizim onu okuyucuya nasıl aktaracağımız ile yakından ilişkilidir. Başkahramanımızı önce biz iyi tanımalıyız.

MEKÂN

Mekânın tanıtılması bir metin yazarı için önemlidir. Mekânımızı belirlerken de bir liste hazırlamak işimizi kolaylaştıracaktır.

“Olay nerede geçiyor?”

“Olayın geçtiği yeri betimleme yöntemi kullanarak okuyucunun zihninde canlandırmak mümkün. Olayın geçtiği yerin fiziki ve coğrafi özelliklerini okuyucuya anlatarak işe başlayabilirsiniz.”

“Metin yazarken metin kişilerinden de yararlanarak mekânın örf ve âdetlerinden, kültürünü oluşturan öğelerden bahsedebilirsiniz. Bu sayede okuyucu, metinde anlatmak istediğin olayı daha iyi anlayacaktır.”

“Olayın geçtiği yerde sosyoekonomik durum nasıldır?”

“Mekânın sosyoekonomik yapısı metnin kişileri ile uyumlu olmalıdır. Bu sayede metninizin inandırıcılığını artırabiliriz.”

“Olayın geçtiği yerin nasıl bir iklimi var?”

“Mekânın iklimini anlatmak da mekân betimlemelerinde sana kolaylık sağlayacaktır. Unutmamalısın ki kişiler ve iklim arasında büyük bir bağ vardır.”

ZAMAN

“Metnin zamanını belirlerken dikkatli olmalısın. Seçtiğin zaman dilimi kahramanının yaşadığı ve metnin geçtiği mekân ile uyumlu olmalıdır. Zamanı kullanırken olayın başlamasından bitişine kadar bir sıralamaya bağlı kalmak zorunda değilsin. Dilediğin zaman geçmişe dönüşler, geleceğe gidişler gerçekleştirebilirsin. Önemli olan zamanı olay örgüsüne uygun kullanmaktır. Zaman unsurunu kullanmadan önce metnin zamanı ile ilgili bazı soruları kendine sorabilirsin.”

“Olayın geçtiği zaman dilimi nedir?”

“Olay günümüzde mi, geçmişte mi yoksa gelecekte mi geçiyor? Bu bilgileri iyi düşünüp kalemle almalısın.”

“Olayın geçtiği zaman diliminin özellikleri nelerdir?”

“Her yüzyılın kendine has özellikleri vardır. Senin metninin geçtiği yüzyılın genel özellikleri nelerdir? Bunu iyi belirlemelisin ki başkahramanın ve mekânın özellikleriyle uyum içerisinde olsun.”

OLAY

“Olayın başkahramana, mekâna ve zamana uygun olması önemlidir. Olayı tasarlarırken bazı sorulara cevaplar bulmak faydalı olacaktır.”

“Olaylar, özgün mü yoksa bildiğin bir metni yeniden mi yorumluyorsun?”

“Olayların özgün olması metnin, okuyucu tarafından beğenilmesini sağlayacaktır. Ayrıca farklı bakış açıları ile olaya bakmak okuyucuyu etkileyecektir.”

“Olaylar merak uyandırıyor mu?”

“Olayların merak uyandırması okuyucuların, eserin tamamını okumasını sağlayacaktır.”

“Olaylar zararlı içerik barındırıyor mu?”

“Eseri oluştururken zararlı içerik ve kötü alışkanlıkları kullanmamalı, eserin içeriğinin okuyucuyu doğruya ve güzele yönlendirmesini sağlamalısın.”

“Olaylar arasında bir uyum var mı?”

“Birden fazla olay içeren metinlerde olaylar arasında bir bağlantı ve uyum bulunmalıdır.”

Öğrencilere Ek'deki çalışma kâğıdı dağıtılır, alışma kâğıdına yönergeye uygun doldurmaları bir metin yazmaları istenir. Öğrencilere yazmaya başlamadan önce yazma amaçlarını ve stratejilerini belirlemeleri hatırlatılır.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ: Oluşturduğunuz hikâyelerden oluşan bir seçki hazırlayıp kitap hâline dönüştürebilirsiniz.

DEĞERLENDİRME: Akran Değerlendirme Formu kullanılır.

AKRAN DEĞERLENDİRME FORMU

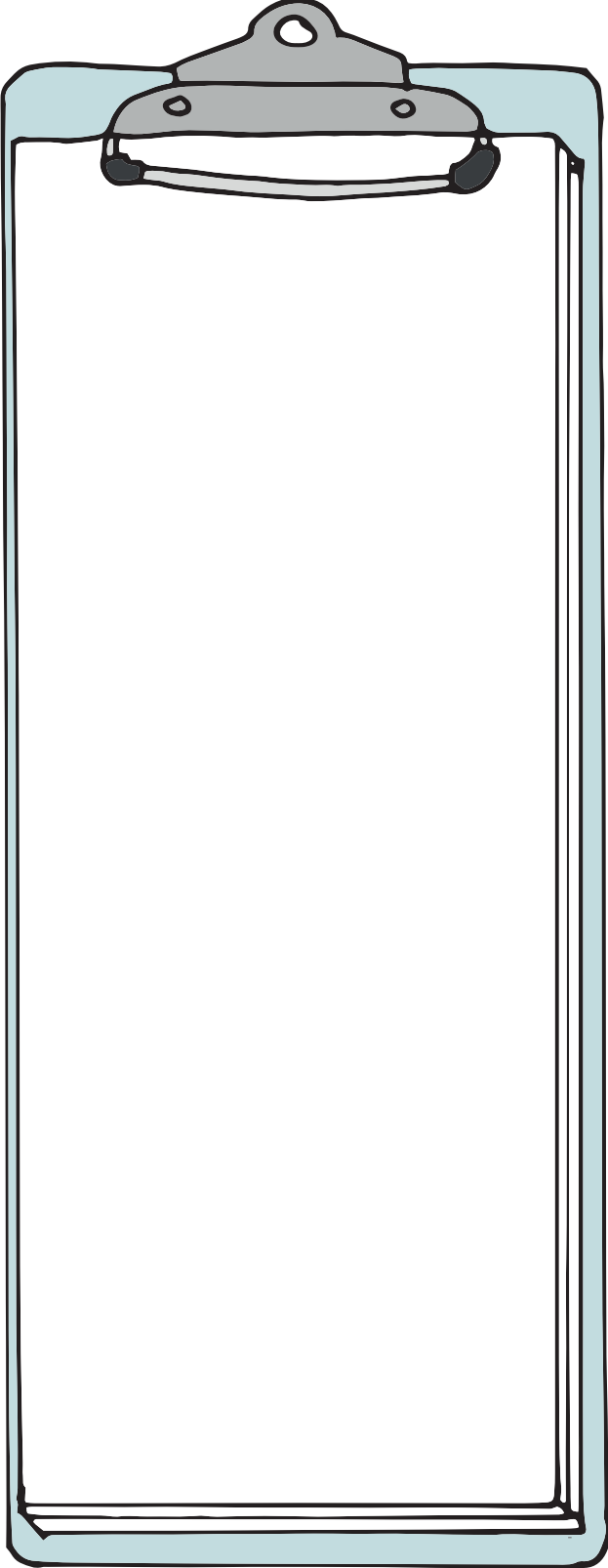
Ölçütler	Uygun	Kısmen Uygun	Uygun değil
Arkadaşım kahramanını ve rakibini çizmiş.			
Arkadaşım kahramanını tanıtmış.			
Arkadaşım kahramanının yaşadığı yeri tanıtmış.			
Arkadaşım kahramanının yaşadığı zamanı tanıtmış.			
Arkadaşımın kahramanı, rakipleri ile mücadele etmiş.			
Arkadaşım hikâyesini etkileyici bir son ile bitirmiş.			
Arkadaşım metinler arasılık unsurlarını kullanmış.			

Ürünüm hakkındaki değerlendirmelerim:

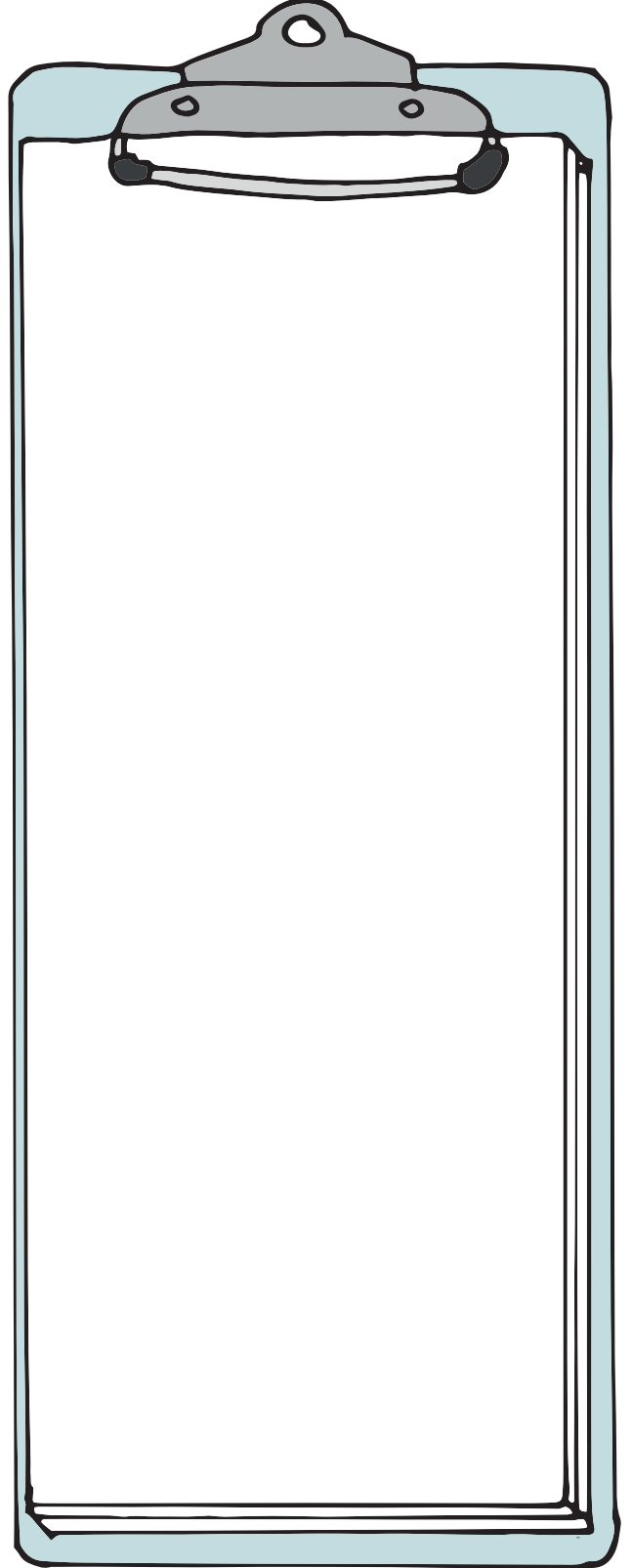

EK 1

Hayalimizdeki kahramanı çizelim.

Hayalimizdeki kahramanın rakibini çizelim.

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	ÖĞREN/ÖĞRET
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	İlişkiler/Bağlantılar
SÜRE:	40 dk. + 40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Sosyal Bilgiler, Psikoloji, Sosyoloji
BECERİLER:	Okuma, dinleme, konuşma, yazma , iletişim , yaratıcı düşünme, eleştirel düşünme, grupla çalışma, sorumluluk alma

KAZANIMLAR

Okuduklarını anlamlandırma

Okuma çalışmalarının amaca ne kadar ulaştığını sorgular.

Okuduklarını inceleme

Okumalarında amacına yönelik bilgi notları oluşturur.

Okuduklarını yapılandırma

Görsel okumalarından çıkarımlarda bulunur.

Dinleme/izleme yöntem ve teknikleri

Dinlediklerinden/izlediklerinden amacına yönelik bilgi notları oluşturur.

Dinlediklerini/izlediklerini anlama

Dinleme/izleme uygulamalarının amaca ne kadar ulaştığını sorgular.

Etkili ve güzel konuşma

Akıcı ve anlaşılır bir şekilde konuşur.

Hazırlıklı konuşma

Konuşmasına yönelik sorulara ikna edici cevaplar verir.

Konuşması/sunumuyla ilgili öz eleştiri yapar.

Hikâye Edici Metinler

Okuduklarıyla ilgili duygu ve düşüncelerini farklı sanat dallarında ifade eder.

Öğrencilerin metne dair duygu ve düşünceleri-

ni resim, müzik, drama vb. çalışmalara dönüştürerek sunmaları sağlanır.

Görsellerden hareketle özgün bir metin yazar.

Görsellerden hareketle çizgi roman, fıkra vb. türlerde metin yazmaları sağlanır.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Yaratıcı düşünme, eleştirel düşünme, ayrılıp-birleşme (Jigsaw) tekniği, grup çalışması, yaratıcı yazma

ARAÇ-GEREÇLER: Bilgisayar, iletişim ile ilgili kaynaklar, internet, kâğıt, kalem

HAZIRLIKLAR: Öğretmen, öğrencilere anlatmak üzere bir iletişim kazası kurgusu hazırlar. Bu kurguda iletişim engellerinden en az birinin ön planda olmasına ve sağlıklı iletişim ciddi bir problem olduğuna dikkat çeker. Ek öğrenci sayısı kadar çoğaltılmalıdır.

KAVRAMLAR: Ayrılıp-birleşme (Jigsaw) tekniği, iletişim, alıcı, gönderici, mesaj/kod, iletişim engelleri, sen dili, ben dili, empati.

ÖN BİLGİLER: Etkinlik esnasında öğretmen kullanılacak teknik ile ilgili bilgi verecektir.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: Ürün ve içerik farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

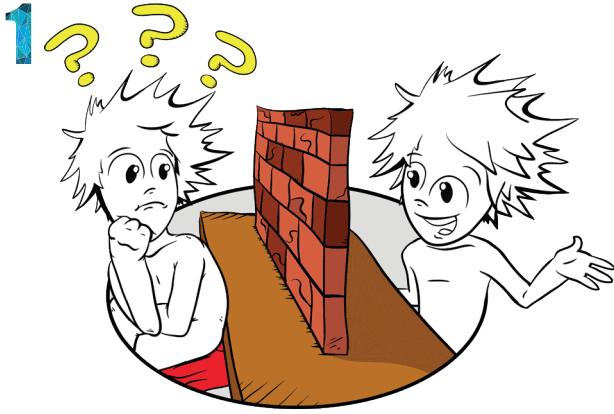
Öğrencilere, iletişim engellerini ön planda tutarak sağlıklı iletişimin ciddi bir problem olduğuna dikkat çeken bir iletişim kazası kurgusu anlatılır. Öğrencilerin benzer durumlarla karşılaşp karşılaşmadıkları sorularak durumları sorgulanır ve konuşmaları için öğrencilere söz hakkı verilir. “İletişim becerileri konusunda kendinizi değerlendirseniz 5 üzerinden kaç puan verirsiniz?” sorusunu sorar ve cevapları not alır.

İletişim becerilerinin hayatın her alanında çok önemli olduğu, bu konuda bilgi düzeyini arttırmaya ve beceri gelişimini sağlamaya yönelik bir çalışma yapılacağı vurgulanır.

Görseller öğrencilere gösterilir ve çıkarımları/yorumlarını birer cümle ile ifade etmeleri istenir.

Görsel 16

Görsel 17

Görsel 18

Öğrencilere iletişim konusunda bir çalışma yapılacağı ve bu süreçte hem öğrenen hem öğretene konumunda olacakları belirtilir. Kullanılacak ayrılıp-birleşme (Jigsaw) tekniği kısaca açıklanır. Öğrenciler iki gruba ayrılır. Öğretmen verilen tablodan gruptaki öğrenci sayısı kadar (örneğin gruplar beşer kişiden oluşmuşsa beş tane) konu başlığı belirler, bu aşamada konu başlıkları birleştirilebilir ya da konu alanı daraltılabilir.

	Konular
1	İletişim ve iletişimin temel öğeleri (Kaynak, mesaj, kanal, alıcı)
2	İletişim süreci (Kodlama, kod açma ve yorumlama, geribildirim, gürültü)
3	İletişim türleri (İçsel/Kişiler arası iletişim (sözlü, sözsüz, yazılı))
4	İletişim engelleri
5	Sen dili-ben dili/empati
6	Etkili iletişim unsurları

Oluşturulan iki gruptaki öğrencilere konular dağıtılır. İki gruptan aynı konuyu alan öğrenciler bir araya gelerek araştırma ve kendi konularını öğrenme sürecine başlarlar. Bu aşamada öğrencilere ortalama 20 dakika süre verilir.

Süre bitiminde her öğrenci kendi grubuna dönerek öğrendiği konuyu grup arkadaşlarına anlatır. Dinleyici konumunda olan öğrencinin amaca yönelik bilgi notları oluşturmaya dikkat edilir. Bu aşama için 15 dakika süre verilir. Süre sonunda Ek 1’de yer alan yönerge öğrencilere dağıtılır. Yönerge doğrultusunda görev tamamlandıktan sonra grupların performanslarını paylaşmaları sağlanır.

“Sizce etkili iletişimde en önemli unsur nedir?”

Bundan sonra iletişimde daha dikkatli olacağınız bir durum tespit ettiniz mi?” soruları sorularak öğrencilerden açıklama yapmaları istenir.

“Edindiğiniz bilgilerden sonra iletişim becerileri konusunda kendinize 5 üzerinden kaç puan verirsiniz?” sorusu ile yorumlama yapmaları sağlanır. Konuşmalarını akıcı ve anlaşılır bir şekilde yapmaları hatırlatılır. Öz Değerlendirme Formu ile değerlendirme yapılır.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

Gruplar, edindikleri bilgileri sunum hâline getirerek diğer grupla paylaşır.

İletişim konulu karikatür çizilir.

Etkili iletişim konulu broşür hazırlanır.

DEĞERLENDİRME: Öz Değerlendirme Formu kullanılır.

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Etkinlik Adı:

Öğrencinin Adı ve Soyadı:

Grup:

	Ölçütler	Evet	Kısmen	Hayır
1	Okuma çalışmalarım amacına ulaştı.			
2	Okumalarım amacıma yönelik bilgi notları oluşturdum.			
3	Görsel okumalarım çıkarımlarda bulundum.			
4	Dinleme/izleme uygulamalarım amacına ulaştı.			
5	Dinlediklerimden/izlediklerimden amacıma yönelik bilgi notları oluşturdum.			
6	Akıcı ve anlaşılır bir şekilde konuştum.			
7	Konuşmama yönelik sorulara ikna edici cevaplar verdim.			
8	Konuşmam/sunumum ile ilgili öz eleştiri yaptım.			
9	Yönergeye uygun hareket ettim.			
10	Görsellerden hareketle özgün bir metin yazdım.			
11	Grupla uyumlu çalıştım.			
12	Sorumluluklarımı yerine getirdim.			
13	Farklı fikirlere saygılı davrandım.			
14	Güçlü yönlerim:			
15	Zayıf yönlerim:			
16	Bu etkinlikte neler öğrendim?			
17	İletişim becerileri konusunda etkinlik başında ve etkinlik sonunda verdiğim puanlar arasında fark var mı? Puanımın farklı olma ya da olmama sebepleri nedir?			

Ekleme istediklerim:

.....

EK 1

YÖNERGE

Çocuklar, iletişim konusunda şu an pek çok bilgi sahibi oldunuz. Aşağıdaki görselleri edindiğiniz bilgileri kullanarak yorumlayacaksınız. Sonrasında ise aşağıdaki görevlerden birini seçmeniz ve bu görevi yerine getirmeniz gerekiyor (Görsellerde belirli bir sıra bulunmamaktadır. Her görsel ayrı değerlendirilebilir ya da siz seçip sıralama yapabilirsiniz.).

1. Konuşma balonları çizerek görsellerde yaşananları dile getirebilirsiniz.
2. Görsellerden hareketle kısa bir hikâye oluşturabilirsiniz.
3. Görsellerden hareketle kısa bir senaryo oluşturabilirsiniz.
4. Canlandırma yapabilirsiniz (Canlandırma yapmak isteyen öğrenciler grup oluşturabilir.).

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	GRAFİK VE TABLOLU-YORUM
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	İlişkiler/Bağlantılar
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Matematik, Bilişim Teknolojileri
BECERİLER:	Konuşma ve okuma, eleştirel ve yaratıcı düşünme

KAZANIMLAR

Okuduklarını anlamlandırma

Grafik, tablo, çizelge vb. ile sunulan bilgileri yorumlar.

Grafik, tablo, çizelge, harita, ilan, afiş, ilaç prospektüsü, ürün etiketi, kullanım kılavuzu gibi metinlerden faydalanılır.

Okuduklarını yapılandırma

Görsel okumalarından çıkarımlarda bulunur.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Anlatım, soru cevap, görsel okuma

ARAÇ-GEREÇLER: Kalem, kâğıt, akıllı tahta

HAZIRLIKLAR: Ek'te verilen grafik ve tablolar önceden hazırlanır.

KAVRAMLAR: Tablo, grafik, istatistik, veri

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğretmen, öğrencilere grafik, tablo, çizelge vb. metinlerin nerelerde, ne amaçla kullanıldığı, günlük hayatımızı nasıl kolaylaştırdığıyla ilgili sorular sorarak onların konuşmalarını sağlar.

Öğretmen, öğrencilere bu derste grafik, tablo, çizelge gibi metinlerden sunulan bilgilerin

nasıl yorumlanacağını, değerlendirileceğini öğreneceklerini söyler. Öğrencilere grafik, tablo, çizelge vb. metinler ile ilgili temel bilgiler verilir.

- Grafik, tablo, çizelge vb. metinler bilgileri daha kolay anlamamıza yarayan şekillerden, görsellerden, istatistiksel verilerden oluşur.
- Başlık; grafik, tablo, çizelge vb. metinlerin konusunu belirtir.
- Grafik, tablo, çizelge vb. metinleri değerlendirirken ön yargılar, verilmeyen hiçbir bilgi değerlendirmeye katılmamalıdır.

Öğrencilerle birlikte Ek'te bulunan grafikler ile tablo sırayla incelenip yorumlanır.

- 1. grafiği incelediğimizde hangi çıkarımlarda bulunabiliriz?

Örnek: Türkiye'deki Kütüphanelerde Bulunan Kitap Sayıları grafiği incelendiğinde örgün ve yaygın eğitim kütüphanelerindeki kitap sayısı, 2020 yılında 34,5 milyon olmuştur.

Üniversite kütüphanelerindeki kitap sayısı düzenli olarak artmıştır.

En az kitap sayısı Millî Kütüphane'dedir.

- 1. grafikten çıkarılamayacak yorumlar nelerdir?

Örnek: Halk kütüphanelerinde en çok roman bulunmaktadır.

2019 yılında örgün ve yaygın eğitim kütüphanelerindeki kitap sayısı, üniversite kütüphanelerindeki kitap sayısının iki katıdır.

En çok kitap alınan kütüphane halk kütüphanesidir.

Öğrenciler tarafından 2 ve 3. grafikler ile tablo aynı şekilde yorumlanır.

Daha sonra öğrencilerden Ek'te verilen "Öğrencilerin Sınıf Kitaplığındaki Kitaplardan Okudukları Sayfa Sayıları" tablosunu sütun grafiğine dönüştürmeleri istenir.

Oluşturulan sütun grafikler paylaşılarak kontrol edilir.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

- Bir afiş, görsel ya da kroki verilerek çıkarılabilecek ve çıkarılamayacak yargılar belirlenir.
- Grafiklerden biri seçilerek bilgilendirici bir metin yazılır.

DEĞERLENDİRME: Dereceli Puanlama Anahtarı kullanılır.

DERCELİ PUANLAMA ANAHTARI

Öğrencinin Adı ve Soyadı:

No:

Tarih:

Ölçütler	Geliştirilmeli (1)	İyi (2)	Mükemmel (3)	Öz Değerlendirme	Öğretmen Değerlendirme
Tablo ve Grafik Yorumlama	Yapılan yorumlarda eksikler var.	Yapılan yorumlar kısmen eksik ama doğru.	Yapılan yorumların tamamı doğru.		
Grafik Oluşturma	Oluşturulan grafikte eksikler var ve anlaşılır değil.	Oluşturulan grafikte bazı eksikler var ama anlaşılır.	Oluşturulan grafik hatasız ve anlaşılır.		
Toplam Puan					

Öğretmen Yorumu:**Bu çalışmanın güçlü yönleri:**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Bu çalışmanın geliştirilmesi gereken yönleri:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

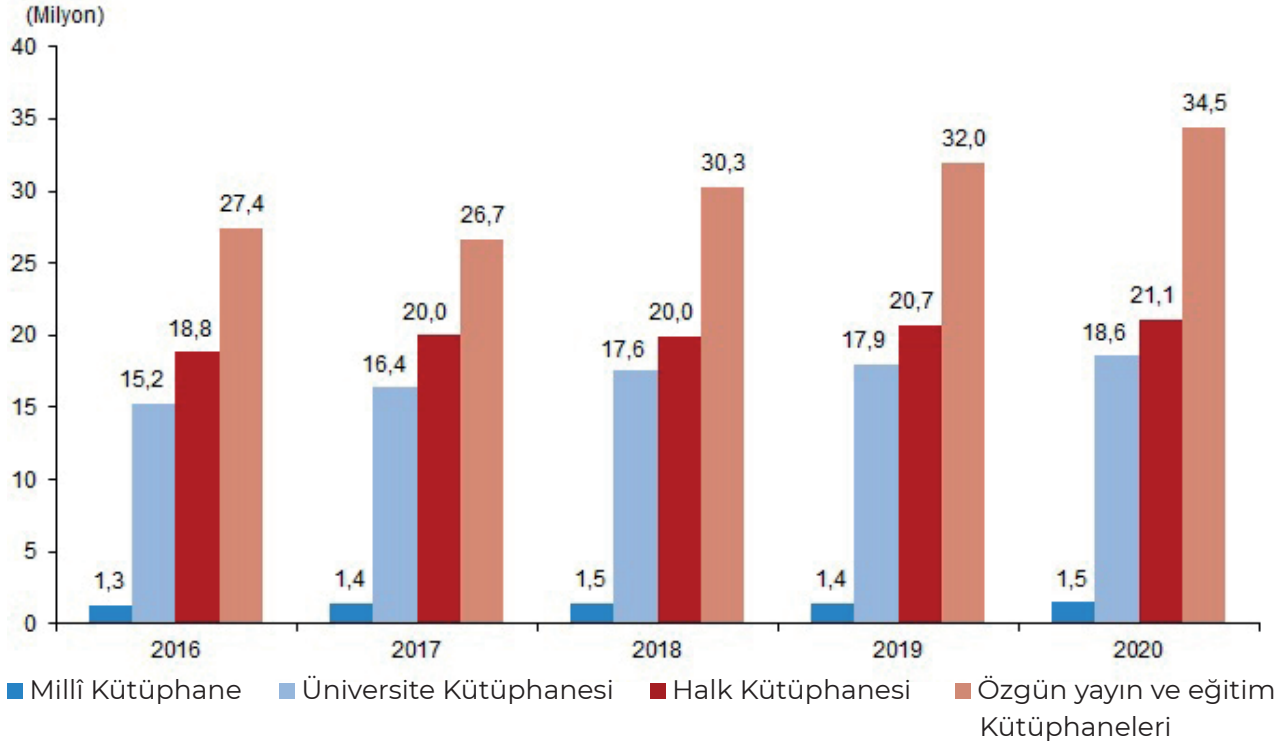
.....

.....

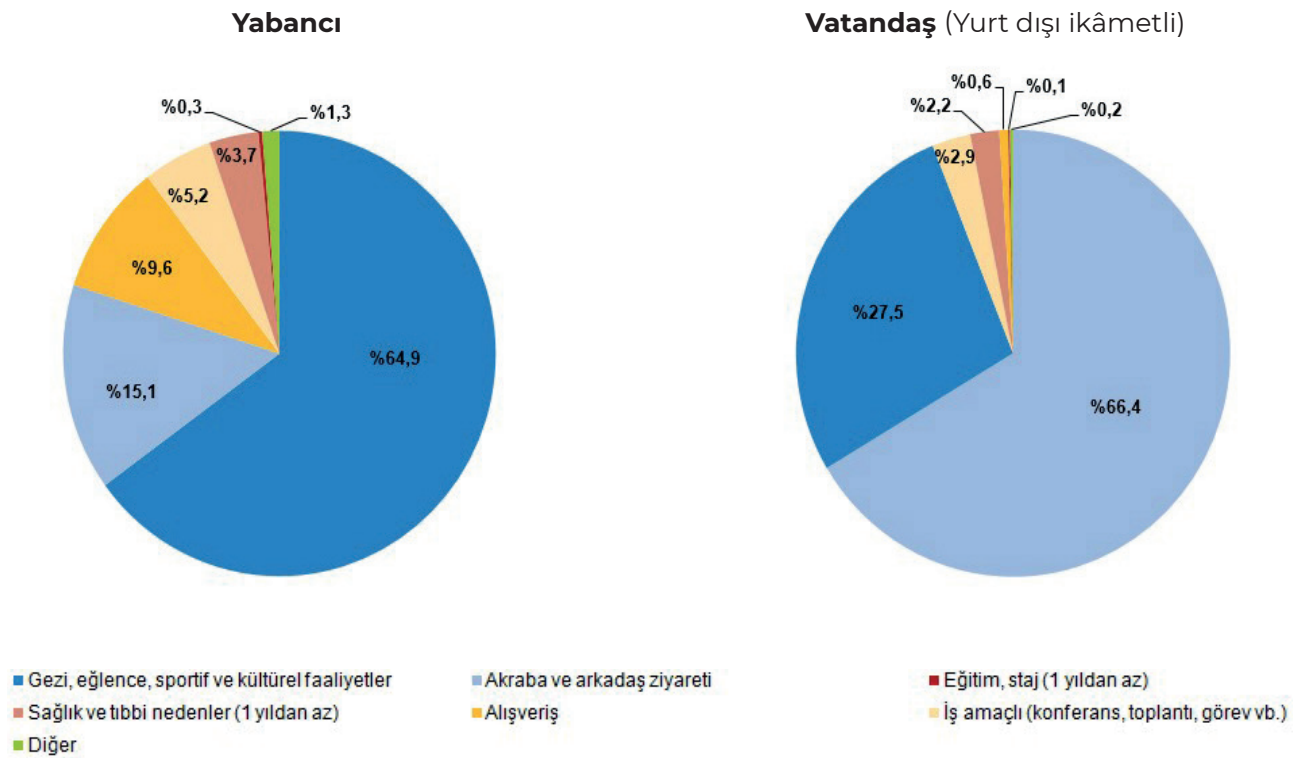
.....

EK

1. Türkiye'deki Kütüphanelerde Bulunan Kitap Sayıları, 2016-2020

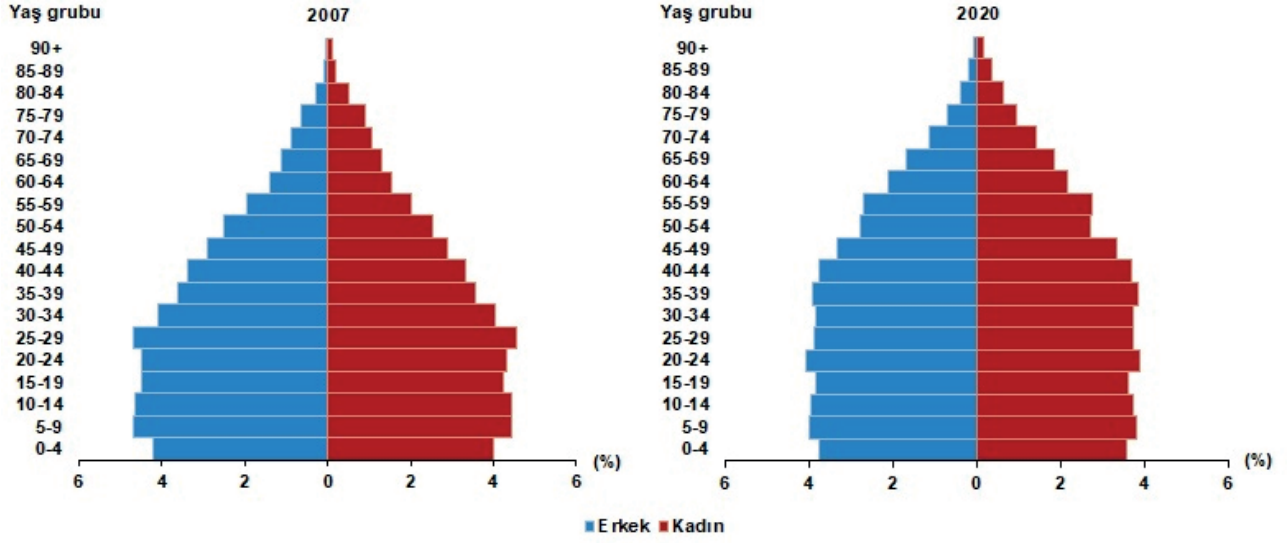

2. Turistlerin Türkiye'ye Geliş Amaçları, IV. Çeyrek, 2020

3. Nüfus piramidi, 2007, 2020

4. Öğrencilerin Sınıf Kitaplığındaki Kitaplardan Okudukları Sayfa Sayıları

GÜNLER	Mazhar	Neslihan	Ozan	Mustafa	Handan	Ayşegül
PAZARTESİ	25	40	30	25	50	30
SALI	40	50	20	70	40	20
ÇARŞAMBA	30	30	30	20	30	60
PERŞEMBE	50	20	40	60	20	50
CUMA	20	60	20	40	40	30
Toplam	165	200	140	205	180	190

Notlar:

.....

.....

.....

.....

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	MEKTUPTAN AL HABERİ
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	İlişkiler/Bağlantılar
SÜRE:	40 dk. + 40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Tarih, Sosyoloji, Psikoloji, Değerler Eğitimi, Edebiyat (Mektubun yazıldığı kişiye bağlı olarak tüm disiplinler)
BECERİLER:	Konuşma, dinleme, yazma, yaratıcı düşünme, eleştirel düşünme, disiplinler arası ilişki kurma

KAZANIMLAR

Dinleme/izleme yöntem ve teknikleri

Dinleme/izleme yöntem ve tekniklerini uygular.
Dinlediklerinden/izlediklerinden amacına yönelik bilgi notları oluşturur.

Dinlediklerini/izlediklerini anlama

Dinlediklerinden/izlediklerinden hareketle farklı bakış açıları geliştirir.

Etkili ve güzel konuşma

Akıcı ve anlaşılır bir şekilde konuşur.

Bilgilendirici Metinler

Metnin yazılış amacını belirler.
Amacına uygun yazma stratejisi belirler.
Seviyesine uygun, özgün bir metin yazar.
Yazdıklarını paylaşır.
Öğrencilerin yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul/sınıf panosunda veya *güvenilir medya ortamlarında paylaşmaları teşvik edilir.*

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Not alarak dinleme, soru-cevap, yaratıcı yazma

ARAÇ-GEREÇLER: Kalem, boya, beyaz kâğıt ya da

mektup kâğıdı, renkli eliş kâğıtları, mektup zarfı

HAZIRLIKLAR: Öğretmen Ek'te verilen, Mustafa Kemal Atatürk'ün annesi Zübeyde Hanım'a yazdığı mektubun çıktısını alarak bir mektup zarfına yerleştirir ve sınıfa getirir.

KAVRAMLAR: İletişim, mektup, hitap ifadesi

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: İçerik ve ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğretmen sınıfa içinde Ek'te verilen, Mustafa Kemal Atatürk'ün annesi Zübeyde Hanım'a yazdığı mektubun olduğu bir mektup zarfı ile girerek öğrencilerin zarfı merak etmelerini sağlar.

Sonrasında iletişim araçları, hangi iletişim araçlarının artık kullanılmadığı ve bu durumun sebepleri ile ilgili öğrencilerin aktif katılımı sağlanarak konuşulur.

Öğrencilere, hangi iletişim araçlarını kullandıkları, hiç mektup yazıp yazmadıkları ya da

kendilerine bir mektup yazılıp yazılmadığı sorulur.

Cevaplardan sonra mektup ile ilgili bir çalışma yapılacağı belirtilir.

Mektup zarfı açılır ve öğrencilere mektubun okunacağı söylenir. Dinleme esnasında mektup bölümleri, özellikleri, mektupta anlatılanlardan yaptıkları çıkarımlara dair notlar almaları gerektiği belirtilir.

Mektup öğrencilere okunur. Öğrencilerin aldıkları notlardan hareketle mektupta yer alması gereken bölümler şablon hâline getirilir. Aşağıdaki bilgiler şablonda yer almalıdır.

- Mektup yazılan kâğıt temiz olmalı, siyah tükenmez kalemle ya da mürekkepli kalemle yazılmalıdır.
- Mektup şekil olarak düzenli olmalıdır.
- Mektup kâğıdının sağ üst köşesinde “tarih” ve “yer” bilgisi bulunmalıdır.
- Hitap cümlesi kullanılmalı, ilk harfleri büyük olmalıdır.
- Mektup, iyi dilek ve temennilerle bitmelidir.
- Mektup kâğıdının sağ alt köşesinde mektubu yazan kişinin adı-soyadı bulunmalı, imza atılmalıdır.
- Mektup kâğıdının sol alt köşesinde mektubu yazan kişinin adres bilgisi bulunmalıdır.

Mektuptan yaptıkları çıkarımlardan hareketle;

“Sizce mektuplar gönderildikleri kişiden farklı olarak kimlere hitap eder?”

Geçmişe dair tarihî bir belge niteliği taşırlar mı?”

“Yazıldıkları dönemin hangi özelliklerini

görmemizi sağlarlar?” vb. sorulara cevaplar vererek mektupların tarihe, dönemin dil ve anlatım özelliklerine ışık tutan yönünü fark etmeleri sağlanır.

Halide Edip Adıvar’ın “Handan” adlı romanı, Yakup Kadri Karaosmanoğlu’nun “Millî Savaş Hikâyeleri” adlı hikâye kitabı, Nurullah Ataç’ın “Okuruma Mektuplar” adlı deneme kitabı gibi pek çok hikâye, roman, şiir, deneme kitabının mektup türünde yazılmış olduğu, edebî mektupların da kitaplaştırıldığı bilgisi öğrencilerle paylaşarak mektubun işlevselliği vurgulanmalıdır.

Öğrencilerden kendi hayatları için çok önemli olduğunu düşündükleri bir olayı, mektup türünün özelliklerine uygun olarak istedikleri bir kişiye yazmaları istenir. Bu aşamada mektubu bilim, sanat, spor gibi alanlarda tanınmış bir kişiye de yazabilecekleri belirtilir.

Mektup yazımları bittikten sonra zarf çalışması-na geçilir. Zarf tasarımlarında mektuplarının içeriği, gönderdikleri kişi, kendi duygu ve düşünceleri gibi unsurların ön plana çıkabileceği belirtilir. Bu aşamada örnek zarf çalışmaları gösterilebilir ya da tamamen öğrencinin yaratıcılığına bırakılabilir. Erken bitiren öğrenciler pul tasarımı da yapabilirler.

Yazılan mektuplar (öğrenci için çok özel olmayanlar) zarf ile birlikte sınıf ya da okul panosunda sergilenerek paylaşılır.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

- Mektuplar e-kitap hâline getirilir.
- Mektup seslendirilerek uygun görsellerle animasyon hazırlanır.
- Pul tasarımı yapılır.
- Tanınmış şahsiyetlerin mektupları ile ilgili araştırma yapılır.

DEĞERLENDİRME: Dereceleme Ölçeği kullanılır.

DERECELEME ÖLÇEĞİ

5: Çok İyi	4: İyi	3: Orta	2: Geliştirilebilir	1: Zayıf	
Etkinlik Adı:					
Öğrencinin Adı ve Soyadı: Grubu:					
Ölçütler	5	4	3	2	1
Dinleme/izleme yöntem ve tekniklerini uyguladı.					
Dinlediklerinden/izlediklerinden amacına yönelik bilgi notları oluşturdu.					
Dinlediklerinden/izlediklerinden hareketle farklı bakış açıları geliştirdi.					
Akıcı ve anlaşılır bir şekilde konuştu.					
Metnin yazılış amacını belirledi.					
Amacına uygun yazma stratejisi belirledi.					
Seviyesine uygun, özgün bir metin yazdı.					
Mektubunu türün özelliklerine uygun yazdı.					
Türkçeyi doğru ve etkin kullandı.					
Duygu ve düşüncelerini bütünlük içinde ifade etti.					
Yazdıklarını paylaştı.					
Özgün zarf tasarımı yaptı.					

KAYNAKLAR

Borak, S. (1980). Öyküleriyle Atatürk'ün Özel Mektupları. İstanbul: Çağdaş Yayınları.

EK

Mustafa Kemal Atatürk'ün Annesi Zübeyde Hanım'a Gönderdiği Mektup (1 Ağustos 1920)

Muhterem Valideciğim,

İstanbul'dan ayrılışımdan beri sizlere ancak birkaç telgraftan başka bir şey yazamadım. Bu sebeple büyük merak içinde kaldığınızı tahmin ediyorum. Bilhassa, hakkımda ötekinden berikinden ve gerek gazetelerden işittiğiniz tamam olmayan haberler, şüphesiz merakınızı artırmıştır. Şimdi vereceğim bilgilerle tatmin olacağınız için endişe duyacak hiçbir şey yoktur.

Biliyorsunuz ki İstanbul'da iken yabancı devletler, devleti ve ulusu fevkalade sıkıştırmakta ve millete hizmet edebilecek ne kadar adamımız varsa hepsini hapis ve terkifle, bir kısmını da Malta'ya sürerek herkesi sıkıntıya sokmakta pek ileri gidiyorlardı. Bana nasılsa ilişmemişlerdi. Fakat 3. Ordu Müfettişi olarak Samsun'a ayak basar basmaz İngilizler benden şüphelendiler, hükümete benim gidiş nedenimi sordular.

Nihayet İstanbul'a çağırılmamı istediler, bunda ısrar ettiler. Hükümet de beni kandırarak İstanbul'a gelmemi ve İngilizlere teslim olmamı sağlamak istedi. Bunun derhal farkına vardım. Tabiatıyla kendi ayağımla gidip esir olmam doğru değildi. Padişahımıza gerçek durumu yazdım ve gelemeyeceğimi bildirdim. Zati şahane de önce uygun buldu. Fakat daha sonra İngilizlerin baskısı artmıştı. Sonunda o da İstanbul'a dönmemi emretti.

Bu suretle artık resmi görevimde kalmaya imkân görmediğim gibi askerliğimi sürdürdükçe de İngilizlerin ve hükümetin hakkımdaki ısrarına karşı durulamayacaktı. Bir taraftan da bütün Anadolu halkı, tüm ulus, hakkımda büyük bir sevgi ve güven gösterdi. "Seni bırakmayız." dediler. Gerçekte vatan ve milletimizi kurtarabilmek için tek çare, askerliği bırakıp serbest olarak milletin başına geçmek ve milleti tek vücut bir hâle getirmekle doğacak kudret ve ulusal gücü kullanmaktan başka çare yoktu. Ben de öyle yaptım. Elhamdülillah başarılı oluyorum. Pek yakında elle tutulur sonucu bütün dünya görecektir. Ben bu suretle hareket edince İngilizler derhal yatarmaya başladı. Ve beni kazanmaya çalıştı. Ve bütün suçu bizim hükümete attılar. Gerçekten hükümet de benimle uğraşmak istedi. Fakat gücü buna yetmedi ve yetemez.

1. Daha bir zaman bu şekilde Anadolu içinde çalışmakla her şey hallolacaktır. Yakında Millet Meclisi toplanacak ve meşru bir hükümet iktidara gelecektir. Ben de ihtimal o zaman İstanbul'a geleceğim. Sıhhat ve afiyetteyim, katiyen hiç merak etmeyiniz.

2. Salih Bey (Salih Fansa) Fuat Bey'den alacağını aldı mı? Bunu bilgi almak bakımından soruyorum. Yoksa her ne olursa olsun, elhamdülillah hiç önemi yoktur. Siz müsterih olunuz ve bir sıkıntınız olursa derhal bana bildiriniz.

3. Bu mektubu getirecek olan size benim hakkımda istediğiniz kadar bilgi verecektir. Kendisiyle bana bazı elbise-lerimi gönderiniz.

4. Hemşiremin sıhhati nasıldır? Eve herhangi bir taraftan saldırıda bulunuldu mu? Hâlâ orada mısınız? Çocuklar ne yapıyor, büyüdüler mi?

5. Salih (Fansa) Beyle Madam Salih Bey inşallah sıhhat ve afiyettedirler. Ben kendilerini daima yâd ediyorum. Madamın benim hakkımda bir rüyası vardı. Galiba o çıkacaktır, inşallah yakında sevinç içinde görüşeceğiz.

6. Ben, birkaç güne kadar bir kongre için Sivas'a gideceğim. Tekrar Erzurum'a döneceğim. Tekrar ediyorum: Her işittiğinize önem vermeyiniz. Pekâlâ, bilirsiniz ki ben, yaptığımı bilirim. Netice görmeseydim başlamazdım.

Saygı ile ellerinizden, hemşiremin gözlerinden öperim.

Salih'e (Bozok): Gözlerinden öperim; bana İstanbul havadisi vermene intizar ederim.

M. Kemal

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	ELEKTRONİK POSTA
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	İlişkiler/Bağlantılar
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Edebiyat, Teknoloji Tasarım, Sosyal Bilgiler
BECERİLER:	Dinleme/izleme, okuma, yazma, eleştirel ve yaratıcı düşünme, bilgi teknolojilerini kullanma, iletişim

KAZANIMLAR

Bilgilendirici Metinler

Bir konu hakkında kısa eleştiri yazıları yazar.

Film, kitap, çizgi film, reklam, afiş, broşür vb. metinlerden faydalanılır.

Dijital ortamlarda yazı yazar.

Blog, e-posta, e dergi, e-kitap vb. yazmaları teşvik edilir.

MEB 14168703-10.06.02-E.2975829 sayılı okullarda Sosyal Medyanın Kullanılması konulu genelge de yer alan ilkelere uygun hareket edilir.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Anlatım, soru cevap, uygulama, örnek olay, beyin fırtınası

ARAÇ-GEREÇLER: Kalem, kâğıt, akıllı tahta, bilgisayar

HAZIRLIKLAR: Her öğrenciye bir e-posta hesabı açtırılır.

Ek, öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.

Bir adada veya ormanda tek başına yaşayan bir insan ile ilgili öğretmen tarafından uygun görülen kısa video hazırlanır.

KAVRAMLAR: Metinler arasılık, e-posta, iletişim

ÖN BİLGİLER: Öğrenciler dilekçe ve bilgilendirici metin türleri konusunu bilir.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: Ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ:

“İletişim kurmadan yaşayabilir miyiz?” sorusu sorulur (Bir adada veya ormanda tek başına yaşayan bir insan ile ilgili öğretmen tarafından uygun görülen kısa video izletilebilir.).

“İnsanlar tarih boyunca nasıl iletişim kurmuşlardır?” ve “Günümüzde nasıl iletişim kuruyoruz?” soruları sorularak beyin fırtınası yapılır, öğrencilerin cevapları tahtaya yazılır.

Cevaplardan yola çıkarak günümüzde sıklıkla kullanılan iletişim yöntemlerinden birinin de e-posta olduğu belirtilir. “E-posta yazmanın kuralları nelerdir?” sorusu sorularak, tahtaya öğrencilerin doğru cevaplarından oluşan bir listeleme yapılır.

Her öğrenciye Ek’te bulunan bir durum verilir. (Her öğrenci önce A kişisi olarak e-posta yazacaktır.)

Karşılıklı e-posta yazılacak şekilde ikili gruplar (A ve B) oluşturulur.

Öğrencilerden verilen kâğıtlardaki duruma uygun A kişisi olarak e-posta yazması, e-posta hesabına geleni de B kişisi rolünde cevaplaması istenir. Yazılan tüm e-postalar birlikte kontrol edilerek düzenlenir.

DEĞERLENDİRME: Öğretmen Değerlendirme Formu kullanılır.

ÖĞRETMEN DEĞERLENDİRME FORMU

Adı ve Soyadı:

Tarih:

No:

Ölçütler	Dereceler		
	Hayır	Kısmen	Evet
E-postada doğru bölümlere, doğru bilgiler yazdı.			
E-postaya, uygun hitap ile başladı.			
E-postayı yazım ve noktalama kurallarına uygun yazdı.			
E-postayı nezaket sözcükleri ile bitirdi.			
E-postada konu bölümünü doğru doldurdu.			
Çalışmayı zamanında bitirdi.			

Notlar:

.....

.....

.....

EK

E-Posta Durumları Listesi

1. Durum

- A:** Oturduğunuz semtte çöplerin zamanında toplanmadığını düşünüyorsunuz. Belediyeye bu duruma uygun, detaylı bir e-posta yazın.
- B:** Arkadaşınıza belediye yetkilisi rolünde, durumun kontrol edildiğini, gecikme olmadığını bildiren bir elektronik posta yazın (Çevre İl Müdürlüğüne başvuru yapılması gerektiğini ekleyin.).
- A:** Çöplerin toplanmaması sürecini, sonrasını ve isteğinizi belirttiğiniz bir e-postayı Çevre İl Müdürlüğüne yazın.

2. Durum

- A:** Okuduğunuz bir kitabın içinde baskı hataları hatta bazı sayfaların eksik olduğunu düşünüyorsunuz. Editöre bu duruma uygun örnekler vererek bir e-posta yazın.
- B:** Arkadaşınıza editör rolünde, durumun kontrol edildiğini kitaplarda hata olmadığını belirten bir elektronik posta yazın. (Yayınevine başvuru yapılması gerektiğini ekleyin.)
- A:** Kitapta baskı hataları olduğunu fark etme sürecini, sonrasını ve isteğinizi belirttiğiniz bir e-postayı yayınevine yazın.

3. Durum

- A:** İnternet bağlantınızın çok yavaş olduğunu düşünüyorsunuz. İnternet sağlayıcınızın müşteri hizmetlerine bu duruma uygun, detaylı bir e-posta yazın.
- B:** Arkadaşınıza internet sağlayıcınızın müşteri hizmetleri rolünde, durumun kontrol edildiğini, hız testleri yapıldığını onlardan kaynaklanan bir hata olmadığını bildiren bir elektronik posta yazın. İnterneti kullandığınız araçların (bilgisayar, telefon, televizyon gibi) firmalarına başvuru yapılması gerektiğini ekleyin.
- A:** İnternetinizin yavaş olduğunu düşün ve internet sağlayıcınıza başvuru sürecini, sonrasını ve isteğinizi belirttiğiniz bir e-postayı bilgisayar firmasına yazın.

Notlar:

.....

.....

.....

.....

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	ŞİİR VE MÜZİK
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	İlişkiler/Bağlantılar
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER:	Müzik
BECERİLER:	Dinleme/izleme, okuma, yazma, eleştirel ve yaratıcı düşünme

KAZANIMLAR

Okuduklarını yapılandırma

Okuduklarıyla ilgili duygu ve düşüncelerini farklı sanat dallarında ifade eder.

Öğrencilerin metne dair duygu ve düşüncelerini resim, müzik, drama vb. çalışmalara dönüştürerek sunmaları sağlanır.

Şiir

Duygularını/düşüncelerini dile getiren özgün şiir yazar.

Şiirini zenginleştirir.

Değerlendirmeler doğrultusunda şiirini düzenler.

Şiirlerini öğretmeninin ve arkadaşlarının görüşlerini dikkate alarak düzeltmeleri sağlanır.

Gereksiz tekrarları düzeltmeleri sağlanır.

Ahenk unsurlarına dikkat etmeleri sağlanır.

Mısralar arasında konu ve anlam bütünlüğüne dikkat etmeleri sağlanır.

Yazdıklarını paylaşır.

Öğrencilerin yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul/sınıf panosunda veya güvenilir medya ortamlarında paylaşmaları teşvik edilir.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Anlatım, soru cevap, tartışma, güdümlü dinleme

ARAÇ-GEREÇLER: Kalem, kâğıt, akıllı tahta

HAZIRLIKLAR: Biri hareketli biri yavaş seçilmeye özen gösterilerek en az iki şarkı seçilir. Bu şarkılar sözlü ve sözsüz olarak hazırlanır. Barış Manço şarkıları kullanılabilir.

Sözsüz müzikler hazırlanır.

Ek, öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.

KAVRAMLAR: Soyut, somut, benzetme, metinler arasılık

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: Süreç ve ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Seçilen şarkıların sözleri öğrenciler ile (tahtaya yazılarak veya yansıtılarak) paylaşılır, öğrencilerden bu metinleri okumaları istenir. Öğrencilere “Hangi metinde ne hissediyorsunuz, neden?” sorusu sorulur ve 1. şarkı ve 2. şarkı için verilen cevaplar tahtaya yazılır. Verilen cevaplardan hareketle manzum metinlerin ana duyguları buldurulur. İki metindeki duygunun da farklı olduğu vurgulanır.

Öğrencilere, aynı şarkıların sözsüz müzikleri dinletilir ve “Hangi parçada ne hissediyorsunuz, neden?” soruları yöneltir.

1. parça ve 2. parça için verilen cevaplar tahaya yazılır. Cevapların yazılmasındaki amaç, müzik ve şiirin duygu aktarımının benzerliğinin anlaşılmasıdır.

Metnin okunması, sözsüz müziklerin dinletilmesi ile öğrencilerin verdiği cevaplar arasındaki benzerlikler vurgulanır.

Seçilen şarkılar sözlü haliyle dinletilir.

“Sanat, kişinin kendisini farklı şekillerde ifade edebilmesidir. Şairler duygularını, yaşadıklarını şiir yazarak, ozanlar türküler söyleyerek; müzisyenler enstrümanlarını çalarak, ressamlar resimler yaparak, yazarlar yazılar yazarak anlatır. “Siz kendinizi hangi sanat dalını kullanarak anlatmayı tercih edersiniz, niçin?” sorusu sorulur, öğrencilerin kendilerini ifade etme tercihlerini söylemeleri istenir.

“Şiir türünün özelliklerinden biri de seslerin ahenk içinde olmalarıdır. Bu sebeple müzikle birleştirmek daha kolay olmaktadır. Şiirlerde az kelime ile yoğun duygular yaşanması hedeflenir, bunun için benzetmeler yaparız.” açıklaması yapılarak aşağıdaki örnek verilir.

Öğren artık oyunların dilini

Salıncağın düşünüyü

Kaydırağın gülüşünü

Balıkların sesini

Yaprakların ezgisini

Bak, geldi bahar havası

Mavisel YENER

“Şiirde soyut ifadelerin daha iyi anlaşılması için somut sözcükler de kullanılır.” açıklaması yapılarak aşağıdaki örnek verilir.

Türküler Dolusu

...

Ah bu Türküler

Türkülerimiz

Ana sütü gibi candan

Ana sütü gibi temiz

Türküler tüter dağ dağ, yayla yayla

Köyümüz, köylümüz, memleketimiz

Bedri Rahmi EYÜBOĞLU

Öğrencilerden özgün benzetmelerin yapılacağı Ek’in doldurulması istenir. Öğretmen benzetmeleri bireysel olarak kontrol eder.

Öğrencilere, sözsüz bir müzik dinletilir. Dinletilen müzikten yola çıkarak yaptıkları benzetmeleri kullanacakları bir şiir yazmaları istenir.

Öğrencilerin şiiri yazarken ahenk unsurlarına, mısralar arasında konu ve anlam bütünlüğüne dikkat etmeleri belirtilir.

Yazılan şiirler müzik eşliğinde okunur. Öğrencilerden, birbirini geliştirici önerilerde bulunmaları istenir, şiirler bu eleştirilerden hareketle tekrar düzenlenir ve zenginleştirilir.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

Özlem, ayrılık, anne sevgisi, doğa sevgisi, coşku gibi duyguların olduğu şiirlerin araştırılması ve konulara göre derlenmesi istenir. Derlenen ve yazılan şiirlerden hareketle bir şiir dinletisi düzenlenir.

DEĞERLENDİRME: Değerlendirme Formu kullanılır.

DEĞERLENDİRME FORMU

	Öz Değerlendirme		Akran Değerlendirmesi		Öğretmen Değerlendirmesi	
	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet
Yazılan şiirde benzetme vardır.						
Şiirde ahenk unsurları vardır.						
Şiirin mısraları arasında anlam bütünlüğü vardır.						
Şiirin mısraları arasında konu bütünlüğü vardır.						
Şiirde gereksiz tekrar yoktur.						
Öneriler doğrultusunda şiir tekrar düzenlenmiştir.						

KAYNAKLAR

Eyüboğlu, B. R.(1969). Karadut. Bilgi Yayınevi.

Yener, M. (2017). Şiir Atölyesi. Tudem Yayınları.

Notlar:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

EK

Benzeyen	Kendisine Benzetilen	Benzetme Yönü
türkü	ana sütü	temiz

Müziği dinlerken yukarıdaki benzetmelerin olduğu bir şiir yazın.
(Şiirinize başlık koymayı unutmayın.)

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	ZİHNİMDEKİ ŞİİR
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	İlişkiler/Bağlantılar
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Fen Bilgisi, Sosyal Bilgiler
BECERİLER:	Dinleme, yazma, yaratıcı düşünme

KAZANIMLAR

Dinlediklerini/izlediklerini anlama

Dinlediği/izlediği metinde geçen mizah, ironi, metafor ve imge unsurlarını belirler.

Şiir

Duygularını/düşüncelerini dile getiren özgün şiir yazar.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Zihin haritası, seçici dinleme, yaratıcı yazma

HAZIRLIKLAR: Ek 1 ve Ek 2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.

KAVRAMLAR: Metafor

ÖN BİLGİLER: Öğrenci zihin haritası kavramını bilir.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: Ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğrencilere metafor kelimesinin ne anlama geldiğini kavratmak için Ek 1'deki materyal verilir ve öğrencilerin materyaldeki boşlukları doldurmaları istenir. Öğrencilerin yazdıkları okutulur. Daha sonra öğrencilere “Baba, oyun, kitap” kelimelerinin gerçek

anlamları dışında yani mecaz anlamda kullanıldığı söylenerek bu kelimelerin bu cümlelerde metafor olarak yer aldığı belirtilir.

Metaforların şiirde sıklıkla kullanıldığı söylenir ve aşağıdaki şiir okunarak şiirin içerisindeki metaforlar bulunur.

ANNE SEN MELEK MİSİN?

Ne zaman “anne” desem
Derdime derman oldun,
Fırtınalar kopunca
Güvenli liman oldun.

Gözünden ayırmadın
Bulut gibi, nem gibi.
Sevemez kimse beni
Biricik annem gibi.

Hakk'ın kabul ettiği
En güzel dilek misin?
Etrafımda dolaşan
Tatlı bir melek misin?

Bilmem ki senin için
Neler yapayım anne?
Mübarek ellerinden
Her gün öpeyim anne.

Bestami YAZGAN

Görsel 19

Şiirdeki metaforlar bulunduktan sonra öğrencilerin ilgilerine göre Ek 2'deki zihin haritası onlara verilir. Zihin haritasındaki boşlukları doldurmaları, buraya yazacakları kelime ya da kelime gruplarını şiirlerinde kullanacakları söylenir. Zihin haritaları doldurulduktan sonra öğrencilerden doğa ya da BİLSEM konulu bir şiir yazmaları, şiirlerinde metafor kullanmaları istenir. Şiirler okunduktan sonra etkinlik değerlendirilir.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

- Öğrencilerden arkadaşlarının şiirlerindeki metaforları bulmaları istenir.
- Öğrenciler şiirlerinin resmini yaparlar.
- Öğrenciler aynı kelimeleri kullanarak bir deneme ya da hikâye yazarlar.

KAYNAKLAR: Yazgan, B. (2012). Anne Sen Melek Misin, Nar Yayınları.

DEĞERLENDİRME: Akran Değerlendirme Formu kullanılır.

AKRAN DEĞERLENDİRME FORMU

Ölçütler	Evet	Hayır	Kısmen
Şiiri yeterli uzunluktadır.			
Şiirin başlığı içeriği ile uyumludur.			
Şiirde metaforlar kullanılmıştır.			
Şiir zihin haritasındaki kelimeleri içerir.			

Notlar:

.....

.....

.....

.....

.....

EK 1

Baba **gibidir.**

Çünkü

.....

.....

.....

Oyun..... **benzer.**

Çünkü

.....

.....

.....

Kitap..... **gibidir.**

Çünkü

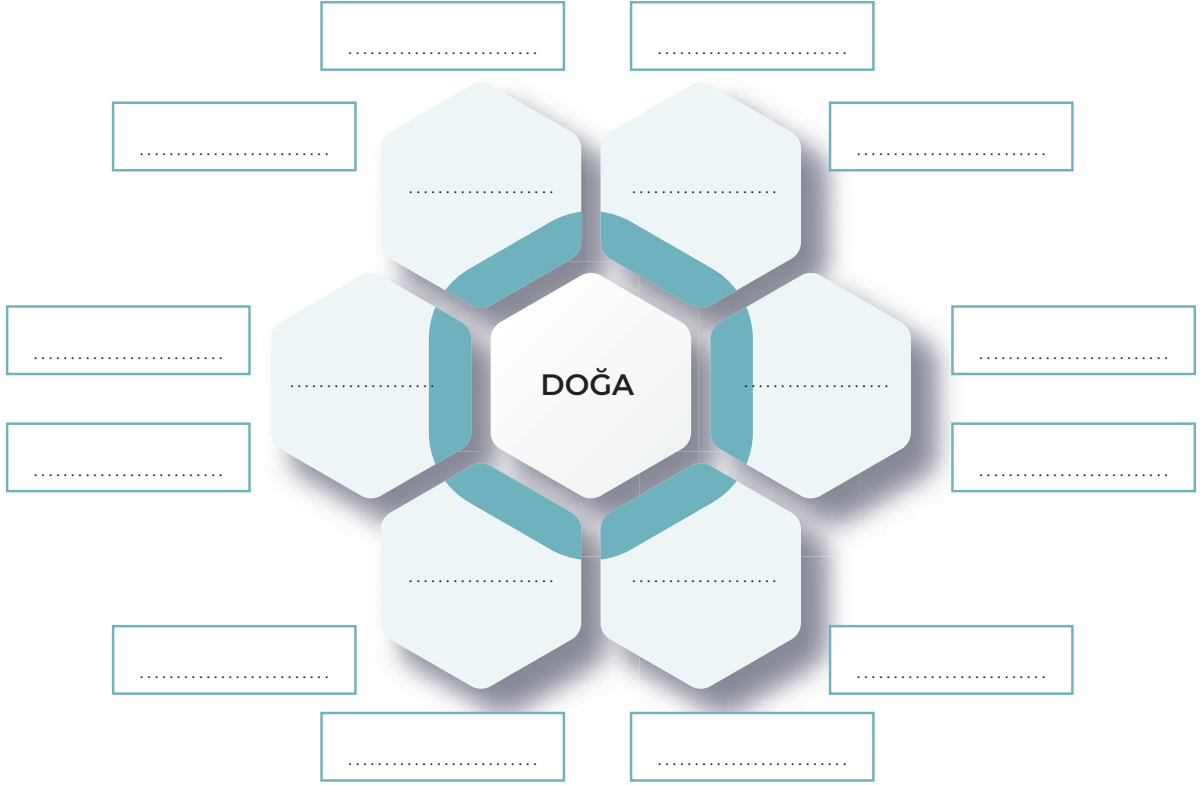
.....

.....

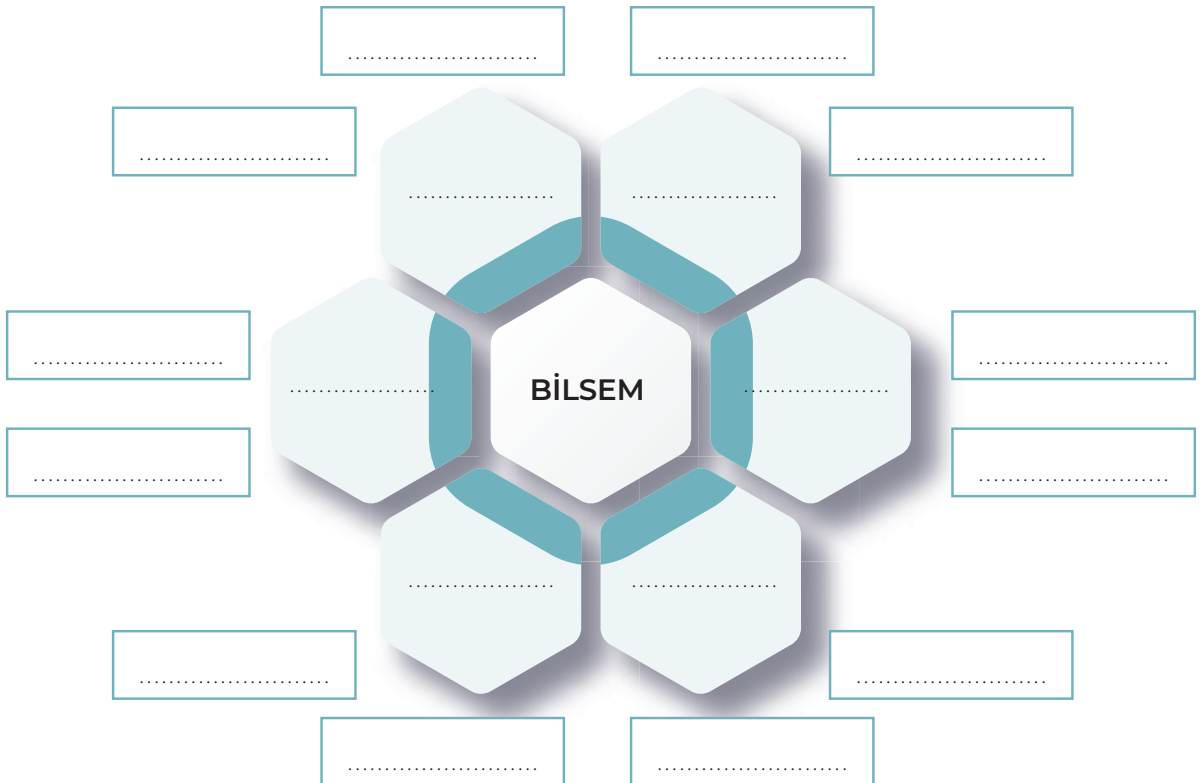
.....

EK 2

ZİHİN HARİTAM DOĞA

ZİHİN HARİTAM BİLSEM

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	SÖZ SANATLARI
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	İlişkiler/Bağlantılar
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
BECERİLER:	Okuma, yazma

KAZANIMLAR

Okuma yöntem ve teknikleri

Okuma yöntem ve tekniklerini uygular.

Okuduklarını anlamlandırma

Söz varlığını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapar.

Hikâye edici metinler

Hikâye edici metin yazar.

Öğrencilerin serim, düğüm ve çözüm bölümlerinde yazacaklarını belirleyerek bir metin taslağı oluşturmaları, düşüncüyü geliştirme yollarını yazılarında kullanmaları sağlanır.

Yazılarını zenginleştirir.

Yazılarında söz sanatlarına yer verir.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Yaratıcı yazma

ARAÇ-GEREÇLER: Kâğıt, kalem

HAZIRLIKLAR: Ek'teki çalışma kâğıdı öğrenci sayısı kadar çoğaltılır

KAVRAMLAR: Söz sanatları

ÖN BİLGİLER: Söz sanatlarını bilir.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA:

Ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğrencilere ezbere bir şiir bilip bilmedikleri sorulur. Ezbere şiir bilen öğrencilere şiirlerini okumaları için fırsat verilir. Öğrencilerin okudukları şiirler bittikten sonra onlara aşağıdaki şiir okunur.

BAYRAK ŞİİRİ

Ey mavi göklerin beyaz ve kırmızı süsü,
Kız kardeşimin gelinliği, şehidimin son örtüsü,
Işık ışık, dalga dalga bayrağım!
Senin destanını okudum, senin destanını yazacağım.

Sana benim gözümle bakmayanın
Mezarını kazacağım.
Seni selamlamadan uçan kuşun
Yuvasını bozacağım.

Dalgalandığın yerde ne korku, ne keder...
Gölgede bana da, bana da yer ver.
Sabah olmasın, günler doğmasın ne çıkar:
Yurda ay yıldızının ışığı yeter.

Savaş bizi karlı dağlara götürdüğü gün
Kızılığında ısındık;
Dağlardan çöllere düştüğümüz gün
Gölgene sığındık.

Ey şimdi süzgün, rüzgârlarda dalgalı;
Barışın güvercini, savaşın kartalı
Yüksek yerlerde açan çiçeğim.
Senin altında doğdum.
Senin altında öleceğim.

Tarihim, şerefim, şiirim, her şeyim:
Yeryüzünde yer beğen!
Nereye dikilmek istersen,
Söyle, seni oraya dikeyim!

ARİF NİHAT ASYA

Notlar:

Öğrencilere şiirden ne anladıkları sorulur. Cevaplar tartışılır. “Şiirde şair doğru olmayı neye benzetmiştir?” şeklinde soru sorarak öğrencilerden şiirde yer alan söz sanatlarını bulmaları istenir. Öğrencilerin bulduğu söz sanatlarının doğru olup olmadığı tartışılır.

Öğrencilere Ek'teki çalışma kâğıdı dağıtılır ve onlardan Ek'teki çalışma kâğıdında yer alan boşlukların istenen söz sanatlarıyla doldurulması gerektiği söylenir.

Öğrencilerin yazdığı metinler okutulur ve değerlendirilir.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

- Öğrencilerden söz sanatlarını kullanarak bir şiir yazmaları istenir.

DEĞERLENDİRME: Değerlendirme Formu kullanılır.

DEĞERLENDİRME FORMU

Öğrencinin Adı ve Soyadı:

Tarih:

Ölçütler	Akran		Öğretmen	
	Evet	Hayır	Evet	Hayır
Benzetme söz sanatı kullanılmış.				
Kişileştirme söz sanatı kullanılmış.				
Zıtlık söz sanatı kullanılmış.				
Konuşturma söz sanatı kullanılmış.				
Abartma söz sanatı kullanılmış.				

Notlar:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

EK 1

BAŞLIK

Çocukluğum İstanbul'un eski bir semtinde geçti. Mahalle kültürü o zamanlar hâlâ yaşıyordu. Tüm mahalle sizin bir aileniz gibiydi. (Bu paragrafı içinde en az iki benzetme söz sanatı geçecek şekilde tamamlayınız.)

.....

.....

.....

.....

Mahallemizde küçük bir okulumuz vardı ama bu okul sadece dersler için kullanılmıyordu. Tüm mahallenin toplanma alanıydı. Özellikle de biz çocukların... Okulumuzun bahçesi yemyeşildi. (Bu bölüme içinde en az iki kişileştirme söz sanatının kullanıldığı bir paragraf yazınız.)

.....

.....

.....

.....

O gün arkadaşlarla her zamanki gibi okul bahçesinde toplanıp ne oynayacağımızı düşünürken bir arkadaşımızın aklına saklambaç oynamak geldi. Uzun zamandır bu oyunu oynamamıştık. Hepimiz kabul ettik. Önce bir ebe seçmemiz gerekiyordu. Güzel bir sayışma ile ebeyi seçtik. Bilin bakalım kim ebe oldu? Elbette ben. Yüzümü koca bir ağaca dönüp saymaya başladım. (Bu bölüme içinde en az iki zıtlık söz sanatının kullanıldığı bir paragraf yazınız.)

.....

.....

.....

.....

Arkadaşımı bulduğumu sanmıştım ama çalıkların arasından bir kedi yavrusu çıkmıştı. Selam verdim, minik kediye. Ebe olduğumu, oyunun hâlen devam ettiğini unutmuştum. Kedinin masum, kocaman gözleri vardı. Kedi yüzüme baktı. (Bu bölüme içinde konuşurma sanatının yer aldığı bir paragraf yazınız.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Oyuna döndüğümde herkes beni arıyordu. Tüm arkadaşlarım telaşlanmıştı. Yanıma gelip bana şimdiye kadar nerede olduğumu sordular. Anlatmaya başladım: (Bu bölüme içinde abartma söz sanatının yer aldığı bir paragraf yazınız.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	SES BAYRAĞIM
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	Uyum
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
BECERİLER:	Sahne sanatları

KAZANIMLAR

- Beden dilini etkili ve uygun bir şekilde kullanır.
- Beden dilini sahne sanatlarında kullanır.
- Konuşmalarında metinler arası ilişkilerini kullanır.
- Konuşmalarında seçkin kişilerin (bilim, sanat, spor vb. alanlarda öğrencilere örnek olabilecek kişilerin) hayatlarından alıntılar yapar.
- Konuşmacının beden dili ile konuşmasının içeriği arasındaki uyumunu değerlendirir.
- Vurgu, tonlama ve duraklara dikkat ederek konuşur.
- Duygu ve düşüncelerini bütünlük içerisinde ifade eder.
- Dinlediklerinden/izlediklerinden, okuduklarından yaptığı çıkarımlar/edindiği bilgiler ile konuşmalarını geliştirir.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Yaratıcı drama

ARAÇ-GEREÇLER: Özlü sözlerin yazılı olduğu kâğıtlar

HAZIRLIKLAR: Öğretmen özlü sözlerin yazılı olduğu kartları hazırlar.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: Ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ:

Öğrencilere sık kullanılan ve dilimize farklı dillerden girmiş kelimelerin olduğu aşağıdaki liste gösterilir.

TÜRKÇESİ VARKEN

Dizayn	Tasarım
Analiz	Çözümleme
Online	Çevrimiçi
Kriter	Ölçüt
Part-Time	Yarı Zamanlı
Pesimist	Karamsar
Slayt	Yansı
Empoze Etmek	Dayatmak
Driver	Sürücü
Bye Bye	Hoşça Kal

Öğrencilere listedeki kelimelerin hangilerini ve bunları niçin kullandıkları sorularak düşünceleri alınır. Öğrencilerden bunun dışında kendisinin kullandığı ya da çevresindeki kişilerin kullandıkları yabancı kökenli sözcüklere örnekler vermeleri istenir. Öğrencilere günlük konuşmalarında Türkçesi varken yabancı sözcüklerin kullanılmaması gerektiği söylenir.

Öğrenciler iki gruba ayrılır ve gruplara aşağıdaki özlü sözlerin yazılı olduğu kâğıtlar verilir.

“Türkçem, benim ses bayrağım!” Fazıl Hüsnü DAĞLARCA

“Ülkesini, yüksek istiklalini korumasını bilen Türk milleti, dilini de yabancı dillerinin boyunduruğundan kurtarmalıdır.” - Mustafa Kemal ATATÜRK

İki grup öğrenciden de Türkçe kullanma hassasiyetinin gözetilmesi ve Türkçenin doğru kullanılması konulu bir canlandırma yapmaları istenir. Ancak öğrencilere canlandırmanın ellerindeki kâğıtlarda yazan özlü sözlerden biri ile biteceği anlatılır. (Öğrenciler bu özlü sözden önceki bir durumu canlandıracaktır. Öğrencilerden Fazıl Hüsnü DAĞLARCA’nın ve Mustafa Kemal ATATÜRK’ün bu sözü söylemesine sebep olan olayı/ durumu anlatan bir canlandırma yapmaları istenir. Öğrenciler isterse bu özlü sözleri söyleyenlerin rolüne girebilirler. İsterlerse de günümüzde yaşanan dil sorunları ile ilgili bir canlandırma yapabilirler.) Bu özlü sözün söylenmesine neden olan durumlar göz önünde bulundurularak canlandırmalar yapılmalıdır.) Bu canlandırma için her gruba onar dakika süre verilir.

DEĞERLENDİRME: Değerlendirme Formu kullanılır.

DEĞERLENDİRME FORMU

Ölçütler	Öğrenci		Akran		Öğretmen	
	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır
Beden dili etkili ve uygun bir şekilde kullanıldı.						
Beden dili sahne sanatlarında kullanıldı.						
Konuşmada metinler arası ilişkileri kullanıldı.						
Konuşmada seçkin kişilerin (bilim, sanat, spor vb. alanlarda öğrencilere örnek olabilecek kişilerin) hayatlarından alıntılar yapıldı.						
Vurgu, tonlama ve duraklara dikkat ederek konuşuldu.						
Duygu ve düşünceler bütünlük içerisinde ifade edildi.						
Okunanlardan yaptığı çıkarımlar/edindiği bilgiler ile konuşmalar geliştirildi.						

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	DUVAR GAZETEMİZ
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	Uyum/Adaptasyon
SÜRE:	40 dk. + 40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER:	Medya Okuryazarlığı, Görsel Sanatlar
BECERİLER:	Okuma, konuşma, dinleme, yazma, yaratıcı düşünme, eleştirel düşünme, problem çözme, iş birliği

KAZANIMLAR

Bilgilendirici Metinler

Metnin yazılış amacını belirler.
Amacına uygun yazma stratejisi belirler.
Seviyesine uygun, özgün bir metin yazar.
Değerlendirmeler doğrultusunda yazılarını düzenler.

Yazılarını öğretmeninin ve arkadaşlarının görüşlerini dikkate alarak düzeltmeleri sağlanır.

Yazılarını örnek metinlerle karşılaştırmaları, yazılarının güçlü ve zayıf yönlerini belirlemeleri ve yazılarını düzeltmeleri sağlanır.

Gereksiz tekrarların düzeltilmeleri sağlanır.

Yazdıklarını paylaşır.

Öğrencilerin yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul/sınıf panosunda veya güvenilir medya ortamlarında paylaşmaları teşvik edilir.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Grup çalışması, soru-cevap, yaratıcı yazma

ARAÇ-GEREÇLER: Kâğıt, kalem, renkli kalemler

HAZIRLIKLAR: Öğretmen farklı gazeteler alıp sı-

nıfa getirir. Ek'te verilen Görev Dağılım Tablosu'nun bir çıktısı alınır.

KAVRAMLAR: Duvar gazetesi, muhabir, genel yayın yönetmeni, yazı işleri müdürü

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: İçerik ve ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğretmen tarafından sınıfa farklı gazeteler getirilir.

“Gazete okuma alışkanlığınız var mı?”

“Gazetelerin hangi bölümlerini okursunuz?”

“Gazete okumuyorsanız neden?” gibi sorular sorularak öğrencilerin gazeteler ile ilgili duygu ve düşüncelerini sözlü olarak ifade etmeleri sağlanır.

Öğretmen; Osmanlı Devletindeki ilk Arap harfli Türkçe gazetesinin “Takvim-i Vekayi”, günümüz gazete anlayışında yayınlanan ilk gazetesinin “Ceride-i Havadis” olduğu, XIX. yüzyılın ikinci yarısından itibaren haftalık, 15 günlük ve aylık dergilerin de yayınlanmaya başladığı bilgisini öğrencilerle paylaşır.

Gazete ve dergilerin süreli yayınlar olduğu hatırlatılır, bir gazetede hangi bölümler ve hangi görev tanımlarının olduğu ile ilgili beyin fırtınası yapıp söylenen görevler tahtaya yazılır.

Öğrencilere, gazete çıkarma işinin bir ekip işi olduğu ve görev dağılımı yapılması gerektiği belirtilir. İyi ve başarılı bir gazete hazırlanması için herkesin kendi görevini en iyi şekilde yapması gerektiğine ve ekip çalışmalarının uyumlu olmasının önemine vurgu yapılır.

Öğrencilerin birlikte bir duvar gazetesi hazırlayacakları ve bu çalışma için görev dağılımı ve iş planı yapacakları söylenerek Ek'teki Görev Dağılım Tablosu öğrencilere verilir.

Görev dağılımı doğrultusunda öğrencilerin görevlerini tamamlamaları için süre verilir, araştırma, yazma, çizim vb. için uygun ortam ve imkânlar sunulur.

Hazırlanan gazete, duvar gazetesi olarak sınıf ya da okul duvarında düzenlenir.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

- Duvar gazetesi dijital ortamda düzenlenir.
- Gazetenin tanıtımına yönelik afiş hazırlanır.

DEĞERLENDİRME: Öz Değerlendirme Formu kullanılır.

Notlar:

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Etkinlik Adı:

Öğrencinin Adı ve Soyadı:

Grubu:

1

Bu etkinlikte neler öğrendim?

2

Bu etkinlikte en iyi yaptığım kısım neydi? Neden?

3

Bu etkinlikte en çok zorlandığım kısım neydi? Neden?

4

Güçlü yönlerim neler?

5

Zayıf yönlerim neler?

6

Bu etkinliği yeniden yapsam neye dikkat ederim?

Eklemek istediklerim:

Öğretmenin notları:

EK

GAZETE GÖREV DAĞILIM TABLOSU

Tüm görevlerin dağıtılması önemlidir. Her öğrencinin en az bir görevi olmalıdır. Kişi sayısına bağlı olarak görev tanımı birbiriyle bağlantılı olan görevleri aynı kişi alabilir. Muhabir ve fotoğrafçı sayısında sınırlama yoktur.

- Gazetenize bir isim veriniz.
- Size düşen görevleri yerine getiriniz.

Görev	Görev Tanımı	Öğrenci İsmi
Genel Yayın Yönetmeni	Ekibin uyumlu çalışması ve yapılan çalışmaların doğruluğu ve bütünlüğünden sorumludur.	
Yazı İşleri Müdürü	Haberlerin ve metinlerin denetlenmesinden, yayınlanmasına karar vermekten sorumludur.	
Görsel/Teknik Yönetmen	Görsellerin ve yazıların ilgi çekici, etkili bir şekilde düzenlenmesinden sorumludur.	
Editör	Yazıların ilgi çekici, etkili, doğru şekilde hazırlanmasından sorumludur.	
Haber Müdürü	Muhabirler ile kişiler arası bağlantılardan ve haber kontrolünden sorumludur.	
Muhabirler	Haber değeri taşıyan olayları metin olarak düzenler. Haber içeriğine bağlı olarak farklı isimler alır. Spor muhabiri, magazin muhabiri vb.	
Fotoğrafçı	Gazetede yer alan fotoğraf ve görselleri hazırlar.	

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	HİKÂYE-DEYİM
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	Uyum
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Görsel Sanatlar
BECERİLER:	Dinleme/izleme, konuşma, iletişim ve iş birliği

KAZANIMLAR

Dinleme/izleme yöntem ve teknikleri

Dinleme/izleme yöntem ve tekniklerini uygular.
Dinlediklerinden/izlediklerinden amacına yönelik bilgi notları oluşturur.

Dinlediklerini/izlediklerini anlama

Dinlediklerinde/izlediklerinde anlatımı zenginleştiren kalıp ifadelerin anlamını bağlamdan hareketle tahmin eder.

Dinlediklerinden/izlediklerinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapar.

Beden dili

Beden dilini etkili ve uygun bir şekilde kullanır.

Beden dilini sahne sanatlarında kullanır.

Hikâye Edici Metinler

Hikâye edici metin yazar.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Seçici dinleme, not alarak dinleme

ARAÇ-GEREÇLER: Hikâye-deyim etkinlik videosu, ekteki çalışma sayfaları, deyimler sözlüğü

HAZIRLIKLAR: Öğretmen küçük kâğıtlara ekteki deyimleri yazar. Yazdığı deyimleri içine koyabileceği bir kutu getirir. Ek 2 öğrenci sayısınca çoğaltılır.

KAVRAMLAR: Deyim

ÖN BİLGİLER: Öğrenciler deyimlerin özelliklerini bilir.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: Süreç farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğrencilere bir deyimın ortaya çıkış hikâyesi anlatılır. “Eskiden, biri ayakkabı aldığında kusurlu çıkıyorsa ve satan kişi durumu kabul etmiyorsa önce satıcı dinlenir ve kusurlu bulunursa ayakkabıların bedeli alıcıya geri verilir. Ayakkabılar da cezalandırılan kişinin evinin çatısına atılırdı. Ayakkabıyı damda görenler o kişiden mal almazdı. Pabucu dama atılmak deyimini buradan geliyor.”

Öğretmen öğrencilere “Sizin bildiğiniz başka deyim hikâyeleri var mı?”, “Deyimler hayatımızda sıklıkla kullanılır mı?”, “Sizce deyim neden kullanılır?” soruları yöneltilerek öğrencilerin düşünceleri alınır.

Ek 2’deki tablo öğrencilere verilir. “Bisiklet” adlı dinleme/izleme metni öğrencilere dinletilerek öğrencilerden metinde geçen deyimleri bulmaları ve not almaları istenir. Deyimleri bulmakta zorlanan öğrenciler için Ek 1’deki metin ve sınıftaki deyimler sözlü-

gü verilir. Öğrencilere bu metindeki deyimlerden hangilerini bildikleri sorulur. Öğrencilerden anlamını bilmedikleri deyimlerin anlamlarını metinden hareketle tahmin etmeleri, ardından metinde geçen deyimlerin anlamlarını deyimler sözlüğünden bularak tahminlerinin doğruluğunu kontrol etmeleri istenir. Ek 2'deki tablo öğrenciler tarafından doldurulur ve öğrenciler bir deymi görselleştirir.

Öğrencilerden içinde en az üç deyim geçen bir senaryo oluşturmaları istenir. İsteyen öğrencilerin senaryolarını canlandırabilecekleri, isteyenlerin web araçlarıyla animasyon yapabilecekleri ya da çizgi roman yapabilecekleri söylenir.

Oluşturdukları senaryodaki deyimlerin anlamları okunduktan sonra Ek 3'teki deyimler sözsüz olarak canlandırılır. Öğrenciler iki gruba ayrılır. Her grup için bir anlatıcı seçilir. Öğretmen tarafından daha önce küçük kâğıtlara yazılmış olan deyimler ilk grubun anlatıcısı tarafından bir kutucuk içinden çekilir. Anlatıcı hiç konuşmadan, beden diliyle kâğıtta yazan deymi arkadaşlarına anlatır. Belirlenen sürede deyim bulunursa grup hanesine puan yazılır. Deyim, süre sonunda bulunamazsa sıra diğer gruba geçer. Oyun sonunda yansıtıcı günlükler doldurulur. Öğretmen, yansıtıcı günlükleri öğrencilerin cevapları doğrultusunda değerlendirerek öğrencilere dönüt verir.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

- Öğrenciler deyimleri görselleştirir.
- Öğrenciler deyimlerle resimli bilmece hazırlar.

DEĞERLENDİRME: Yansıtıcı günlük

Notlar:

YANSITICI GÜNLÜK

Adım ve Soyadım:

Tarih:

1. Bugünkü etkinliğimizde hangi deyimleri öğrendin?

.....

2. Etkinlikte zorlandığın bir şey oldu mu? Olduysa açıklar mısın?

.....

3. Kaç tane deyim anladığını doğru tahmin edebildin?

.....

4. Canlandırma yaparken herhangi bir katkı oldu mu? Olduysa ne yaptın?

.....

5. Süreç içerisinde en etkili kullandığın beden dili hakkında bilgi verir misin?

.....

6. Deyimlerle ilgili bugün öğrendiklerin ile geçmişte öğrendiklerin arasında bağ kurabilir misin? Kurabilirsen bu bağ nedir?

.....

7. Bugünkü öğrendiğin deyimler ile günlük yaşamdaki deyim kullanımı arasında bağ kurabilir misin? Kurabilirsen bu bağ nedir?

.....

8. Bu etkinlik ile ilgili belirtmek istediğin başka notlar varsa aşağıya yazabilirsin.

.....

EK 1

BİSİKLET

- Özge! Başıma geleni duydun mu?
- Neyi? Ne oldu? Eteklerin tutuşmuş.
- Sorma! Dünyam başıma yıkıldı.
- Ağzındaki baklayı çıkarsana artık. Çok merak ettim.
- Geçen hafta doğum günümde babamın aldığı bisikleti hatırladın mı?
- Evet. Doğrusunu istersen gözüm kalmıştı.
- İşte o bisikleti dün kapının önüne bırakmıştım. Sabah bir baktım yerinde yeller esiyor.
- Eyvah! Kilitlememiş miydin?
- Kilitledim tabii ama çalınmış.
- Gören kimse yok muymuş?
- Herkesin ağzına kilit vurulmuş sanki. Kime sorsam cevap alamadım. Yalnız Rasim Amca görmüş. Dokuz körün bir değneği...
- Rasim Amca ne dedi?
- Uzun boylu bir adam görmüş uzaktan. Tam seçememiş ama bisikletliymiş.
- Uzun boylu adam ve senin pembe bisikletin... Gören tuhaf bulmuştur.
- Babam az önce karakola gitti ama ben umudu kestim.
- Umutsuzluğa kapılma. Belki bulunur.
- Belki...

Neslihan YILDIZ

EK 2

	Bulduğum Deyim	Deyimin Anlamı İle İlgili Tahminim	Deyimler Sözlüğünde Yazan Açıklama
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

EK 3**CANLANDIRILACAK DEYİMLER**

1. Karnı zil çalmak
2. İğne ile kuyu kazmak
3. Baltayı taşa vurmak
4. Gözden düşmek
5. Devede kulak olmak
6. Sinek avlamak
7. Ağzı kulaklarına varmak
8. Başına çorap örmek
9. Dilli düdük olmak
10. Bir deri bir kemik kalmak
11. Defterden silmek
12. Taş kalpli olmak
13. Gözünü açmak
14. Dolap çevirmek
15. Paçaları sıvamak
16. Rayına oturmak
17. Yufka yürekli olmak
18. Dilinde tüy bitmek
19. Üstüne titremek
20. Yan çizmek

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	SALGINA BAŞKA AÇIDAN BAKIYORUM
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	Uyum
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Sosyal Bilgiler
BECERİLER:	Dinleme, yazma, eleştirel düşünme

KAZANIMLAR

Dinleme/izleme yöntem ve teknikleri

Dinleme/izleme yöntem ve tekniklerinden öğrenme stiline uygun olanı seçer.

Dinleme/izleme yöntem ve tekniklerini uygular.

Dinlediklerini/izlediklerini anlama

Dinlediklerine/izlediklerine bağlı olarak verilen yönergeleri uygular.

Dinlediklerinin/izlediklerinin öncesi veya sonrasına dair tahminlerde bulunur.

Dinlediklerinden/izlediklerinden hareketle farklı bakış açıları geliştirir.

Bilgilendirici Metinler

Metnin yazılış amacını belirler.

Amacına uygun yazma stratejisi belirler.

Seviyesine uygun, özgün bir metin yazar.

Öğrencilerin günlük hayattaki gözlem ve deneyimlerine dayanarak metnin konusunu belirlemeleri sağlanır.

Öğrencilerin giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinde yazacaklarını belirleyerek bir metin taslağı oluşturmaları, düşünceleri geliştirme yollarını kullanmaları, yazılı ve çoklu medya kaynaklarından görüşlerini destekleyecek kanıtlar sunmaları sağlanır.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Soru-cevap, beyin fırtınası

ARAÇ-GEREÇLER: Kâğıt, kalem

HAZIRLIKLAR: Ek 2 çalışma kâğıdı öğrenci sayısına göre çoğaltılır.

KAVRAMLAR: Salgın, Covid-19

ÖN BİLGİLER: Öğrenciler karantina sürecini bilir.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: Ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğrencilere, insanların doğaya karşı tutum ve davranışlarının nasıl olduğu sorulur sorulur. Alınan cevaplar tahtaya olumlu ve olumsuz olarak yazılır. Öğrencilerin verdiği cevaplar tartışılır.

Öğrencilere, yaşanan salgın ile ilgili bir haber metni okunacağı ve bu haberle ilgili sorular sorulacağı söylenir. Öğrencilerden not alarak dinlemeleri istenir. Ek 1'deki haber metni okunur ve Ek 2'de yer alan çalışma kâğıdı öğrencilere dağıtılarak sorulara cevap vermeleri istenir.

Öğrencilere salgından sonra hayatlarında ne gibi değişimlerin olduğu sorulur. Tartışılır.

Öğrencilerden aşağıdaki görevlerden birini seçmeleri istenir.

1. Doğaya hitaben bir mektup yazınız.

2. İnsanların doğaya verdiği zararları anlatan bir canlandırma yapınız.

Öğrenciler hazırladıkları ürünleri paylaşırlar.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

- Doğa sevgisi temalı bir şiir yazınız.
- Doğa konulu bir proje hazırlayınız.

DEĞERLENDİRME: Etkili Dinleme Formu kullanılır.

KAYNAKLAR: URL <https://www.Milliyet.com.tr/gundem/doga-kontrolu-geri-aliyor-6180964>(ET 15.06.2021).

ETKİLİ DİNLEME FORMU

Öğrencinin Adı ve Soyadı:

Tarih:

Sorular	Cevaplar
Dinlediğiniz metne göre dünyada en fazla hava kirliliğine neden olan ülke hangisidir?	
Dinlediğiniz metne göre Hindistan'ın nüfusu kaçtır?	
Dinlediğiniz metne göre salgının iyi olan tek etkisi nedir?	
Dinlediğiniz metne göre New York'ta karbon monoksit emisyonu yüzde kaç azalmıştır?	
Dinlediğiniz metne göre Japonya'da boş metroda hangi hayvan görülmüştür?	
Gelecekte insanlığın ne tür salgınlarla karşılaşabileceği konusundaki düşünceleriniz nelerdir?	
Salgın devam ederse sizce başka nasıl değişimler gerçekleşebilir?	

EK 1

DOĞA KONTROLÜ GERİ ALIYOR

Yaşanan salgının tek “iyi” etkisi, doğada görüldü. Dünya genelinde hava kirliliğinin bu yıl II. Dünya Savaşı’ndan bu yana en düşük seviyeye ineceği açıklandı.

Koronavirüsün ilk görüldüğü Çin’den başlayarak ocak ayından bu yana pek çok ülkede uygulanan karantinalar sanayi çalışmalarını durma noktasına getirdi. Bununla birlikte kara ve hava trafiğinin azalması, küresel karbon ve azot dioksit emisyonunu azaltan temel etken oldu.

Dünyada en fazla hava kirliliğine neden olan Çin’de zehirli gaz azot dioksit emisyonu, karantina süreci nedeniyle %25 azaldı.

Dünyayı kirleten öncü ülkelerden ABD’de ise en fazla Covid-19 vakasının görüldüğü New York eyaletinde geçen yıla göre karbon monoksit emisyonlarında %50 azalma meydana geldi. New York’ta trafik yoğunluğunun %35 azaldığı ve böylece havadaki metan seviyesinde “belirgin bir düşüş” olduğu bildirildi.

ABD’nin başta San Francisco olmak üzere pek çok şehrinde de azot dioksit ve karbondioksit seviyelerinde “ani bir düşüş” tespit edildi.

Avrupa’da hava kirliliği seviyesi en yüksek bölgelerden olan İtalya’nın kuzeyinde ülkede 9 Mart’ta başlayan karantinadan sonra, azot dioksit emisyonu oranında %40 düşüş kaydedildi. Copernicus Atmosfer Servisi Müdürü Vincent Henri Peuch, bu tablo için “Görülmemiş bir durum!” yorumunu yaptı ve karantina ilan edilen diğer Avrupa ülkelerinden de benzer değişim sinyalleri alınmaya başlandığını açıkladı.

1,3 milyar nüfusu nedeniyle dünyada en geniş kapsamlı karantinanın gerçekleştiği Hindistan’da uygulamanın başlamasının üzerinden henüz 1 hafta geçmesine rağmen hava kirliliği “ciddi oranda” düştü.

“Küresel Karbon Projesi”ne başkanlık eden ABD’de Stanford Üniversitesinden Profesör Rob Jackson, bu yıl küresel karbon üretiminin %5 oranından fazla düşebileceğini söyledi. 2008 ekonomik krizinden sonra yaşanan yüzde 1,4’lük karbon emisyonu azalımından bu yana ilk kez düşüşün yaşandığını belirten Jackson, “Bu, II. Dünya Savaşı’ndan bu yana gerçekleşecek en büyük düşüş!” dedi. İtalya’nın Venedik kentinde kanallardaki tekne trafiğinin azalmasıyla su temizlendi.

Yaban hayvanları, insanların “işgal” ettiği alanların kontrolünü geri almaya başladı. Pek çok ülkede yaban hayvanları, karantina uygulanan boş şehirlere indi. Şili’nin başkenti Santiago’da bir puma görüldü. İngiltere Galler’de keçi sürüleri şehirlere indi. Japonya’da boş metroda geyik görüldü.

Ekvador’da karantina nedeniyle trafiğin olmadığı otobanda akbabalar dolaşmaya başladı. Kanada’da deniz trafiği nedeniyle çok sık görülmeyen katil balina, kıyıya yakın bir yerde görüldü.

(Basından)

Ek 2

ÇALIŞMA KÂĞIDI

Aşağıdaki soruları dinlediğiniz metne göre cevaplayınız.

1. Metne göre dünyada en fazla hava kirliliğine neden olan ülke hangisidir?

.....

2. Metne göre Hindistan'ın nüfusu kaçtır?

- A) 1,8 milyon
B) 1,5 milyon
C) 1,4 milyon
D) 1,3 milyon

3. Siz, insanlar tarafından yaşadığı ortama zarar verilen bir ceylan olsaydınız karantina sürecinde nereye giderdiniz? Niçin?

.....

4. Metinde geçen “Yaban hayvanları, insanların ‘işgal’ ettiği alanların kontrolünü geri almaya başladı.” cümlesinden neler anlıyorsunuz? Yazınız.

.....

5. Metne göre’da boş metroda görülmüştür?

.....

6. Salgının yıllarca devam ettiği düşünülürse sizce başka nasıl değişimler gerçekleşebilir?

.....

7. İnsanlığın gelecekte ne tür salgınlarla karşılaşabileceği konusundaki düşünceleriniz nelerdir?

.....

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	ETKİLİ KONUŞMA
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	Uyum
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Sosyal Bilgiler
BECERİLER:	Konuşma

KAZANIMLAR

Hazırlıksız konuşma

Vurgu, tonlama ve duraklara dikkat ederek konuşur.

Akıcı ve anlaşılır bir dille hazırlıksız konuşma yapar.

Topluluk karşısında hazırlıksız konuşma yapar.

Hazırlıksız konuşmalarında nezaket kurallarına uyar.

Duygu ve düşüncelerini bütünlük içerisinde ifade eder.

Söz ola kese savaşı

Söz ola kestire başı

Söz ola ağulu aşı

Bal ile yağ ede bir söz

Öğrencilere Malazgirt Savaşı öncesi Sultan Alparslan'ın tarihî konuşması okunur.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Drama

ARAÇ-GEREÇLER: Rol kartları

HAZIRLIKLAR: Rol kartları hazırlanır ve öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.

KAVRAMLAR: Hitabet

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: Ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğrencilere Yunus Emre'nin aşağıdaki dizeleri okunur ve bu dizelerden ne anladıkları sorulur. Öğrencilerin cevapları tartışılır.

“Bu konuşmada ne vurgulanmaktadır? Sultan Alparslan bu konuşmayı kime, niçin

“Biz ne kadar az olursak olalım, onlar ne kadar çok olurlarsa olsunlar, bütün Müslümanların minberlerde bizim için dua ettikleri şu saatte kendimi düşman üzerine atmak istiyorum. Ya muzaffer olur, gayeme ulaşırım ya şehit olarak cennete giderim. Sizlerden beni takip etmeyi tercih edenler takip etsin. Ayrılmayı tercih edenler gitsinler. Burada emreden sultan ve emredilen asker yoktur. Zira bugün ancak ben de sizlerden biriyim, sizlerle birlikte savaşan gaziyim. Beni takip edenler ve nefislerini ulu Allah'a adayanlardan şehit olanlar cennete, sağ kalanlar ise ganimete kavuşacaklardır.”

yapmıştır?” soruları öğrencilere sorulur. Ardından öğrencilere Fatih Sultan Mehmet’in Bosna-Hersek’teki “Ahidnâme” isimli fermanı okunur.

“Ben ki Sultan Mehmet Han’ım; sıradan ve seçkin bütün insanlar tarafından bilinsin ki, bu padişah buyruğunu ellerinde bulunduran Bosnalı [Fransiskan] ruhbanlara büyük bir lütufta bulunarak şunları buyurdum: Adı geçenlere ve kiliselerine hiç kimse engel olmayacak ve sıkıntı vermeyecektir ve onlar sakınmaksızın ülkemde yaşayacaklardır. Kaçıp gidenler bile güven içinde olacaklardır. Gelip ülkemizde korkusuzca oturacaklar ve kiliselerine yerleşeceklerdir. Ne ben ne vezirlerim ne kullarım ne uyruklarım, ne de ülkenin bütün halkından hiç kimse adı geçenlere - kendilerine ve canlarına ve mallarına ve kiliselerine ve dışarıdan ülkemize gelenlerine- dokunmayacak, saldırıp incitmeyecektir. Yeri, göğü yaratan rızıklandırıcı adına ve Kur’an adına ve ulu Peygamberimiz adına ve yüz yirmi dört bin peygamber adına ve kuşandığım kılıç adına yemin ederim ki bu kişiler emrime itaat ettikleri sürece, bu yazılanlara hiç kimse uymazlık etmeyecektir. Böyle bilene.”

Öğrencilere “Ahidname”nin niçin ve kime hitaben yapıldığı sorularak onların konuşmaları sağlanır. Mustafa Kemal ATATÜRK’ün “Gençliğe Hitabesi”nden bir bölüm okunur.

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek, dâhilî ve haricî bedhahların olacaktır. (...)

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır! Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda, mevcuttur.

Daha sonra öğrencilere, Sultan Alparslan’ın konuşması ile Mustafa Kemal ATATÜRK’ün “Gençliğe Hitabesi”ni içerik, yapı, üslup, söyleniş amacı ve söyleyen kişilerin ortak özellikleri bakımından karşılaştırılmaları söylenir.

Öğrencilere Ek 1’deki rol kartları verilir. Bu rol kartlarında yazan cümle girişleri ve rollerden yararlanarak hazırlıksız konuşma yapmaları söylenir. Öğrencilerden hazırlıksız konuşma yaparken; vurgu, tonlama ve duraklara dikkat ederek konuşmalarını, akıcı ve anlaşılır bir dille konuşma yapmalarını, nezaket kurallarına uymalarını, duygu ve düşüncelerini bütünlük içerisinde ifade etmeleri istenir.

Öğrencilerin hazırlıksız konuşmaları bittikten sonra hazırlıksız konuşma yaparken kendilerini nasıl hissettikleri sorulur. Öğrencilerin cevapları tartışılır.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

- Öğrencilerden Ek 2’deki rol kartlarından faydalanarak bir drama çalışması yapması istenir..

KAYNAKÇALAR

<http://www.istanbultarih.com/fatih-in-ahidname-si--insan-haklari-savunmasina-tarihten-anlamli-ornek-262.html>.

<http://www.bosnahersek.ba/fatih-ahidnamesi/>

Atatürk, M.K.(1919-1927). Nutuk. Zeynep Korkmaz (Yay. Haz.). Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları.

DEĞERLENDİRME: Hazırlıksız Konuşma Değerlendirme Formu kullanılır.

HAZIRLIKSIZ KONUŞMA DEĞERLENDİRME FORMU

Öğrencinin Adı ve Soyadı:

Tarih:

Sorular	Öğrenci		Akran		Öğretmen	
	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır
Konuşmasını vurgu, tonlama ve duraklara dikkat ederek yapmıştır.						
Akıcı ve anlaşılır bir dille hazırlıksız konuşma yapmıştır.						
Topluluk karşısında hazırlıksız konuşma yapmıştır.						
Hazırlıksız konuşmalarında nezaket kurallarına uymuştur.						
Duygu ve düşüncelerini bütünlük içerisinde ifade etmiştir.						

Notlar:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

EK 1

Kızılay, mahallenizdeki parkta kan verme kampanyası yürütüyor ama kimse kan vermeye gitmiyor. Komşularınızı ikna etmek için bir konuşma yapın.

Yaşadığınız şehirde aşı olan kişi sayısı çok az. Tanıdığınız aşı karşıtı bir aileyi, aşı olmaları konusunda ikna edebilecek bir konuşma yapın.

Uzaya çıkan ilk Türk astronotsunuz, tüm dünya sizi dinliyor. Bir konuşma yapın.

Yaptığınız resimlerle bir sergi hazırladınız, serginizin açılışı için kurdele kesmeden önce bir hoş geldiniz konuşması yapın.

Bir tiyatro oyuncusunuz, Kurtuluş Savaşı konulu bir oyunda rol alıyorsunuz. Askerlerinizi motive edici bir konuşma yapın.

EK 2

ROL KARTLARI

Değerli Öğretmenlerim!

Kucağınızda yavru bir köpek ile eve
gidiyorsunuz...

Yolda çantanızı bir köpek kaptı ve
ödevleriniz çantanın içindeydi...

Sokak hayvanları yaz günü susuz
kalıyor. Komşularınıza...

Sınıf takımının kaptanısınız. Durum
berabere ve maçın bitmesine beş
dakika var...

Kardeşiniz özel eşyalarınızı izinsiz
alıyor...

Tüm arkadaşlarınızın oyun konsolu
var. Babanızdan oyun konsolu
isteyeceksiniz...

Çok iyi geçen bir sınavdan düşük not
aldınız. Öğretmeninize...

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	OKU-YORUM EMPATİ KURUYORUM
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	Uyum
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
BECERİLER:	Okuma, yazma

KAZANIMLAR

Okuma yöntem ve tekniklerini uygular.

Öğrencilerin okumalarını hız, doğruluk, kelime tanıma ve prozodi yönleriyle değerlendirmesi sağlanır.

Öğrencilerin eksiklikleri varsa gidermeleri üzerinde durulur.

Okumalarına yönelik verilen yönergeleri uygular.

Okuduklarında anlatımı zenginleştiren kalıp ifadeleri bağlamdan hareketle yorumlar.

Söz varlığını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapar.

Okuduğu metinde geçen mizah, ironi, metafor ve imge unsurlarını belirler.

Bir metni yeniden yazar.

Bir metin türünü, başka bir metin türüne dönüştürür.

Öğrencilerin değiştirme, kısaltma, uyarlama, yok etme, birleştirme ve zıtlıkları kullanarak bir metni yeniden yazmaları sağlanır.

Öğrencilerin kendini kahramanların yerine koyarak bir hikâyeyi yeniden yazmaları sağlanır.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Empatik okuma, yaratıcı yazma

ARAÇ-GEREÇLER: “Cömert Ağaç” isimli metin

HAZIRLIKLAR: Ek'teki “Cömert Ağaç” isimli metin öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA:

İçerik farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğretmen, öğrencilerine şu bilgiyi verir:

Sincapların en sevdiği yiyeceklerden biri pelittir, sincaplar pelitleri toplayıp daha sonra yemek için toprağın altına gömer, gömdüğü yeri unuttur ve unutulan bu pelitler sonra filizlenip yeni pelit ağaçlarını oluşturur. Yani doğadaki canlılar birbirlerinin devamının sağlanması konusunda yardımcı olur.

Öğretmen, öğrencilerine şu soruyu sorar:

“Sizce insanlar da doğadaki canlılara devamlarını sağlanması konusunda yardımcı oluyorlar mı? Nasıl?”

Verilen cevaplar tartışılır.

Öğretmen öğrencilere “Cömert Ağaç” isimli metnin yer aldığı Ek'i dağıtır.

Öğrencilerden yönergeler doğrultusunda metni dinlemeleri istenir.

Öğrencilere bu metindeki çocuğun neleri yanlış yaptığı sorulur. O çocuğun yerinde olsaydınız ağacın tekliflerine nasıl cevap verirdiniz, diye sorulur. Cevaplar tartışılır.

Bu metni çizgi roman, şiir, masal, fantastik, eleştiri gibi metin türlerini kullanarak yeniden yazmaları ve içeriğini görselleştirmeleri istenir.

KAYNAK: Cömert Ağaç (Giving Tree), Shel Silverstein, Çeviri: Sevim Öztürk, Bulut Yayınları, 2009.

DEĞERLENDİRME: Değerlendirme Formu kullanılır.

DEĞERLENDİRME FORMU

Öğrencinin Adı ve Soyadı:

Tarih:

	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır
Öğrenci yönergeye uygun okudu.						
Öğrenci okuma yöntem ve tekniklerini uyguladı.						
Öğrenci okuma sırasında vurgu ve tonlamaya dikkat etti.						
Öğrenci yöneltilen sorulara cevap verdi.						
Öğrenci metni seçtiği türe uygun olarak yeniden yazdı.						
Öğrenci metnin içeriğine uygun canlandırma yaptı.						

Notlar:

.....

.....

.....

EK

CÖMERT AĞAÇ

1. BÖLÜM

“Bir zamanlar bir ağaç vardı ve bu ağaç, küçük bir çocuğu çok severdi. Küçük çocuk her gün ağacı görmeye gelirdi, yapraklarını toplar ve taç yapardı, gövdesine tırmanır ve dallarında sallanırdı(...)

(Öğrencilere doğada oyun oynamayı mı yoksa bilgisayar oyunlarını mı oynamayı daha çok sevdikleri sorulur.)

Öğrencilerden 2. Bölüm’ü okumaları istenir?

2. BÖLÜM

Zaman geçti ve çocuk büyüdü(...)

Sonra bir gün çocuk yine ağaca geldi, ağaç çok sevindi ve dedi ki:

— Gel çocuk, gövdeme tırman, dallarımda sallan, elmalarımın ye, gölgemde oyna ve mutlu ol.

Çocuk:

— Ben tırmanmak ve oynamak için büyüğüm, bana biraz para lazım, para verebilir misin, dedi.

(Öğrencilere; ağaç bu konuda çocuğa yardımcı olabilir mi, diye sorulur. Öğrencilerin tahminleri alınır.)

Öğrencilerden 3. Bölüm’ü okumaları istenir.

3. BÖLÜM

Ağaç:

— Üzgünüm, benim hiç param yok, elmalarımı al ve onları pazarda sat.

Çocuk, ağacın dediğini yaptı.

(Öğrencilere; sizce çocuk bununla yetinecek mi, sorusu yöneltilir ve onların tahminleri alınır.)

Öğrencilerden 4. Bölüm’ü okumaları istenir.

4. BÖLÜM

Ve bir gün çocuk geri geldi.

Çocuk: “Bana bir ev verebilir misin?” dedi.

Ağaç: “Dallarımı kesebilir ve kendine bir ev yapabilirsiniz.”

Çocuk bunu yaptı, ağaç mutlu ve memnundu.

(Öğrencilere ağaç mutlu ve memnun, sizce çocuk da mutlu mu, diye sorulur ve onların tahminleri alınır.)

Öğrencilerden 5. Bölüm’ü okumaları istenir.

5. BÖLÜM

Zaman geçti çocuk gözünde hüznle ağacın yanına geri geldi.

Hayatım çok boş, mutsuz, dedi çocuk. Biraz heyecana ihtiyacım var.

Ağaç: “Sana gövdem dışında verebileceğim hiçbir şey yok, kes onu ve kendine bir kayık yaparak gez onunla.” dedi.

Çocuk bunu da yaptı, ağaç mutlu ve memnundu.

(Öğrencilerden metnin devamını tahmin etmeleri istenir.)

Öğrencilerden metnin altıncı bölümünü okumaları ve tahminleri ile karşılaştırmaları istenir.

6. BÖLÜM

Çok uzun bir zaman sonra çocuk tekrar geri geldi. Ağaç:

— Sana verecek hiçbir şeyim kalmadı. Ben sadece yaşlı bir kütüğüm.

“Şimdi çok fazla bir şeye ihtiyacım yok.” dedi çocuk. Sadece oturmak ve dinlenmek için sakın bir yer istiyorum.

Ağaç: “Yaşlı bir kütük, oturmak ve dinlenmek için iyi bir yerdir. Gel çocuk, otur ve dinlen.” Çocuk denileni yaptı ve ağaç mutluydu.

Shel Silverstein

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	KAÇ ÖYKÜ YAZABİLİRİZ?
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	Uyum
SÜRE:	40 dk. + 40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Sosyal Bilgiler, Hayat Bilgisi
BECERİLER:	Okuma, yazma, dinleme/izleme, konuşma, yaratıcı ve eleştirel düşünme

KAZANIMLAR

Okuduklarını anlamlandırma

Okumalarına yönelik verilen yönergeleri uygular.

Okuduklarını yapılandırma

Okuduklarından hareketle farklı bakış açıları geliştirir.

Dinlediklerini/izlediklerini anlama

Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgi ve düşüncelerin tutarlılığını sorgular.

Hikâye edici metin

Metnin yazılış amacını belirler.

Amacına uygun yazma stratejisini belirler.

Hikâye edici metin yazar.

Öğrencilerin günlük hayattaki gözlem ve deneyimlerine dayanarak hikâyenin konusu ve hikâye unsurlarını belirlemeleri sağlanır.

Hikâyelerinde özgün kahramanlar üretmesi sağlanır.

Yazdıklarını paylaşır.

Öğrencilerin yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul/sınıf panosunda veya güvenilir medya ortamlarında paylaşmaları teşvik edilir.

YÖNTEM: Yaratıcı yazma, anlatım, soru-cevap, tartışma, gösterip yaptırma

HAZIRLIKLAR: Ek 1, 2 ve 3'ün öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.

Öğretmen, düşüncede yaratıcılık ve yaratıcılığın boyutları konularında hazırlık yapar.

Gösterip yaptırma tekniği kullanılacağından çalışmanın tamamlanmış bir örneği hazırlanır. Öğrenci sayısı kadar makas ve yapıştırıcı hazırlanır.

KAVRAMLAR: Hikâye, yaratıcılık, özgünlük, akıcılık

ÖN BİLGİLER: Öğrenciler hikâye türünün özelliklerini bilir.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA:

Süreç farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ:

Öğrencilere “Yaratıcılık nedir?”, “Özgünlük nedir?” ve “Yaratıcılıkta akıcılık nedir?” soruları sorulur. Öğrencilerin cevaplarından sonra yaratıcılık, özgünlük ve akıcılık kavramları açıklanır.

“Kaç öykü yazabiliriz?” etkinliğinin tamamlanmış bir örneği sınıfta gösterilir. Öğrenciler ikili gruplara ayrılır ve her gruba Ek 1 ve Ek 2 kâğıtlarından herhangi biri verilir (Ek 1, 2’de düğüm ve çözüm bölümleri, boş bırakılmıştır.). Öğrencilerden bu bölümlerin kaç farklı şekilde yazılabileceğinin düşünülmesi, grup içinde tartışılması istenir.

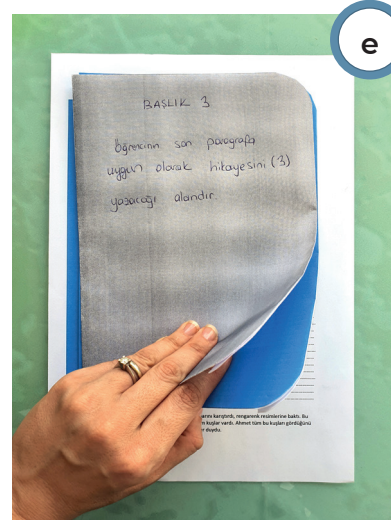
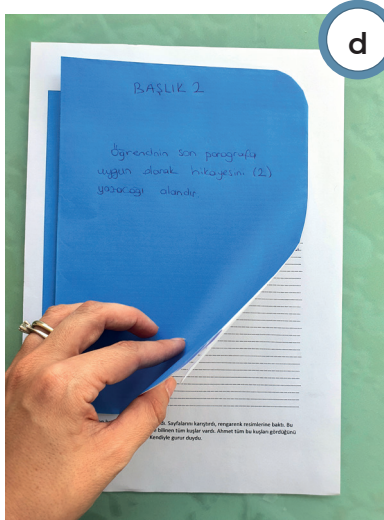
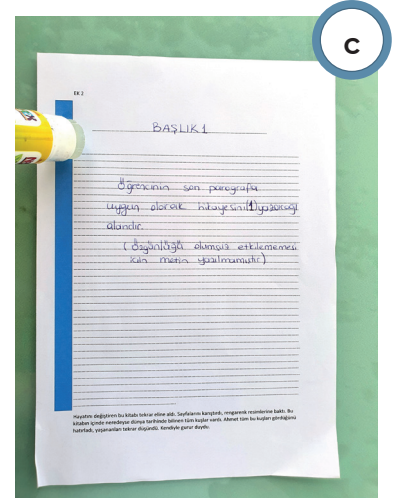
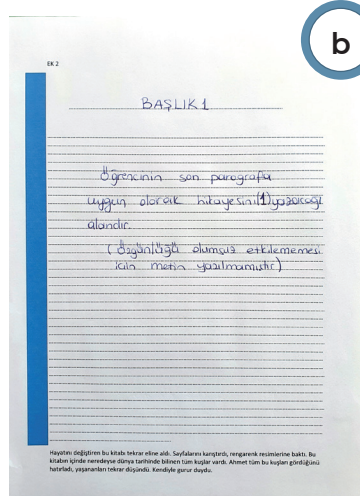
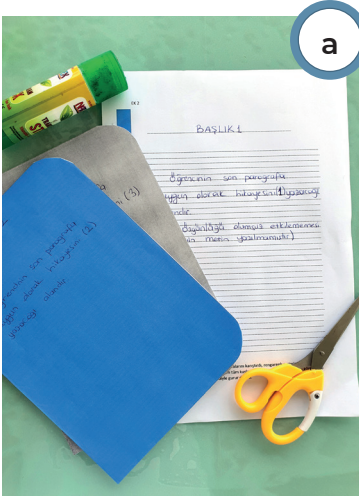

Her gruba en az üç adet Ek 3 “Devam Kâğıdı” verilir. Her “Devam Kâğıdı”nın boş bırakılan bölümüne ve akışa uygun farklı metinler yazılması istenir. Yazılacak metinlerde özgünlük ve akıcılık boyutlarına dikkat edilmesi gerektiği çünkü daha sonra metinlerin bu açılardan inceleneceği söylenir.

Ek 3 “Devam Kâğıtları”nın “Buradan yapıştırabilirsiniz.” yazan yerlerinden üst üste ve Ek 1 veya Ek 2’ye yapıştırılarak her kâğıtta farklı birkaç metin bulunması hedeflenmektedir. Öğrencilerden bu metinleri yazarken noktalama işaretlerine dikkat etmeleri, günlük hayattaki gözlem ve deneyimlerine dayanarak hikâyenin konusu ve hikâye unsurlarını belirlemeleri, hikâyelerinde özgün kahramanlar üretmeleri istenir.

Çalışmalar tamamlandığında uygun çalışmalardan birkaçı okutularak sınıfla birlikte değerlendirme yapılır. Öğrencilerin yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul/sınıf panosunda veya güvenilir medya ortamlarında paylaşmaları teşvik edilir.

Görsel 20

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

- Öğrencilere senaryo yazım kuralları verilir. Hikâyelerinden hareketle senaryo yazmaları istenir.
- Yazdıkları hikâyenin kitap kapağını hazırlamaları istenir.

DEĞERLENDİRME: Grup Değerlendirme Formu kullanılır.

GRUP DEĞERLENDİRME FORMU

Grubun Adı: Tarih:

No:.....

1. Bu etkinlik hakkındaki düşüncelerimiz:

2. Bu etkinlik hakkındaki duygularımız:

3. Bu etkinlikten öğrendiklerimiz:

4. Bu etkinlikte başarılı olduğumuz bölümler:

5. Bu etkinlikte zorlandığımız bölümler:

6. Akıcılık ile ilgili öğrendiklerimiz:

7. Akıcılık değerlendirmemiz:

8. Özgünlük ile ilgili öğrendiklerimiz:

9. Özgünlük değerlendirmemiz:

KAYNAKLAR: “Ahmet’in Kuşları” metnine “eğitimdebirlikteyiz” (<http://www.egitimdebirlikteyiz.org/Materyaller/MateryalGrup/6>) web sitesinden ulaşılmıştır. (Erişim tarihi: 15.06.2021).

EK 1

Ahmet'in en sevdiği şey kitapların resimlerine bakmaktı. Renkli renkli sayfaları incelemekten çok keyif alırdı. Bir gün babası ona kuşlarla ilgili bir kitap aldı. Ahmet kitabın sayfalarını hemen karıştırmaya başladı. Kitapta ilginç kuş resimleri vardı. Babası Ahmet'in odasının kapısını çaldı ve hayatında gördüğü en büyük kuşun canım önünde olduğunu söyledi.

BURADAN YAPIŞTIRABİLİRSİNİZ

EK 2

BURADAN YAPIŞTIRABİLİRSİNİZ

Ahmet, hayatını değiştiren bu kitabı tekrar eline aldı. Sayfalarını karıştırdı, rengarenk resimlerine baktı. Bu kitabın içinde neredeyse dünya tarihinde bilinen tüm kuşlar vardı. Ahmet tüm bu kuşları gördüğünü hatırladı, yaşananları tekrar düşündü. Kendiyle gurur duydu.

EK 1

DEVAM KÂĞIDI

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	ÜÇ TURUNÇ
EĞİTİM PROGRAMI:	Destek
TEMA:	Uyum
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
BECERİLER:	Okuma, drama

KAZANIMLAR:

Okuduklarının ana fikrini/ana duygusunu ifade eder.

Okuma yöntem ve tekniklerini uygular.

Öğrencilerin okumalarını hız, doğruluk, kelime tanıma ve prozodi yönleriyle değerlendirmesi sağlanır.

Öğrencilerin eksiklikleri varsa gidermeleri üzerinde durulur

Okumalarına yönelik verilen yönergeleri uygular.

Okuduklarında anlatımı zenginleştiren kalıp ifadeleri bağlamdan hareketle yorumlar.

Beden dilini etkili ve uygun bir şekilde kullanır.

Beden dilini sahne sanatlarında kullanır

Konuşmalarında metinler arası ilişkilerini kullanır.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Yaratıcı drama

ARAÇ-GEREÇLER: Kâğıt, kalem, rol kartları

HAZIRLIKLAR: Ek'teki, "Üç Turunç" adlı masal öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.

ÖN BİLGİLER: Masallar hakkında ön bilgiye sahiptir.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: Ürün Farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğrencilere "Hangi masalları biliyorsunuz?" diye sorulur. Bunlardan hangilerinin Türk masalı olduğu belirlenir.

Öğrencilere Ek'teki "Üç Turunç" masalı dağıtılır. Öğrencilerden bu masalı sessizce okumaları istenir. Masal okunduktan sonra öğrencilere bu masalın ana fikrinin ne olduğu ve masalda hangi değerlerin verilmeye çalışıldığı sorulur. Bu değerler tahtaya listelenir.

İki öğrenci seçilir. Bu öğrencilere rol kartları verilir. Rol kartlarında yazan son cümle ile canlandırmanın başlayacağı, oyunun bundan sonraki kısımlarını kendilerinin doğaçlama yapacağı anlatılır.

Yalan söylemek ile ilgili rol kartları

1. Bir öğretmensiniz, kızınız/oğlunuz büyüdü ve sizin kıyafetlerinizi giymeyi çok seviyor. Defalarca uyardınız ama bu huyundan vazgeçmedi. Bir gün çamaşır yıkamak üzere kirli sepetini açtınız. En sevdiğiniz tişörtünüzün üzerinde kocaman bir ketçap lekesi var.

- Kızım/oğlum buraya gel...

2. Ortaokul 6. sınıf öğrencisisiniz anneniz/babanız çok zevkli biri ve onun kıyafetlerini çok beğeniyorsunuz. İzin almadan bir tişörtünü giydiniz ve arkadaşlarınızla buluşmaya gittiniz ama bir aksilik oldu üzerine ketçap döküldü. Eve gelip kirli sepetine koydunuz, odanızda beklerken anneniz/babanız seslendi:

- Kızım/oğlum buraya gel!

Öğrencilerden, örnekteki gibi masalda geçen değerlerden yararlanarak rol kartları hazırlayıp canlandırma yapmaları istenir.

DEĞERLENDİRME: Değerlendirme Formu kullanılır.

DEĞERLENDİRME FORMU

Ölçütler	Öğrenci		Akran		Öğretmen	
	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır
Canlandırma içeriğe uygundur.						
Beden dili kullanımı içeriğe uygundur.						
Süre kullanımı uygundur.						
Hazırlanan rol kartları canlandırılabilir.						
Canlandırma, rol kartlarına uygundur.						

Notlar:

.....

.....

.....

.....

.....

EK

ÜÇ TURUNÇ MASALI

Vaktin birinde, bir memleketin padişahı varmış. Padişahın da bir tanecik oğlu varmış. Günlere bir gün bu şehzade balkona çıkmış. Bir tane yaşlı kadın da çeşme başına su doldurmaya gelmiş. Şehzade bir taş alıp atmış. Yaşlı kadının testisini kırmış. Yaşlı kadın şehzadeye dönmüş:

“Sana bir şey yapmayacağım oğul. Sen olasın, üç turunçların aşkına düşesin. Sararıp solasın.” demiş ve gitmiş, Şehzade üç turuncun sırrını çözmek için düşmüş yollara.

Az gitmiş, uz gitmiş. Dağlar aşmış, düzler geçmiş, gide gide bir dereye varmış. Derenin kenarında ak sakallı bir ihtiyar beklermiş. İhtiyar, şehzadenin üzgün olduğunu anlamış. Durdururca Şehzade, başından geçenleri bir bir anlatmış. Ak sakallı dede üç turuncun sırrını bilirmiş ve şehzadeye nereye gitmesi gerektiği tarif etmiş.

Şehzade üç turuncun bulunduğu yere gelmiş. Bakmış büyük bir kale var. Kalenin iki kapısından biri açık biri kapalı. Kapılardan birinin önünde bir koyun, koyunun önünde de bir parça et duruyormuş. Bir kapının önünde de bir köpek yatıyormuş, köpeğin önünde bir kucak ot varmış. Koyunun önünden eti alıp, köpeğe vermiş, köpeğin önündeki otu da koyuna vermiş, kalenin açık kapısını kapatmış, kapalı kapısını açıp içeriye girmiş. Bakmış bir turunç ağacı, ağaçta üç tane turunç varmış. Ağacın altında da bir ejderha, Şehzade ejderhanın uyuduğunu anlamış. Yerden bir taş almış, atmış turunçlara...İkinci denemesi de başarısız olmuş. Beline kadar taş kesilmiş. Yarıdana sığınıp bir taş daha atmış. Turunçlar düşmüş. Turunçları alıp ardına bakmadan koşmaya başlamış. Ejderha uyanmış ve:

Ejderha, köpekle, koyuna seslenmiş: “Köpeğim, koyunum!” demiş, “Tutun onu!” Köpek: “Yoo!” demiş. O bana et verdi. Koyun da: “Onu tutmam” demiş. O bana ot verdi. Şehzade kaçıp kurtulmuş. Yolda giderken susamış, turunçların ikisini içmiş. Elinde tek bir turunç kalmış. Gele gele bir gölün kenarına gelmiş. Gölün kıyısına oturup üçüncü turuncu kesmiş. Bu son turuncun içinden bir kız çıkmış ve kız çok güzelmiş. Ay’a diyormuş, sen doğma ben doğayım; güne diyor-muş, sen doğma ben doğayım. Şehzade ile güzel kız birbirlerini çok sevmişler. Şehzadenin gidip ailesiyle konuşması gerekiyormuş. Güzel kıza orada beklemesini söyleyip ayrılmış.

Şehzade gidince gölün kıyısına su içmeye kötü kalpli bir kadın gelmiş. Güzel kız ile sohbet etmeye başlamış. Güzel kız başından geçenleri tek tek anlatmış. Başında üç gümüş tel varmış turunç güzelinin, bu teller koparsa kız güvercine dönüşürmüş, onu bile anlatmış. Kötü kalpli kadın bunu duyunca üç gümüş teli koparmış. Güzel kız birden güvercine dönüşmüş. Kötü kalpli kadın turunç güzelinin elbiselerini giymiş. Padişahın adamları gelmiş. Kızı götürmüşler. Şehzade yalnız kaldıkları vakit: “Sen böyle değildin, ne oldu ki böyle karardın?” demiş. Kötü kalpli kadın: “Seni beklerken güneşten yandım.” demiş. Beyaz güvercin olan turunç güzelini de pencerenin dibindeki dallardan birine konup onları izlermiş. Şehzade bu beyaz güvercini her gün görür izlermiş. Kötü kalpli kadın turunç güzelinin burada olmasına tahammül edememiş. Saray görevlilerine beyaz güvercini kovdurtmuş. Beyaz güvercin kaçarken beyaz bir tüy düşmüş yere, oradan da güzel bir kavak ağacı büyümüş. Şehzade bu sefer de bu kavak ağacının hoş salınışını izleyip mest olur ol-

muş. Kötü kalpli kadın ben hamileyim bebeğime beşik lazım diye yalan söyleyerek kavağı kestirmiş. Artan ağaç parçalarından bir su tası yapmışlar. Şehzade de bu su tasını testisini kırdığı yaşlı kadına hediye etmek istemiş. Yaşlı kadından özür dilemiş. Çok mutsuz olduğunu anlatmış. Yaşlı kadın hediye kabul etmiş. Su tası görünümündeki turunç güzelini evine götürmüş. Turunç güzeli yaşlı kadın evde yokken insan suretine bürünür, ev işlerini ve yemeği yaparmış. Yaşlı kadın aslında ermiş biriymiş, olan biteni anlamış. Su tasına gözüme insan kılığında görün, demiş. Turunç güzeli olanları anlatmış.

Yaşlı kadın şehzadenin yanına gitmiş, güzel kızın yaşadıklarını anlatmış. Şehzade çağırıp olanları bir de turunç güzelinden dinlemiş. Kötü kalpli kadını cezalandırıp turunç güzeli ile evlenmişler bir ömür mutlu yaşamışlar.

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	KÜLTÜREL MİRASIMIZ
EĞİTİM PROGRAMI:	BYF
TEMA:	Değişim
SÜRE:	40 dk. + 40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Tarih, Sosyal Bilgiler, Arkeoloji
BECERİLER:	Dinleme, konuşma, okuma ve yazma , kültürel farkındalık, araştırma-inceleme, iletişim ve iş birliği, yaratıcı düşünme, eleştirel düşünme, sorumluluk, empati

KAZANIMLAR

Dinledikleri/izlediklerini anlama

Çoklu medya ortamlarında dinlediklerini/izlediklerini değerlendirir.

Etkili ve güzel konuşma

Duygu ve düşüncelerini bütünlük içerisinde ifade eder.

Hazırlıklı Konuşma

Tartışmalarda görüşlerinin güçlü ve olumlu yönlerini öne çıkararak dinleyicileri ikna eder.

Hazırlıksız Konuşma

Özgün bir konuşma yapar.

Konuşmasını bir bütünlük içerisinde yapar.

Konuşmasında ortaya koyduğu varsayımlarına karşı eleştirileri değerlendirir.

Anlama

Okuduklarıyla ilgili duygu ve düşüncelerini farklı sanat dallarında ifade eder.

Yazma yöntem ve teknikleri

Yazma yöntem ve tekniklerini uygular.

Farklı türlerde özgün metin yazar.

Yazdıklarını paylaşır.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Gezi-gözlem, anlatım, yaratıcı yazma, tartışma, soru-cevap, drama, grup çalışması, istasyon, empati

ARAÇ-GEREÇLER: Kalem, kâğıt, keşif tutanağı, resim kâğıdı, boya kalemleri, yapıştırıcı, makas, fon kartonları

HAZIRLIKLAR: Süreç müze türüne göre düzenlenir. (Genel Müzeler, Sanat Müzeleri, Tarih Müzeleri, Doğa Tarihi Müzeleri). Bu etkinlik arkeoloji ve kent müzeleri için planlanmıştır. Gezi için önceden resmî izinler alınır. Öğrenciler yaşadıkları bölgede bulunan kültürel miras öğelerini araştırır. Gezi öncesi Keşif Tutanağı çoğaltır, araç gereçler temin edilir. Şehrin kültürel miras öğelerine ilişkin resimler ve tanıtım kitapları temin edilir.

KAVRAMLAR: Kültürel miras, müze, arkeoloji, sit, estetik, etnoloji, antropoloji

ÖN BİLGİLER: Öğrenciler müze ve müze eğitimi hakkında bilgi sahibi olmalıdır.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: İçerik, süreç, ortam ve ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Müze Gezisi Öncesi

Öğretmen kültürel miras kavramının neleri çağrıştırdığını sorar. Öğrencilerin çağrışımları tahtaya yazılır. UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde bulunan Türkiye'deki miras alanlarından örnekler gösterilir.

Görsel 21

Görsel 22

Görsel 23

Kültürel miras unsurlarıyla ilgili aşağıdaki bilgiler öğrencilerle paylaşılır:

Kültürel miras unsurları şöyle belirlenmiştir. Anıtlar: Tarih, sanat veya bilim açısından istisnai evrensel değerde mimari, heykeltıraşlık ve resim alanında gerçekleştirilmiş büyük eserler, arkeolojik nitelikleri olan eleman veya yapılar, kitabeler, mağaralar ve eleman grupları.

Yapı toplulukları: Mimarileri, uyumlulukları veya arazi üzerindeki yerleri nedeniyle tarih, sanat veya bilim açısından istisnai evrensel değere sahip ayrı veya birleşik yapı toplulukları.

Sitler: Tarihsel, estetik, etnolojik veya antropolojik bakımlardan istisnai evrensel değeri olan insan ürünü eserler veya doğa ve insanın ortak eserleri ve arkeolojik siteleri kapsayan alanlar.

Somut ve somut olmayan kültürel miras unsurlarının neler olabileceği tartışılır ve aşağıdaki tablo paylaşılır.

Somut Kültürel Miraslar	Somut Olmayan Kültürel Miraslar
Heykeller	Sözlü Anlatımlar
Anıtlar	Geleneksel Meslek Kolları ve Zanaatkârlık
Tapınaklar	Kökeni Eski Diller
Arkeolojik Değer Taşıyan Alanlar	Folklor ve Halk Oyunları
Sualtında Kalmış Kültürel Miraslar	Bilgi Birikimleri
Eskiden Kullanılmış Madeni Paralar	Toplumlara Mal Olmuş Çalışmalar
Resimler, Çizimler, Kitabeler	Gelenek, Görenek ve Ananeler
Mozaikler	Ritüeller

Öğretmen şehrin kültürel miras öğelerine ilişkin resimler ve tanıtım kitapları getirerek öğrencilere bu malzemeleri incelemeleri için süre tanır. İncelemeler bittikten sonra bulundukları şehrin kültürel miras öğeleri ile ilgili bir kısa film izletilir ve öğrencilere filmdeki kültürel miras öğeleri hakkında sorular sorulur. Öğrencilere gezi gözlem yapılacak müze ile ilgili bilgi verilir. Müzede uyulması gereken kurallar üzerinde durulur. Böylece gezi öncesinde öğrencilerle müzeyi ziyaret etmeden önce hazırlık çalışmaları yapılır.

den-sonuç çalışması veya çünkü çalışması yapılarak karşılaştırılır.

Geçmişte kullanılmış
 çünkü yapmayı öğrendiler
 çünkü.....
 Sonuç:
 malzemeler ortaya çıktı.

Müzedeki Etkinlikler

Öğrenciler küçük gruplara ayrılır. Eserlerin ait oldukları uygarlık, yapılış tarihleri vb. özelliklerine dikkat etmeleri istenir. Gruplar istedikleri, kendileri için ilginç olan, özel olan eserlerin özelliklerini detaylı bir biçimde inceleyerek Ek 1'deki Keşif Tutanağı'na yazarlar. Daha sonra gruplar bir araya gelir ve inceledikleri nesnelerin özelliklerini, detaylarını anlatırlar. Doldurulan keşif tutanakları gruplar arasında tartışılır. Geçmişteki ve günümüzdeki nesnelerin özellikleri ne-

Gruplar müzeden kendilerine bir eser/nesne seçerler. Seçtikleri nesnelerin özellikleri ile ilgili canlandırma yaparlar. Canlandırma esnasında öğrencilere “Bu nesneleri/eserleri kimler yaptı? Nasıl yaptı? Yaparken ne düşündü? Kim, nasıl kullandı? Günümüzde bu nesnelerin/eserlerin karşılığı nelerdir?” vb. sorular sorularak tarihsel empati yapmaları sağlanır.

Öğrenciler müzede gördüğü eserlerden/ürünlerden ya da herhangi bir kültürel miras ögesinden yola çıkarak istasyon tekniğiyle ürünler ortaya koyar. Öğrenciler rastgele gruplara bölünür. Gruptaki öğrenci sayısı ve öğrencilerin isteği dikkate alınarak hikâye, şiir, afiş, resim, kari-

katür, slogan vb. istasyonlar oluşturulur. Her gruba bir şef atanır. Her grup bir istasyonla eşleştirilerek gruplara 8 dakika süre verilir. Süre bitiminde gruplar istasyon değiştirir ve süreç bu şekilde devam eder. Gruplar tüm istasyonları gezdikten sonra istasyon şefleri ortaya çıkan ürünleri sunar. Daha sonra ürünler bilim ve sanat merkezinde sergilenir.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

- Kaçak kazı ve defineciliğin önlenmesi ile toplumda farkındalık oluşturmaya yönelik bir slogan, afiş vb. çalışma yapılır.
- Yurt dışına kaçırılmış olan eserler araştırılarak tespit edilir, bu eserlerin Türkiye'ye iade edilmesi konusunda eserin kaçırıldığı ülkenin hükûmetine bir mektup yazılır.
- Gezilen müzenin tanıtım broşürü ya da posterini hazırlanır.
- Bir kültürel mirasın korunmasına yönelik proje taslağı hazırlanır.

DEĞERLENDİRME: Öz Değerlendirme Formu kullanılır.

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Öğrencinin Adı ve Soyadı:

No:

Tarih:

1. Bu etkinlik hakkındaki düşüncelerim:

2. Bu etkinlik hakkındaki duygularım:

3. Bu etkinlikten öğrendiklerim:

4. Bu etkinlikte başarılı olduğum bölümler:

5. Bu etkinlikte zorlandığım bölümler:

6. Eklemek istediklerim:

KAYNAKLAR: <https://kvmgm.ktb.gov.tr/TR-44394/dunya-miras-listesinde-turkiye.html> (Erişim tarihi: 31.05.2021)

EK 1

KEŞİF TUTANAĞI

Adı ve Soyadı:

Tarih:

İmza:

Nesnenin adı

Nesnenin tarihi

Nesne geçmişte hangi
amaçla kullanılmıştır?Nesne günümüzde hangi
amaçla kullanılıyor?Nesne günümüzde
kullanılıyorsa benzer ve
farklı yanları nelerdir?
(işlev ve görünüm olarak)Nesne gelecekte nasıl
kullanılacak olabilir?Başka eklemek
istedikleriniz varsa
yazınız.

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	EVLİYA ÇELEBİ'NİN BURSA'SI
EĞİTİM PROGRAMI:	BYF
TEMA:	Değişim
SÜRE:	40 dk. + 40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Tarih, Coğrafya, Sosyal Bilgiler
BECERİLER:	Konuşma, okuma ve yazma, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme

KAZANIMLAR

Etkili ve güzel konuşma

Duygu ve düşüncelerini bütünlük içerisinde ifade eder.

Okuma yöntem ve teknikleri

Okuma yöntem ve tekniklerini uygular.

Söz varlığı

Söz varlığını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapar.

Anlama

Okuduklarının öncesi veya sonrasına dair tahminlerde bulunur.

Okudukları ile ilgili çıkarımlar yapar.

Okuduklarını özetler.

Yazma yöntem ve teknikleri

Yazma yöntem ve tekniklerini uygular.

Farklı türlerde özgün metin yazar.

Yazılarında metinler arası ilişkilerini kullanır.

Yazılarında ikna tekniklerini kullanır.

Yazdıklarını paylaşır.

Metin Türleri

Bir işin işlem basamaklarını yazar.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Anlatım, soru cevap, eleştirel okuma, güdümlü yazma.

ARAÇ-GEREÇLER: Kalem, kâğıt, akıllı tahta, Ek 1 "İstanbul'dan Bursa'ya" adlı okuma metni

HAZIRLIKLAR: Öğrencilerden Evliya Çelebi konusunda ders öncesinde araştırma yapmaları istenir. Ek 1 okuma metni öğrenci sayısı kadar çoğaltır. Türkiye ve/veya dünya turizm haritası önceden hazırlanır.

KAVRAMLAR: Gezgin, seyyah, evliya, çelebi, seyahatname, kronoloji, pupa, mahzen

ÖN BİLGİLER: Öğrenciler anı, günlük, biyografi, mektup gibi türler hakkında bilgi sahibi olmalıdır.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğrencilere bu ders sayesinde, tarihî akış içerisinde toplumun değer yargılarının, kentin mimari yapısının değişerek süreklilik arz ettiğini fark edecekleri ve tarihsel empati yapacakları belirtilir.

Evliya Çelebi ile ilgili kısa bir çizgi film izletilir. "Evliya Çelebi gibi bir gezgin olsaydınız nereleri gezmek isterdiniz, neden?" sorusu ile gezi yazılarında gözlem yapma, merak etme ve izlenimleri ifade etmeye dikkat çekilir. Öğrencilere Türkiye'de ya da yurt dışında nerelere gittikleri sorulur. Gittikleri yerlerin tarihi, coğrafisi, sosyal özellikleri ile buralar hakkındaki duygu ve düşüncelerini ifade etmeleri istenir.

Evliya Çelebi ve Seyahatname'sinin önemi vurgulanır. Ek 1'deki okuma metni öğrencilere dağıtılır ve öğrencilerin okuması istenir. Metinde geçen, bilinmeyen kelime ve kelime gruplarının anlamlarını bağlamdan hareketle tahmin etmeleri istenir ve tahminler sözlükten kontrol edilir. Öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilir:

“Metnin yazılış amacı nedir?”

“Metindeki ana karakterin en belirgin özelliği nedir?”

“Siz olsaydınız Ahmet Çelebi'ye nasıl cevap verirdiniz?”

“Evliya Çelebi'nin yerinde olsaydınız arkadaşınız tarafından hangi şehre davet edilmek isterdiniz? Neden?”

Metindeki olayların kronolojik planı sorulur ve anlatmaları istenir (Yolculuk öncesi, yolculuk, varış, varıştaki ilk izlenimler).

“Metinde yazarın ilgisini çeken unsurlarla sizin ilginizi çeken unsurlar arasında benzerlik ve farklılıklar var mıdır? Bunlar nelerdir? Niçin?” (Mimarî, tarihî, sosyal, ekonomik, kültürel vb.)

Öğrencilerden aşağıdaki görsellerden/gezip gördüklerinden hareketle metinde anlatılan Bursa ile günümüzdeki Bursa arasındaki benzerlik ve farklılıkları değerlendirmeleri istenir.

Metinden hareketle gezi yazısının özellikleri belirlenir ve anı, biyografi, günlük, mektup gibi metin türleriyle karşılaştırılır.

Görsel 24

Görsel 25

Görsel 26

Akıllı tahtada Türkiye ya da dünya turizm haritası açılır. Harita üzerinden “Nerelere gitmek istersiniz, daha önceden seyahat ettiğiniz yerlerden sizde iz bırakan oldu mu, o yerin hangi özellikleri sizi etkiledi?” vb. sorular sorulur. Öğrencilerin konuşmalarını bir bütünlük içerisinde yapmaları gerektiği vurgulanır.

Öğrencilerden aşağıdaki konuyla ilgili bir gezi yazısı yazmaları istenir. Metinlerini yazarken gezi yazısının özelliklerine, yazım kurallarına, noktalama işaretlerine dikkat etmeleri; ikna tekniklerini kullanmaları, metinler arası ilişkileri kurmaları istenir. “Ulu Camii'nin içindeki çeşmenin yanındasın, orada büyük bir sütun var, sütunun üzerindeki hat yazısını incelemekteşin, tam o sırada hat yazısının olduğu yerde bir kapı açıldı, kapıyı gördün ve içine girdin. Orada bir paralel evren var. Nereye ve hangi tarihe gittin? Orada neler yaşadın?”

Yazılan metinler sırayla okunur. Metinler, gezi yazısının özelliklerine göre değerlendirilir.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

- İstedığınız bir şehre yapacağınız gezinin planını hazırlayın. (Merak edilen tarihî yerlerin listesi ve bu listeye göre bir seyahat rotası)
- Ahmet Hamdi Tanpınar'ın "Beş Şehir" adlı kitabındaki Bursa bölümü ile Evliya Çelebi'nin Bursa'sı karşılaştırılır.
- Gezi blogu oluşturulur.
- Sanal müze gezisi yapılır.
- Bir seyahat acentesi olarak planlanan bir geziyle ilgili afiş, reklam veya broşür hazırlanır.

Görsel 27

DEĞERLENDİRME: Kontrol Listesi kullanılır.

KONTROL LİSTESİ

Adı ve Soyadı:

Tarih:

Etkinliğin Adı:

Ölçütler	Öğretmen	Akran
1. Söz varlığını geliştirmeye yönelik çalışmalar yaptı.		
2. Okudukları ile ilgili çıkarımlar yaptı.		
3. Okuduklarını özetledi.		
4. Duygu ve düşüncelerini bütünlük içerisinde ifade etti.		
5. Bir işin işlem basamaklarını yazdı.		
6. Oluşturduğu gezi yazısının bileşenlerini analiz etti.		
7. Türe uygun anlatım biçimlerini kullandı.		
8. Yazdıklarını paylaştı.		
9. Sorulan sorulara açık ve net cevaplar verdi.		
10. İkna tekniklerini kullandı.		

NOT: Öğrenci ve öğretmen formu yapılan çalışma dikkate alınıp + ve - işareti kullanarak doldurulmalıdır.

KAYNAKLAR: Atsız, H. N. (2011). Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nden Seçmeler. Ötüken Yayınları.

EK 1

İSTANBUL'DAN BURSA'YA

Rüyamda Peygamberi görüp şefa'at yerine yanlılıkla “seyahat” dediğimin ertesi günü, sabahleyin Gedik Paşa semtindeki eski dostum olan Okçuoğlu Ahmet Çelebi'nin evine gittim. Gördüm ki büyük bir hazırlıkla Bursa şehrine gitmeye karar vermiş. Bana: “Kardeşim Evliya! Gel seninle yoldaş olup beş on gün için eski payitaht Bursa şehrini görüp gezelim. Belki mahzun gönlümüz şad olur. Orada Osmanlı padişahlarının mezarlarını ziyaret edelim. Hele Emir Sultan Hazretlerinin türbesine yüz sürüp gönlümüzü aydınlatalım.” deyince içime bir ateş düştü. Hemen kabul ettim.

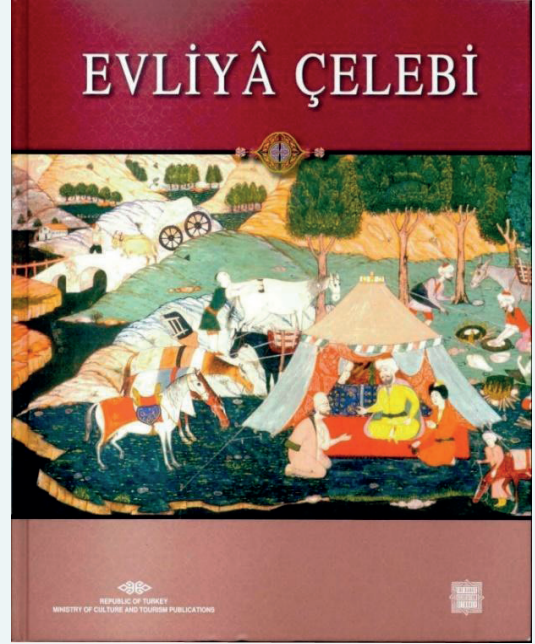
Önce Galata Burnu'ndaki Kurşunlu Mahzen önünden Haliçi'ni geçtik. Pupa yelken Sarayburnu akıntısını ve girdabını geçip yelkeni Bursa'ya doğru açtık.

İpek diyarı ve taht şehri Bursa'nın kalesini kimin yaptığı belli değildir. Kalenin temeli yalçın kaya üzerine kurulmuştur. Şekli kareden uzuncadır. Kuzey yönü yüksek olduğu gibi altı da uçurumdur.

Kale, Uludağ'ın eteğinde olduğundan lodos ve doğu rüzgârlarından korunur. Şehrin evleri kuzey tarafına bakar. Bu evlerin pencerelerinden Filedar Ovası bukaletim resmi gibi gözüktür. Kalenin çevresi on bin adımdır. Altı bin bedeni, altmış yedi kulesi, beş kapısı vardır. Güney tarafından açılanları Pınarbaşı, Zindan kapılarıdır. Batı'ya açılanlar Kaplıca, Balıkpazarı kapılarıdır. İç Kalesi iki bin evdir. Yedi mahalle, yedi cami, bir hamamı vardır. Çarşısında yirmi dükkân bulunur. Sultan Orhan Camii, iç kalededir. Boyu ve eni yüz on ayaktır. Orhan Gazi burada gömülüdür. “Orhan Davulu” dedikleri kırmızı kılışı büyük davul bu caminin bir kemerinde asılıdır. Osmanlı Devleti'nin kuruluşunda ilk defa çalınan davul, budur.

Ulu Cami'yi Yıldırım Beyazıt Han yaptırmıştır. Bursa'nın havadar yüksek yerinde güzel camidir. Cami içinde dört köşe paye sütunlardan her birinin aşağısı adam boyu kadar altın nakışlıdır. Her payenin dört tarafı Allah'ın isimleri türlü hatlarla süslenmiştir. Bu sütunlar üzerinde on dokuz kubbenin altında eni boyu aynı büyüklükte bir havuz vardır. İçinde türlü balıklar yüzer.

Şehrin güney tarafında olan Uludağ, sanki hayat suyunun madenidir. Çünkü bu büyük dağdan bin altmış hayat suyu çıkıp her yeri sular. Memleketi güzel, halkı sevimli, tarlaları çok, nimetleri fazla, suyu ve havası hoş, mamur ve büyük bir şehirdir. Anadolu'daki büyük şehirlerden biri de bu Bursa'dır.

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	DESTANSI YASALAR
EĞİTİM PROGRAMI:	BYF
TEMA:	Sistem
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Sosyal Bilgiler, Görsel Sanatlar
BECERİLER:	Yazma, okuma, kültürel farkındalık

KAZANIMLAR

Yazma yöntem ve tekniklerini uygular.
Söz varlığını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapar.
Farklı türlerde özgün metinler yazar.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Yaratıcı yazma

ARAÇ-GEREÇLER: Kâğıt, kalem

HAZIRLIKLAR: Öğretmen, etkinlik için öğrenci sayısı kadar Ek'teki çalışma kâğıdını ve formu çoğaltır.

KAVRAMLAR: Anlatı, destan, destansı, halk hikâyesi

ÖN BİLGİLER: Destanı bilir.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA:
Ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğretmen öğrencilere size “Türk büyüklerinden Oğuz Kağan’ın Destanı’nı okuyacağım.” der. Öğretmen öğrencilere Oğuz Kağan Destanı’nın giriş bölümünü okur.

“Ay Kağan’ın yüzü gök, ağzı ateş, gözleri ela, saçları ve kaşları kara, perilerden daha güzel bir erkek evladı oldu. Bu çocuk annesinden ilk sütü emdikten sonra konuştu, et ve çorba istedi. Kırk gün sonra büyüdü ve yürüdü.

Ayakları öküz ayağı, beli kurt beli, omuzları samur omzu, göğsü ayı göğsü gibiydi. At sürüleri güder ve avlanırdı. Oğuz’un yaşadığı yerde çok büyük bir orman vardı. Bu ormanda çok büyük ve güçlü bir gergedan yaşıyordu. Bir canavar gibi olan bu gergedan at sürülerine ve insanlara zarar veriyordu. Oğuz cesur bir adamdı.

Günlerden bir gün bu gergedanı avlamaya karar verdi. Kargı, yay, ok, kılıç ve kalkanını aldı ve ormana gitti. Söğüt dalı ile ağaca bir av bağlayıp tuzak kurdu. Tan ağarırken geldiğinde gergedanın tuzağa düşmeden avı yediğini gördü. Daha sonra Oğuz, ağaca bir tuzak daha kurdu. Tan ağarırken geldiğinde gergedanın tuzaktaki avı yediğini ve tuzağa düşmediğini gördü. Bu sefer kendisi ağacın altında bekledi. Gergedan geldi ve başı ile Oğuz’un kalkanına vurdu. Oğuz, kargı ile gergedanı yendi.”

“Oğuz Kağan’a benzer bir kahramanın halk hikâyesini okudunuz mu ya da filmini izlediniz mi?” diye öğrencilere sorulur.

“Halk anlatıları; pek çok filmin, kitabın, bilgisayar oyununun ilham kaynağı halk anlatılarıdır. Halk anlatıları olan masalların, destanların, efsanelerin dünyanın neresinde anlatılırsa anlatılsın ortak bazı özellikleri vardır. Bunlara epik yasalar denir (Olrik,1994a).” açıklamasından sonra aşağıdaki bilgiler verilir:

a) Giriş ve bitiriş kuralı

Anlatı, birdenbire başlamaz ve birdenbire bitmez. Anlatının seyri durgunluktan coşkunluğa ve coşkunluktan durgunluğa doğrudur. Oğuz Kağan Destanı Oğuz Kağan'ın doğumuyla durağan başlar.

(Eserinizi durağan başlatın, coşku gitgide artsın ve durağan bir şekilde bitirin.)

b) Dikkati başkahraman üzerine toplama

Anlatılarda dikkat, başkahramanın üzerinde toplanır. Anlatı başkahramanın hikâyesiyle başlar ve bütün dış görünüşüyle o en önemli karakterdir. Metinde Oğuz Kağan'ın doğar doğmaz sahip olduğu özellikler anlatılarak dikkat bu kahramanın üzerine çekilmiştir.

(Olayı başkahramana göre kurgulayın. Başkahramanınız, sevilip benimsensin.)

c) Epik birlik

Anlatılarda bir olayın gerçekleşmesi peşi sıra gerçekleşmesi muhtemel olayların beklentisini de beraberinde getirir. Metinde gergedanın insanlara ve canlılara zarar vermesi anlatılarak Oğuz Kağan'ın mücadelesine hazırlık yapılmıştır.

ç) İdeal epik birlik

Anlatılarda bir erdem konu edilir ve kahramana bu erdeme uygun özellikler verilir. Metinde Oğuz Kağan insanlara ve canlılara gergedanla mücadele ederek yardımcı olmuştur.

d) Zıtlık kuralı

Kuvvetlinin karşısında akıllı ya da kurnaz, hüznünün karşısında neşeli, gencin karşısında ihtiyar, iyinin karşısında kötü, cömerdin karşısında cimri ve büyüğün karşısında küçük mutlaka bulunur. Metinde gergedan insanlara ve canlılara zarar verirken, Oğuz Kağan yardımseverdir.

(Eserinizde çatışmaya yer verin. Başkahramanınızla rakipleri arasında zıtlıklar olsun.)

e) Üçleme kuralı

Anlatıda kahraman, zorluklarla sadece bir kez karşılaşmaz. Bu zorluklar tekrarlanır. Anlatılarda genellikle üç sayısı hâkimdir. Kahraman üç kez sınanır. Oğuz Kağan gergedanı yakalamayı üç kez denemiştir.

f) Kalıplaşma kuralı

Anlatılarda gereksiz olan her şey atılmış ve sadece gerekli olanlar, göze çarpıcı bir şekilde ortaya çıkarılmıştır. Oğuz Kağan Destanı'nda da gereksiz bir ayrıntıya yer verilmemiştir.

(Eserinizi oluştururken gereksiz hiçbir öge kullanmayın. Kullandığınız her ögenin eserde bir işlevi olsun. Bunun için geleneksel kalıpları kullanabilirsiniz. Metninde kahramana yol gösteren bir aile büyüğü ya da kahramanın güç aldığı bir nesneden yardım alabilirsiniz.)

g) Anlatı mantığı

Anlatılarda genellikle bir amaç vardır ve anlatı bu amaca hizmet edecek bir mantık ile anlatılır. Oğuz Kağan Destanı'nda amaç Türk liderlerin gücünü ve erdemliliğini anlatmaktır.

h) Tablo sahnelerinin kullanılması

Anlatılarda genellikle büyük sahneler kullanılır. Kahraman, rakipleri ve diğer kişiler bu sahnede toplanır. Metinde Oğuz Kağan bu bölümün sonunda gergedan ile mücadele etmiştir.

Öğretmen öğrencilere Ek'te yer alan çalışma kâğıdını dağıtıp boşlukları yönergeye uygun olarak doldurmalarını ister.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ: Yazdığınız metnin resmi yapınız.

DEĞERLENDİRME: Öğretmen Değerlendirme Formu kullanılır.

ÖĞRETMEN DEĞERLENDİRME FORMU

Ölçütler	Uygun	Kismen Uygun.	Uygun değil.
Metnin başlığı içeriğine uygundur.			
Metin durağan başlatılmıştır.			
Başkahraman tanıtılmıştır.			
Metin kurgulanmıştır.			
Başkahraman erdemlidir.			
Başkahramanın rakipleri tanıtılmıştır.			
Başkahraman birden fazla mücadeleye girmiştir.			
Metnin sonunda büyük bir sahne kurgulanmıştır.			
Metin durağan ve mutlu bir sonla bitirilmiştir.			
Ürünüm hakkındaki değerlendirmelerim:			

KAYNAKLAR

- KURTLU Yasemin, KOÇAK Büşra, Halk Anlatılarının Epik Kuralları Işığında Bir Destan İncelemesi, Current Research in Social Sciences, Cilt 1, Sayı 1, Sayfa: 1-8, Ocak 2015.
- Olrik, A. (1994a). Halk Anlatılarının Epik Kuralları I. Millî Folklor, 23, 2-5.
- Olrik, A. (1994b). Halk Anlatılarının Epik Kuralları II. Millî Folklor, 24, 4-6

EK

BAŞLIK

Eserinize durağan bir şekilde başlayın.

.....

.....

.....

.....

.....

Başkahramanınızı tanıttın.

.....

.....

.....

.....

.....

Eserinizin devamında ve sonunda kullanacağınız öğeleri şimdiden okuyucuya sezdirmeye çalışın.

.....

.....

.....

.....

.....

Başkahramanınız bir olaya karışsın. Bu olayda başkahramanımız erdemli davransın.

.....

.....

.....

.....

.....

Başkahramanınızın rakibi hakkında bilgi verin. Rakip olan kahraman, başkahramanınızla karşıt özelliklere sahip olsun.

.....

.....

.....

.....

Başkahramanınızın başından birden fazla olay geçsin. Başkahramanınızı sınavın.

.....

.....

.....

.....

Metninizde başkahramanınızın en zor anında ona destek olacak bir yardımcı ekleyin.

.....

.....

.....

Son sahnede başkahramanınız rakibi ile mücadele etsin. Heyecanı tırmandırın.

.....

.....

.....

.....

Metni durağan, mutlu bir sonla bitirin.

.....

.....

.....

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	YABANCI AKSAN SENDROMU
EĞİTİM PROGRAMI:	BYF
TEMA:	Sistem
SÜRE:	40 dk. + 40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Edebiyat, Medya Okuryazarlığı
BECERİLER:	Okuma, konuşma, yazma, analitik düşünme

KAZANIMLAR

Anlama

Okuduklarının öncesi veya sonrasına dair tahminlerde bulunur.

Okudukları ile ilgili çıkarımlar yapar.

Okuduklarındaki açık ve örtülü iletileri değerlendirir.

- Basılı metinlerin/dijital medya metinlerinin amacını ve hedef kitesini kanıt göstererek değerlendirmeleri sağlanır.
- Medya metinlerindeki açık ve örtülü iletiler hakkında çıkarımda bulunulması sağlanır.
- Metindeki görüş, iddia ve varsayımların tutarlılığını değerlendirir.

Yazma yöntem ve teknikleri

Yazma yöntem ve tekniklerini uygular.

Yazılarında düzeltmeler yapar.

- Anlama dayalı anlatım bozuklukları bakımından yazdıklarını gözden geçirmeleri ve düzeltmeleri sağlanır.
- Yazılarını öğretmenin ve arkadaşlarının görüşlerini dikkate alarak düzeltmeleri sağlanır.
- Yazdıklarını eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirerek yazdıkları üzerine yeniden çalışmaları sağlanır.

Yazdıklarını paylaşır.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: RAFT tekniği

ARAÇ-GEREÇLER: Haber metni örnekleri

HAZIRLIKLAR: Haber metni örnekleri bulup sınıfa getiriniz ve bunları öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.

KAVRAMLAR: Aksan

ÖN BİLGİLER: Olayların haber metnine dönüştürülmesi aşamaları, haber metninin özelliklerini bilir.

ÜRÜN FARKLILAŞTIRMA, RATF

RAFT uygulaması eğitimde öğrenenlerin bireysel farklılıkları göz önünde bulundurularak oluşturulan ve öğrenenlerin yazma becerisini geliştirmelerini amaçlayan bir stratejidir. RAFT, öğrencilerin bir yazar olarak rollerini anlamalarını ve fikirlerini ve görevlerini açık bir şekilde anlatabilmelerini ve böylece okuyucunun yazılan her şeyi kolayca anlayabilmesini sağlayan bir yazma stratejisidir. RAFT öğrencilerin yönlendirecekleri kitleye, yazmanın çeşitli biçimlerine ve yazacakları konuya odaklanmalarına yardımcı olur. Öğretmenler, öğrencileri bu stratejiyi kullanarak yaratıcı bir şekilde yazmaya, bir konuyu birden çok açıdan ele almaya ve farklı izleyiciler için yazma yeteneği kazanmaya teşvik eder.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Bir sabah kalktınız hiç konuşamadığınızı fark ettiniz. Ne hissedersiniz?

Haber olan olaylar nelerdir?

Bir olay niçin haber yapılır?

Bir haber metni hazırlasanız içerisinde neler olmasını istersiniz?

Haber metinlerini nasıl değerlendirdikleri sorulur.

Öğrencilere, soru sorarak okuma tekniği ile ilgili okuma yaptırınız.

“Kaza Sonrası Rus Aksanıyla Konuşmaya Başladı” haber metninin giriş kısmı okunur.

Güzellik merkezi sahibi olan genç bir kadın, 4 ay önce bindiği aracın arka koltuğundan, bir anlık dikkatsizlik sonucu açılan kapıdan düşerek başını yere çarptı. Çağrılan ambulansla Osmaniye’de özel bir hastaneye kaldırılan 2 çocuk annesi, 10 günlük yoğun bakımda kaldıktan sonra servise alındı. Konuşmakta güçlük çeken talihsiz kadın, taburcu edilip eve gittikten bir müddet sonra sabah kalktığında konuşmasının değiştiğini fark etti. Genç kadın, kendisini herkesin yabancı sandığını ifade etti. Genç kadın, “Uyandığımda anormal bir şey olduğunu hissettim ama konuşma olduğunu tahmin etmedim. Biraz yatayım düzelir diye düşündüm. “İşe gideyim düzelir”, dedim ve geldiğimde kimse beni anlamıyordu.

Sizce genç kadının konuşmasında ne gibi değişiklik olmuş olabilir?

Rusça konuştuğumu söylediler. Yavaş yavaş normal konuşmaya başladım, dedi.

YABANCI DİL DEĞİL, AKSAN DEĞİŞİKLİĞİ

Genç kadının yaşadığı sıkıntı sonrası başvurduğu nöroloji uzmanı Dr. Özgür Kaynak Hacıoğlu ise

bunun yabancı dil değil, aksan değişikliği olduğunu ve çok nadir görüldüğünü söyledi. Yabancı aksan sendromunun konuşmada kullanılan kasları koordine eden merkezin hasarı sonucu oluşan bir hastalık olduğunu da belirten Dr. Hacıoğlu, “Normalde konuşma gerçekleştirirken dil, dudak, çene ve ses tellerinin hepsinin koordineli bir şekilde ince ayarıyla konuşma gerçekleşiyor ve sesler çıkıyor. Bunlarda bir hasar olduğu zaman bunları yöneten ana merkezde beyinde bir hasar olduğu zaman ayarlar bozuluyor. Ayar bozulduğu zaman da kişi çok anormal sesler çıkarıyor. Yaşanan sorun, temel olarak bir konuşma bozukluğu ve çevrenin bunu herhangi bir aksana benzetir şekilde yorumlamasıdır. Her dilde olabilir. Çince de olabilirdi. Afrika dili olabilirdi. Alman aksanı da. Bu çok sık görülen bir hastalık değil.

1940 yılından beri sizce bu rahatsızlıktan dünyada kaç vaka olmuş olabilir?

Yapılan literatür derlemelerinde ve araştırmalarında 1940’tan beri tüm dünyada 60 vaka da görülmüş. Bizim hastamız da 61’inci diyebiliriz. Gerçekten çok nadir görülen bir hastalık. Kendiliğinden düzelme ihtimali olan bir durum. Ama net olarak belirli bir süre verilmemiş. Belirli bir tedavisi yok ve ne kadar bir zamanda kendiliğinden düzeleceğiyle ilgili bir klasik veri de yok.” diye konuştu.

Metnin yazılış amacını nedir?

Öğrencilere haber metni ile ilgili görüşleri sorulur ve aşağıdaki tabloda yer alan rol, izleyici, tür ve çıkış noktasından birini seçerek özgün bir ürün ortaya konması istenir.

Ortaya konan ürünün postalanacağı (Mektup arkadaşına, senaryo bir yönetmene, hikâye bir yayınevine, kamu spotu tv kanallarına) söylenir ve öğrenciden bir pul tasarlaması istenir.

“Ben haberciyim” isimli bir haber metni yazmaları istenir. Yazılan metnin okul panosunda paylaşılması sağlanır.

Rol	İzleyici	Tür	Çıkış Noktası
Kazazede	Gazete okuyan	Hikâye	Kırmızı ışıkta geçmek
Nöroloji uzmanı	İş arkadaşı	Mektup	Hastane çıkışı
Kazazedenin eşi	Dil bilimci	Senaryo	İlk iş günü
Gazeteci	Toplum	Kamu spotu	Hastaneye gittiği gün

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ: Bir haber metninde olması gerekenleri veya haber metinlerinin genel özelliklerini örnekler vererek sıralamaları istenir.

DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI

Adı soyadı:		Tarih:			
No:					
Ölçütler	Geliştirilmeli (1)	İyi (2)	Mükemmel (3)	Öz Değerlendirme	Öğretmen Değerlendirme
Haber metnini yorumlama	Yapılan haberde eksikler var.	Yapılan haber yorumu kısmen eksik ama doğru.	Yapılan haber yorumu tamamlanmış.		
Haber oluşturma	Oluşturulan haberde eksikler var ve anlaşılır değil.	Oluşturulan haberde bazı eksikler var ama anlaşılır.	Oluşturulan haber hatasız ve anlaşılır.		
Toplam Puan					

KAYNAKLAR: <https://www.sabah.com.tr/yasam/2017/10/09/kaza-sonrasi-rus-aksaniyla-konusmaya-basladi> 09. 10.2017 DHA, Erişim Tarihi: 25.05.2021

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	KELOĞLAN İLE DEVLER
EĞİTİM PROGRAMI:	BYF
TEMA:	İlişkiler/Bağlantılar
SÜRE:	40 dk. + 40 dk. + 40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Edebiyat, Teknoloji Tasarım
BECERİLER:	Dinleme/izleme, konuşma, yazma becerisi

KAZANIMLAR

Etkili ve güzel konuşma

Duygu ve düşüncelerini bütünlük içerisinde ifade eder.

Yazma yöntem ve teknikleri

Yazma yöntem ve tekniklerini uygular.

Yazılarında metinler arası ilişkilerini kullanır.

(Gönderge, alıntı yapar.)

Yazılarında düzeltmeler yapar.

Yazılarında ikna tekniklerini kullanır.

Yazdıklarını paylaşır.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Yaratıcı Yazma, Tartışma, Soru Cevap, Problem Çözme, Eleştirel Düşünme, Yaratıcı Düşünme, 7 E Modeli

ARAÇ-GEREÇLER: Kâğıt, kalem vb.

HAZIRLIKLAR: Kholberg'in Ahlak Gelişim İlkelere önceden öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.

KAVRAMLAR: Ahlak

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: Ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilir:

Ahlâk denilince aklınıza gelen çağrışımlar nelerdir?

Ahlâk insanlar arası ilişkilerde mi geçerlidir?

Diğer canlılar için söylenebilir mi?

Öğrencilere aşağıdaki hikâyeye edici metin örneği okunur ve altındaki sorular yöneltilir. Sorulara verilen her cevap kayıt altına alınır.

Avrupa'da bir kadın kanserden ölmek üzere-
dir. Doktorlar, onu tek bir ilacın kurtarabilece-
ğini söyler. İlaç, o kentte yaşayan bir eczacının
bulduğu bir tür radyomdur. Eczacı, ilacı kendisi
bulduğu için maliyetinin üç katı olan iki bin do-
lar ücret ister.

Hasta kadının kocası Heinz, tanıdığı her-
kesten borç para isteyerek ilaç parasının ancak
yarısını toplayabilir. Heinz; eczacıya, karısının
ölmek üzere olduğunu belirterek ilacı kendisi-
ne satmasını ister ve paranın üstünü daha sonra
tamamlayacağını söyler. Ancak eczacı "İlacı ben
buldum ve ondan para kazanacağım." diyerek
ilacı satmayı reddeder. Heinz şaşkın ve ümitsiz-
dir ama sonra eczacının dükkanına girerek ilacı
çalar.

Metinle ilgili sorular:

1. Heinz, ilacı çalmalı mıydı? Gerçekte bu doğru bir davranış mıdır?
2. Eğer başka bir yolu yoksa eşi için ilaç çalmak, bir kocanın görevi midir?
3. Eczacının kâr etmesini sınırlayan herhangi bir kanun olmasa bile Heinz'den böylesine yüklü bir miktarda para istemeye hakkı var mıdır? Niçin?
4. Heinz; kendisini karısına yakın hissetmiyor, onu sevmiyorsa, gene de ilacı çalmalı mıdır?

Oluşturulan cevaplar sıralanır.

Öğrencilere aşağıdaki evrelerin yer aldığı kâğıt dağıtılır. Öğrencilerden, daha önce okunan metne bağlı olarak verdikleri cevapların, “Kohlberg’in Ahlak Gelişim Evreleri”nde hangi düzey ve evreye ait olduğu tespit ettirilerek açıklama yapmaları istenir.

Kohlberg'in Ahlak Gelişim Evreleri*	
1. DÜZEY <i>Gelenek Öncesi</i>	<i>Başkalarının geliştirilmiş kuralların varlığının tam olarak kavranamadığı 10 yaşlara kadar süren benmerkezci ahlak yaklaşımı</i>
<i>1. Evre: (Cezadan kaçınmaya yönelik boyun eğme) 4-5 yaş</i>	<i>Doğru ve yanlışla ilgili bir ahlaki yargıda bulunurken başkalarının duygu ve düşüncelerini dikkate almaksızın, olayın sonucuna göre karar oluşturma</i>
<i>2. Evre: (Bireysel yarar karşılıklı çıkar ilişkisi) 6-9 yaş</i>	<i>Ahlaki yargının niteliğini, durumun kendine sağlayabileceği yarara göre belirleme</i>
2. DÜZEY <i>Geleneksel</i>	<i>Başkalarının beklentilerine ve toplumsal geleneklere uygun davranışlar göstermeye dayalı bir ahlak anlayışı</i>
<i>3. Evre: (Başkalarının sosyal kabule yönelik beklentileri) 10-15 yaş</i>	<i>Ahlaki yargılar başka bireylerin görüşleri doğrultusunda verilir.</i>
<i>4. Evre: (Toplum düzeniyle ilgili yasalar, kurallar) 16-18 yaş</i>	<i>Davranışların yasalara, kurallara ve sosyal düzene uygunluğunu esas alan bir ahlak anlayışı</i>
3. DÜZEY <i>Gelenek Ötesi</i>	<i>Toplumsal düzene ilişkin kuralların ve yasaların da ötesinde, evrensel insani değerlere uygun davranışlar gösterebilmeye ilişkin, ilkel bir ahlak anlayışı</i>
<i>5. Evre: (Sosyal sözleşme) 18-20 yaş</i>	<i>Kurallar ve yasaları insanlar arasında toplumsal yararı gözetken anlaşmalar olarak görme. Toplumsal yararı karşılamayan kuralların değişmesi gerektiğini kabul etme</i>
<i>6. Evre: (Evrensel ilkeler) 20-... yaş</i>	<i>Evrensel ahlaki ilkelere dayalı ve çok az insanda görülebilen bir ahlak anlayışı</i>

Öğrencilerden aşağıdaki masalı yönergeler göre ve paragrafları birbiriyle uyumlu şekilde tamamlamaları istenir.

KELOĞLAN İLE DEVLER

Bir varmış bir yokmuş, evvel zaman içinde kalbur saman içinde... Bundan çok zaman önce bir nine ile oğlu varmış. Kel olduğundan herkes ona Keloğlan dermiş.

Keloğlan, keyfine o kadar çok düşkünmüş ki sabah erkenden kalkar, akşama kadar sinek avlar, fare kovalar, daha güneş batır batmaz uyuşuk kediler gibi ocak başında büzülürmüş. Bir işin ucundan tutmazmış.

Bir gün böyle, iki gün böyle derken Keloğlan'ın anasının canına tak etmiş. Anası başlamış Keloğlan'a kızmaya. Anası bakmış Keloğlan'ın laftan anlayacağı yok, tarladaki otları kesme cezası vermiş ona.

Keloğlan tarlada işe koyulmuş, bakmış ki tarladaki otların kesile kesile biteceği yok... **(Masaldaki olayların devamını Kohlberg'in 1. Evresi'ne göre kurgulayınız.)**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Günlerce iş aramış, taramış; ama bir türlü bulamamış. Sonunda dağlarda, ormanlarda lazım olur

düşüncesiyle bir demirci dükkânına varıp kendine demir bir kılıç yaptırmış. Takmamış beline, almış eline, kendini vurmuş yola.

Sessiz ve karanlık bir gecede derin bir vadiye inmiş. Eli kılıcında, kulağı etraftaki seslerdeymiş.

Gördüğü manzara az kalsın aklını başından alacakmış, çünkü birçok dev, bir aradaymış. Keloğlan onları daha yakından görmek için birkaç adım daha atmış. Tam o sırada devin biri onu görmüş. Dev, arkadaşlarına dönüp şöyle seslenmiş:

— Bulduk, bulduk.

Keloğlan'ı gören bir başka dev, ağzından sular aka aka:

— Çoktandır insan eti yememiştik. Kısmetimiz ayağımıza kadar geldi, demiş.

Keloğlan bakmış ki durum ciddi, kel kafasını kaşıyıp “Şunları hele bir korkutayım.” diye düşünmüş ve gür bir sesle haykırmış:

— Yüreğiniz varsa topunuz birden gelin!

— Acaba, şu zavallı çocuk neyine güveniyor, diyen bir dev, Keloğlan'ın yanına çıkmış, elindeki demir kılıcı görünce gözü korkmuş, arkadaşlarına seslenmiş:

— Hey, dikkatli olun, elinde Miran Padişah'ının büyülu kılıcına çok benzeyen bir kılıcı var, demiş. Bu kılıç, efsaneye göre devlerin korkulu rüyasıymış.

Bu sözler üzerine Keloğlan, çok sevinmiş. (Masaldaki olayların devamını Kohlberg'in 2. Evresi'ne göre kurgulayınız.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(Sizce bu davranış doğru mu? Nedenleriyle yazınız.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Görsel 29

Keloğlan ormanda giderken bir tilki ile karşılaşmış. Birbirlerini çok sevmişler. Oturup sohbete başlamışlar. Bu sırada devin ayak seslerini duymuşlar. Keloğlan çok korkmuş ve tilkiye:

— Etme tilki kardeş, kurbanın olayım, demiş. Kurtar beni şu devin elinden!

Tilki kurnazca Keloğlan'a bakmış ve...

(Masaldaki olayların devamını Kohlberg'in 2. Evresi'ne göre kurgulayınız.).

.....

.....

.....

.....

Tilki öyle bir ulumuş ki yer gök inlemiş. Bir anda yüzlerce tilki etrafına toplanmış. Bu kadar tilkiyi bir arada gören dev, korkusundan olduğu yere düşüp ölmüş.

Keloğlan az gitmiş uz gitmiş dere tepe düz gitmiş. Tilkinin tarif ettiği yere gelmiş. Burası dağlarla çevrili bir yermiş ve iki dağın arasından upuzun bir vadi uzanıyormuş. Bu vadinin içinden bir nehir akıyormuş fakat burada köprü yokmuş ve karşıya geçmek için Keloğlan'ın buraya bir köprü yapması gerekiyormuş. Keloğlan önce köprünün planını yapmış. **(Keloğlan'ın yapacağı köprünün görselini ve köprüyü yaparken kullanacağı malzemelerin listesini oluşturunuz.)**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Keloğlan, tam da işine yarayacak bir köprü yapmış. Dağın karşı tarafına geçmiş ve tilkiyle yaptığı anlaşmayı gerçekleştirmek için yel değirmeninin yanına gitmiş. Bu yel değirmeninde buğday öğütülüyormuş. Keloğlan, araya araya değirmeninin sahibini bulmuş. **(Masaldaki olayların devamını Kohlberg'in 4. Evresi'ne göre kurgulayınız.)**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Köylüler, Keloğlan'ın bu zenginliğine şaşırılmış. Daha önceleri kimse Keloğlan'a kızını vermek istemezmiş. Bu olanlardan sonra artık, herkes kızını Keloğlan'a vermek için sıraya girmiş. Anası çok sevinmiş buna ama Keloğlan: **(Masaldaki olayların devamını Kohlberg'in 4. Evresi'ne göre kurgulayınız.)**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Kırk gün kırk gece düğün etmişler. Gökten üç elma düşmüş, üçü de Keloğlan'ın başına...

Öğrencilerin, kullandıkları anlatım biçimlerini ve yöntemlerini günlük hayatla ilişkilendirmeleri istenir.

Öğrenciler problemin çözümü ve ürün ortaya koyma süreçlerinde hangi bilim alanlarından yararlandıklarını ifade ederler.

Öğrenciler kavramlar ve problemin çözümüne yönelik bilgi paylaşımında bulunurlar.

Oluşturdukları yazılarını sınıf ortamında sunarlar.

Elde ettikleri deneyimlerini arkadaşlarıyla paylaşarak problemi çözmek için nasıl bir çözüm metodu geliştirdiklerini ve tasarımlarını gerçekleştirirken kullandıkları yöntemleri açıklarlar.

DEĞERLENDİRME: Gözlem Formu kullanılır.

KAYNAKLAR: İpek, E. (2006). Keloğlan Masalları. İstanbul: Sarı Papatya Yayınları.

SUNUM DEĞERLENDİRME FORMU

Ölçütler	Evet	Kısmen	Hayır
Dinledikleri/izledikleri ile ilgili çıkarımlar yaptı.			
Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgi ve düşüncelerin tutarlılığını sorguladı.			
Yazılarını belli kurallar çerçevesinde yazdı.			
Verilen ahlak everelerini doğru bir biçimde yazılarında kullandı.			
Duygu ve düşüncelerini bütünlük içerisinde ifade etti.			
Yazılarını düzenledi.			
Yazısında ikna tekniklerini kullandı.			
Yazısında metinler arası ilişkileri kullandı.			

Notlar:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:

TÜRLÜ TÜRLÜ KARİKATÜR

EĞİTİM PROGRAMI:

BYF

TEMA:

Uyum

SÜRE:

40 dk. + 40 dk. + 40 dk.

DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ: Sosyal Bilgiler, Görsel Sanatlar

BECERİLER:

Okuma, dinleme/izleme, konuşma, yazma

KAZANIMLAR

Dinledikleri/izledikleri arasındaki farklı bakış açılarını değerlendirir.

Okudukları arasındaki farklı bakış açılarını değerlendirir.

Dinlediklerini/izlediklerini eleştirel bakış açısıyla değerlendirir.

- Çizgi film, reklam vb. izletilerek açık ve örtülü iletiler hakkında çıkarımda bulunulması sağlanır.

Hazırlıklı konuşma yapar.

- İlgi duyduğu bir konuda bilimsel araştırma süreçlerine uygun olarak araştırmalar yapmasını sağlar.

Metinde kullanılan ima, ironi, mizah ve paradoksun metnin anlamına olan katkısını yorumlar.

Görsellerden hareketle özgün bir metin yazar.

- Görsellerden hareketle çizgi roman, fıkra vb. türlerde metin yazmaları sağlanır.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Yaratıcı yazma

ARAÇ-GEREÇLER: Kâğıt, kalem-akıllı tahta ya da bilgisayar

HAZIRLIKLAR: Öğretmen araç-gereçleri ve ders sırasında göstereceği karikatürleri etkinlikten önce hazırlar. Öğrenci sayısı kadar Ek çoğaltılır.

KAVRAMLAR: Karikatür, metin türleri

ÖN BİLGİLER: Karikatürün bir metin türü olduğunu bilir.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA:

Süreç farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğretmen tahtaya bir karikatür yansıtır ve öğrencilerin duygularını ve düşüncelerini söyleyerek karikatürü yorumlamaları istenir.

Görsel 30

Karikatürlerin içinde mizah ya da eleştiri, ironi olabileceği ve fikir ayrılıkları, farklı bakış açıları üzerinde durulur.

Öğrencilere Ek 1'deki "Görevlerimiz Etkinlik Kâğıdı" dağıtılır ve öğrencilerden etkinlikleri tamamlamaları istenir. Öğrencilerin, her katman sonunda öğretmenleri ile paylaşım yapması istenir. Bir katmandan 40 puanı tamamlayan öğrencilerin bir sonraki katmana geçebileceği söylenir. Bu etkinlik kâğıdı doldurulduktan sonra arkadaşlarına bir sunum yapmaları istenir.

Öğrencilere sunumlarında uygun vurgu ve tonlamaları yapmaları, sunum sırasında konunun içeriğine uygun jest ve mimikler kullanmaları, sunum sonunda sorulan soruları doğru yanıtlamalarını söyleyiniz.

Öğrencilerin farklı görevleri seçmesi ve bunları sunmaları konusunda öğrenciler yönlendirilir.

Araştırma yapma koşullarını sağlamayan sınıflar için C Katmanı evde tamamlanması için ödev verilir.

Aşağıda Ek'teki boş bırakılan (noktalı) yerler, öğrencilere seçenek sunmak amacı ile boş bırakılmıştır. Öğretmen, öğrencilerinin ihtiyacına uygun "çevre kirliliği, suyun tükenmesi, teknoloji bağımlılığı" vb. konular ile ilgili yazılar yazdırılır.

DEĞERLENDİRME: Ürün Değerlendirmesi (Öğretmen tarafından yapılacaktır.)

Görsel 31

Görsel 32

Görsel 33

SUNUM DEĞERLENDİRME FORMU

Ölçütler	Geliştirilmeli	Kısmen Yeterli	Yeterli
Sunumda yeterli bilgi verilmiştir.			
Sunum sırasında uygun vurgu ve tonlamalar yapılmıştır.			
Sunum sırasında konunun içeriğine uygun jest ve mimikler kullanılmıştır.			
Sunum sonundaki sorular doğru yanıtlanmıştır.			

YAZIM/ÇİZİM DEĞERLENDİRME FORMU

Ölçütler	Geliştirilmeli	Kısmen Yeterli	Yeterli
Yeterli araştırma yapılmıştır.			
Çizimde ironi/mizah unsurları kullanılmıştır.			
Farklı bakış açılarının sebepleri yorumlanmıştır.			
Paragraftaki bakış açıları belirlenmiştir.			
Bakış açıları uygun bir karikatür çizilmiştir.			

Notlar:

.....

.....

.....

.....

EK

Görevlerimiz

Öğrencinin Adı ve Soyadı: Toplam alınabilecek puan: 100

Görev C Katmanı

1. Karikatür kelimesini etimolojik olarak inceleyiniz. (5 Puan)
2. Karikatür çizen kişilerin (karikatürist) özelliklerini araştırınız. (10 Puan)
3. Ülkemizde ve dünyada çizimleri ile ünlü karikatüristleri araştırınız. (5 Puan)
4. ile ilgili çeşitli karikatürleri araştırınız. (10 Puan)
5. Karikatür çiziminin ülkemizdeki ve dünyadaki tarihini araştırınız. (10 Puan)
6. Karikatürlerin çeşitleri ile ilgili araştırma yapınız. (10 Puan)

Görev B Katmanı

7. Aynı konudaki farklı bakış açılarının olduğu karikatürleri inceleyiniz, bunun sebeplerinin neler olabileceğini yorumlayınız. (20 Puan)
8. Bir karikatürü yorumlayarak yazınız. (20 Puan)
9. Bir karikatür çizim videosu izleyip, adımlarını kısaca yazıp benzer bir karikatürü çizin. (20 Puan)

Görev A Katmanı

10. Öğretmeninizin verdiği paragraftaki farklı bakış açılarını belirleyerek bununla ilgili bir karikatür çizin. (20 Puan)
11. Bir karikatürden yola çıkarak bir hikâye/deneme/makale/şiir yazınız. (20 Puan)
12. Hayatınızdaki/çevrenizdeki bakış açınıza yönelik bir karikatür çizin. (20 Puan)

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:

BİLİMSEL KONUŞMALAR

EĞİTİM PROGRAMI:

BYF

TEMA:

Fikir Ayrılıkları

SÜRE:

40 dk. + 40 dk. + 40 dk. + 40 dk.

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİ:

Fen Bilimleri, Çevre Bilimleri, sürece bağlı olarak tüm disiplinler ile ilişkilendirilebilir.

BECERİLER:

Dinleme/izleme, konuşma, yazma, eleştirel düşünme, araştırma yapma, problem çözme

KAZANIMLAR

Dinledikleri/izlediklerini anlama

Dinlediklerinin/izlediklerinin öncesi veya sonrasına dair tahminlerde bulunur.

Dinlediklerindeki/izlediklerindeki iddiaları ve bu iddialarla ilgili varsayımları belirler.

Dinledikleri/izledikleri ile ilgili özgün çıkarımlar yapar.

Dinledikleri/izledikleri arasındaki farklı bakış açılarını değerlendirir.

Etkili ve güzel konuşma

Duygu ve düşüncelerini bütünlük içerisinde ifade eder.

Hazırlıklı Konuşma

Konuşmasının içeriğine uygun seçkin kişilerin hayatlarından alıntılar yapar.

Bilim, sanat, spor gibi alanlarda öğrencilere örnek olabilecek kişilerin hayatlarından alıntılar yapması teşvik edilir.

Yazma yöntem ve teknikleri

Yazma yöntem ve tekniklerini uygular.

Farklı türlerde özgün metinler yazar.

Yazılarında metinler arası ilişkilerini kullanır.

Gönderge, alıntı, aşırma, anıştırma, öykünme(pas-tiş), yansılama(parodi), alaycı dönüştürüm kullanmaları sağlanır.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Grupla çalışma, örnek olay, soru-cevap, canlandırma

ARAÇ-GEREÇLER: Kâğıt, kalem, internet, renkli karton vb.

HAZIRLIKLAR: Öğrencilerden ilgilendikleri bilim/sanat insanlarına ait özlü sözler bulmaları ve hazırlık yapmaları istenir. Öğretmen verilen örnek olay/fıkradan farklı bir anlatım yapacaksa ön hazırlık yapar.

KAVRAMLAR: Bakış açısı, jeolog, botanikçi, kompost

ÖN BİLGİLER: Bilim, bilim dalı kavramlarını bilir.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLIlaştırma: İçerik ve ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğrencilere “Masası çok dağınık bir kişi ile ilgili olarak neler düşünürsünüz?” sorusu yöneltilir ve onların öncelikle kendi bakış açılarındaki farklılıklar hakkında fikir yürütmeleri sağlanır.

İnsanların aynı olay ya da duruma farklı açılardan bakabileceği, bu farklılıkların sebeplerini iyi anlamak ve irdelemek gerektiği vurgulanır.

Öğrencilere farklı bakış açılarını içeren aşağıdaki örnek olay/fıkra anlatılır, anlatım esnasında olay içinde verilen yönergeler uygulanır. (Öğretmen farklı örnekler de geliştirebilir.)

BAHÇEDEKİ ORGANİK ATIKLAR

Botanikçi, kimyacı, jeolog ve çevre bilimciden oluşan bir grup arkadaş doğa yürüyüşüne çıkmışlar. Hava birden bozunca yakınlarda gördükleri bir evin çardağına sığınır. O sırada bahçede büyük bir çukur dikkatlerini çeker, içine bakarlar. Çukurda meyve, sebze atıkları olduğunu görürler. Ev sahibinin kompost yapmak istediğini düşünürler ve kompostun yararları hakkında tartışmaya başlarlar.

Botanikçi: “Ne söylemiş olabilir?” sorusu sorularak öğrencilerin cevapları alınır. Sonrasında sorunun fıkraya göre cevabı söylenir.

“Kompost, bitkilerin istediği zamanda ve şekilde kullanabilecekleri besin maddelerini içerir. Sadece besin kaynağı değildir, aynı zamanda besin deposudur.”

Kimyacı: “Ne söylemiş olabilir?” sorusu sorularak öğrencilerin tahminleri alınır. Sonrasında sorunun fıkraya göre cevabı söylenir.

“Kompost, toprağın pH dengesini düzenler. pH seviyesi yüksek ya da düşük olursa toprakta yeterli besin olsa bile bitkilerin bu besini kullanması zorlaşır.”

Jeolog: “Ne söylemiş olabilir?” sorusu sorularak öğrencilerin tahminleri alınır. Sonrasında fıkra anlatımına devam edilir.

“Kompost, fazla suyu emer ve yağışın neden olabileceği erozyonu engeller. Yağışsız dönemde ise toprakta nem tutar ve buharlaşmayı azaltır.”

Çevre bilimci: “Ne söylemiş olabilir?” sorusu sorularak öğrencilerin tahminleri alınır. Sonrasında fıkra anlatımına devam edilir.

“Kompost yaparak organik atıkları değerlendirmişler, doğal süreçler sayesinde faydalı bir kaynağa dönüştürmüş, çevre kirliliğini azaltmaya katkı sağlamışlar.”

Evinin penceresinden grubu gören ev sahibi yanlarına gelir. Adama kompost yapmasının sebebini sorarlar.

Ev sahibi cevap verir: “Ne söylemiş olabilir?” sorusu sorularak öğrencilerin tahminleri alınır. Sonrasında fıkra anlatımına devam edilir.

“Kompost ne demek anlamadım ama buraya çöpleri toplamaya pek sık gelmiyorlar, bunlar da sinek yapıyor, biz de gömüyoruz.” der.

Handan Burak AKSOY

Sizce bilim insanlarının açıklamalarındaki farklılıkların sebebi nedir?

Verilen cevapları etkileyen faktörler nelerdir? sorularından hareketle öğrencilerin farklı bakış açıları ile ilgili farkındalıkları değerlendirilir ve bu farkındalık üzerine konuşulur.

Öğrencilerden olay/durum değerlendirmelerindeki farklılıklara etki eden unsurları fark etmeleri ve çıkarımlarını not almaları istenir.

Bir olay ya da duruma karşı verilen farklı tepkiler ile ilgili olarak başlarından geçen bir olayı anlatmaları ve bu süreçteki duygu ve düşüncelerini paylaşmaları sağlanır.

Fıkradan hareketle öğrencilerin grup olarak diyaloglar oluşturmaları ve yazmaları istenir. Öğrencilerin ilgi alanları doğrultusunda bir bilim/sanat dalı seçmeleri ve diyaloglardaki konuşmalarını belirledikleri bilim dalı ile ilişkilendirmeleri istenmelidir. Bu aşamada öğrencilere “çevre, enerji kaynakları, teknoloji” vb. konular verilir. Öğrencilere, seçmiş oldukları bilim dalı açısından konuya yeni

bir bakış açısı geliştirmeleri yönünde rehberlik yapılır.

Bu süreçte ilgilendikleri bilim/sanat dalında örnek aldıkları, takip ettikleri bilim/sanat insanlarına ait sözleri kullanmalarını sağlamak için teknik destek (internet/kitap vb.) sağlanmalıdır.

Öğrencilerin hazırladıkları diyalogları canlandırmaları istenir.

*Canlandırma esnasında kullanmak istedikleri küçük materyaller ile ilgili tasarım yapabilirler.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

Bilim/sanat insanları ile ilgili kısa biyografi yazısı yazdırılır.

Seçtikleri bir bilim/sanat insanının rolüne girerek alana uygun bir konuşma yaptırılır.

Seçtikleri bir bilim/sanat insanı olarak nasıl bir ürün ortaya çıkarmak istedikleri ile ilgili tasarım (çizim boyutunda) yapmaları istenir.

DEĞERLENDİRME: Öğretmen Gözlem Formu kullanılır.

ÖĞRETMEN GÖZLEM FORMU

Etkinlik Adı:

Öğrencinin Adı ve Soyadı:

Grup:

	Ölçütler	Evet	Kısmen	Hayır
1	Dinlediklerinde geçen varsayımları belirledi.			
2	Dinledikleriyle ilgili çıkarımlar yaptı.			
3	Bakış açılarındaki farklılıkları tespit etti.			
4	Bakış açılarındaki farklılıkların sebeplerini tespit etti.			
5	Duygu ve düşüncelerini bütünlük içinde ifade etti.			
6	Konuşmasını bir bilim dalı ile ilişkilendirdi.			
7	Konuşmasında seçtiği bilim dalına ilişkin seçkin kişilerden alıntı yaptı.			
8	Yazma yöntem ve tekniklerinden amacına uygun olanı kullandı.			
9	Metinler arası ilişkilerinden faydalandı.			
10	Canlandırmada rolüne uygun davrandı.			
11	Farklı fikirlere saygı gösterdi.			
12	Grupla uyumlu çalıştı.			

Notlarım:

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	TÜKENMEZ KALEM
EĞİTİM PROGRAMI:	BYF
TEMA:	Fikir Ayrılıkları
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Teknoloji ve Tasarım
BECERİLER:	Dinleme/izleme, konuşma, yaratıcı düşünme, eleştirel düşünme, problem çözme

KAZANIMLAR

Dinledikleri/izlediklerini anlama

Dinledikleri/izledikleri ile ilgili özgün çıkarımlar yapar.

Dinledikleri/izledikleri arasındaki farklı bakış açılarını değerlendirir.

Etkili ve güzel konuşma

Özgün bir konuşma yapar.

Hazırlıklı Konuşma

Hazırlıklı konuşma yapar.

Konuşmasında belirlediği bir problemin çözümü ile ilgili özgün fikirler üretir.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Yaratıcı konuşma

ARAÇ-GEREÇLER: Öğrenci sayısı kadar tükenmez kalem, öğretmenin kullanacağı diğer nesneler. Ek etkinlik yapılacaksa kâğıt, kurşun kalem ve boya kalemleri.

KAVRAMLAR: İcat, ürün, işlev, yenileşim (inovasyon)

ÖN BİLGİLER

Öğrenciler “icat, ürün, yenileşim (inovasyon), işlev” kelimeleri hakkında bilgi sahibi olmalıdır.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA:

Ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğrencilere, en önemli icadın ne olduğu ve sebebi sorulur.

Öğrencilere “İnsanlar neden bir şeyler icat etme ihtiyacı hissetmiş olabilir? Sizin icat etmek istediğiniz bir şey var mı? Varsa neden bunu icat etmek istiyorsunuz?” soruları yöneltilir.

Öğretmen öğrencilere “Evde pergeliniz yoksa ve çeşitli boyutlarda üç daire çizmeniz gerekiyorsa neleri kullanırsınız?” sorusunu yöneltilir. Öğrenciler fikirlerini söyledikten sonra “Pergel bir icat mıdır?” “İnovasyon nedir?” soruları sorulur ve öğrencilere aşağıdaki metin okunur:

“İnsanlık, tarih boyunca bir şeyler icat etti ve bu icatlarla hayatını kolaylaştırmaya çalıştı. Telefonun patentini 1876 yılında Alexander Graham Bell aldı. 1971’de Ray Tomlinson ilk elektronik mesajlaşma sistemini icat etti. Bulaşık makinesi, çamaşır makinesi, ütü gibi ev aletleri de tıpkı telefon ve elektronik posta gibi hayatımızı kolaylaştıran, yeri doldurulamayan icatlar. Mucitlerimize şükran duy-

makla, onları saygıyla yad etmekle birlikte yeri doldurulamayan başka bir icat daha olduğunu söylemeliyim. Ne zaman, nasıl ve kim tarafından icat edildiği herkes tarafından bilinmeyen, mucidinin adı bir çırpıda söylenemeyen bir icat. Tükenmez kalem. Tükenmez kalemi sadece “silinmeyen yazılar yazma aracı” olarak mı tanımlarsınız bilmem ama benim için bundan daha fazlası. Ben, onu çoğunlukla kitap ayracı olarak kullanıyorum. Annem saçlarını toplamak istediğinde toka yerine kullanıyor. Tükenmez kalem, babam için eğri duran çerçevenin arkasına dayanmış geçici bir çözüm, kardeşim için ise oyuncak askerinin kırık bacağını yerine geçen yedek parça.”

Neslihan YILDIZ

Etkinliklerini erken tamamlayan öğrenciler/ gruplar için ek etkinlik önerilmektedir.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

- Öğrencilerden iki veya daha fazla farklı nesneyi birleştirerek yeni bir ürün elde etmeleri istenir. Örneğin ürünün arka ucunda silgi olan kalem gibi basit bir nesne ya da okul yolunu takip eden ve okula kendi gidebilen navigasyonlu bir çanta gibi daha gelişmiş bir ürün olabileceği söylenir.
- Öğrencilerden ortaya çıkan yeni ürünün hangi ihtiyaca cevap vereceği hakkında bir konuşma yapmaları istenir. Konuşmalarını çizimle desteklemek isteyen öğrencilere kâğıt, kurşun kalem ve boya kalemleri verilir.

DEĞERLENDİRME: Öz Değerlendirme Formu ve Öğretmen Değerlendirme Formu kullanılır.

Öğretmen, metni okuduktan sonra öğrencilere “Bu metinde tükenmez kalemin kullanıldığı hangi amaç daha işlevsel, neden?” sorusunu sorar ve her öğrenciye birer tükenmez kalem vererek öğrencilerin tükenmez kalemleri metinde geçen kullanım amaçları haricinde kullanmaları ister. Öğrencilerlerden, arkadaşlarına bu konu hakkında ikna edici bir konuşma yapmaları istenir.

Öğretmen öğrencilere tükenmez kalem dışında birkaç farklı nesne verir. Bu nesneleri kullanım amaçları dışında birkaç farklı şekilde kullanmalarını ve arkadaşlarını ikna edecek bir konuşma yapmalarını ister. Öğrencilere konuşma metinlerini hazırlamaları için süre verilir. Öğrenciler verilen nesneleri kendi aralarında değiş tokuş yaparak onların yeni kullanım amaçlarını belirlerler.

Öğrencilere bir bant veya tahta kalemı gösterilerek “Bu elimde tuttuğum nesneyi bant sanıyorsunuz. Fakat bu benim büyütecim.” ya da “Bu elimde tuttuğum nesneyi tahta kalemı sanıyorsunuz fakat bu bir davul tokmağı.” örnekleri verilebilir. Öğrencilere bir nesneyi alışılandan farklı bir amaçla da kullanabilecekleri söylenir.

Notlar:

[illegible]

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Adım ve Soyadım:

Bu çalışmada öğrendiklerim:

.....

Bu çalışmadan önce doğru bildiğim yanlışlar:

.....

.....

Bu çalışmada başarılı olduğum bölümler:

.....

.....

Bu çalışmada başarılı olduğum bölümler:

.....

.....

ÖĞRETMEN DEĞERLENDİRME FORMU

Ölçütler	Evet	Kısmen	Hayır
Dinledikleri/izledikleri ile ilgili özgün çıkarımlar yaptı.			
Dinledikleri/izledikleri arasındaki farklı bakış açılarını değerlendirdi.			
Özgün bir konuşma yaptı.			
Konuşması için hazırlık yaptı.			
Konuşmasında belirlediği bir problemin çözümü ile ilgili özgün fikirler üretti.			
Öğrenci ile ilgili diğer notlarım			

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	GİRİŞ CÜMLELERİ
EĞİTİM PROGRAMI:	BYF
TEMA:	Fikir Ayrılıkları
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Edebiyat
BECERİLER:	Okuma, yazma, konuşma, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme

KAZANIMLAR

Anlama

Okuduklarının öncesi veya sonrasına dair tahminlerde bulunur.

Okudukları arasındaki farklı bakış açılarını değerlendirir.

Okudukları ile ilgili çıkarımlar yapar.

Yazma yöntem ve teknikleri

Yazma yöntem ve tekniklerini uygular.

Yazdıklarını paylaşır.

Etkili ve güzel konuşma

Duygu ve düşüncelerini bir bütünlük içerisinde ifade eder.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Yaratıcı okuma, güdümlü yazma, tartışma

ARAÇ-GEREÇLER: Kâğıt, kurşun kalem ve boya kalemleri

HAZIRLIKLAR: Öğretmen, Ek'i öğrenci sayısı kadar çoğaltır.

KAVRAMLAR: Gerçek/kurmaca, duygu/düşünce

ÖN BİLGİLER: Öğrenciler gerçek, kurmaca; duygu, düşünce gibi ayrımları yapar.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA:

İçerik ve süreç farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğrencilerle kütüphaneye gidilir ve seviyelerine uygun beş kitap seçmeleri istenir.

Öğrencilere okudukları kitaplar arasında en çok hangisinden etkilendikleri ve bunun sebebi sorulur. Öğrencilere “Bir kitap yazacak olsaydınız, hangi cümleyle başladınız?” sorusunu yöneltir.

Öğrencilerden seçtikleri beş kitabın giriş cümlelerini incelemeleri istenir. Her öğrencinin kitaptan bir giriş cümlesi seçmesi ve seçtiği giriş cümlesinin yapısına ve anlamına uygun en az beş cümle eklemesi istenir. Ekleme yapılan giriş cümleleri birlikte okunur.

Ekte verilen on beş farklı kitaba ait giriş paragrafları öğrencilere verilir. Öğrencilerin metni okuma ve incelemeleri için süre verilir. Kitapların içeriği, konusu vb. ile ilgili tahminlerde bulunmaları istenir.

Öğrencilerin gerçek, kurmaca; duygu, düşünce gibi ayrımlar yapmaları istenir. Fikirlerini paylaşımları sağlanarak genel değerlendirme yapılır.

Hangi girişin daha etkileyici olduğu ve okuma isteği uyandırdığı konusunda öğrencilerin tartışmaları sağlanır.

Öğrencilerden bir giriş paragrafı yazmaları istenir. Yazılan paragraflar okunduktan sonra değerlendirme yapılır.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ: Öğrencilerden beğendikleri giriş cümlesinin resmini yapmaları istenir.

DEĞERLENDİRME: Öğretmen değerlendirme formu kullanılır.

ÖĞRETMEN DEĞERLENDİRME FORMU

Ölçütler	Evet	Kısmen	Hayır
Okuduklarının sonrasına dair tahminlerde bulundu.			
Okudukları arasındaki farklı bakış açılarını değerlendirdi.			
Okudukları ile ilgili çıkarımlar yaptı.			
Yazma yöntem ve tekniklerini uyguladı.			
Yazdıklarını paylaştı.			
Duygu ve düşüncelerini bir bütünlük içerisinde ifade etti.			
Öğrenci ile ilgili diğer notlarım			

KAYNAKLAR: Ek'te adları ve yazar isimleri verilen kitaplar kaynak olarak kullanılmıştır.

Notlar:

.....

.....

.....

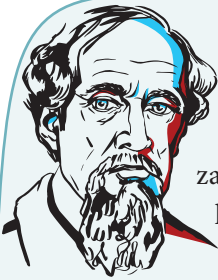
EK

EN ETKİLİ GİRİŞ

1. Sevim AK, Dalgalar Dedikoduyu Sever: “Bir zamanlar bir deniz köyünde yaşayan mavi gözlü küçük bir çocuk varmış. Çocuğun babası balıkçıymış. Köyün öbür erkekleri gibi o da gün doğmadan kalkar, balık peşine düşmüş. Çocuk her şafak vakti babasının tırtısına uyanır, takılmak istemiş ardına.”

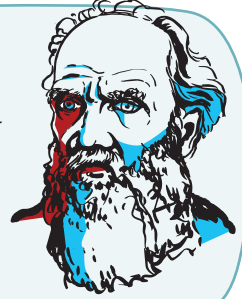

2. J. D. SALINGER, Çavdar Tarlasında Çocuklar: “Anlatacaklarımı gerçekten dinleyecekseniz, herhâlde önce nerede doğduğumu, çocukluğumun nasıl geçtiğini, ben doğmadan önce annemle babamın nasıl tanıştıklarını, tüm o David Copperfield zırvallıklarını filan da bilmek istersiniz ama ben pek anlatmak istemiyorum. Her şeyden önce, ben bunlardan sıkılıyorum. Sonra, onlarla ilgili en ufak bir söz etsem, bizimkilere inmeler iner.”

4. Charles DICKENS, İki Şehrin Hikâyesi: “Zamanların en iyisiydi, zamanların en kötüsüydü, hem akıl çağıydı hem aptallık; hem inanç devriydi, hem de kuşku, aydınlık mevsimiydi karanlık ve hem umut baharı hem de umutsuzluk kışıydı, hem her şeyimiz vardı hem hiçbir şeyimiz yoktu, hepimiz ya doğruca cennete gidecektik ya da tam öteki yana... Sözün kısası, şimdikiye öylesine yakın bir dönemdi ki kimi yaygaracı otoriteler bu dönemin, iyi ya da kötü fark etmez, sadece ‘daha’ sözcüğü kullanılarak diğerleriyle karşılaştırılabileceğini iddia ederdi.”

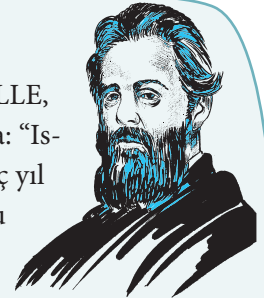
3. Leo TOLSTOY, Anna Karenina: “Mutlu aileler birbirlerine benzerler. Her mutsuz aileninse kendine özgü bir mutsuzluğu vardır.”

5. F. Scott- FITZGERALD, Muhteşem Gatsby: “Toy çağım da bir öğüt vermişti babam, hâlâ küpedir kulağıma: ‘Ne zaman’ demişti, ‘birini tenkit edecek ol-san, hatırdan çıkarma, herkes senin imkânlarınla gelmemiştir dünyaya!’ ”

6. Elenor H. PORTER, Pollyanna: “Bayan Polly Harrington, o haziran sabahı mutfağa telaşla girdi. Aslında pek telaşlı biri değildi Bayan Polly, ağırkanlı olmakla övünürdü. Ama o gün telaşlıydı, gerçekten acele ediyordu.”

7. Herman MELVILLE, Moby Dick Beyaz Balina: “Ismael deyin bana. Birkaç yıl önce -kaç yıl önce olduğu önemli değil paramın azaldığı ya da hiç kalmadığı bir sırada- karada da beni ayrıca bağlayan bir şey olmadığı için, bir engine açılalım, bu dünyanın denizlerini şöyle bir göreyim dedim. Ben böyleyimdir; böyle bulurum sıkıntıdan kurtulmanın, uyuşan kanıma hız vermenin yolunu.”

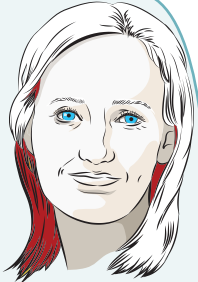

8. Douglas ADAMS, Otostopçunun Galaksi Rehberi: “Galaksinin Batı Sarmal Kolu’nun bir ucunda, haritası bile çıkarılmamış ücra bir köşede, gözlerden uzak, küçük ve sarı bir güneş vardır. Bu güneşin yörüngesinde, kabaca yüz kırk sekiz milyon kilometre uzağında, tamamıyla önemsiz ve mavi-yeşil renkli, küçük bir gezegen döner.”

9. Franz KAFKA, Dönüşüm: “Gregor Samsa bir sabah bunaltıcı düşlerden uyandığında, kendini yatağında dev bir böceğe dönüşmüş olarak buldu.”

10. J. K. ROWLING, Harry Potter ve Felsefe Taşı: “Dört numarada oturan Bay ve Bayan Dursley son derece normal olduklarını söylemekten gurur duyarlardı. Garip ya da gizemli işlere bulaşacak son kişilerdi. Böyle saçmalıklara kafa yormazlardı çünkü.”

11. John Ronald Reuel TOLKIEN, Yüzüklerin Efendisi: Yüzük Kardeşliği “Çıkmaz”ından Bay Bilbo Baggins kısa bir süre sonra yüz on birinci yaş gününü debdebeli bir davet ile kutlayacağını ilan ettiğinde Hobbitköy’de büyük bir heyecan yaşanmış ve söylentiler alıp yürümüştü.”

12. Behiç AK, Çatıdaki Gezegen: “Pazar günlerini hiç sevmem. Çünkü haftanın bittiğini ilan eder bu günler. Ayrıca, annemle babam evin her köşesini pırıl pırıl yapmak iddiasındadır. Kısacası, pazar günleri evin hiçbir yeri güvenli değildir.”

13. Wiliam KAMKWAMBA & Bryan MEALER, Rüzgârı Dizginleyen Çocuk: “Adım Wiliam Kamkwamba ve anlatacağım hikâyeyi anlamanız için öncelikle beni yetiştiren ülkeyi anlamanız gerekiyor. Malavi Güneydoğu Afrika’da küçük bir ülke. Haritada Zambiya, Mozambik ve Tanzanya’nın arasından kıvrılıp kendine yer açmaya çalışan bir solu canı andırıyor.”

14. Michael ENDE, Momo: “İnsanların çok farklı dillerde konuştukları çok eski zamanlarda, sıcak ülkelerde, kocaman ve görkemli kentler vardı. Bu kentlerde krallara, imparatorlara ait muhteşem saraylar bulunur; geniş caddelerin yanı sıra daracık, dolambaçlı yollar dikkati çekerken bir yandan da altın yaldızlı, mermer heykellerle süslü tapınaklar göz kamaştırırdı. Farklı ülkelere ait eşyaların satıldığı rengârenk pazar yerleri kurulur, insanlar günün önemli olaylarını konuşup tartışmak ve anlatılanları dinlemek için geniş alanlarda bir araya gelirlerdi. Hepsinden önemlisi, oralarda büyük tiyatrolar vardı.”

15. Sharon M. DRAPER, İçimdeki Müzik: “Kelimeler kar taneleri gibi etrafımda uçuşuyor. Her biri narin ve eşsiz, yere düşmeden avcumda eriyip gidiyor. İçimde kocaman bir yığın hâlinde birikiyor.”

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	BULMACA DÜNYASI
EĞİTİM PROGRAMI:	BYF
TEMA:	Keşif
SÜRE:	40 dk. + 40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Sürece bağlı olarak tüm disiplinler
BECERİLER:	Okuma, yazma, problem çözme, disiplinler arası ilişki kurma

KAZANIMLAR

Yazma yöntem ve teknikleri

Söz varlığını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapar.
Metin türleri

Bir işin işlem basamaklarını yazar.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Soru-cevap, yazma

ARAÇ-GEREÇLER: Kâğıt, kalem, renkli kalem-ler, bilgisayar, internet, akıllı tahta

HAZIRLIKLAR: Öğretmen; sınıfa girerken dikkat çekmek için bulmaca dergisi, gazete bulmaca eki gibi materyaller için ön hazırlık yapar. Bulmacaları hazırlamak için Web 2.0 araçlarından yararlanılacaksa program belirler. Ek 1, 2 ve 3'te verilen bulmacalar öğrencilere bireysel olarak çözdürülecekse öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.

KAVRAMLAR: Bulmaca, kriptolu bulmaca, sözcük avı

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA:
Ürün, süreç ve içerik farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğretmen sınıfa elinde bulmaca dergisi ya da

gazete bulmaca eki ile girerek dikkat çeker. Öğrencilere, “Sizce bulmacalar hangi amaçla ortaya çıkmıştır?” “İlk bulmaca ne zaman ve hangi ülkede hazırlanmıştır?” vb. sorular sorularak konuya geçiş yapılır.

Öğretmen, farklı kaynaklarda ilk bulmacanın 1913 yılında New York'ta ortaya çıktığı, bulmacaların gazetelerin eğlence bölümleri ve pazar eki için tasarlandıkları ve Word Cross (kelime çaprazlama) olarak adlandırıldıkları bilgisini öğrencilerle paylaşır.

“Siz de bulmaca çözer misiniz?”, “Hangi bulmaca türlerini biliyorsunuz?” soruları sorularak yönlendirme yapılır, görev kartı tahtaya yansıtılır ve istedikleri bir türde bulmaca hazırlama görevi seçmeleri sağlanır.

Öğrencilerin görev seçimlerine bağlı olarak Ek 1 kare bulmaca, Ek 2 kriptolu bulmaca ve Ek 3 sözcük avı bulmacaları öğrencilere çözdürülür. Bu aşamada ekrana yansıtılarak birlikte çözümleme yapılabileceği gibi çıktı alınarak bireysel çözümleme de yaptırılabilir. Öğretmenler için bulmaca cevapları Ek 4'te verilmiştir.

GÖREV KARTI

	Bulmaca türü	Açıklama
1	Kare Bulmaca	Bulmacanızda yer almasını istediğiniz soruları hazırlamalısınız. Cevapları yukarıdan aşağıya ya da soldan sağa olacak şekilde yerleştirmelisiniz. Bulmacanızı hazırlamaya başlamadan önce Ek 1'de verilen bulmacayı çözebilirsiniz.
2	Kriptolu Bulmaca	- Öncelikle şifrelemek istediğiniz bir metin belirlemeli ya da kendiniz bir metin oluşturmalsınız. - Daha sonra alfabedeki harflere 1-29 arası sayısal değerler vermeli ve metninizdeki harfleri bu sayılara dönüştürmelisiniz. - Bulmacanızdaki karelerin üst köşesine sadece rakamları yerleştirmelisiniz ve ipucu niteliğinde en az bir kelimenin harflerini açık olarak yazmalısınız. Bulmacanızı hazırlamaya başlamadan önce Ek 2'de verilen bulmacayı çözebilirsiniz.
3	Sözcük Avı Bulmacası	- İlgi alanınıza giren bir konu ya da disiplin belirleyerek kelimelerinizi buna göre belirlemelisiniz. Örneğin spor disiplini seçtiyseniz kelimeleriniz spor ile ilişkili kelime ve kelime grupları olmalıdır. - Bu kelimeleri bulmacanıza yerleştirmelisiniz, arada kalan boşluklar için deyim, atasözü vb. şifreler belirleyerek harfleri buna göre yerleştirebilirsiniz. Bulmacanızı hazırlamaya başlamadan önce Ek 3'te verilen bulmacayı çözebilirsiniz.

Bulmacalar hazırlanmaya başlamadan önce öğrencilerden iş planı yapmaları ve bulmacalarını hazırladıktan sonra yaptıkları iş ve işlemlerin basamaklarını yazmaları istenir.

Öğretmen gruba bağlı olarak farklı bulmaca türleri ekleyebilir, örnekler hazırlayarak kullanabilir. Öğrencilere bulmacalarını hazırlarken sözlük ve araştırma yapmalarını sağlayıcı destekler sağlanmalıdır. Bulmacalar dijital ortamda ya da Web 2.0 araçları ile de hazırlanabilir.

Hazırlanan bulmacalar değiştirilerek çözümleme yapılır.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

- Farklı türde bir bulmaca hazırlatılır.
- Resfebe çalışması yapılır.
- Hazırlanan bulmacalar, dijital bulmaca kitapçığına dönüştürülür.

DEĞERLENDİRME: Öz Değerlendirme Formu Kullanılır.

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Etkinlik Adı:

Öğrencinin Adı ve Soyadı:

Grup:

Ölçütler	Evet	Hayır
Etkinliğe aktif olarak katılım sağladım.		
Yönergeye uygun çalıştım.		
Bulmacamı hazırlamadan önce iş planı yaptım.		
Bulmacamı hazırladıktan sonra yaptığım iş ve işlem basamaklarını doğru yazdım.		
Söz varlığını geliştirmeye yönelik çalışmalar yaptım.		
Yeni kelimeler öğrendim.		
Bulmacamda alana özgü terimler kullandım.		
Bulmacamı çözmeleri için arkadaşlarımla paylaştım.		
Bu etkinlikte zorlandığım kısım:		
Bu etkinlikte en kolay yaptığım kısım:		
Bu etkinliği yeniden yapsam nelere dikkat ederim?		
Eklemek istediklerim:		
Öğretmenin notları:		

KAYNAKLAR

<https://www.tdk.gov.tr/icerik/yazim-kurallari/noktalama-isaretleri-aciklamalar/>(Erişim Tarihi: 06.07.2021).

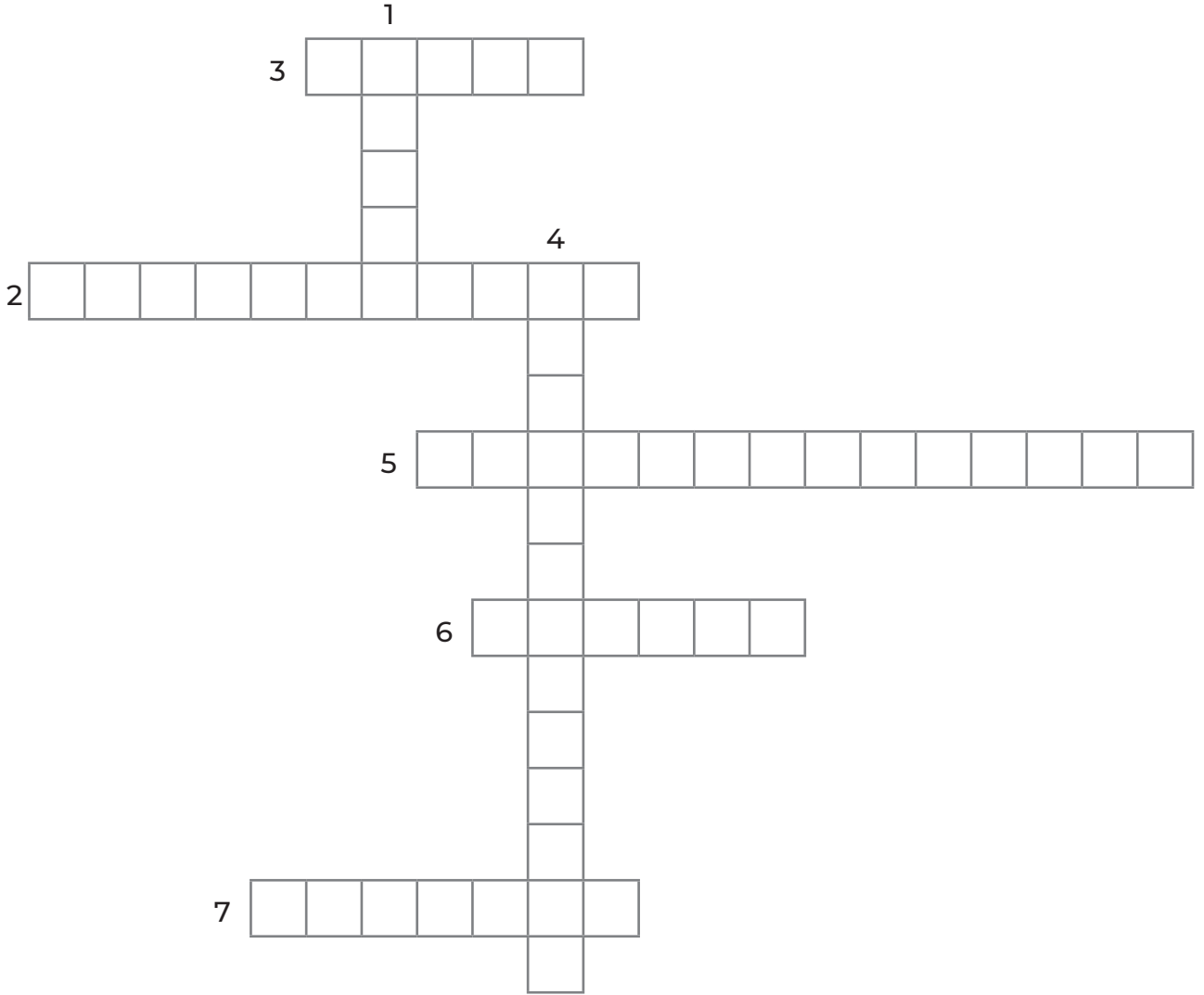
<https://www.tdk.gov.tr/tdk/kurumsal/gorev-ve-hedef/>(Erişim Tarihi: 06.07.2021.)

EK 1

KARE BULMACA

1. Cümlelerin sonuna konur.
2. Soru eki veya sözü içeren cümle veya sözlerin sonuna konur.
3. Sevinç, kıvanç, acı, korku, şaşma gibi duyguları anlatan cümle veya ifadelerin sonuna konur.
4. Başka bir kimseden veya yazıdan olduğu gibi aktarılan sözler için kullanılır.
5. Yazıda satır başına alınan konuşmaları göstermek için kullanılır. Uzun çizgi de denir.
6. Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.
7. Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerin sonuna konur.

EK 2

KRİPTOLU BULMACA

16	29	19	28	15	13	2	28	22	19	22	18	22	9	22	9
7	10	15	10	17	13	16	29	19	28	15	13	2	13	9	13
9	12	10	9	1	13	9	2	13	23	13	9	13	18	10	25
	Z	E	N	G	İ	N	L	İ	Ç	İ	N	İ			
15	3	9	3	5	27	28	3	19	27	6	26	9	22	25	10
19	25	29	12	29	15	13	2	2	10	19	13	3	19	3	24
27	9	15	3	15	10	23	10	19	13	9	10	25	3	19	3
8	27	19	25	29	28	24	10	28	2	13	23	10	10	19	13
8	16	13	19	18	10	28	4	10	16	29	19	28	15	29	9
													D	Ü	N
25	3	24	27	9	15	3	26	19	16	3	28	3	9	2	3
Y	A	S	İ	N	D	A									
8	18	3	15	13	2	13	15	29	9	25	3	15	3	13	24
10	25	3	25	1	27	9	4	10	1	10	5	10	19	2	13
11	13	19	15	13	2	28	26	9	22	18	22	9	3	1	10
16	13	19	18	10	28	16	13	19							

A	B	C	Ç	D	E	F	G	Ğ	H	I	İ	J	K	L
M	N	O	Ö	P	R	S	Ş	T	U	Ü	V	Y	Z	

Bulmacada yer alan metin, www.tdk.gov.tr adresinden alınmıştır.

EK 3

SÖZCÜK AVI

Aşağıda verilen kelimelerin Türkçe karşılıklarını bulmacada bulduğunuzda boşta kalan harfleri birleştirin. Kelimeler soldan sağa, sağdan sola, yukarıdan aşağıya doğru yerleştirilmiştir.

D	E	N	E	Y	İ	M	S	İ	Z	A	I	Ö
İ	B	E	L	G	E	G	E	Ç	E	R	Ş	Z
L	Y	E	N	İ	L	E	M	E	Ç	K	I	E
B	A	N	T	E	B	H	O	S	E	Ü	D	L
İ	L	S	U	N	U	C	U	Ç	V	R	A	E
L	I	B	U	L	U	Ş	A	E	R	E	R	Ş
G	T	A	S	A	R	I	M	V	İ	S	I	T
İ	I	D	Ö	Z	G	Ü	N	İ	M	E	S	İ
S	M	I	T	I	N	A	T	R	İ	L	İ	R
İ	R	E	T	S	Ö	G	L	İ	Ç	İ	M	İ
Ö	D	Ü	N	K	İ	L	E	T	İ	N	İ	Z

Amatör	-	İzolasyon	-	Global	-	Online
Gramer	-	Kalite	-	Restorasyon	-	Taviz
Tercüme	-	Marjinal	-	Orijinal	-	Şov
Demo	-	Dizayn	-	Faks	-	Otokritik
Patent	-	Spiker	-	Chat		

ŞİFRE:

EK 4

BULMACA CEVAPLARI

EK-1 KARE BULMACA CEVAPLARI

1. Nokta
2. Soru işareti
3. Ünlem
4. Tırnak işareti
5. Konuşma çizgisi
6. Virgül
7. Üç nokta

EK-2 KRİPTOLU BULMACA CEVAPLARI

A	B	C	Ç	D	E	F	G	Ğ	H	I	İ	J	K	L
3	11	20	5	15	10	17	1	23	7	27	13	21	28	2
M	N	O	Ö	P	R	S	Ş	T	U	Ü	V	Y	Z	
18	9	26	14	6	19	24	8	16	22	29	4	25	12	

EK-3 SÖZCÜK AVI BULMACA CEVAPLARI

Amatör: Deneyimsiz	-	İzolasyon: Yalıtım	-	Global: Küresel
Online: Çevrimiçi	-	Gramer: Dilbilgisi	-	Kalite: Nitelik
Restorasyon: Yenileme	-	Taviz: Ödün	-	Tercüme: Çeviri
Marjinal: Sıra dışı	-	Orijinal: Özgün	-	Şov: Gösteri
Chat: Sohbet	-	Demo: Tanıtım	-	Dizayn: Tasarım
Faks: Belgegeçer	-	Otokritik: Öz Eleştiri	-	Patent: Buluş
Spiker: Sunucu				

ŞİFRE: ANADİLİMİZ

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	BİN DİNLE BİR SÖYLE
EĞİTİM PROGRAMI:	BYF
TEMA:	Keşif
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Edebiyat
BECERİLER:	Dinleme, yazma, eleştirel düşünme

KAZANIMLAR

Dinledikleri/izlediklerini anlama

Söz varlığını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapar.

Dinlediklerinin/izlediklerinin öncesi veya sonrasına dair tahminlerde bulunur.

Dinlediklerini/izlediklerini eleştirel bakış açısıyla değerlendirir.

Çizgi film, reklam vb. izletilerek açık ve örtülü iletiler hakkında çıkarımda bulunulması sağlanır.

Öğrencilerin dinlediklerindeki/izlediklerindeki tutarlılığı sorgulamaları sağlanır.

Dinlediklerindeki/izlediklerindeki iddiaları ve bu iddialarla ilgili varsayımları belirler.

Dinledikleri/izledikleri arasındaki farklı bakış açılarını değerlendirir.

Dinlediği/izlediği hikâye edici metni özgün bir biçimde canlandırır.

Öğrencilerin kurguda değiştirme, uyarlama, *birleştirme, kısaltma, abartma başka bir amaçla kullanma, yok etme ve yeniden düzenleme stratejilerini kullanmaları sağlanır.*

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Anlatım, soru-cevap, elves tekniği

ARAÇ-GEREÇLER: Bilgisayar, tablet

HAZIRLIKLAR: Etkinlik dijital araçlar yoluyla gerçekleştirileceği için bilgisayar, tablet veya akıllı tahta hazırlanır.

Hikâye anlatımını etkili kılabilen yöntemlerden biri de “ELVES” yöntemidir. “ELVES”, İngilizce “Excite (Ön Bilgilerin Hatırlanmasını Sağlama-Dikkati Çekme-Güdüleme)”, “Listen (Dinleme)”, “Visualize (Görüntüleme-Canlandırma)”, “Extend (Geliştirme-Detaylandırma)” ve “Savor (Özümseme-Belleğe Yerleştirme)” sözcüklerinin ilk harflerinden oluşmuştur. “Dinlediğini anlama” becerisinin geliştirilmesi amacıyla tasarlanmış bir yöntemdir. Bir başka amacı da çocukların okuma heveslerini sürekli canlı tutmaktır (Yangın, 2002:61-64).

KAVRAMLAR: Keşif, mitoloji

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Dinleme becerisi ilk kazanılan beceridir ve doğumdan önce kullanılmaya başlanmaktadır. Hayatımızın büyük bölümü dinleyerek ve izleyerek geçmektedir. Birçok araştırmada dinleme becerisinin okuma, yazma ve konuşma becerisinden daha fazla kullanıldığını kanıtlanmaktadır. Bu yüzden dinleme becerimizin geliştirilmesi bizlere çok fayda sağlayacaktır.

Sorular: Metnimizin Adı : Dut Ağacının Korkusu

Aşağıdaki görsellerden hangisi dut ağacıdır?

Görsel 35

Görsel 36

Görsel 37

Görsel 38

Şimdi sizlerle dinleme becerimizi geliştirecek bir etkinlik yapacağız. Etkinliğimizde bir hikâye dinleyeceksiniz. Hikâyeyi okurken bazı bölümlerde durup hikâyenin geri kalanında neler olacağını tahmin etmenizi isteyeceğiz. Tahmin için her bölümde sizlere seçenek sunacağız. Seçeneklerinizin doğru olup olmadığını hikâyenin geri kalan bölümünde dinlemiş olacaksınız. Hikâye tamamlanınca tahminlerinizin ne kadar doğru olduğunu ekranda göreceksiniz. Haydi şimdi, hikâyeyi not alarak dinleyelim.

Hikâye ses kaydından dinletilecek.

DUT AĞACININ KORKUSU

Aşağıdaki soru yöneltilecek:

Sizce çocuk ne yapacak?

- Ağacı sulayacak.
- Ağacı korkutmayı deneyecek.

Tahminler alındıktan sonra hikâye dinletilmeye devam edilecek.

Çocuk bu sefer ne yapacak?

- Uyur gibi yapmaya devam edecek.
- Yaptığı her şeyi anlatacak.

Tahminlerin doğruluğu kontrol edilecektir.

Metinde geçen kelimelerden oluşan bir bulmacamız var. Şimdi sizlerden bu kelimeleri bulmaca içerisinde bularak işaretlemenizi isteyeceğiz. Haydi başlayalım.

SÖZCÜK AVI

m	i	t	o	l	o	j	i	e
ü	p	l	p	ö	e	i	ü	v
s	a	b	e	d	ş	a	s	y
a	p	e	r	t	ö	r	e	n
m	r	b	i	a	b	g	ç	ş
e	t	a	b	a	n	s	ı	z
r	p	h	m	ö	f	i	ü	v
e	a	b	ğ	ç	ş	a	s	y

mitoloji

peri

tören

müsamere

tabansız

Daha sonra söz varlığını geliştirmeye yönelik diğer bulmaca çalışmasını yapalım.

1. Mitleri, doğuşlarını, anlamlarını yorumlayan, inceleyen bilim.

“Tezini mitolojiden hazırlayan gözlüklü bir delikanlı.” - Haldun Taner

2. Doğaüstü güçleri olduğuna inanılan, hayal ürünü varlık.

“Acaba böyle bir meraka uymak perilere karşı gelmek midir?” - Hüseyin Rahmi Gürpınar

3. Bir toplulukta, üyelerin belli bir olayı, kişiyi veya değeri ayırt edip sembolleştirmesi, bunların anlam ve öneminin güçlendirilmesi amaçlarıyla düzenlenen hareket dizisi, merasim:

“Töreni daha uzaktan izleyen annelerle babalar da sevinçle el çırpıyorlardı.” - Çetin Altan

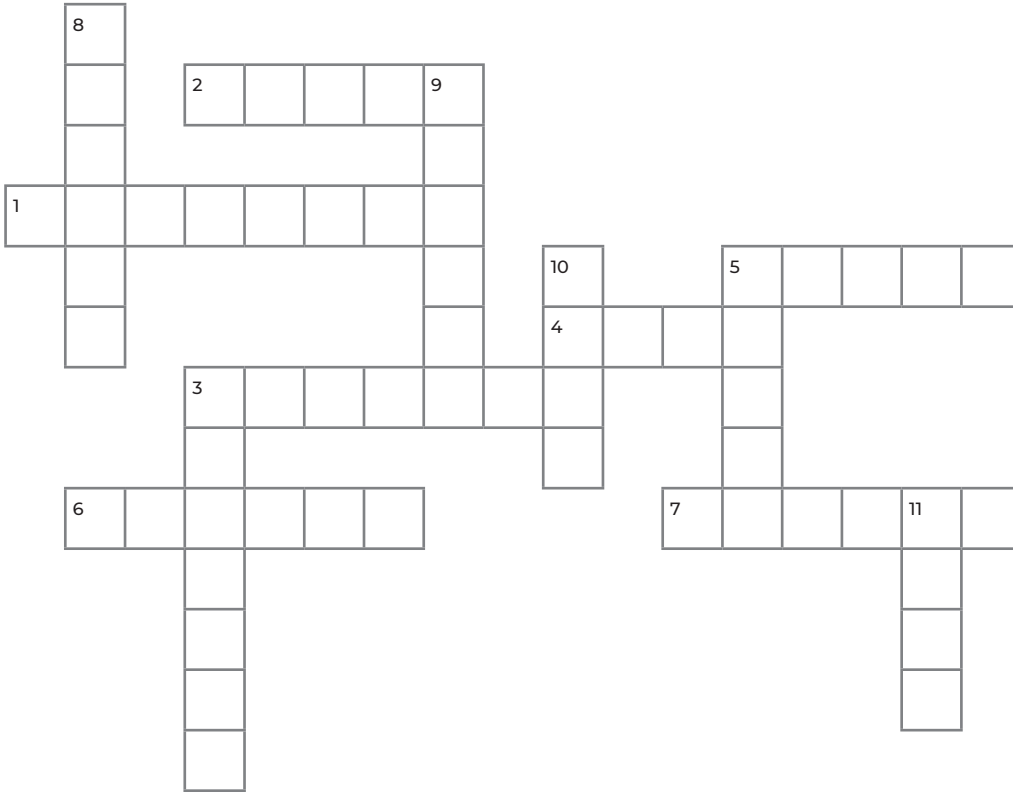
4. Yüreksiz, ödle:

“Amma da tabansızmışlar ha ... Bir kaçış kaçtılar, hâlâ da kaçıyorlar galiba.” - Hüseyin Rahmi Gürpınar

5. Okullarda öğrencilerin sunduğu; programında koşuk, oyun vb. gösterilerinin yer aldığı eğlence:

“Bu müsamere günündeki selamlama süresince bedenimde bir değişim olmuştur.” - Adalet Ağaoğlu

BULMACA

Aşağıdaki sorular ve cevapları eşleştirelim.

1. Hikâyedeki çocuk ...
2. Meyve vermeyen ağaçlar ...
3. Mitolojide ... bir perisi olduğuna inanılmış.
4. Çocuklar ... benzerler.
5. Mahalleli birlik olunca ...

- a. meraklı biridir.
- b. eskiden korkutulurmuş.
- c. her ağacın
- ç. anne ve babalarına
- d. sorunlar ortadan kalkar.

Haydi sizlerle dinleme/izleme etkinliği gerçekleştireceğiz.

“Tüpsüz derin dalış yapan bir dalgıç olmak ister miydiniz?”

“Dinlerken nelere dikkat ediyoruz, hiç düşündünüz mü?”

Dinleme/izleme yaparken yönerge uygulama ekranında sütunlara ve satırlara dikkat etmelisiniz. Örneğin soldaki sütunun üstten ikinci satırı yandı, sağdaki sütunun alttan üçüncü satırı yandı, ortadaki sütunun üstten dördüncü satırı yandı.

Verilenler listesini okuyunuz.

Verilenler Listesi:

- çocuk
- bahçe
- balta
- bekçi
- dut ağacı
- peri
- bahar
- uyur gibi yapmak
- çarşaf
- pişmanlık
- mutlu ve mesut
- cesur insanlar
- korkak ve kibirliler

Şimdi sizler yönergeye göre formu doldurmalısınız. Hazırsanız başlayalım.

Bu kısım (alt taraftaki) ses kaydında verilecek.

1. Sağdaki sütunun en üst satırına olayın nerede geçtiğini, verilenler listesinden bularak yerleştiriniz.
2. Soldaki sütunun alttan ikinci satırına hikâyenin baş karakterini, verilenler listesinden bularak yerleştiriniz.
3. Olayın geçtiği mevsimi ortadaki sütunun üstten üçüncü satırına, verilenler listesinden bularak yerleştiriniz.
4. Bekçiler kapıya gelince çocuğun ne yaptığını ortadaki sütunun alttan üçüncü satırına, verilenler listesinden bularak yerleştiriniz.
5. Mitolojiye göre her ağacın neyi olduğuna inanıldığını verilenler listesinden bularak soldaki sütunun en üst satırına yerleştiriniz.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ: Hikâyenin bir bölümünü canlandırmaları istenir.

DEĞERLENDİRME: Öz Değerlendirme Formu kullanılır.

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Öğrencinin Adı ve Soyadı:

1. Neleri iyi yaptım?

2. Yaparken hissettiklerim nelerdi?

3. Daha iyi nasıl yapabilirim?

4. Yaparken nerede zorlandım?

KAYNAKLAR

Ak, Sevim (2016). Uçurtmam Bulut Şimdi, Can Çocuk Yayınları.

Yangın, Banu (2002). Kuramdan Uygulamaya Türkçe Öğretimi, Dersal Yayıncılık.

Notlar:

.....

.....

.....

.....

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	SU OKURYAZARLIĞI BİLİNÇLENME HAREKETİ
EĞİTİM PROGRAMI:	BYF
TEMA:	Keşif
SÜRE:	40 dk. + 40 dk. + 40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Hidroloji, Biyoloji, Coğrafya (sürece bağlı olarak tüm disiplinler)
BECERİLER:	Konuşma, okuma, yazma, veri okuryazarlığı, su okuryazarlığı, yaratıcı düşünme, eleştirel, bilimsel düşünme, problem çözme, disiplinler arası ilişki kurma.

KAZANIMLAR

Dinledikleri/izlediklerini anlama

Dinledikleri/izledikleri ile ilgili özgün çıkarımlar yapar.

Etkili ve güzel konuşma

Özgün bir konuşma yapar.

Konuşmanın içeriğini; deyim, atasözü, vecize, terim, alıntı, kısa hikâye, anı, şiir fıkra, mizah, içeriğe uygun soru sorma vb. unsurlarla zenginleştirebileceği vurgulanır.

Konuşmasının içeriğine uygun disipline özgü kavramları kullanır.

Konuşmasını beden dili ile destekler.

Okuma yöntem ve teknikleri

Okuma yöntem ve tekniklerini uygular.

Söz varlığı

Söz varlığını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapar.

Anlama

Okudukları ile ilgili çıkarımlar yapar.

Yazma yöntem ve teknikleri

Yazma yöntem ve tekniklerini uygular.

Farklı türlerde özgün metinler yazar.

Yazılarında metinler arasılık ilişkilerini kullanır.

Gönderge, alıntı, aşırma, anıştırma, öykünme(pastiş), yansılama(parodi), alaycı dönüştürümleri kullanmaları sağlanır.

Yazılarında ikna tekniklerini kullanır.

Yazılarında düzeltmeler yapar.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Zihin haritası, not alarak okuma, eleştirel okuma, hazırlıklı konuşma, soru-cevap

ARAÇ-GEREÇLER: Kâğıt, kalem, renkli kalem-ler, bilgisayar, internet, akıllı tahta

HAZIRLIKLAR: Öğretmen; su okuryazarlığı, su ayak izi tanımları ve su konusunun farklı disiplinlerle ilişkilendirilmesine yönelik ön hazırlık yapar.

KAVRAMLAR: Zihin haritası, su ayak izi, su okuryazarlığı

ÖN BİLGİLER: Su ile ilişkilendirilebilecek disiplinler/meslekler hakkında bilgi sahibidir.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: Ürün ve süreç farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

“Vücudumuzdaki su miktarının azalması durumunda neler olur?” sorusu ile öğrencilerin ilgisi çekilir. Verilen cevaplar sonrası %1, %10, %11’lik azalma durumunda neler olacağı ile ilgili bilgi verilerek konunun önemi vurgulanır.

“Su ile ilgilenen meslekler nelerdir?” sorusu ile farklı disiplinlerin aynı konuya yönelik çalışmalarını fark etmeleri desteklenir.

Öğrencilerin, “su” kelimesinin kendilerine çağrıştırdığı kelimeleri içeren bir zihin haritası hazırlamaları sağlanır. Zihin haritası hazırlanırken Web 2.0 araçları kullanılabilir.

Öğretmen tarafından su okuryazarlığı, su ayak izi gibi kavramlar kısaca açıklanır.

Öğretmen öğrencilerden metni dikkatlice dinlemelerini, metinden çıkarımda bulunmalarını ister.

SU OKURYAZARLIĞI BİLİNÇLENME HAREKETİ

Su azlığı kişi başına düşen yıllık kullanılabilir su miktarının 2.000 m³’ten daha az olması durumudur ve ülkemizde kişi başına düşen yıllık kullanılabilir su miktarı 1.519 m³ civarındadır. Bu durumda Türkiye’nin su azlığı yaşayan bir ülke olduğu görülmektedir. Su okuryazarlığının gereklerini sağlayabilen, suyun kalitesini koruyan ve güvenliğini sağlayan, suyun arıtılması ve dağıtılması hakkında bilgi sahibi olan ve gereksiz su harcamayan bireyler, su okuryazarı olarak tanımlanmaktadır.

İnsan ve doğa ilişkisi kapsamında canlılığın, üretimin devamı ve sürekliliğini sağlamak için yapılan çalışmalar kapsamında pek çok ayak izi çalışması bulunmaktadır ancak ekolojik ayak izi, karbon ayak izi ve su ayak izi kavramları genel kabul görerek ön plana çıkmıştır (Senbel, Mc Daniels, & Dowlatabadi, 2003) (Galli, Weidmann, Erçin, Knoblauch, Ewing, & Giljum, 2012). 2002 yılında ilk kez tatlı suya ilişkin tüketim bazlı bir gösterge oluşturulması amacıyla ortaya koyulan su ayak izi kavramı; üretici ve tüketicinin kullandığı doğrudan ve dolaylı suyun tatlı su olarak kullanımını ifade eden bir göstergedir. Bireyin, topluluğun veya sektörün su ayak izi tüketilen ve sektör tarafından da üretilen her mal ve hizmet için gereken toplam tatlı su hacmidir (Pegram, Conyngham, Aksoy, Bahar, & Öztok, 2013). Su ayak izi, birim zamanda meydana gelen buharlaşma dâhil, harcanan ve/veya kirletilen su miktarı ile ölçülmektedir. Bir bireyin, toplumun veya iş kolunun su ayak izi; bireyin veya toplumun tükettiği malların ve hizmetlerin üretimi için kullanılan veya üreticinin mal ve hizmet üretimi için kullandığı toplam temiz su kaynaklarının miktarıdır (Pegram, Conyngham, Aksoy, Bahar, & Öztok, 2013).

Handan Burak AKSOY

KONTROL LİSTESİ

Etkinlik Adı:

Öğrencinin Adı ve Soyadı: Grup:

Ölçütler	Evet	Hayır
Etkinliğe aktif olarak katılım sağlanmıştır.		
Zihin haritası hazırlanmıştır.		
Yönergeye uygun çalışılmıştır.		
Okuma yöntem ve teknikleri kullanılmıştır.		
Okunanlarla ilgili çıkarımda bulunulmuştur.		
Disiplinler arası ilişkilendirme yapılmıştır.		
Konuşma yöntem ve teknikleri kullanılmıştır.		
Özgün bir konuşma metni hazırlanmıştır.		
Metin gözden geçirilerek yeniden düzenlenmiştir.		
Konuşma metnine etkili bir başlangıç yapılmıştır.		
Konuşma metninde atıfta bulunulmuştur.		
Konuşma metninde alana özgü terimler kullanılmıştır.		
Konuşma metninde deyim, atasözü, özlü söz kullanılmıştır.		
İkna teknikleri kullanılmıştır.		
Metinler arasılık ilişkisi kurulmuştur.		
Konuşma akıcıdır.		
Konuşma kurallarına uyulmuştur.		

KAYNAKLAR

- Galli, A., Weidmann, T., Erçin, E., Knoblauch, D., Ewing, B., & Giljum, S. (2012). Integrating Ecological, Carbon and WaterFootprint into a “Footprint Family” of Indicators: Definition and Role in Tracking Human Pressure on Planet. *Ecological Indicators*, 16: 101-112.
- Pegram, G., Conyngham, S., Aksoy, A., Bahar, B., & Öztok, D. (2013). *Türkiye’nin Su Ayak İzi Raporu*. İstanbul : Ofset Yapımevi.
- Senbel, M., McDaniels, T., & Dowlatabadi, H. (2003). The Ecological Footprint: A non Monetary Metric of Human Consumption Applied to North America. *Global Environmental Change*, 13: 83-100.

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	İKNANIN GÜCÜ
EĞİTİM PROGRAMI:	BYF
TEMA:	Güç
SÜRE:	40 dk. + 40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Sosyal Bilgiler, Psikoloji
BECERİLER:	Konuşma, okuma ve yazma, iletişim ve iş birliği, yaratıcı ve eleştirel düşünme, girişimcilik

KAZANIMLAR

Hazırlıklı Konuşma

Tartışmalarda görüşlerinin güçlü ve olumlu yönlerini öne çıkararak dinleyicileri ikna eder.

Anlama

Okudukları ile ilgili çıkarımlar yapar.

Okuduklarındaki iddiaları ve bu iddialarla ilgili varsayımları belirler.

Okuduklarındaki açık ve örtülü iletileri değerlendirir.

Okuduklarındaki metinler arası ilişkilerini değerlendirir.

Yazma yöntem ve teknikleri

Yazılarında metinler arası ilişkilerini kullanır.

Yazılarında ikna tekniklerini kullanır.

Yazılarında düzeltmeler yapar.

Yazdıklarını paylaşır.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Anlatım, soru cevap, konuşma halkası, eleştirel okuma, ikna edici yazma

ARAÇ-GEREÇLER: Kalem, kâğıt, akıllı tahta.

HAZIRLIKLAR: Bir hafta öncesinde öğrencilerden iki reklam filmi bulmaları ve bu reklam filmle-

rinin hazırlanma amacını belirlemeleri istenir.

“Okul Kantinleri ve Sağlıklı Beslenme” adlı metin öğrenci sayısı kadar çoğaltır.

KAVRAMLAR: İletişim, ikna, tez/iddia, varsayım

ÖN BİLGİLER: Öğrenciler bilgilendirici metinler konusunda temel bilgilere sahiptir.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: İçerik ve süreç farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

- Öğretmen, öğrencilere “Günlük hayatta karar vermemizde etkili olan unsurlar neler olabilir?” sorusunu sorar. Alınan cevaplar not edilir.

<https://www.ktb.gov.tr/TR-249005/turkiye-reklam-filmleri.html> bağlantı adresinden ya da önceden hazırlanmış kısa film/reklam filmleri izlenir. Filmlerden yola çıkılarak öğrencilerden kısa filmlerin çekilme amacını, karar vermemizdeki etkisini belirlemeleri istenir.

Ne yediğimiz ne giydiğimiz, hangi şarkıcıyı dinlediğimiz, hangi müziği tercih ettiğimiz

gibi davranışları şekillendiren ve sürdüren iletişim, aslında bir ikna edici iletişimdir ve Aristo da iletişimi “ikna etmenin bütün uygun anlamları” biçiminde tanımlamaktadır (Yılmaz, 2007:185). Hukuk, medya, siyaset ve reklamın tamamen ikna gücüyle inşa edildiği vurgulanır.

• Öğrencilere “İnsanları yazılı metinler aracılığıyla ikna edebilir miyiz?” sorusu yöneltilir. Alınan cevaplar tartışılır. İkna edici yazma ile ilgili aşağıdaki süreç paylaşılır:

1. Neden yazacağım?

Öğretmen tez/iddiadan bahseder.

2. Kim olarak yazacağım?

Anlatıcı türlerinden 1 ve 3. kişi ağzıyla anlatımdan kısaca bahsedilir.

Örnek: En iyi evcil hayvanın kedi olduğunu düşünüyorum. (1. Kişi)

Çoğu kişi kedinin en iyi evcil hayvan olduğunu düşünür. (3. Kişi)

3. Nasıl yazacağım?

Tezi destekleme, karşı tezi çürütme konularından bahsedilir. Örnekler verilir.

Örnek: Savunulan İddia/tez: Evcil hayvan beslemek insanları mutlu eder.

İddiayı destekleyen görüş: Hayvanlarla oyun oynamak, akvaryumdaki balığınızı izlemek, kuşunuzun ötüşlerini işitmek vücudunuzun mutluluk hormonları salgılamasını sağlar.

Savunulan tez ortaya konulur, duyguya ve mantığa dayalı gerekçeler öne sürülür. Konu hakkında güçlü görüşlere yer verilmelidir.

Örnekleme, karşılaştırma, alıntı yapma/tanık gösterme, sayısal verilerden yararlanma, kaynak gösterme, anekdot kullanma, yönlendirici sorulardan yararlanma gibi ikna edici anlatım teknikleri kullanılır.

Paragraflar uygun bir şekilde organize edilerek birbiri arasında bağlantı sağlanır. Güçlü bir sonuca bağlanır.

• Öğrencilere Ek'teki metin dağıtılır. Öğrencilerle birlikte metindeki iddia, karşı iddia ve gerekçeler tespit edilir.

Okul Kantinleri ve Sağlıklı Beslenme

Giriş

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanan “Okul Kantinlerindeki Gıda Satışı” konulu genelge ile eğitim kurumlarının yemekhaneleri ve kantinlerinde çocukların dengesiz beslenmesine ve şişmanlığa neden olabileceği gerekçesiyle enerji içecekleri, gazlı, aromalı-kolalı içecekler ile kızartma ve cipslerin satışları yasaklandı. Genelgede bunların yerine süt, ayran, yoğurt, meyve suyu ve tane ile satışı yapılabilen velerin bulundurulacağı belirtilmiştir.

İddia

Bana göre böyle bir değişikliğin yapılması son derece doğru ve yararlıdır.

İddiayı Destekleyici Görüş

Çünkü bu tür yiyecekler çocuklarımızın sağlığı için çok zararlıdır. Cips içerisinde bulunan zararlı yağlar karbonhidratlarla beraber vücutta yağ depolanmaktadır. Depolanan yağ, hızla kilo almaya ve çağımızın en yaygın hastalıklarından biri olan obeziteye yol açar.

Ayrıca kola ve cips gibi yiyecekler, artan mide asidinin yemek borusuna kaçmasına ve bölgenin tahriş olmasına yol açar. Reflü adı verilen hastalık, yemek borusunda iltihaba yol açarak ekşime ve yanma hissine neden olur ve uzun süre devam ettiğinde kansere yol açabilir.

Karşı İddia

Bazı kişiler, okul kantinlerinde gazlı içecek, kızartma ve cips gibi yiyeceklerin satışının yasaklanmasına karşı çıkmaktadır. Bu kişilere

göre insanların ne yiyip içeceklerine Bakanlığın müdahale etmesi doğru değildir. Neyin yararlı, neyin zararlı olduğuna kişilerin kendisi karar vermelidir.

Karşı İddiayı Çürütme Gerekçesi

İnsanların sağlığını koruma konusunda devlet birimlerinin devre dışı bırakılmasını temel alan bu yaklaşım çok tehlikelidir. Çünkü bireylerin sağlık sorunlarının çözülmesinde kısa ve uzun vadeli önlemler almak devletin görevleri arasındadır. Bu yasak da uzun vadede son derece etkili olacak bir sağlık önlemidir.

Peki, insanlar sağlığa zararlı bu tür yiyecekleri yemekte ısrar ederse ne olacak? Elbette ki insanların kendi özel alanlarındaki tercihlerine karışmak mümkün değildir. Ancak eğitim yuvaları olan okullarda öğrencilere matematiğin, fen bilgisinin, tarihin, coğrafyanın yanında doğru beslenme alışkanlıklarının da öğretilmesi gerekmez mi? Zihinsel ve kültürel gelişimleri için okulda her gün 6-7 saat eğitim verdiğimiz çocukların bedensel gelişimlerini de ihmal edemeyiz.

Sonuç

İnsanların özel hayatlarındaki beslenme biçimine müdahale etmek doğru olmasa da okul kantinlerinde çocuklarımızın geleceğinin karartılmasına izin veremeyiz. İlk dönemlerde bazı kimseler tarafından yadırganacak olsa bile kararlı bir duruş ve denetimle kısa bir süre sonra benimseneceğine inandığım bu kararı destekliyorum.

Öğrencilerden kullandıkları ikna yöntemlerini günlük hayatla ilişkilendirmeleri istenir. İkna edici konuşmaya değinilir. Liderlerin konuşmalarından örnekler verilir.

- Öğrencilerden, aşağıdaki konulardan birini seçerek verilen şablona göre ikna edici bir metin yazmaları istenir.

1. Yapay zekâ çalışmaları durdurulmalıdır.
2. Sosyal medyaya günlük azami kullanım hakkı getirilmelidir.

Başlık

Giriş

İddia

İddiayı Destekleyici Görüşler

Karşı İddia

Karşı İddiayı Çürütme Gerekçesi-1

Karşı İddia-2

Karşı İddiayı Çürütme Gerekçesi-2

Yazma süreci bittikten sonra öğrencilerden sınıf içerisinde sıralarla bir daire oluşturmaları istenir. Öğrenciler bu daire içerisindeki rastgele sıralara oturtulur. Konuşma halkası kuralları hatırlatılır. Öğrenciler sırayla metinlerini okur. Metinlerle ilgili görüşler paylaşılır. Öğrenciler görüşler doğrultusunda yazılarını düzenler.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

- Yazılan metinle ilgili bir afiş çalışması yapılır.

DEĞERLENDİRME: İkna Edici Yazma Analitik Puanlama Anahtarı kullanılır.

KAYNAKLAR: Yılmaz, R. A. (2007). “İletişim Bilgisi”. (Ed: N. Aysun Yüksel), İkna Edici İletişim, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, s. 183-197.

MEB (2012). Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi (5,6,7 ve 8. Sınıflar) Öğretim Programı.

URL: <https://www.ktb.gov.tr/TR-249005/turkiye-reklam-filmleri.html> (E.T. 17.06.2021).

İKNA EDİCİ YAZMA ANALİTİK PUANLAMA ANAHTARI

Öğrencinin Adı ve Soyadı:				
No:				
Tarih:				
Performans Standartları	Yeterli Değil (1)	Yeterli (2)	Gelişmiş (3)	Öz Değerlendirme
Akran Değerlendirme				
Kurgu	Tez ortaya koyulmuş ancak destekleyici kanıtlar sunulmamıştır. Karşı görüşlere yer verilmemiştir.	Tez, net olarak ortaya koyulmuş ancak destekleyici kanıtlar yeterince ikna edici değildir. Karşı görüşlerin zayıf yönlerine yer verilmiştir.	Tez, net olarak ortaya koyulmuş ve destekleyici kanıtlar sunularak düşünceler desteklenmiştir. Karşı görüşlerin zayıf yönleri vurgulanarak çürütülmüştür.	
Yapı	Giriş, gelişme ve sonuç bölümleri net değildir, cümleler arası bağlantılarda sorun vardır.	Giriş, gelişme ve sonuç bölümleri nettir ancak bölümler arası bağlantılarda sorun vardır.	Giriş, gelişme ve sonuç bölümleri nettir ve bölümler arası bağlantılar uygundur.	
Dil ve anlatım	Anlatım akıcı ve anlaşılır değildir. Anlatımı zenginleştiren ifadeler ve gereklilik ifadeleri yoktur.	Anlatım anlaşılır ancak akıcı değildir. Anlatımı zenginleştiren ifadeler ve gereklilik ifadeleri kullanılmıştır.	Metin akıcı ve anlaşılır. Anlatımı zenginleştiren ifadeler ve gereklilik ifadeleri kullanılmıştır.	
Yazım ve noktalama	5 veya daha fazla yazım ve/veya noktalama hatası yapılmıştır.	3 veya daha az yazım ve/veya noktalama hatası yapılmıştır.	En fazla 2 yazım ve/veya noktalama hatası yapılmıştır.	

EK

OKUL KANTİNLERİ VE SAĞLIKLI BESLENME

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanan “Okul Kantinlerindeki Gıda Satışı” konulu genelge ile eğitim kurumlarının yemekhaneleri ve kantinlerinde çocukların dengesiz beslenmesine ve şişmanlığa neden olabileceği gerekçesiyle enerji içecekleri, gazlı, aromalı-kolalı içecekler ile kızartma ve cipslerin satışları yasaklandı. Genelgede bunların yerine süt, ayran, yoğurt, meyve suyu ve tane ile satışı yapılabilen meyvelerin bulundurulacağı belirtilmiştir.

Bana göre böyle bir değişikliğin yapılması son derece doğru ve yararlıdır. Çünkü bu tür yiyecekler çocuklarımızın sağlığı için çok zararlıdır. Cips içerisinde bulunan zararlı yağlar karbonhidratlarla beraber vücuda yağ depolanmaktadır. Depolanan yağ, hızla kilo almaya ve çağımızın en yaygın hastalıklarından biri olan obeziteye yol açmaktadır. Ayrıca kola ve cips gibi yiyecekler, artan mide asidinin yemek borusuna kaçmasına ve bölgenin tahriş olmasına yol açar. Reflü adı verilen bu hastalık, yemek borusunda iltihaba yol açarak ekşime ve yanma hissine neden olur ve uzun süre devam ettiğinde kansere yol açabilir.

Bazı kişiler, okul kantinlerinde gazlı içecek, kızartma ve cips gibi yiyeceklerin satışının yasaklanmasına karşı çıkmaktadır. Bu kişilere göre insanların ne yiyip içeceklerine Bakanlığın müdahale etmesi doğru değildir. Neyin yararlı, neyin zararlı olduğuna kişilerin kendisi karar vermelidir.

İnsanların sağlığını koruma konusunda devlet birimlerinin devre dışı bırakılmasını temel alan bu yaklaşım çok tehlikelidir. Çünkü bireylerin sağlık sorunlarının çözülmesinde kısa ve uzun vadeli önlemler almak devletin görevleri arasındadır. Bu yasak da uzun vadede son derece etkili olacak bir sağlık önlemidir.

Peki, insanlar sağlığa zararlı bu tür yiyecekleri yemekte ısrar ederse ne olacak? Elbette ki insanların kendi özel alanlarındaki tercihlerine karışmak mümkün değildir. Ancak eğitim yuvaları olan okullarda öğrencilere matematiğin, fen bilgisinin, tarihin, coğrafyanın yanında doğru beslenme alışkanlıklarının da öğretilmesi gerekmez mi? Zihinsel ve kültürel gelişimleri için okulda her gün 6-7 saat eğitim verdiğimiz çocukların bedensel gelişimlerini de ihmal edemeyiz.

İnsanların özel hayatlarındaki beslenme biçimine müdahale etmek doğru olmasa da okul kantinlerinde çocuklarımızın geleceğinin karartılmasına izin veremeyiz. İlk dönemlerde bazı kimseler tarafından yadırganacak olsa bile kararlı bir duruş ve denetimle kısa bir süre sonra benimseneceğine inandığım bu kararı destekliyorum.

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	BİR ANLATIM DİLİ OLARAK AFİŞ
EĞİTİM PROGRAMI:	BYF
TEMA:	Güç
SÜRE:	40 dk. + 40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Bilişim Teknolojileri, Görsel Sanatlar
BECERİLER:	Konuşma, okuma ve yazma, iletişim ve iş birliği, yaratıcı ve eleştirel düşünme, medya okuryazarlığı

KAZANIMLAR

Okuma yöntem ve teknikleri

Okuma yöntem ve tekniklerini uygular.

Anlama

Okuduklarındaki açık ve örtülü iletileri değerlendirir.

Okuduklarıyla ilgili duygu ve düşüncelerini farklı sanat dallarında ifade eder.

Hazırlıklı Konuşma

Hazırlıklı konuşma yapar.

Konuşmasında ortaya koyduğu varsayımlarına karşı eleştirileri değerlendirir.

Metin Türleri

Bir işin işlem basamaklarını yazar.

Dijital ortamlarda özgün metin yazar.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Anlatım, soru-cevap, beyin fırtınası, görsel okuma

ARAÇ-GEREÇLER: Kalem, kâğıt, akıllı tahta, bilgisayar

HAZIRLIKLAR: Öğretmen farklı konularla ilgili afiş örnekleri getirir veya afiş örneklerini kendisi hazırlar.

KAVRAMLAR: İletişim, reklam, pazarlama, afiş

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA:

Ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğrencilere;

“Bir ürün pazarlanırken neler yapılır?”

“Bir ürünün tanıtılması hangi araçlarla sağlanır?”,

“Reklam araçları deyince aklınıza neler geliyor?”,

“Afişlerin diğer reklam araçlarından farkı nedir?”,

“Sizce çevremizdeki afişler hayatımızı nasıl etkiliyor?” gibi soruları sorularak öğrencilerin konusmalarını sağlar.

“Afişlerin belirgin özellikleri nelerdir?”,

“Çevrenizde gördüğünüz afişler daha çok hangi konularla ilgili?”,

“Afişler hangi amaçla kullanılır?” (Ticari-sosyal-kültürel afişler) sorularıyla öğrenciler düşünmeye sevk edilir. Verilen cevaplar tahtaya yazılır ve tartışılır.

Afişin ortaya çıkışı ve günümüzdeki kullanım amaçları hakkında bilgiler verilir.

Öğretmen, öğrencilere Ek'te verilen afiş örnek-

Kişisel Veri Nedir?

Kimlik Bilgisi

Kimlik Kıyafet

Fotoğraf

T.C. Kimlik Numarası

Adres Bilgisi

Ad Soyad

Banka Hesap Numarası

Telefon Numarası

Farkında Ol, Güvende Kal

Nasuh Akar Mah. 1407. Sokak No:4 Balgat-ANKARA
0 312 216 50 00
www.kvkk.gov.tr

f t i kvkkurumu

**TÜRKÇENİN
KAN
KAYBINA
DUR
DİYELİM**

Türkçemiz kan kaybetmesin
ve hep yaşasın diye, şimdi
dilimizi koruma vakti.

Kızılây, "2017 Türk Dili Yılı"
çalışmaları kapsamında
TDK'yi gururla destekliyor.

2017 TÜRK DİLİ YILI
Bizimce Her Yılında

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	HEM ÇİZERİM HEM YAZARIM/BİLİM KURGU DERGİSİ
EĞİTİM PROGRAMI:	BYF
TEMA:	İlişkiler/Bağlantılar
SÜRE:	40 dk. + 40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Edebiyat, Görsel Sanatlar
BECERİLER:	Okuma, dinleme/izleme, konuşma, yazma

KAZANIMLAR

Dinledikleri/izlediklerini anlama

Dinlediklerini/izlediklerini eleştirel bakış açısıyla değerlendirir.

b. Öğrencilerin dinlediklerindeki/izlediklerindeki tutarlılığı sorgulamaları sağlanır.

Anlama

Okudukları ile ilgili çıkarımlar yapar.

Yazma yöntem ve teknikleri

Yazma yöntem ve tekniklerini uygular.

Metin Türleri

Bir işin işlem basamaklarını yazar.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Analitik düşünme, doğrudan analogi, morfolojik sentez, beyin fırtınası, yaratıcı yazma, eleştirel düşünme, SCAMPER

ARAÇ-GEREÇLER: Kâğıt, kalem, hikâye örnekleri, renkli kâğıt, boya kalemleri, etiket, bilgisayar.

HAZIRLIKLAR: Hikâyeler öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.

KAVRAMLAR: Değişim

ÖN BİLGİLER: SCAMPER tekniğini biliniz.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA:

Ürün farklılaştırma.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğretmen, öğrencilere insanların edebî metinlerde çeşitli varlıkları kullandıklarını söyler. Ardından öğrencilere Ek 1’de yer alan dülger balığının resmini yansıtır. Öğrencilerin, yazarların bu resimden hareketle neler söylemiş olabileceğini tahmin etmelerini ister.

Öğrencilerden bu balığı betimleyen bir paragraf yazmaları istenir. Ardından Sait Faik’in bu balık ile ilgili “Dülger Balığının Ölümü” adlı hikâyeden Ek 2’de yer alan metin öğretmen tarafından okunur.

Sait Faik’in “Dülger Balığının Ölümü” adlı metni ile öğrencilerin yazıları karşılaştırılır. Yazarın betimlemelerine dikkat çekilir.

Hemen devamında “Küçük Kara Balık” fotoğrafı yansıtılır ve bu balık ile ilgili “Küçük Kara Balık” adlı hikâyeden Ek 3’te yer alan metin öğretmen tarafından okunur. Okunan metindeki Küçük Kara Balık’ın resmini çizmeleri istenir.

Görsel 39

Öğrencilere “Küçük Kara Balık’ın kişilik özellikleri nelerdir?” ve “Küçük Kara Balık günümüzde yaşayan bir insan olsaydı mesleği ne olurdu? Niçin?” soruları öğrencilere yöneltilir ve bunun devamında onların konu hakkında konuşmaları sağlanır.

Daha sonra Franz Kafka’nın “Dönüşüm” adlı kitabından (Ek 4) bir bölüm okunur.

Bir gruba bu metindeki anlatılanları resmetmeleri, bir gruba da bu resimden hareketle betimleme yazmaları istenir.

Görsel 40

Öğrencilere “Yazarın yarattığı böceğin bir adı var, ne olabilir?” ile “Böcek görsellerindeki gerçeklik ile metindeki gerçekliği nasıl ilişkilendirebiliriz, neden?” soruları yöneltilir. Bu noktada öğrencilerin görüşleri dinlenip beyin fırtınası yapmaları sağlanır.

Öğrencilerin cevapları alındıktan sonra üç aşamalı bir proje uygulamasına geçilir. Bu uygulama esnasında öğrenciler yetenek alanlarına göre iki gruba ayrılır. Birinci grupta yer alan öğrencilerden çalışmalarını görsellerle ifade etmeleri istenir. İkinci grupta yer alan öğrencilerden ise çalışmalarını yazıyla ifade etmeleri istenir. Çalışmada aşağıdaki bilgi kutucuklarından faydalanılır:

Aşama 1

Havada uçabilen, belleğinde sonsuz bilgi depolayabilen, kızılötesi sinyaller sayesinde karınca ile iletişim kurabilen, yapay zekâya sahip bir balık türü tasarımı çizmelisiniz.

(1. grup)

Aşama 1

Havada uçabilen, belleğinde sonsuz bilgi depolayabilen, kızılötesi sinyaller sayesinde karınca ile iletişim kurabilen, yapay zekâya sahip bir balık türü tasarımını yazıyla ifade etmelisiniz.

(2. grup)

Aşama 2

Uçan balığın yapay zekâsının kontrolden çıkması ile böceklerden oluşan bir ordu kurmasını ve onlara hükmederek tarımsal alanlara zarar vermelerini anlatan bir görsel tasarlamalısınız.

(1. grup)

Aşama 2

Uçan balığın yapay zekâsının kontrolden çıkması ile böceklerden oluşan bir ordu kurmasını ve onlara hükmederek tarımsal alanlara zarar vermelerini anlatan bir yazı yazmalısınız.

(2. grup)

(Aşama 3'te gruplar birleştirilir ve öğrenciler tek bir çalışmada yer alır.)

Aşama 3

Dünya, böceklerin ve uçan balıkların istilasından kurtulmak için bir kriz merkezi oluşturuyor. Bu kriz merkezinin başında yönetici olarak siz varsınız.

- Böceklerin ve uçan balıkların zayıf yönlerini belirlemenizi,
- Bunlara karşı iki hayvan tasarlama hakkınız var. Bu hayvanların özelliklerini ve mücadelede nasıl kullanılacağını belirlemenizi,
- Bu saldırı ile ilgili eylem planını ülkeler ve Türkiye'deki şehirler bazında harita üzerinde göstermenizi,
- Savunmada yer alacak hayvanların görevlerini belirlemenizi ve savunmayı planlayan kişi olarak neler hissettiğinizi günlük türü olarak yazmanızı istiyorum.

Hazırlanan tüm dokümanların bir araya getirilerek Bilim-Kurgu dergisinin bir fasikülü olacağı ifade edilir. Son olarak oluşturulan bu dergiye bir isim bulunması istenerek çalışmalar okul panosunda sergilenir.

DEĞERLENDİRME: Yazma Becerileri Dereceleme Ölçeği kullanılır.

YAZMA BECERİLERİ DERECELEME ÖLÇEĞİ

Öğrencinin Adı ve Soyadı:

Ölçütler	uygun	kısmen uygun	uygun değil
Okuduklarından yaptığı çıkarımları yazıyla ifade eder.			
Olayları oluş sırasına göre yazar.			
Yazısını amacına uygun yazar.			
Yazısının içeriğine uygun başlık koyar.			
Yazılarında sebep-sonuç ilişkileri kurar.			

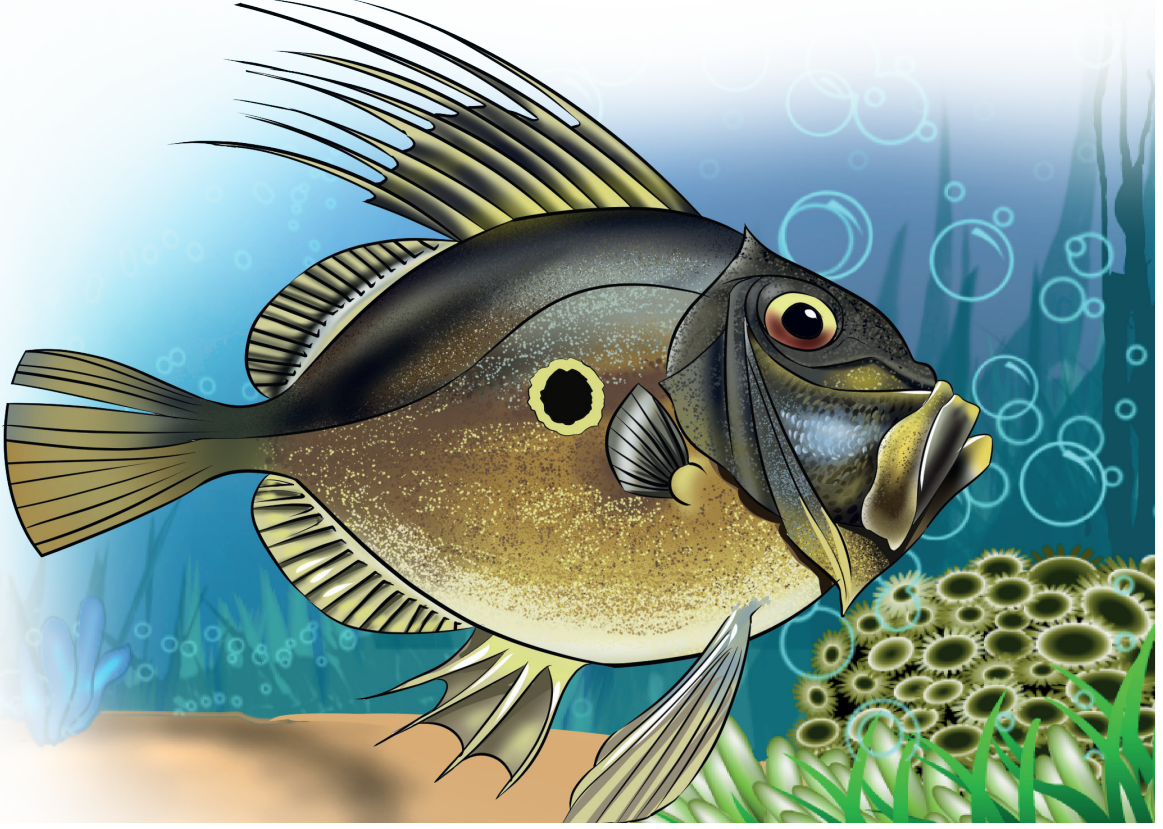
KAYNAKLAR

Abasıyanık, S. F. (2015). “Dülger Balığının Ölümü”, Alemdağ'da Var Bir Yılan.: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Samed Behrengi, Küçük Kara Balık (2015).: Kaynak Çocuk.

Kafka, F. (2004). Dönüşüm. (A. Cemal, Çev.): Can.

Ek 1

EK 2

Rum balıkçıların hrisopsaros -Hristos balığı- dedikleri bu balık, vaktiyle korkunç bir deniz canavarı imiş. İsa doğmadan evvel, Akdeniz’de dehşet salmış. Bir Finikeli denize düşmeye görsün! Devirdiği Kartacalı çektirmesinin, Beni İsrail balıkçı kayığının sayısı sayılamamış. Keser, biçer; doğrar, mahmuzlar; takar, yırtar; koparır atar; çeker, parçalamış. Akdeniz’in en gözü pek; insandan, hayvandan, fırtınadan, yıldırımdan, belâdan, işkenceden yılmaz korsanı, dülger balığının adından bembeyaz kesilirmiş.

İsa, günlerden bir gün, deniz kenarında gezinirken sandallarını büyük bir korkuyla bırakıp kaçan balıkçılar görmüş. Ne oluyorsunuz? diye sorunca balıkçılara; “Aman!” demişler balıkçılar. “Elaman, elaman bu canavardan! Sandalımızı kırdı, arkadaşlarımızı parçaladı. Hepsinden kötüsü, balık tutamaz olduk, açlıktan kırılırız.”

İsa, yalın ayak, başıkabak, dülger balıklarının yüzlercesinin kaynaştığı denize doğru yürümüş. En

kocamanını, uzun parmaklı elleriyle tutup sudan çıkarmış. İki elinin başparmağı arasında sımsıkı tutmuş, eğilmiş, kulağına bir şeyler söylemiş...

O gün bu bugündür dülger balığı, denizlerin görünüşü pek dehşetli, fakat huyu pek uysal, pek zavallı bir yaratıdır. Birçok yerlerinde çiviye, kesere, eğriye, kerpetene, testereye, eğeye benzer çıkıntıları, kemikle kılçık arası dikenleri vardır. Dülger balığı adı ona bunlardan ötürü takılmış olmalı.

Bütün bu alet ü edevatın dört yanını, şeffaf naylondan diyebileceğimiz işlemeli bir zar çevirmiştir. Kuyruğa doğru bu incecik zar azıcık kalınlaşır, rengi koyulaşır, bir balık kuyruğunun biçimini alır.

Oltaya tutuldu muydu dünyasına, sulara küsüverir. Nasıl bir korku içine düşer kim bilir? Onun için dünya bomboştur artık. Oltadan kurtulsa da fayda yoktur. Suyun yüzüne yamyassı serilir. Kocaman gözleriyle insana mahzun mahzun bakar durur.

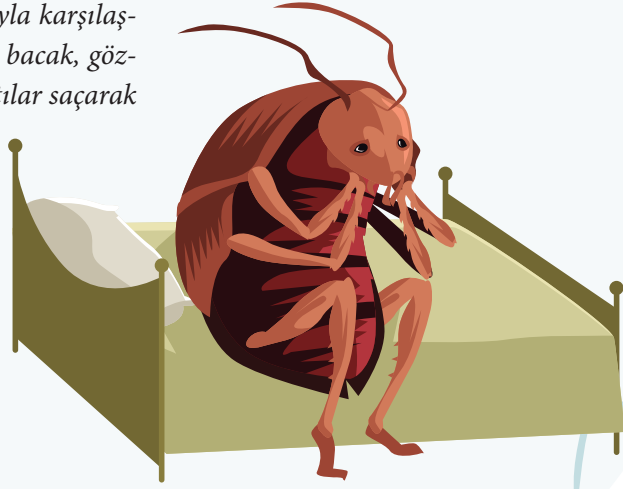
Ek 3

Annesiyle birlikte, kayalık bir dağdan çıkan ve vadi boyunca akan bir dereye yaşamış kendisi. Çok meraklı bir balıkmış aynı zamanda: Annesiyle dolaşırken çevresini o kadar çok incelemiş ki annesi bazen onun hasta olduğunu düşünürmüş. Küçük Kara Balık yaşadığı dereeden çıkıp derenin ucunun nereye vardığını, dışarıda nasıl bir dünya olduğunu, başka hangi canlıların yaşadığını merak edermiş. Ve bir sabah erkenden annesini uyandırıp, “Böyle amaçsızca yüzmekten bıktım usandım. Başka yerlerde neler olduğunu öğrenmek istiyorum. Bu düşünceleri kafama bir başkasının soktuğunu sanabilirsin ama ben uzunca bir süredir düşünüyorum bunları. Arkadaşlarımdan da bazı şeyler öğrendim elbette; örneğin bir balığın yaşlanınca, “Hayatta hiçbir şey yapmadık, hayatımızı boşa geçirdik.” diye yakındıklarını biliyorum. Durmadan sızlanıp dururlar. Ben yaşamamın nasıl bir şey olduğunu öğrenmek istiyorum...” diyerek annesine olan biteni aktarmış. Tahmin edeceğiniz üzere hem annesi hem komşuları hem de dereye yaşayan diğer balıklar onun bu düşüncesiyle önce alay etmiş; ardından yaşadıkları dereeden ayrılırsa bir daha geri dönemeyeceğini, başına çok kötü şeyler geleceğini söyleyerek onu vazgeçirmeye çalışmışlar bu düşünden/isteğinden.

Küçük Kara Balık özgür denizlere ulaşma yolunda pek çok engelle karşılaşmış; onu yemeye/yutmaya çalışan yengeçler, karabataklar, yılanlar, testere balıkları... Onu hiç mi hiç beğenmeyen, kendilerini dünyanın en güzel yaratıkları zanneden bencil kurbağalar. Bir ara kocaman torbalı gagası olan pelikanının gagasına düşüvermiş, orada minik balıkların ihanetiyle karşılaşmış. Tam yaşamını yitirmek üzereyken dost canlısı kertenkenin, çalılarının dikenlerinden yapmış olduğu kamayı kullanarak kurtulmayı başarmış.

Ek 4

Gregor Samsa bir sabah bunaltıcı düşlerden uyan-
dığında, kendini yatağında dev bir böceğe dönüşmüş
olarak buldu. Zırh gibi sertleşmiş sırtının üstünde
yatismaktaydı ve başını biraz kaldırdığında bir kubbe
gibi şişmiş, kahverengi, sertleşen kısımların oluştur-
duğu yay biçimi çizgilerle parsellere ayrılmış karnını
görüüyordu; karnının tepesindeki yorgan neredeyse tü-
müyle yere kaymak üzereydi ve tutunabileceği hiçbir
nokta kalmamış gibiydi. Gövdesinin çapıyla karşıla-
ştırıldığında acınası incelikteki çok sayıda bacak, göz-
lerinin önünde çaresizlik içerisinde, parıltılar saçarak
sallanıp durmaktaydı.

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	METİNLER BİR ARADA
EĞİTİM PROGRAMI:	BYF
TEMA:	İlişkiler/Bağlantılar
SÜRE:	40 dk. + 40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER:	Edebiyat
BECERİLER:	Dinleme/izleme, okuma, yazma, eleştirel düşünme, yaratıcılık, üretkenlik ve sorumluluk

KAZANIMLAR

Dinledikleri/izlediklerini anlama

Dinledikleri/izledikleri ile ilgili metinler arasındaki ilişkilerini belirler.

Gönderge, alıntı, aşırma, anıştırma, öykünme (pastiş), yansılama (parodi), alaycı dönüştürümleri belirlemeleri sağlanır.

Film (reklam, dizi, çizgi film vb.), radyo tiyatrosu vb. türler içerisinde tespit etmeleri sağlanır.

Anlama

Okuduklarındaki metinler arası ilişkilerini değerlendirir.

Gönderge, alıntı, aşırma, anıştırma, öykünme (pastiş), yansılama (parodi), alaycı dönüştürümleri belirlemeleri sağlanır.

Yazma yöntem ve teknikleri

Yazılarında metinler arası ilişkilerini kullanır.

Gönderge, alıntı, aşırma, anıştırma, öykünme (pastiş), yansılama (parodi), alaycı dönüştürümleri kullanmaları sağlanır.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Anlatım, soru cevap, araştırma, uygulama, eleştirel ve not alarak okuma

ARAÇ-GEREÇLER: Kalem, kâğıt, akıllı tahta

HAZIRLIKLAR: Öğretmen metinler arası kavramı ve metinler arası ilişkileri konusunda ön

hazırlık yapar. Farklı metin örnekleri kullanılacaksa önceden belirlenir. “Yunus Emre’nin Hayatı” ile ilgili kısa bir film belirlenir.

Ek 2 ve Ek 3’te verilen formlar öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.

KAVRAMLAR: Metinler arası, alıntı, gönderge, aşırma, anıştırma, öykünme, yansılama, alaycı dönüştürüm

ÖN BİLGİLER: Öğrenciler hikâye edici ve bilgilendirici metin türlerini bilir.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLIlaştırma: Süreç ve ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

“Bir metni okurken başka metinlerle konu, tema, üslup, tür vb. açılardan ilişki kurulabilir mi?”

“Bir metin yazarken o metni zenginleştirmek, desteklemek için daha önce okuduğunuz metinlerden yararlanırsınız mı, niçin?” vb. sorular ile öğrencilerin dikkati çekilir. Öğrencilerden EK 1’de verilen görseli yorumlamaları istenir.

Metinler arasılığı, “bir metnin, herhangi bir şekilde, kendisinden önce yazılan metinlerden faydalanmasına” verilen bir isim olduğu açıklanır. Ardından gönderge, alıntı, aşırma, anıştırma, öykünme (pastiş), yansılama (parodi) ve alaycı dönüştürüm örneklerle anlatılır.

Öğrencilerden Anadolu’nun Cirit Oyunları (EK 2) metnini not alarak okuma yöntemiyle okumaları ve metinler arası ilişkileri tespit etmeleri istenir. Tespit edilen metinler arası ilişkiler yorumlanır.

Öğrencilere “Yunus Emre’nin Hayatı” ile ilgili kısa bir film izletilerek filmdeki metinler arasılık ilişkilerine dikkat çekilir. Filmlerde, reklamlarda metinler arasılık ilişkilerinin kurulduğu vurgulanır.

Görevler (EK 3) formu öğrencilere dağıtılır. Her bir öğrenci, ilgi alanına göre görevini seçer. Etkinliği tamamlama tarihî belirlenir.

Görevler tamamlandıktan sonra öğrenciler ürünlerini paylaşır. Öğretmen, ürünleri metinler arasılık ilişkilerine göre değerlendirir.

DEĞERLENDİRME: Görev Kontrol Listesi kullanılır.

GÖREV KONTROL LİSTESİ

Öğrencinin Adı ve Soyadı:		Tarih:	
No:			
Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
Okuduklarındaki metinler arasılık ilişkilerini değerlendirmiştir.			
Dinledikleri/izledikleri ile ilgili metinler arasılık ilişkilerini belirlemiştir.			
Seçtiği görevde belirtilen metinler arasılık ilişkilerini belirlemiştir.			
Seçtiği görevde belirtilen 3 farklı metinler arasılık ilişkisini kurmuştur.			
Görev zamanında bitirilmiştir.			
Seçtiği görevdeki türe uygun ürün oluşturmuştur.			

KAYNAKLAR: Önder, M. (2005). Aldı sözü Anadolu. Elips Kitap.

EK 1

EK 2

ANADOLU'NUN CİRİT OYUNLARI

Anadolu'nun **geleneksel seyirlik oyunları** arasında **cirit oyunlarının** yeri büyüktür. Cirit oyunları; bir eğlence, bir yiğitlik ve çeviklik gösterisi, aynı zamanda bir atlı spordur. Cirit oyunlarının tarihi çok eskilere gider. Türkler, bu sporu binlerce yıl önce Orta Asya'da başlatmışlar, yüzyıllar boyunca bu geleneği sürdürerek **Selçuklularla** birlikte Anadolu'ya getirmişlerdir. Bu yüzden cirit oyununun Anadolu'da, en azından 900 yıllık bir tarihi vardır. Güreş gibi, cirit de millî ve geleneksel bir “**ata sporu**” sayılır. Güreş, bir zamanlar “**Türk gibi kuvvetli**” sözüyle Türk gücünü nasıl dünyaya yaymış ve tanıtmışsa cirit oyunu da Türk yiğitlerinin binicilikteki hünerinin, çevikliğinin, cesurluğunun sembolü olmuştur.

Cirit oyununun kaynağı ve çıkışı üzerine çeşitli söylentiler vardır. Derler ki bir zamanlar, birbirine komşu, aynı soydan gelen iki obanın araları açılır. Bir oba ötekinden kız ister, vermezler. Derken iş, kavgaya, savaşa dökülür. İki obanın yiğitleri atlarına biner, zırhlarını kuşanır, silahlanırlar. İki obayı ayıran sınırın tam karşısında yerlerini alırlar. Neredeyse kan dökülecek, yiğitler birbirine girecek. **Obanın yaşlıları toplanır. (...) Karşı obanın ileri gelen yaşlılarıyla konuşup, anlaşılır:**

— Niçin savaşalım, boşu boşuna vuruşalım? Kan dökmek düşmana karşı olur. Biz, aynı soydan, aynı kökten gelmiş iki kardeş obayız. Aramızda bir anlaşmazlık oldu, yiğitlerimiz bunu onur meselesi yapıyorlar. Ellerinden silahlarını alalım. Silah yerine birer sopa verelim. Çatışsınlar, güçlerini, savaş hünerlerini, yiğitliklerini göstersizler. Sopaları, kim kime daha çok isabet ettirirse o taraf yenmiş sayılsın. Yenilen, yenilgiyi kabul etsin. Böylece kan dökülmesin, derler.

İki obadan iki hakem seçer, meydana sürerler. Yiğitler, bir savaş düzeni içinde vuruşmaya başlarlar, sonunda hakemler, en çok isabet almış tarafı yenilmiş sayarak çatışmayı durdururlar. (...) Bu olaydan sonra, cirit bir oyun, bir spor olarak yayılır. Geleneksel kuralları ile birlikte millî oyunlarımız arasında yerini alır.

Cirit oyunlarında kullanılan bir metre uzunluğundaki sopalar; meşe, şimşir, hurma gibi ağaçların dallarından kesilir, cilalanır. Bir ucu kalıncadır. Cirit oyununa katılacak belli sayıdaki atlılar, karşılıklı dizilir. Aralarında 100-200 metrelik bir mesafe bulunur. Cirit başladığı zaman, dizilerden bir atlı, atını ileri sürer. Buna öteki diziden başka bir atlı karşı çıkar, ilk çıkan atlı, karşısındaki atlıya sopasını fırlatır ve hemen dizginleri geri çevirir, öteki onu kovalar ve sopasını atar, derken karşıdan bir ikincisi onu karşılar. Böylece cirit bir düzen içinde sürer gider. Diziler teker teker meydana çıktıktan sonra, değneğini en çok isabet ettiren taraf galip sayılır. Cirit oyununda tek hedef, atın sırtındaki binicidir. Ciritin ata isabet etmesi, savuranın oyun dışı kalmasını gerektirir. Bu yüzden atlılar, kendilerini hedef alan ciritlerden korunmak için at üzerinde çeşitli hareketler yapar, gizlenir, dörtlal giden atın üzerinde türlü hünerler gösterirler. Çeviklik, iyi binicilik, güçlü atıcılık, cesurluk, bu oyunun hünerleri arasındadır. Cirit oyununu, eski Türklerde bir savaş manevrası sayanlar da vardır. Top tüfek icat edilmeden önce, savaşlarda en etkin silah kuşkusuz, sipahi denilen atlı savaşçıların ya da bir başka deyişle süvarilerin ellerindeki mızrak ve gürzlerdi. Yayalar daha çok ok atar, kılıç sallarlardı. Atlı savaşçılar, savaş öncesi talimlerinde ağaç sopalar kullanırlardı. Cirit oyununun bir savaş oyunu ya da karşılıklı savaş gösterisi sayılması bu yüzden...

Bugün yurdumuzun çeşitli bölgelerinde cirit oyunları oynanır, ciritli yarışmalar yapılır. **Kars'ta, Erzurum'da** düzenlenen şenlik ve yarışmalarda cirit oyunları başta gelir. Her yıl **Konya'da** eylül ayında yapılan "Geleneksel Türkiye Cirit Oyunları Yarışması"nı on binlerce kişi izler, yarışlarda derece alanlara ödüller verilir.

Türklerin ata sporu olan cirit oyunları, Asya'da ve Avrupa'da, başka milletleri de etkilemiş, ciride benzer oyunlar türemiştir. **Atlı polo oyunu** bunlar arasındadır. Ne var ki cirit oyunlarının özelliğini yitirmeden, yeni bir düzenleme ve özendirme ile yaşatılması gerekmektedir. Anadolu'nun geleneksel sporu cirit, unutulmaktan kurtarılmalıdır. Bir zamanlar köy düğünlerini, davulu ile zurnası ile coşturan cirit oyunları Anadolu'nun kükrek sesi, yiğitlik, mertlik heyecanı, geleneksel seyriliğidir.

Mehmet ÖNDER
Aldı Sözü Anadolu

EK 3

GÖREVLER

Öğrencinin Adı ve Soyadı:

Etkinliği tamamlama tarihî:

İLGİ ALANI (İlgi alanını seçip göreve başlayabilirsin.)	Görevler
Yaratıcı yazma (şiir, hikâye edici metin ya da bilgilendirici metin) ☐	1. Bir şiir, hikâye ya da bilgilendirici metin seçerek metindeki metinler arasıllık ilişkilerini belirleyiniz. 2. En az 3 metinler arasıllık ilişkisi içeren bir şiir, hikâye ya da bilgilendirici metin yazınız.
İkna edici konuşma ☐	1. Bir konuşma videosu seçerek konuşmadaki metinler arasıllık ilişkilerini belirleyiniz. 2. En az 3 metinler arasıllık ilişkisi içeren bir ikna edici konuşma metni hazırlayınız.
Kısa film hazırlama ☐	1. Bir kısa film seçerek kısa filmdeki metinler arasıllık ilişkilerini belirleyiniz. 2. En az 3 metinler arasıllık ilişkisi içeren kısa bir film hazırlayınız.
Afiş hazırlama ☐	1. Bir afiş seçerek afişteki metinler arasıllık ilişkilerini belirleyiniz. 2. En az 3 metinler arasıllık ilişkisi içeren bir afiş hazırlayınız.
Farklı bir alan yazabilirsin ☐	1. Bir seçerek metinler arasıllık ilişkilerini belirleyiniz. 2. En az 3 metinler arasıllık ilişkisi içeren bir hazırlayınız.

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	MASAL AŞURESİ
EĞİTİM PROGRAMI:	BYF
TEMA:	Fikir Ayrılıkları
SÜRE:	40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Görsel Sanatlar
BECERİLER:	Dinleme/izleme, yazma, yaratıcı düşünme, eleştirel düşünme

KAZANIMLAR

Dinledikleri/izlediklerini anlama

Dinledikleri/izledikleri ile ilgili özgün çıkarımlar yapar.

Yazma yöntem ve teknikleri

Yazma yöntem ve tekniklerini uygular.

Farklı türlerde özgün metinler yazar.

Yazılarında metinler arası ilişkilerini kullanır.

Yazılarında düzeltmeler yapar.

Yazdıklarını paylaşır.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Yaratıcı yazma, eleştirel dinleme, soru cevap

ARAÇ-GEREÇLER: Kâğıt, kalem, ekteki çalışma sayfası, boya kalemleri, web araçları

HAZIRLIKLAR: Ekteki materyalin çıktısı alır ve öğrenci sayısı kadar çoğaltır. Masal yazımında web aracı kullanılacaksa ortam düzenir.

KAVRAMLAR: Masal, yer, zaman, nesne

ÖN BİLGİLER: Öğrenciler daha önce birçok masal okumuş/dinlemiştir.

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: Ürün farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Aşurenin içinde neler olduğu sorularak etkinliğe başlanır. Aşurenin, tatlı ve tuzlu birçok malzemenin bir araya getirilmesiyle oluşturulan yiyecek bir ürün olduğu söylenir. “Bugün de masallardan bir aşure yapacağız.” denilerek merak uyandırılır.

Öğretmen, öğrencilerden bildikleri masalların isimlerini söylemelerini ister. Öğrencilerin söyledikleri masalların isimleri tahtaya yazılır. Onlara bu masallardan en sevdiklerinin hangisi olduğu ve bunun sebebi sorulur.

Öğretmen öğrencilere masalların nasıl başladığını sorar. Öğrencilere bir tekerleme örneği verilir:

“Bir varmış bir yokmuş. Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde... Pireler berber iken, develer tellal iken, ben anamın beşiğini tıngır mıngır salları iken. Tıngır elek, tıngır felek demişler, bu masalı anlatmışlar.

Çıktım tavan arasına bir kırık sandık buldum. Açtım, baktım. İçinde bir kırık altın... Almayacaktım ama aldım, sarıdır diye. Oradan gittim İstanbul'a, bir kâse yoğurt aldım, durudur diye. Dokuz yüz doksan testi su kattım, bo-

rudur diye. Tophane güllerini cebime doldurdum, darıdır diye. Nacağı aldım Kapalıçarşı'ya daldım, korudur diye. Akdeniz'e girdim, kıyıdır diye. Ortasına bastım, kuyudur diye. Selimiye Camisi'nin duvarına dayandım, yalıdır diye. Üçlük beşlik verdiler, beğenmedim, iridir diye. Beni aldılar tımarhaneye götürdüler, delidir diye. İki adam geldi, şahitlik etti, veli oğlu velidir diye. Tımarhaneyi dürdüm, katladım, sırtladım halıdır diye. Götürdüm pazara, salıdır diye. Ne güne baktılar ne aya. Varıp bildirdiler saraya. Padişaha söylediler delidir diye. Padişah'tan فرمان çıktı "Bırakın onu eski huyudur!" diye."

Öğrencilere masalarda teknolojik aletler bulunup bulunmadığı; masalardaki karakterleri, sihirli nesneleri ve yerleri gerçek hayatta görüp göremediğimiz; masalların nasıl bittiği, sonunda kimin kazandığı gibi sorular sorularak masalların özellikleri sezdirilir. Örnek bir masal anlatılarak öğrencilerin dinledikleri bu masal üzerinden masalların özelliklerine vurgu yapılır. Diğer türlerle masal arasındaki farkların neler olabileceği sorulur.

"Masadaki karakterlerin hangi özelliklerini değiştirebiliriz? Hangi karakterleri çıkarabiliriz? Bu masala hangi karakterleri ekleyebiliriz? Masadaki hangi olayı değiştirebiliriz? Masalın sonunu nasıl değiştirebiliriz? Masaldan çıkaramayacağımız karakter ya da olay hangisidir?" vb. soruları sorulur ve öğrencilerden bir masalı masaldaki başka bir karakterin gözünden anlatmalarını istenir. Ek'teki çalışma kâğıdı verilerek öğrencilere bir masal taslağı hazırlamaları, ekteki şablona ekleme yapabilecekleri, taslakta farklı masallardan en az iki iyi ve kötü karakter, nesne ve yer bulunması gerektiği söylenir.

Öğrencilere masalarda bulunması gereken özellikler hatırlatılır ve öğrencilerden taslaklarını kullanarak bir masal yazmaları istenir.

Onlardan masallarının resimlerini yapmaları istenir.

Etkinliği erken bitiren ya da derinleştirmeye ihtiyaç duyan öğrenciler için ek etkinliklerden seçene sunulabilir.

Yazılan masallar okunduktan sonra öğretmen ve öğrenciler tarafından değerlendirme yapılır. Öğrencilerin yazdıkları masalları, yapılan değerlendirmelere göre düzeltmelerinden sonra etkinlik tamamlanır.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

- Öğretmen, masal anlatıcılığı ile ilgili bilgi ve örnek verdikten sonra öğrencilerden masallarını bir masal anlatıcısı gibi anlatmalarını ister.
- Masalardaki karakterlerle onların özellikleri karşılaştırılır. Örneğin Çizmeli Kedi ve Kırmızı Başlıklı Kız karakterleriyle oluşturulmuş Çizmeli Prenses ve Kırmızı Başlıklı Kedi vb. kahramanlar kullanılarak yeni bir masal yazılır.
- Masallar web araçları kullanılarak yazılır. Web aracı ile bir masal kitabı oluşturulur.
- Grup çalışması ile ortak bir masal oluşturulur.
- Masal kahramanları canlandırılır.
- Masal tekerlemeleri bir şiirde kullanılır.

DEĞERLENDİRME: Öğretmen ve Akran Değerlendirme Formu kullanılır.

Notlar:

.....

.....

.....

.....

AKRAN DEĞERLENDİRME FORMU

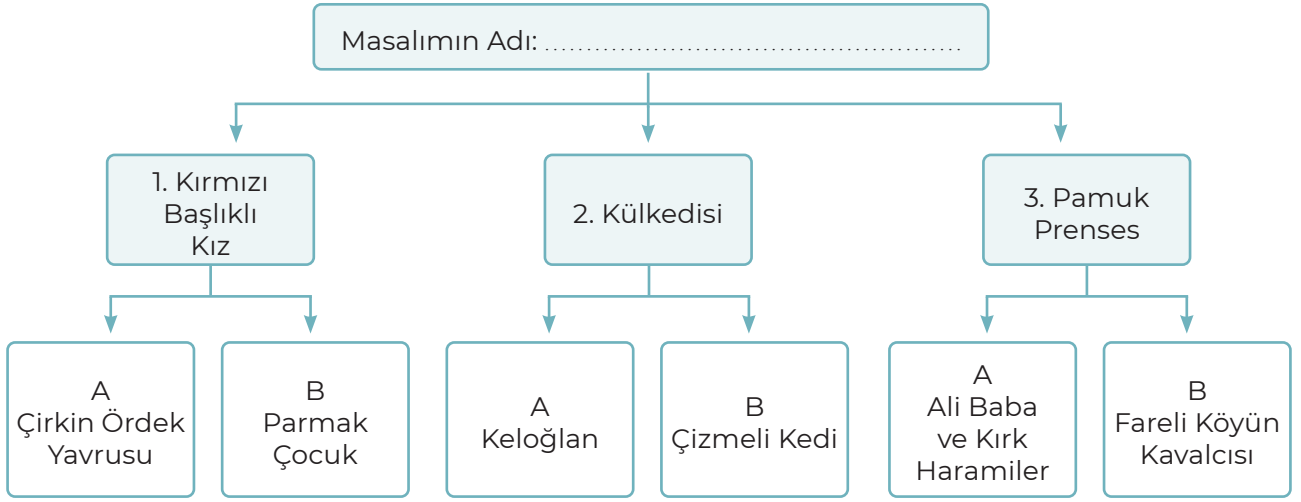
NOT: Alttaki formu yazılan metni dikkate alarak + ve - işareti kullanarak doldurunuz.

	Akran 1	Öğretmen
Masal olağanüstü özellikler taşımaktadır.		
Masalda tekerlemeler kullanılmıştır.		
Masalın kurgusu tutarlıdır.		
Olaylar, bir plan dâhilinde verilmiştir.		
Bir öğüt ya da ders vardır.		
Mutlu sonla bitmiştir.		
Başlık özgündür ve içeriği yansıtmaktadır.		
Dinlenenlerden yapılan çıkarımlar özgündür.		
Yazma yöntem ve teknikleri uygulanmıştır.		

Ürünüm hakkındaki değerlendirmelerim:

EK

**MASALLARIM
KARIŞTI**

KARAKTERLERİ,
YERLERİ VE
NESNELERİ
ALDIĞIM
MASALLARIN
İSİMLERİ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

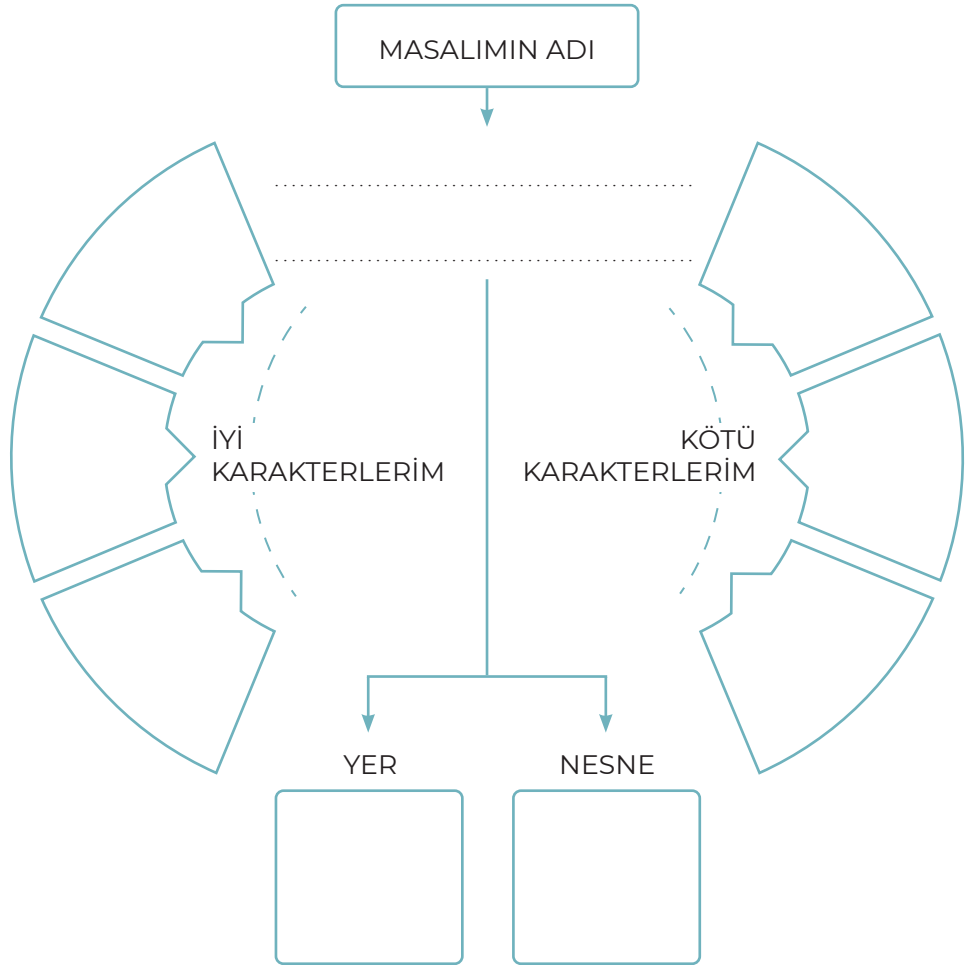
.....

.....

.....

.....

.....

NOTLARIM:

.....

.....

.....

Etkinlikle ilgili tüm materyallere ulaşmak için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ADI:	ŞİİRİMİN KLİBİ
EĞİTİM PROGRAMI:	BYF
TEMA:	Uyum/Adaptasyon
SÜRE:	40 dk. + 40 dk. + 40 dk. + 40 dk.
DİSİPLİNLER ARASI İŞ BİRLİĞİ:	Müzik, Görsel Sanatlar, Bilişim Teknolojileri
BECERİLER:	Dinleme/izleme, konuşma, yazma, yaratıcı düşünme, eleştirel düşünme, grupla çalışma, dijital okur-yazarlık

KAZANIMLAR

Dinleme/izleme yöntem ve teknikleri

Dinleme/izleme yöntem ve tekniklerini uygular.

Dinledikleri/izlediklerini anlama

Dinlediği/izlediği metinde geçen mizah, ironi, metafor ve imge unsurlarını belirler.

Etkili ve güzel konuşma

Duygu ve düşüncelerini bütünlük içerisinde ifade eder.

Anlama

Okuduklarıyla ilgili duygu ve düşüncelerini farklı sanat dallarında ifade eder.

Öğrencilerin metne dair duygu ve düşüncelerini resim, müzik, drama vb. çalışmalara dönüştürerek sunmaları sağlanır.

Yazma yöntem ve teknikleri

Yazma yöntem ve tekniklerini uygular.

Farklı türlerde özgün metinler yazar.

Yazılarında düzeltmeler yapar.

Yazılarını öğretmen ve arkadaşlarının görüşlerini dikkate alarak düzeltmeleri sağlanır.

Yazdıklarını eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirerek yazdıkları üzerine yeniden çalışmaları sağlanır.

Yazdıklarını paylaşır.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Grup çalışması, yaratıcı yazma, istasyon tekniği

ARAÇ-GEREÇLER: Bilgisayar, akıllı tahta, internet, kâğıt, kalem

HAZIRLIKLAR: Şiir türlerine ait örnekler getirilir. Video klip hazırlamak için Web 2.0 aracı belirlenir.

KAVRAMLAR: Epik, lirik, didaktik, pastoral, satirik, dramatik, ahenk, metafor, imge

ÖĞRETİMDE YAPILAN FARKLILAŞTIRMA: Ürün ve süreç farklılaştırma

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğrencilere duygularını nasıl ifade ettiklerine yönelik bir soru sorulur ve kısa bir süre verilerek duygularını ifade edecekleri bir durum/olay belirlemeleri ve duygularını resim, yazı, şiir, şarkı söyleme ya da konuşma yollarından biriyle dile getirebilecekleri söylenir. Bu aşamada her öğrenci kendi tercih ettiği şekilde sunum yapmalıdır.

Öğrencilerin; duyguların ifade edilebilmesi için pek çok yol olduğunu, yazılı anlatım türlerinin farklı ihtiyaçlar ile şekillendiğini

fark etmeleri sağlanır. Şiirin de duyguları ifade etmeye yönelik edebî bir tür olduğu ve diğer yazılı anlatım türlerine nazaran daha veciz, ritmik, ahenkli, kısa ama etkileyici olduğu belirtilir.

Öğrencilere “Siz bir kişiye/nesneye/yere vb. ne şiir yazsanız kime/neye ve neden yazardınız?” sorusu sorularak alınan cevaplardan hareketle şiirlerin konusu bakımından lirik, epik, didaktik, pastoral gibi farklı isimler aldıkları belirtilir.

Aşağıda ve yanda verilen farklı türde ve içerikteki şiir dördlükleri okunur ve daha sonra bu dördlüklerin konu bakımından farklılıklarına dikkat çekilerek dördlüklerdeki metafor, imge vb. unsurları tespit etmeleri sağlanır.

EPIK ŞİİR ÖRNEĞİ

BAYRAK

Ey mavi göklerin beyaz ve kızıl süsü,
Kız kardeşimin gelinliği, şehidimin son örtüsü,
Işık ışık, dalga dalga bayrağım!
Senin destanını okudum, senin destanını yazacağım.
Arif Nihat ASYA

LİRİK ŞİİR ÖRNEĞİ

YENİ MEKTUP ALDIM GÜL YÜZLÜ YÂRDAN

Yeni mektup aldım gül yüzlü yârdan,
Gözetme yolları gel deyi yazmış.
Sivralan Köyü’nden bizim diyardan,
Dağlar mor menevşe gül deyi yazmış.

Âşık Veysel ŞATIROĞLU

PASTORAL ŞİİR ÖRNEĞİ

ÇOBAN ÇEŞMESİ

Derinden derine ırmaklar ağlar,
Uzaktan uzağa çoban çeşmesi.
Ey suyun sesinden anlayan bağlar,
Ne söyler şu dağa çoban çeşmesi?

Faruk Nafiz ÇAMLİBEL

DİDAKTİK ŞİİR ÖRNEĞİ

Şunlar ki çoktur malları
Gör nice oldu halleri
Sonucu bir gömlek imiş
Anında yoktur yenleri

Yunus Emre

Öğrencilere istasyon tekniği ile şiir yazılacağı bilgisi verilerek lirik şiir, epik şiir, pastoral şiir ve didaktik şiir istasyonları oluşturulur. İstasyon sayısı gruptaki öğrenci sayısına göre düzenlenir. Öğrencilere istasyon tekniği açıklanarak her istasyonda bir dize yazdıktan sonra diğer istasyona geçecekleri söylenir. Dize sayısı önceden belirlenerek sürecin nerede sona ereceği planlanır. Yazım esnasında söz sanatlarına, kelimeleri farklı anlamlarıyla kullanmaya, şiiri türe uygun olarak devam ettirmeye, ahenk unsurlarına dikkat etmelerine vurgu yapılır.

Şiir yazımları bittiğinde öğrenci sayısına göre 2-3 grup oluşturulur. Yazılan şiirler okunur ve yazım aşamasında vurgu yapılan hususlar doğrultusunda grupların en iyi/beğendikleri şiiri seçmeleri sağlanır. Seçtikleri şiirler ile grup olarak birer şiir klipi hazırlayacakları belirtilerek gruplara yönerge okunur.

Yönerge

Hazırlayacağınız şiir klipi için görevler tanımlanmıştır. Öncelikle kendi ilgi ve yetenek alanınız doğrultusunda görev seçimi yapmalısınız. Gruptaki kişi sayısına göre bir görevde birden fazla kişi birlikte çalışabilir ancak tüm görevlerde en az bir kişinin olması gerekmektedir.

Görev: Şiiri seslendirmek

Görev: Şiiri görselleştirmek (resim vb.)

Görev: Şiir için fon müziği belirlemek/hazırlamak

Görev: Dijital düzenleme yapmak

Görev dağılımını yaptıktan sonra seçtiğiniz şiirle klip çalışmanızı yapmalısınız. Bireysel hazırlıklar tamamlandıktan sonra fon müziğini, görselleri ve seslendirmeleri kullanarak Web 2.0 araçları ile dijital ortamda bir şiir klipi oluşturmalısınız.

Öğrencilerin hazırlanan klipleri izleyerek seslendirme, görseller, müzik uyumu açısından değerlendirmeleri ve gerekli düzenlemeleri yapmaları sağlanır. Şiir klipleri ile dijital şiir dinletisi formatında bir program hazırlanır ve paylaşılır.

EK ETKİNLİK ÖNERİSİ

Bireysel şiir klipi hazırlanır.

Şiir klibinin tanıtım afişi hazırlanır.

Şiir bestelenir.

Şiirden hareketle bir hikâye yazılır.

E-kitap hazırlanır.

DEĞERLENDİRME: Dereceleme Ölçeği kullanılır (Etkinlikte her grup ayrı değerlendirilir.).

Notlar:

DERECELEME ÖLÇEĞİ

Etkinlik Adı:

Öğrencinin Adı ve Soyadı: Grubu:

5: Çok İyi	4: İyi	3: Orta	2: Geliştirilebilir	1: Zayıf				
Aşamalar	Ölçütler			5	4	3	2	1
Şiir Yazma Aşaması	Yazılan şiirlerde konu bütünlüğü korunmuştur.							
	Şiirde ahenk unsurlarına dikkat edilmiştir.							
	Kelimeler farklı anlamlarda kullanılmıştır.							
	Söz sanatları kullanılmıştır.							
	Özgün bir ürün ortaya çıkmıştır.							
Şiir Seslendirme Aşaması	Vurgu ve tonlamaya dikkat edilmiştir.							
	Beden dilini uygun şekilde kullanmıştır.							
	Görev alan tüm öğrenciler görevi tamamlamıştır.							
Görsel Oluşturma Aşaması	Hazırlanan görsel, şiirin içeriği ile uyumludur.							
	Özgün bir görsel tasarım yapılmıştır.							
	Görev alan tüm öğrenciler görevi tamamlamıştır.							
Fon Müziği Hazırlama Aşaması	Hazırlanan fon müziği şiirin duygusu ile uyumludur.							
	Özgün bir fon müziği hazırlanmıştır.							
	Görev alan tüm öğrenciler görevi tamamlamıştır.							
Klip Hazırlama Aşaması	Grup üyeleri birbiriyle uyumlu çalışmıştır.							
	Yeni edinilen bilgiler çalışmada kullanılmıştır.							
	Grup üyeleri birbirlerine karşı saygılı ve anlayışlı davranmıştır.							
	Karşılaşılan problemlere çözüm bulmuşlardır.							
	Özgün bir ürün ortaya çıkmıştır.							
	Grup üyelerinin tamamı aktif katılım sağlamıştır.							
	İçerik ve seslendirme uyumludur.							
	İçerik ve kullanılan fon müziği uyumludur.							
	Çalışmalarını eleştirel bir bakış açısı ile değerlendirmişlerdir.							

GÖRSEL KAYNAKÇA

Aşağıda ID numaraları verilmiş olan görseller telif bedeli ödenerek www.shutterstock.com sitesinden alınmıştır. ID numaraları olmayan görseller yayınevi ressamı ve grafikeri tarafından oluşturulmuştur.

SAYFA	SHUTTERSTOCK ID.
15	108175568
22	218354092
40	1012433932
47	1317388760
47	289283798
48	1110364760
48	367972265
51	1894499563
60-68	489869764
71	1082272265
72	1747183973
73	1338659570
79	1874540605
80	1517171681
103	754571701
118	1930567703
119	1879179844
119	1398186485
124	363866747
125	268813394
125	1033585093
132	555553987
164	1472432831
171	176126534

171	100344080
173	592439822
173	592439684
173	592439675
173	592439678
173	592439672
182	63663799
189	529273309
190	1023603337
208	1026717619
231	154478600
237	1874585878
237	1717482055
237	1671979381
242	1124402852
242	1124402234
242	1661184172
243	1379835200
247	1359262004
255	1544963708
256	1296813394
263	1205436049
271	1164523291
271	1218269428

271	620836064
271	1161217306
271	1973848694
272	370451612
272	1161217318
272	1161217327.
272	1207692091
282	648725524
282	579347839
282	273194096
282	128544887
295	1235545756
305	749098483
308	1892765116
309	242263867
141/142	1187658757
69/168	769026442

İKONLAR

Soru Sorarak Düşündürme

Bilgi

Konuşma/Tartışma

Yazma

Canlandırma

Dinleme/İzleme

Okuma

Araştırma

Sayfa 117: <https://www.dr.com.tr/Kitap/Esekli-Kutuphaneci/Fakir-Baykurt/Edebiyat/Roman/Turkiye-Roman/urunno=0000000282295>

Sayfa 226: Etkinlik Görünümü. İstanbul. İşlekeller Bozca, A. 5 Temmuz 2021

Sayfa 243: Atsız, H. N. (2011). Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nden Seçmeler. Ötüken Yayınları.